2008 M. LAPKRIČIO 20 D., KETVIRTADIENIS

PIRMININKAVO: HANS-GERT PÖTTERING

Pirmininkas

1. Posėdžio pradžia

(Posėdis pradėtas 9.05 val.)

* *

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, prašau atleisti, kad kelias minutes pavėlavau. Buvęs mūsų kolega, EP narys Otto von Habsburg, šiandien švenčia devyniasdešimt šeštąjį gimtadienį. Jis buvo Europos Parlamento narys nuo 1979 iki 1999 m. Posėdžių lankomumo ir darbo kokybės požiūriu mums visiems jis buvo pavyzdys. Todėl šiek tiek ir pavėlavau, nes ką tik su juo kalbėjau telefonu ir nuoširdžiai pasveikinau visų mūsų vardu – tikiuosi, man galima tą daryti – ir, žinoma, jo politinių draugų iš Bavarijos vardu sulaukus devyniasdešimt šeštojo gimtadienio.

2. Finansinė pagalba valstybėms narėms (pateikti pasiūlymai dėl rezoliucijos) (žr. protokolą)

3. Audito Rūmų metinio pranešimo pateikimas – 2007 m.

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Audito Rūmų metinio pranešimo pateikimas 2007 m.

Vítor Manuel da Silva Caldeira, Europos Audito Rūmų pirmininkas. – Pone pirmininke, man teko garbė dalyvauti jūsų diskusijose dėl Audito Rūmų 2007 m. metinio pranešimo, kurį pateikiau Biudžeto kontrolės komitetui jau lapkričio 10 d.

Apskritai Audito Rūmų nuomonė dėl finansinių ataskaitų dabar yra besąlygiškai teigiama, jeigu norite žinoti, bet nuomonė dėl pagrindinių operacijų išlieka panaši kaip praeitais metais.

Audito Rūmų nuomone, finansinėse ataskaitose visais reikšmingais aspektais teisingai parodyta Europos Bendrijų finansinė padėtis ir pinigų srautai metų pabaigoje. Dėl pagerėjusios padėties praeitais metais pateiktų išlygų jau netaikoma.

Pagrindinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo klausimu Audito Rūmai reiškia besąlygišką nuomonę dėl pajamų, įsipareigojimų ir mokėjimų, susijusių su ekonomikos ir finansų reikalais, taip pat administracinėmis ir kitomis išlaidomis.

Dėl administracinių ir kitų išlaidų, kurios 2007 m. sudarė 8 mlrd. EUR, Audito Rūmai pripažįsta sprendimus ir veiksmus, kurių institucijos ėmėsi siekdamos toliau gerinti finansų valdymą pagal Audito Rūmų rekomendacijas, įskaitant veiksmus ir sprendimus, kurių ėmėsi Europos Parlamentas. Audito Rūmai įvertins jų poveikį ateityje.

Tačiau, Audito Rūmų nuomone, klaidų poveikis mokėjimams žemės ūkio ir gamtinių išteklių, sanglaudos, mokslinių tyrimų, energetikos ir transporto, išorės pagalbos, vystymosi ir švietimo bei pilietybės srityse yra nors ir nevienodas, bet vis dar reikšmingas. Audito Rūmų vertinimu, šias sritis apimančios priežiūros ir kontrolės sistemos geriausiu atveju veiksmingos tik iš dalies, nors pažymima, kad padaryta tam tikros pažangos taikant priežiūros ir kontrolės sistemas mokslinių tyrimų, taip pat Komisijos lygmeniu išorės pagalbos, vystymosi ir plėtros srityse.

Audito Rūmai, atlikę reprezentatyviosios operacijų imties auditą dėl biudžeto išlaidų sanglaudos srityje, kurios sudarė 42 mlrd. EUR, nustatė, kad bent 11 % kompensuotų išlaidų neturėjo būti kompensuota. Dažniausios klaidų priežastys — tai nekompensuojamos išlaidos, pernelyg didelės deklaruojamų išlaidų sumos ir dideli pirkimo taisyklių pažeidimai.

Audito Rūmų nuomone, žemės ūkio ir gamtinių išteklių srityje, kurioje 2007 m. buvo išleista 51 mlrd. EUR, kaimo plėtrai tenka neproporcingai didelė visų daromų klaidų dalis, bet nustatyta, kad klaidų lygis Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) išlaidų atžvilgiu yra šiek tiek žemesnis nei reikšmingumo riba.

Tačiau kodėl ši padėtis dar nepasikeitė ir kodėl nuomonė dėl pagrindinių operacijų išlieka panaši kaip ir praeitais metais? Reikšmingas klaidų lygis išlieka dėl didelės rizikos, susijusios su daugeliu Europos Sąjungos biudžeto išlaidų sričių, taip pat su priežiūros ir kontrolės sistemų trūkumais.

Daug biudžeto lėšų, įskaitant tų sričių lėšas, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas, išmokama milijonams naudos gavėjų visoje Europos Sąjungoje, dažnai taikant sudėtingas taisykles ir teisės aktus ir remiantis pačių lėšų gavėjų deklaruojamomis išlaidomis. Dėl tokios rizikingos padėties atsiranda klaidų, kurias daro ir lėšų gavėjai, ir taip pat tie, kurie šias lėšas skiria.

Siekiant valdyti šias rizikos rūšis, taikomi keli ES lėšų priežiūros ir kontrolės lygiai: pirminė kontrolė naudos gavėjų lygmeniu, antrinio lygio kontrolė, skirta patikrinti, ar pirminė kontrolė įdiegta ir veiksmingai veikia, ir pagaliau Komisijos priežiūra, vykdoma siekiant užtikrinti visos sistemos veikimą.

Kadangi dauguma klaidų daromos galutinio paramos gavėjo lygmeniu, jas dažnai patikimai aptikti galima tik atliekant pirminio lygio patikras vietoje. Atliekant šias patikras paprastai tikrinama tik nedidelė individualių paraiškų dalis dažniausiai dėl to, kad tokios patikros reikalauja didelių sąnaudų.

Audito Rūmai, atlikę 2007 finansinių metų auditą, ir vėl nustatė, kad dėl individualių paraiškų patikrų valstybės narės nepasiekia pageidaujamo veiksmingumo lygio. Taip pat buvo nustatyta trūkumų, susijusių su Komisijos atitikties patvirtinimu žemės ūkio srityje.

Daugelyje biudžeto sričių yra mechanizmų, skirtų neteisingai išmokėtoms sumoms iš naudos gavėjų susigrąžinti, arba tais atvejais, kai valstybės narės neteisingai administravo išlaidų schemas "uždrausti" kai kurias išlaidas, t. y. atsisakyti jas finansuoti iš ES biudžeto.

Tačiau patikimos informacijos apie šių taisomųjų veiksmų poveikį dar nėra, todėl Audito Rūmų nuomone, šiuo metu dar negalima sakyti, kad taisomieji veiksmai yra veiksmingi mažinant klaidas.

Tačiau reikia pripažinti, kad nuo 2000 m. Komisija daug nuveikė šalindama priežiūros ir kontrolės sistemų trūkumus, pirmiausia parengė ir įgyvendino vidaus reformos programą ir 2006 m. paskelbė Europos Sąjungos priežiūros ir kontrolės sistemų gerinimo veiksmų planą.

Metinės veiklos ataskaitos ir deklaracijos, sudarančios svarbią reformų programos dalį, įskaitant sanglaudos ir žemės ūkio sričių ataskaitas, dabar labiau atitinka pačių Audito Rūmų įvertinimus, tačiau kai kurių išlygų mastas vis dar nepakankamai atskleidžia problemų svarbą.

Audito Rūmų nuomone, dėl 2006 m. veiksmų plano, nepaisant Komisijos pažymėtos pažangos, tikėtis jos poveikio operacijų teisėtumo ir tvarkingumo srityje dar per anksti. Pavyzdžiui, 2007 metai buvo pirmieji, kai valstybės narės privalėjo parengti atliktų auditų ir pateiktų deklaracijų metinius apibendrinimus. Kaip nurodyta Audito Rūmų nuomonėje 6/2007, metiniai apibendrinimai ir savanoriškos valstybių narių iniciatyvos skelbti nacionalines deklaracijas gali skatinti geresnį ES lėšų valdymą ir kontrolę, bet tai dar neleidžia patikimai įvertinti sistemų veikimo ir veiksmingumo.

Tokia yra dabartinė padėtis. Tačiau galvodami apie ateitį turime numatyti, kas turėtų būti daroma toliau ir kokias priemones reikėtų taikyti ateityje. Aptariant priemones būtina atsižvelgti į šiuos principus.

Pirma, pastangų mažinant klaidas nauda turi būti lyginama su ja susijusiomis sąnaudomis.

Antra, visi biudžeto proceso dalyviai turi pripažinti, kad tam klaidų buvimo rizika neišvengiama.

Trečia, tam tikrų biudžeto sričių atitinkamas rizikos lygis turėtų būti patvirtintas politiniu lygmeniu (t. y. biudžeto vykdymą tvirtinančių institucijų) Europos Sąjungos piliečių vardu.

Ketvirta, jei schema negali būti patenkinamai įgyvendinta esant priimtinam sąnaudų lygiui ir rizikai, ji turėtų būti persvarstoma.

Galiausiai reikėtų rimtai išnagrinėti supaprastinimo klausimą, ypač kaimo plėtros ir mokslinių tyrimų srityse, nes gerai parengtos taisyklės ir teisės aktai, kuriuos lengva interpretuoti ir paprasta taikyti, mažina klaidų riziką, leidžia racionaliau naudoti būtinas kontrolės priemones, taigi taip pat mažina sąnaudas.

LT

Todėl Audito Rūmai ragina Komisiją atlikti kontrolės sąnaudų ir skirtingų rizikos lygių atskirų sričių išlaidų analizę. Audito Rūmai taip pat rekomenduoja Komisijai ir toliau įgyvendinti priemones ir veiksmus, kuriais siekiama gerinti priežiūrą ir atskaitomybę, taip pat bendradarbiauti su valstybėmis narėmis gerinant per metinius apibendrinimus pateiktą informaciją, kad ji galėtų būti veiksmingai panaudota metinėse veiklos ataskaitose, ir įgyvendinti tolesnius susigrąžinimo sistemų tobulinimo veiksmus.

Be supaprastinimo ir priimtinos rizikos nustatymo, atsake į Komisijos komunikatą "Pertvarkykime biudžetą ir pakeiskime Europą" Audito Rūmai rekomenduoja rengiant ES išlaidų sistemas taikyti tikslų aiškumo, taip pat tikroviškumo, skaidrumo ir atskaitingumo principus. Audito Rūmai taip pat ragina politinės valdžios institucijas iš esmės persvarstyti išlaidų programų koncepciją, pavyzdžiui, jas perorientuojant į rezultatą, kritiškai įvertinant tinkamą nacionalinės, regioninės ir vietos laisvės veiksmų lygį valdant programas.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad pripažindami padarytą pažangą Audito Rūmai vis dėlto pabrėžia, kad tolesnis Europos Sąjungos finansų valdymo sistemos tobulinimas priklausys nuo to, kaip sėkmingai bus įgyvendinamos dabartinės ir būsimos priemonės, skirtos rizikai mažinti iki priimtino lygio ir ekonominiu požiūriu veiksmingoms rizikos veiksnių valdymo sistemoms kurti.

Finansinių neramumų ir nestabilios ekonomikos laikotarpiu Audito Rūmų vaidmuo tampa dar svarbesnis ir aktualesnis. Kaip ES išorės auditorius, Audito Rūmai privalo būti nepriklausomas Europos Sąjungos piliečių finansinių interesų sergėtojas. Pristatydami šį metinį pranešimą siekiame prisidėti prie skaidrumo ir atskaitingumo – dviejų esminių veiksnių, saugančių ilgalaikį ES piliečių pasitikėjimą institucijomis, sudarančiomis Europos Sąjungos veiklos pagrindą ir nurodančiomis tolesnio vystymosi kryptį.

Pirmininkas. – Pirmininke Silva Caldeira, norėčiau padėkoti jums už pranešimą ir kaip visada už labai konstruktyvų jūsų, Audito Rūmų ir Europos Parlamento bendradarbiavimą.

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Pone pirmininke, Komisija palankiai vertina Audito Rūmų metinį pranešimą. Norėčiau pabrėžti, kad Audito Rūmų bendradarbiavimas su mumis buvo labai konstruktyvus. Pranešime pateikta viena iš tikrųjų labai gera žinia: Audito Rūmai, pateikdami auditorių vadinamąją "besąlyginę nuomonę", patvirtino gerą finansinių sąskaitų būklę. Atsižvelgiant į tai, kad naujoji apskaitos sistema veikia tik trečius metus, tai puikus laimėjimas.

Ir dar viena gera žinia: Audito Rūmai pripažįsta, kad mes stipriname savo priežiūros sistemas. 2007 m. pirmą kartą nebuvo nė vieno biudžeto skyriaus, kurio kontrolės sistema išorės auditoriaus būtų pažymėta raudona kortele. Šioje srityje dedama daug pastangų. Norėčiau pažymėti, kad praeitų metų pavasarį valstybės narės pirmą kartą pateikė esamų auditų struktūrinių fondų metinius apibendrinimus.

Audito Rūmai vertina šias pastangas, nors labai sumažinti klaidų lygio vietoje dar nepavyko. Pasiekti rezultatai įkvepia Komisijai pasitikėjimo.

Tai, kad individualių operacijų padėtis išlieka nevienareikšmė, yra tiesa. Audito Rūmai pripažįsta, kad Europos žemės ūkio garantijų fondo, kuriam tenka didžiausia žemės ūkio išlaidų dalis, srityje klaidų lygis ir šiais metais yra žemesnis nei reikšmingumo riba. Tačiau tai negalioja kitai biudžeto straipsnio daliai, susijusiai su gamtiniais ištekliais, nes kaimo plėtros sričiai būdinga aukšto klaidų lygio tendencija. Sanglaudos fondų srityje Audito Rūmai taip pat pastebi per daug klaidų.

Šių klaidų lygio sumažinimą Komisija laiko didžiausiu prioritetu ir ji šiuo atžvilgiu neatsisakys sugriežtinti reikalavimų, jei tai bus būtina. 2008 m. mes jau padarėme finansinių pataisymų ERPF ir ESF – sanglaudos fondų – srityje, kurių suma sudarė 843 mln. EUR, ir dar ruošiamasi atlikti pataisymų apytikriai dėl 1,5 mlrd. EUR sumos.

Leiskite priminti, kad pagrindinėms operacijoms nustatyta klaidų lygio riba yra labai aukšta. Bent 98 % pagrindinių operacijų turi būti be klaidų. Nepaisant to, mes artėjame prie šio rodiklio: auditoriai dabar sako, kad visose biudžeto srityse, išskyrus vieną, net 95 % ar daugiau mokėjimų neaptikta jokių rimtų klaidų.

Audito Rūmai pažymi, kad padėtis išorės pagalbos ir vidaus politikos, pavyzdžiui, transporto ir energetikos, taip pat švietimo ir pilietybės srityse pagerėjo. Pažanga administravimo ir ekonomikos ir finansų reikalų srityse vertinama dar geriau. Už šių sričių valdymą tiesiogiai atsakinga Komisija, o tai iš dalies paaiškina, kodėl priemonių, kurių buvo imtasi, poveikis greitesnis. Taigi galėčiau taip apibendrinti: Komisijos nuomone, 2007 m. Audito Rūmų metiniame pranešime parodyta, kad daroma nuolatinė laipsniška pažanga.

Per pastaruosius penkerius metus nuėjome ilgą kelią. Įvertinęs padarytą pažangą, galiu patikinti, kad Komisija visiškai neapgailestauja pati numačiusi siekti tikslo, kad dėl pagrindinių operacijų būtų gautas teigiamas

Audito Rūmų patikinimo pareiškimas. Tikimės, kad Europos Parlamentas pripažins teigiamus pokyčius ir toliau rems mūsų pastangas, dedamas siekiant supaprastinti teisinę sistemą, gerinti valdymą ir griežtinti valstybių narių atskaitomybę.

Jean-Pierre Audy, *PPE-DE frakcijos vardu.* – (*FR*) Pone pirmininke, Komisijos pirmininke, Audito Rūmų pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau padėkoti jums, pone Audito Rūmų pirmininke, už didžiulį darbą, kurį atlikote kartu su Audito Rūmų auditoriais. Manau, kad jūsų pranešimas yra labai svarbus dokumentas, su kuriuo mes galime susipažinti.

Kaip žinome, tai pirmas kartas, kai tvirtinamas 2007–2013 m. finansinės programos biudžeto įgyvendinimas, apimantis Komisijos nustatytą naują valdymo, sertifikavimo ir audito kontrolės sistemą. Galiausiai tai taip pat bus paskutinis kartas, nes šios kadencijos Parlamentas dirbs tik šešis mėnesius, nes balandžio mėn. pradėsime ruoštis Europos rinkimams, ir būtent tokiu metu Komisija pažadėjo mums teigiamą Audito Rūmų patikinimo pareiškimą. Jau keturiolika metų iš eilės gaunamas teigiamas biudžeto įvykdymo patikinimo pareiškimas ir tai Europos Parlamentui kelia nerimą.

Pirma, Audito Rūmai pareiškė, kad jų nuomonė dėl sąskaitų yra besąlygiška. Kodėl nebuvo konsoliduotas "Galileo" projektas? Negaliu nuslėpti to, kad niekada negalėjau priprasti prie sąskaitų, kuriose yra 58 mlrd. EUR nuosavų išteklių deficitas. Tai vienas iš dalykų, kuris man kelia susirūpinimą.

Tai gera žinia. Turime džiaugtis, kad dėl administracinių išlaidų nuomonė yra teigiama, nes šioje srityje nustatytas žemas klaidų lygis ir, sprendžiant iš to, kas mums pasakyta, nenustatyta jokių sukčiavimo atvejų. Tačiau valstybių narių pasidalijamasis valdymas žemės ūkio, sanglaudos ir struktūrinių fondų srityse, kuriose esama pernelyg daug klaidų – kai kuriose valstybėse narėse klaidų lygis viršija 60 % – yra prastas. Nors Tarybos atstovų čia nėra, būtų įdomu išgirsti, kaip valstybės narės ir Taryba vertina tai, kad nepasirašoma nacionalinių deklaracijų, o piliečiai, atsižvelgiant į esamus sunkumus viešųjų finansų sektoriuje, reikalaus paaiškinimo.

Manau, kad pirmininkas teisus teigdamas, kad turėtume apsvarstyti šią biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą su komitetais, Komisija, Taryba, Parlamentu, nacionaliniais parlamentais ir Audito Rūmais, kurių atstovų nedalyvavimas šiose diskusijose labai krenta į akis.

Pone pirmininke, jums leidus, kaip pranešėjas norėčiau dar paprašyti papildomos pusės minutės pareikšti, kaip tą padarė mano kolegos, nustebimą dėl Tarybos nedalyvavimo šiose diskusijose. Bet aš supratau, pone Audito Rūmų pirmininke, kad po kelių dienų jūs ketinate teikti pranešimą ES Ekonomikos ir finansų ministrų tarybai ir kad Taryba pareikš savo nuomonę po to, kai valstybės narės pasikeis nuomonėmis.

Atkreipęs dėmesį į visa tai, ir kadangi valstybėms narėms pirštu nurodyta į trūkumus pasidalijamojo valdymo srityje, tikiu, kad Tarybos nuomonę išgirsime greitai. Taip pat, pone Europos Parlamento pirmininke, per klausimų valandą norėčiau pateikti raštišką klausimą ir paprašyti, kad Taryba, valstybėms narėms pasikeitus nuomonėmis apie šį puikų Europos Audito Rūmų pranešimą, iš karto pateiktų savo nuomonę.

Herbert Bösch, *PSE frakcijos vardu.* – (*DE*) Pone pirmininke, labai norėčiau pasveikinti Audito Rūmus atlikus darbą, kuris dabar pateiktas Parlamentui 2007 m. metinio pranešimoforma. Mano nuomone, iš visų Audito Rūmų metinių pranešimų, kurie nuolatos gerėja, šis yra geriausiais iš visų iki šiol pateiktų. Jis yra informatyvesnis, spalvingesnis, kitaip sakant, aiškesnis.

Ponai Audito Rūmų nariai, džiugu pastebėti, kad jūs atsispyrėte pagundai nuspalvinti šių metų pranešimą populistiniais atspalviais.

Remdamiesi skirtingomis specialiosiomis ataskaitomis, ypač šiuo pranešimu, turėsime įvertinti, ar darbas, kurį Komisija atliko 2007 m. naudodama Europos mokesčių mokėtojų lėšas, yra patenkinamas. Jau buvo pateikta pranešimų, ypač Komisijos nario, atsakingo už Sanglaudos fondą, teikiančių vilčių. Komisijos narys, atsakingas už mokslinių tyrimų sritį, taip pat nurodė, kad šių Rūmų ir Audito Rūmų kritika dėl praeitų metų pranešimo davė vaisių.

Viena sritis, kurioje padėtis dar nėra gera — tai bendradarbiavimas kontroliuojant Europos biudžetą, nuo kurio valstybės narės šalinasi. Drąsinantį aktyvaus bendradarbiavimo pavyzdį rodo keturios valstybės narės – Danija, Nyderlandai, Jungtinė Karalystė ir Švedija. Džiugu matyti, kad nacionaliniai audito rūmai, pavyzdžiui, Vokietijoje, pradeda domėtis tuo, kaip Vokietijoje leidžiamos Europos biudžeto lėšos, todėl tikimės, kad šiuo klausimu bus surengtos politinės diskusijos.

LT

Nuo to laiko, kai buvo pateikti T. Wynno ir J. Mulderio pranešimai, nuolat keliame reikalavimą dėl nacionalinių patikinimo pareiškimų teikimo, kad būtų užpildyta Steigimo sutartyje tarp 274 ir 5 straipsnių esanti spraga. Nors mes diskutuojame šiuo klausimu, pone Komisijos nary S. Kallas, būčiau laimingas, jei Komisija imtųsi naudingesnio ir aktyvesnio vaidmens standartizuojant šiuos pranešimus. Būtent tai jūsų teigiamas požiūris turėtų padėti pasiekti artimiausiomis dienomis.

Kai vykdydami pareigą perduosime savo nuomonę dėl Komisijos darbo kokybės, informuosime mokesčių mokėtojus apie tai, ar jos darbas, vertinant bendrais bruožais, yra priimtinas. Jei tikimės profesionalumo iš kitų institucijų, patys taip pat turime labiau vadovautis profesionaliu požiūriu. Manau, neleistina ir absurdiška, kad šiuose Rūmuose diskutuojama dėl to, ar šis komitetas gali ir toliau būti laikomas vadinamuoju neutraliuoju komitetu. Nepriimtina, kad Biudžeto kontrolės komitetas vertinamas tik kaip tam tikras papildomas komitetas, nes jis nėra profesionalus. Tie laikai, kai biudžetas apie šešis mėnesius būdavo svarstomas vienoje vietoje, o likusią metų dalį kitas komitetas vykdydavo jo kontrolę, jau seniai baigėsi.

Dar net neapsvarstėme visų institucijų, o jau tikimasi, kad galime patikinti mūsų mokesčių mokėtojus, kad biudžetas vykdomas tinkamai. Mums reikia profesionalumo iš kitų institucijų, kitaip negebėsime pasiteisinti mokesčių mokėtojams.

Jan Mulder, *ALDE frakcijos vardu.* – (*NL*) Pone pirmininke, norėčiau padėkoti Audito Rūmams už pranešimą. Aš taip pat pastebiu, kad kiekvienais metais pranešimai tobulėja, jie tampa aiškesni ir, be kitų dalykų, pateikiami suprantamesne forma. Iš tikrųjų kiekvienais metais, nors ir nedidelė, bet vis dėlto daroma pažanga. Dabar tam tikru mastu galime išmušti pagrindą iš po euroskeptikų kojų, nes pirmą kartą sąskaitos patvirtintos. Tačiau įdėmiau panagrinėję tobulinimo aspektus sąskaitų srityje, įsitikinsime, kad jie nėra esminiai. Mums tik vos vos pavyko susitvarkyti. Paskaitę, kas rašoma 2006 ir 2007 m. pranešimuose, pamatysime, kad skirtumas iš tikrųjų labai nedidelis, nors padėtis ir pagerėjo.

Komisija pabrėžia, kad biudžeto vykdymas laikui bėgant gerokai pagerėjo. Jos teigimu, 2002 ir 2003 m. buvo patvirtinta tik 4 % sąnaudų, o dabar — 45 %. Padėtis iš tikrųjų labai pagerėjo, bet, bijau, tokią pažangą daugiausia lėmė esminiai žemės ūkio politikos pakeitimai. Jei būtų laikomasi ankstesnės žemės ūkio politikos, abejoju, ar mums būtų pavykę pasiekti 40 % viršijančią patvirtinimo ribą. Tai dalykas, keliantis didelį susirūpinimą, nes pagrindiniai metodai, kuriuos taiko Komisija, dar neatitinka tarptautinių standartų, todėl juos būtina iš esmės tobulinti. Mano nuomone, per pastaruosius ketverius metus pažanga daroma pernelyg lėtai.

Tenka apgailestauti, kad dar negalime įvertinti veiklos plano įgyvendinimo rezultatų. Pradžioje Komisija dėjo daug pastangų, buvo taikomas puikus metodas, kaip visi pripažinome, deja, rezultatai dar nėra geri.

Kaip ir H. Bösch, esu nusivylęs dėl to, ką Komisija padarė dėl nacionalinių deklaracijų. Dar labiau stebina tai, kad praeitais metais Komisija visiškai aiškiai pareiškė neketinanti įgyvendinti susitarimo. Laimei, Komisija apsigalvojo. Vis dėlto neturime užmiršti, kad tai susitarimas, kurį pasirašė Taryba, Komisija ir Parlamentas. Pagaliau nepriimtina, kad viena iš susitarimo šalių pareiškia neketinanti jo įgyvendinti. Nekantriai laukiu, kada galėsime susipažinti su Komisijos parengtomis susitarimo įgyvendinimo gairėmis. Kokių rezultatų iki šiol pavyko pasiekti diskusijose su valstybėmis narėmis dėl 44 straipsnio nuostatų įgyvendinimo? Per ateinančius mėnesius turėsime šiam klausimui skirti daug laiko ir energijos. Per tą laiką taip pat turėsime apsispręsti, ar pateiksime Komisijai biudžeto įvykdymo patvirtinimą balandžio mėn., ar atidėsime pateikimą pusmečiui.

Bart Staes, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*NL*) Pone pirmininke, aš taip pat norėčiau padėkoti Audito Rūmams, ypač jų darbuotojams. Ir šį kartą jie puikiai atliko savo darbo užduotį. Norėčiau priminti jums, pone Komisijos nary, kad pradėjęs vykdyti Komisijos nario, atsakingo už kovą su sukčiavimu, įgaliojimus, jūs pažadėjote ir įsipareigojote pateikti baigiantis jums suteiktiems įgaliojimams pareiškimą, patvirtinantį sąskaitų patikimumą, taip pat visų sąskaitų tvarkingumą ir teisėtumą.

Ar tą jau pasiekėme? Aišku, kad ne. Keturioliktą kartą iš eilės šis pareiškimas nepasitvirtino. Ar einame teisinga kryptimi? Be abejonės, bent taip teigia Audito Rūmai, o jūs esate čia, kad šią poziciją tvirtai gintumėte. Ar turėtume nerimauti? Manau, kad taip. Tačiau ištesėti savo pažadą ir įsipareigojimą jums liko tik vieneri metai, o kaip sakė patys mano kolegos, dar daug ką reikia padaryti.

Ką Audito Rūmai pastebėjo? Esama trūkumų buhalterinėje apskaitoje, kuriuos iš dalies lemia sudėtinga teisinė ir finansinė sistema. Pasak Audito Rūmų, esama tam tikros rizikos, susijusios su kokybe ir finansine informacija. Ką Audito Rūmai teigia apie mokėjimų tvarkingumą ir teisėtumą? Ar jie patvirtina administracines išlaidas? Yra esminių problemų, susijusių su svarbiausiomis biudžeto sritimis, įskaitant žemės ūkio, Sanglaudos

fondo, struktūrinių fondų, Regioninės plėtros fondo, socialinės politikos, taip pat kaimo plėtros, mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros, energetikos, transporto, išorės paramos, vystymosi ir plėtros bei švietimo ir pilietybės sritis. Buvo pasirinkta reprezentatyvioji imtis iš viso to, kas susiję su sanglauda, t. y. su pačiu Sanglaudos fondu ir struktūriniais fondais. Atkreipėme dėmesį, kad Audito Rūmų pranešime teigiama, kad 11 % mokėjimų neturėjo būti atlikta. Tai labai svarbi išvada ir būtent tas aspektas, kuriam reikės skirti daug dėmesio pateikiant biudžeto įvykdymo patvirtinimą.

2007 m. buvo pirmieji metai, – kaip ne vienas Parlamento narys pažymėjo, – kai valstybės narės buvo paprašytos parengti atliktų auditų ir pateiktų oficialių ataskaitų metinius apibendrinimus, bet, pasak Audito Rūmų, iš to nieko neišėjo. Šių apibendrinimų negalima palyginti, juose taip pat nepateikiama visos mums reikalingos informacijos. Tačiau, kaip visiškai pagrįstai pažymėjo J. Mulder, politiniu lygmeniu buvo susitarta ir įsipareigota. Mes Parlamente dėjome daug pastangų, kad šis susitarimas būtų pasiektas. Tai ką gi dabar matome? Daugybė valstybių narių nerodo noro bendradarbiauti. Ypač prie to prisideda euroskeptiškai nusiteikusios šalys: Jungtinė Karalystė, Danija ir dideliu mastu Nyderlandai. Taip negali būti? Turėtume iš tikrųjų priminti Tarybai apie jos pareigą šioje srityje.

Galiausiai Žaliųjų frakcijos/Europos laisvojo aljanso vardu norėčiau pabrėžti valstybėms narėms nustatytą politinį reikalavimą, kad jos iš tikrųjų susitaikytų su politine atsakomybe už išlaidas, kurias jos pačios gali tvarkyti. Pagaliau tai jų pareiga! Be to, mes taip pat norėtume matyti daugiau skaidrumo galutinių naudos gavėjų lygmeniu. Gal ir yra sukurta patraukli svetainė, bet pastebėjau, kad valstybės narės, įskaitant mano paties šalį Belgiją, joje skelbia informaciją, kuri, tenka apgailestauti, netinkama ir visiškai nesuprantama. Taigi šioje srityje taip pat turi būti atliktas darbas ir per biudžeto įvykdymo patvirtinimą turėsime už tai kovoti.

Esko Seppänen, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*FI*) Ponai pirmininke, Komisijos nary, Audito Rūmų pirmininke, Komisijos pirmininko pavaduotojas apskritai daug padarė, kad būtų patobulinta biudžeto kontrolė, ypač kad būtų padidintas administracinis skaidrumas. Visuomenės informavimas apie subsidijas žemės ūkiui yra puikus to pavyzdys.

Audito Rūmai iš dalies su tuo sutinka. Žinoma, yra sričių, dėl kurių esama pastabų, ypač tai taikytina lėšų naudojimui žemės ūkio ir regioninės plėtros srityse. Didžioji atsakomybės dalis už šias išlaidas tenka valstybėms narėms. Audito Rūmų pranešime galima įžvelgti panašų į susiskaldymą dalyką: šiek tiek teisingesni šiaurės tinklo lėšų aukotojai priešpastatomi labiau linkusiems piktnaudžiauti naudos gavėjams iš pietų. Akivaizdu, kad tokiam susiskaldymui turi įtakos skiriamų lėšų sumos. Pietuose reikia daugiau lėšų ir kontrolės nei šiaurėje. Kad būtų išvengta painiavos ir neteisingų apibendrinimų, svarbu, kad Audito Rūmai savo pranešimuose tiksliai nurodytų piktnaudžiavimo atvejus.

Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kas nepriklauso Audito Rūmų kompetencijai ir kas taip pat yra "pilkoji" sritis nacionaliniu požiūriu. Kalbu apie 2004 m. įsteigtą ATHENA fondą, kuris priklauso valstybių narių, bet ne ES kompetencijai. Valstybės narės skiria lėšų šiam fondui iš savo pačių gynybos biudžetų, skirtų jungtinėms karinėms operacijoms, nepriklausančioms ES kompetencijai. Šios operacijos finansuojamos vadovaujantis NATO taikomu principu, pagal kurį išlaidos siejamos su konkrečia operacija. Kita vertus, nustatytas ATHENA mechanizmas, kurio finansavimas slaptas. Tokios rūšies valstybių narių vykdomai karinei veiklai turi būti taikoma demokratinė kontrolė.

Kai bus svarstomas Audito Rūmų pranešimas, mūsų frakcija skirs ypatingą dėmesį Tarybos biudžeto teisėtumui, kuris iki šios dienos Parlamentui yra "pilkoji" sritis.

Godfey Bloom, IND/DEM frakcijos vardu. – Pone pirmininke, atrodo, kad Komisijos narys S. Kallas skaitė visiškai kitą dokumentą. Galiu jam garantuoti, kad jei tai būtų kokia nors Jungtinės Karalystės akcinė bendrovė, tokių dalykų tiesiog iš viso nebūtų. Jei kokia nors JK akcinė bendrovė keturiolika metų iš eilės teiktų tokias sąskaitas, kurios visiškai nepriimtinos, šiais metais vėl – visiškai nesakau, kad Audito Rūmai patvirtino gerą finansinių sąskaitų "būklę", o dokumentą aš skaičiau – jei Komisija būtų JK akcinės bendrovės direktorių valdyba, turiu pasakyti, kad tokie direktoriai dabar būtų kalėjime!

Dabar yra taip, kad šis Parlamentas, jei tai Parlamentas, didžiąją metų dalį laiko skiria kalboms apie lenktus bananus, gumbuotus pastarnokus, butelių standartizavimą, o antradienį net balsavome dėl traktorių sėdynių standartizavimo. Taigi ši absurdiška organizacija beveik visus metus užsiima menkniekiais. Mes turime vieną svarbią pareigą — reikalauti, kad Komisija būtų atskaitinga už biudžetą. Tai svarbiausias darbas, kurį galime atlikti, bet šiais metais jau penkioliktą kartą biudžeto įvykdymas mūsų galvos linktelėjimu vėl bus patvirtintas.

Tai visiška gėda. Noriu, kad Parlamento nariai iš Britanijos žinotų, kad labai įdėmiai stebėsiu, kaip jie balsuos. Pasirūpinsiu, kad JK piliečiai sužinotų, ką jie iš tikrųjų čia daro, o ne grįžę namo taria darą.

Ashley Mote (NI). - Pone pirmininke, mes visi žinome, kad Komisijos ataskaitos niekada negalės būti pasirašytos, kol (ir jei) nebus galiausiai išspręstos dvi pagrindinės problemos. Nei viena iš šių problemų nėra nauja. Pirma, nėra tikrumo dėl sąskaitų likučių pagal apskaitos sistemą, kuri buvo pakeista 2005 m., nes praėjus metams buvo padaryta didelių pertvarkymų, dėl kurių tapo aišku, kad joks suderinimas nebuvo ir nėra įmanomas.

Antra problema susijusi su pasidalijamuoju valdymu, apie ką jau buvo minėta, kitaip tariant, su viešųjų lėšų skirstymu gavėjams, kurie gavę lėšas tampa atsakingi už jų naudojimą ir privalo atsiskaityti už tai, kaip šios lėšos leidžiamos. Net valstybių narių vidaus auditoriai pripažįsta, kad sistemos neįmanoma valdyti.

Metų metais mes tik girdime – tą taip pat išgirdome šiandien iš Audito Rūmų ir Komisijos – kupinas geriausių norų kalbas apie tai, kad padėtis greitai pagerės, taip pat apie rizikos valdymą, klaidų lygį – niekai! Tikrovėje nevyksta jokių esminių pokyčių, todėl visuomenė praranda kantrybę ir ne be pagrindo. Krapštydamiesi prie "Titaniko" šezlongų dugno skylių neužtaisysime.

Jei galima tikėti Graikijos pateiktais skaičiais, mes dar turime alyvmedžių sodus prie Egėjo jūros. Buvo pranešta, kad lėšų eikvojimas Bulgarijoje yra nevaldomas. Turkijos valdomam Šiaurės Kiprui buvo pervesta 259 mln. EUR viešųjų lėšų, skirtų ekonominei plėtrai, bet ES biuras Nikosijoje atvirai pripažįsta, kad jis negali vykdyti šių lėšų naudojimo priežiūros ir kontrolės, nes mes nepažįstame Turkijos režimo. Dalis šių lėšų buvo išleista naujiems šaligatviams tiesti gausiai lankomame Kirenijos kurorte, kur klesti kazino verslas. Vietinis režimas nemato būtinumo didinti mokesčių, kad papildytų biudžetą, nes ES duoda pinigų, ir tai jiems tinka. Tačiau tie pinigai nėra tinkamai leidžiami.

Ne tik sąskaitos nepriimtinos, taip pat nepriimtinas ir viešųjų lėšų naudojimo vertinimas.

Christofer Fjellner (PPE-DE). - (SV) Norėčiau pirmiausia padėkoti Audito Rūmams už konstruktyvų pranešimą, kurį neįprastai lengva suprasti. Esu tikras, kad jis sukurs svarų pagrindą Biudžeto kontrolės komitete mūsų atliekamam darbui.

Maniau, kad apsiribosiu ES valdžios institucijomis, nes, tiesą sakant, esu pranešėjas šiuo klausimu. Kai kurios institucijos, žinoma, auga kiekybiniu, atsakomybės ir jų žinioje turimų pinigų atžvilgiu. Todėl norėčiau pasakyti, kad šių institucijų patikrinimas taip pat tampa vis svarbesnis.

Kiek esu Europos Parlamente, kiekvienais metais reiškiame pastabas dėl problemų, su kuriomis susiduria nepriklausomi auditoriai biudžeto planavimo ir vykdymo, viešųjų pirkimų, atskaitomybės ir kitais atžvilgiais, ir, deja, atrodo, kad šiais metais vėl teks pateikti kritiškų pastabų. Tas pats taikytina ir tam, kad prašoma vis daugiau pinigų, nepaisant, kad ankstesniais metais buvo sunkumų juos leidžiant. Manau, kad dėl to iškilo svarbių klausimų, nes, regis, ši problema kartojasi. Kyla klausimų dėl atsakomybės ir kontrolės, bent jau man. Todėl ypač apmaudu, kad šiandien diskusijose nedalyvauja Taryba, nes, manau, šių decentralizuotų institucijų kontrolės ir priežiūros užtikrinimas yra mūsų bendra pareiga.

Be šių bendrų pastabų, kurios taikomos dideliam šių decentralizuotų valdžios institucijų skaičiui, nors ir ne visoms, yra dar keturios institucijos, kurias reikėtų šiais metais nuodugniau patikrinti, nes, mano nuomone, turime tam pagrindą. Pirmoji yra Europos policijos koledžas (CEPOL), kuris šiais metais vėl gavo kritinių pastabų dėl viešojo pirkimo. Ši problema kartojasi, bet nėra sprendžiama. Be to, dar labiau džiugina tai, kad Audito Rūmai nurodė, kad pinigai naudojami kompensuojant asmenines išlaidas. Dėl "Galileo" projekto Audito Rūmai dar negali pareikšti, ar jie nori pateikti paprastą patikinimo pareiškimą, nes vis dėlto esama daug netikrumo, siejamo su šiuo projektu, Europos kosmoso agentūromis ir kitų susijusių organizacijų tarpusavio ryšiais. Kur "Galileo" projektas prasideda ir kur baigiasi? Ir paskutinės, bet ne mažiau svarbios yra FRONTEX ir Europos geležinkelių agentūros, tapusios ryškus institucijų, kurios neįvertinusios savo išlaidų reikalauja per daug pinigų ir, nepaisant to, kiekvienais metais prašo jų vis daugiau, pavyzdys. Būtent į šiuos dalykus ketinu atidžiau atsižvelgti per biudžeto įvykdymo patvirtinimą. Tikiuosi tęsti konstruktyvų bendradarbiavimą ir su Audito Rūmais, ir su Komisija, bet apgailestauju, kad Tarybos šiandien čia nėra ir ji negali prisidėti prie šių diskusijų.

Bogusław Liberadzki (PSE). - (*PL*) Pone pirmininke, V. da Silva Caldeira kalbėjo apie riziką kaip apie svarbų klaidų rengiant šį pranešimą veiksnį. Leiskite man trumpai pakalbėti Europos plėtros fondo klausimais. Šis fondas teikia pagalbą Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno šalims. Jų rizika skiriasi nuo valstybių narių rizikos – ji daug didesnė nei valstybių narių. Svarbu, kad Audito Rūmai priėjo išvadą, kad pagrindinės

operacijos, susijusios su pajamomis ir biudžetinių metų įsipareigojimais, yra teisėtos ir tvarkingos. Ši bendra išvada suteikia mums pagrindą pranešimą kaip visumą vertinti teigiamai.

Kita vertus, su mokėjimais susijusiose operacijose nustatyta daug klaidų. Audito Rūmai suabėjojo Komisijos dinaminiu tinkamumo kriterijų aiškinimu ir Audito Rūmų nuomonei, kad šis aiškinimas turi trūkumų, turėtų būti pritarta. Esmė ta, kad nesuteikiama galimybės valstybėms narėms laikytis patikimo viešųjų lėšų valdymo standartų. Komisija pirmai progai pasitaikius turėtų persvarstyti savo poziciją. Parlamentas, tiesą sakant, į Komisiją šiuo klausimu jau kreipėsi.

Dar vienas klausimas, kurį savo pranešime iškėlė Audito Rūmai — tai bendradarbiavimas su JT. Jame pabrėžiamas JT nenoras ar aplaidumas, susijęs su svarbių mokėjimo dokumentų teikimu. Audito Rūmai nurodė tris pagrindines sritis, kuriose yra reikšmingų klaidų. Jos apima išlaidų tinkamumą finansuoti, atsiskaitymą pagal išankstinį finansavimą ir neteisingų sumų išmokėjimą. Mokėjimus patvirtinantis personalas galėjo ir privalėjo šias klaidas nustatyti ir ištaisyti daug anksčiau. Todėl Komisijos paaiškinimas, kad audito sąnaudos labai didelės, kaip rodo audito sąnaudų ir efektyvumo santykis, yra neįtikinantis. Sunku su šia nuomone sutikti. Užuot tai dariusi, Komisija turėtų siekti efektyviau dirbti ir didinti savo darbuotojų skaičių. Tiesą sakant, Parlamentas šiuo klausimu kreipėsi į Komisiją jau prieš metus.

Apibendrinant būtų galima pasakyti, kad ši Audito Rūmų pateikta informacija yra nevienareikšmė. Nors aš pripažįstu, kad apskritai ji teisinga, norėčiau nurodyti reikšmingų klaidų sritis. Pranešime pateikiamos Audito Rūmų rekomendacijos, kurios didžia dalimi turi būti priimtos.

Jean Marie Beaupuy (ALDE). - (FR) Ponai pirmininke, Komisijos nary, aš taip pat norėčiau padėkoti Audito Rūmams už puikų darbą. Esama Parlamento narių, kurie net šiuo metu prieštarauja tam, kad Europos lėšos būtų naudojamos bendrais tikslais.

Norėčiau pasakyti, kad tikiuosi, jog teikdama visuomenei informaciją apie mūsų diskusijas ir Audito Rūmų darbo rezultatus, žiniasklaida nesielgs kaip įprasta ir nekalbės apie pavėlavusius traukinius arba nieko nesakys apie traukinius, kurie atvyko laiku, nes didžioji Europos Sąjungos biudžeto lėšų dalis buvo išleista apgalvotai. Nepainiokime medienos su medžiais.

Pažymėjote, mes taip pat tą pastebėjome, kad Audito Rūmų pranešime kalbama apie padėties gerėjimo tendenciją. Tai labai gera žinia. Taip pat minėjote, kad yra milijonai naudos gavėjų, ir vien tai jau rodo šio darbo sudėtingumą ir mastą.

Norėčiau pakalbėti apie dvi atsakomybės sritis. Nenoriu kaltinti jokios konkrečios organizacijos. Tiesiog noriu pasakyti, kad jei ateityje mes norime geriau dirbti, tie, kuriems paskirta materialinė atsakomybė, turi dirbti.

Kaip suprantu, yra dviejų kategorijų žmonių atsakomybė. Pirmoji yra Komisijos atsakomybė – Audito Rūmų pirmininkas ką tik pasakė minėdamas kelis milijonus naudos gavėjų, kad pirmas dalykas, kurį būtina padaryti aukštesnio lygio, tai supaprastinti taisykles. Todėl mes tikimės, kad prieš kalbant apie kontrolės priemones ir apie deklaraciją, taisyklės, taikomos naudos gavėjams, ypač bendrovėms, asmenims ir pan., iš tikrųjų bus supaprastintos.

Antroji atsakomybės kategorija, žinoma, apima valstybes nares. Aš ir mano kolegos iš Regioninės plėtros komiteto nesiliausime kalbėję dėl valstybių narių atsakomybę struktūrinių fondų srityje. Dažnai būtent jos prisideda prie administravimo sistemos sudėtingumo ir, užuot veikusios kaip tarybos, jos komplikuoja padėtį ir imasi teisėjo vaidmens.

Taigi, be kitų dalykų, išdėstytų šiame Audito Rūmų pranešime, mes iš tikrųjų tikimės, kad kiekviena valstybė narė per artimiausius kelerius metus supaprastins taisykles, kad būtų padidintas Europos lėšų prieinamumas, ir, žinoma, patobulins šių lėšų naudojimo kontrolės sistemą.

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). – (*DE*) Ponai pirmininke, Audito Rūmų pirmininke, ponios ir ponai, patikinimo pareiškimas teikiamas jau keturiolika metų, taigi po metų švęsime jubiliejų. Turime apsvarstyti, kas ta proga turėtų būti padaryta.

Manau, kad mes pamažu pradedame atrodyti juokingi. Esama didelio pavojaus, kad tai taps rutina, ir niekas į mus rimtai nežiūrės, ir niekas rimtai nevertins mūsų pateiktų rezultatų. Audito Rūmų pranešimas įdomus – jo pavadinimas ir gėdinimo principas įrodė vertę – norėčiau paprašyti Audito Rūmų ir toliau teikti tokius aiškius pranešimus.

Tačiau prieš mus iškilo klausimas, ką daryti su šalimis, kurios yra ES valstybės narės jau nuo 1981 m., bet jose ES teisės aktai dar nėra nuosekliai taikomi. Norėčiau paprašyti Komisijos – ir tai viena iš pamokų, kurią gavau – pripažinti, kad kuo nuoseklesni bus Komisijos veiksmai, tuo greičiau gausime geresnius rezultatus. Taip pat norėčiau paprašyti, kad toje srityje, už kurią atsakinga pati Komisija, taip pat būtų vadovaujamasi nuoseklumo principu. Esu nusivylusi, kad padaryta tokia maža pažanga tiesioginio valdymo srityje. Tikėjausi, kad Komisija pateiks gerą pavyzdį, rodantį, kad tai įmanoma ir kaip tai turėtų būti daroma.

Vienas iš šio pranešimo aspektų, kuris ypač mane sudomino, susijęs su naujųjų valstybių narių pozicija, bet šioje srityje nėra daug informacijos. Man nesuprantami kai kurie skaičiai, pavyzdžiui, jūsų išvados dėl dviejų naujųjų valstybių narių, t. y. Rumunijos ir Bulgarijos, ir ką Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) ten nustatė 2007 m. OLAF ištyrė visų lėšų atsitiktines imtis ir nustatė, kad sukčiavimo ir pažeidimų lygis šiose dviejose šalyse siekia 76 %. Tai labai aukštas lygis, todėl dabar turime imtis nuoseklių veiksmų ir padėti šioms šalims siekti geresnių rezultatų, kitaip mums niekada nepavyks pagerinti padėties.

Šis metinis pranešimas yra paskutinis J. Barroso vadovaujamos Komisijos pranešimas ir pirmasis pranešimas naujuoju finansiniu laikotarpiu. Norėčiau padėkoti Komisijos nariui S. Kallas ir J. Barroso Komisijai už atliktą darbą finansinės kontrolės srityje. Šiai Komisijai pavyko pasiekti daug daugiau nei bet kuriai jos pirmtakei. Tai, kad nepaisant visos šios veiklos mes nepasiekėme geresnių ar greitesnių rezultatų, verčia susimąstyti. Daug tikiuosi iš naujos ataskaitų dėl neteisingai atliktų mokėjimų susigrąžinimo teikimo tvarkos ir puoselėju viltį, kad kitais metais mes nebegūžčiosime pečiais sakydami, kad kitais metais reikalai turėtų pagerėti.

Pirmininkas. – Pone Komisijos nary S. Kallas, tiek daug pagyrimų iš ponios I. Gräßle iš tikrųjų yra būtent tai, kuo galima didžiuotis!

Dan Jørgensen (PSE). - (DA) Pone pirmininke, mūsų diskusijos kartais tampa sunkiai suprantamos, todėl manau, kad pirmiausia turėtume patys sau priminti, apie ką iš tikrųjų kalbame. Kalbame apie mokesčių mokėtojų pinigus, apie Europos piliečių pinigus, apie pinigus, naudojamus kartais gana protingais, o kartais ne tokiais protingais tikslais. Bendras reikalavimas, taikomas visiems ES vardu leidžiamiems pinigams, yra tas, kad jie turi būti leidžiami teisingai ir tinkamai. Kitas bendras dalykas, kuris galioja visoms šioms lėšoms, yra tas, kad taisyklės nustatytos ir jomis privaloma vadovautis, o taisyklių pažeidimo atveju būtina taikyti nuobaudas.

Deja, šiais metais vėl tenka pažymėti, kad Audito Rūmai negali patvirtinti ES biudžeto įvykdymo, kitaip tariant, negali patvirtinti sąskaitų. Tokia padėtis, žinoma, labai nepriimtina. Kyla klausimas, į ką turėtų būti nukreipta kritika, į ką turėtume nurodyti pirštu? Nėra abejonės, kad didžiausia problema glūdi pačiose valstybėse narėse. Deja, nekelia abejonių ir tai, kad gavusios iš ES maišą pinigų, valstybės narės jau nėra linkusios taikyti šioms lėšoms tokios griežtos kontrolės ir taisyklių, kokios būtų taikomos, jei tai būtų nacionalinės lėšos. Steigimo sutartyje aiškiai teigiama, kad atsakomybė tenka Komisijai, taip sakant, kad Komisija turi išreikalauti iš valstybių narių taikyti būtinąją kontrolę. Šiuo atžvilgiu tenka apgailestauti, kad Komisija neįvykdė savo nustatyto tikslo patvirtinti sąskaitas iki šio laikotarpio pabaigos. Mes šio tikslo nepasieksime.

Tačiau taip pat norėčiau pažymėti, kad buvo padaryta nemaža pažanga, pavyzdžiui, po to, kai Europos Parlamentas ėmėsi spaudimo. Praeitais metais buvo parengtas veiksmų planas, apimantis daug konkrečių iniciatyvų, kurių rezultatus pamatysime, žinoma, ne šių, bet kitų metų pranešime. Galime tuo džiaugtis. Šiais metais daugiausia dėmesio skirsime, be abejo, toms sritims, kuriose dar esama problemų. Ypač daug problemų, žinoma, yra žemės ūkio srityje, kurioje padėtis šiais metais, deja, buvo įvertinta šiek tiek prasčiau, bet to neįvyktų, jei mes tinkamiau kontroliuotume kaimo plėtrai skirtų lėšų naudojimą.

Bill Newton Dunn (ALDE). - Pone pirmininke, norėčiau padėkoti Audito Rūmams už pranešimą, taip pat Komisijai ir jos komandai už atliekamą darbą.

Tai itin svarbus klausimas, nes visame pasaulyje yra labai daug bankrutavusių ir bankrutuojančių valstybių – nevardysiu jų, nes jos visiems gerai žinomos – ir būtent jose klesti nusikalstamumas, plintantis ir į kitas mūsų šalis. Taigi turime spręsti šias problemas. Džiaugiuosi, kad pamažu judame teisinga kryptimi.

Labai apgailestauju, kad čia nėra Tarybos atstovų, nes būtent valstybės narės neatlieka savo darbo šioje srityje. Šiandien čia nėra nė vieno asmens, taigi turėtume pasistengti, kad kitais metais būtų kitaip.

Norėčiau pasakyti vieną žodį čia nesančiam išėjusiam ponui G. Bloomui, mano šalies atstovui, kuris kvailai pakalbėjo apie gumbuotas morkas ar kažką panašaus ir nepagarbiai išėjo neišklausęs kitų diskusijų dalyvių kalbų. Jei jis būtų čia, būtų išgirdęs mano priminimą, skirtą jam, kad vieno svarbaus Britanijos Vyriausybės

departamento, atsakingo už pensijų sritį, sąskaitos nėra patvirtinamos jau keturiolika metų. Taigi Britanijoje mes taip pat neturime kuo didžiuotis. Vienas iš dalykų, kuris mane glumina JK, yra Britanijos Vyriausybės atsisakymas bendradarbiauti su OLAF. Tokia padėtis visiškai absurdiška ir ji turi būti ištaisyta. Norėčiau išgirsti Britanijos Vyriausybės atsakymą į tai.

Mano paskutiniai žodžiai skirti jums, pone pirmininke: manau, kad kitais metais teikdami rekomendacijas dėl naujojo Parlamento komitetų, turėtume rimtai apsvarstyti, kaip sustiprinti Biudžeto kontrolės komitetą suteikiant jam papildomų įgaliojimų ir įpareigojimų, kad galėtume tęsti svarbų darbą sprendžiant šią problemą.

Pirmininkas. - Ačiū, Billai Newtonai Dunnai. Pirmininkas kaip visada pasistengs padaryti viską, kas įmanoma.

Markus Ferber (PPE-DE). – (*DE*) Ponai pirmininke, Europos Audito Rūmų pirmininke, Komisijos pirmininke, ponios ir ponai, tai, kad sąnaudų Europos lygmeniu ir administravimo nacionaliniu lygmeniu santykio patikinimo pareiškimas ir šiais metais negali būti pateiktas, jau tapo tradicija. Menu diskusijas su ankstesniuoju Auditorių Rūmų pirmininku prof. B. Friedmannu, kuris sykį man sakė, kad patikinimo pareiškimo nebuvo galima pateikti dėl struktūrų. Todėl turime pamąstyti, kaip atgaivinti šią priemonę dėl patikinimo pareiškimo pateikimo, jei tam yra pagrindo.

Svarbu nepainioti skirtingų šiame pranešime nagrinėjamų klausimų. Pirma, biudžetas, kurį sudaro apie 95 % subsidijų, yra labiau pažeidžiamas sukčiavimo požiūriu nei nacionalinės, regioninės ar vietos valdžios institucijų biudžetai. Šis subsidijų biudžetas daugiausia valdomas valstybių narių, kurios naujuoju finansiniu laikotarpiu išreikalavo iš mūsų daug daugiau nepriklausomybės, nes praeitu finansiniu laikotarpiu jos skundėsi dėl pernelyg didelio masto centralizuotos kontrolės. Žinoma, tai taip pat reiškia, kad atsakomybė už biudžeto lėšas turi būti perduota regioniniam ir nacionaliniam lygmenims.

Yra trečioji sritis, kurią norėčiau tik šiek tiek paliesti. Turime išmokti skirti sukčiavimą nuo išlaidumo. Šios sąvokos dažnai suplakamos į vieną. Mane taip pat erzina, kad ES lėšomis finansuojami projektai, kurių įgyvendinimas visiškai nebūtinas. Bet tai išlaidumas, o ne sukčiavimas. Todėl tie, kurie atsakingi už projektus, ypač struktūrinių operacijų srityje, t. y. valstybės narės, taip pat turėtų įsipareigoti užtikrinti, kad lėšų nebūtų švaistoma ir kad būtų finansuojami tik tie projektai, kurie iš tikrųjų atneš regionui pridėtinės vertės. Todėl taip pat turėtume apsvarstyti galimybę dalį struktūrinėms operacijoms skirtų lėšų teikti paskolomis be palūkanų. Jei valstybės narės turės grąžinti šiuos pinigus, jos finansuos tik tuos projektus, kurie joms iš tikrųjų būtini.

Paulo Casaca (PSE). – (*PT*) Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau pasveikinti Audito Rūmus atlikus puikų darbą, taip pat padėkoti už tai, kad visi mes čia ir apskritai Europos piliečiai dabar turi geresnę galimybę susipažinti su jūsų darbo rezultatais.

Tačiau Audito Rūmų pranešime pasigedau konkrečių detalių su vardais ir išanalizuotais atvejais. Nekalbu apie tai, ką kai kurie Parlamento nariai vadina "įvardyti ir sugėdyti", bet greičiau apie principą "įvardyti ir suprasti". Tik susipažinę su konkrečiais atvejais galėsime geriau suvokti problemą. Kaip suprantu, mūsų reguliavimo sistemos, ypač struktūrinių fondų srityje, dažnai kelia absurdiškus reikalavimus. Tai taikytina ir valstybėms narėms, ir mums patiems, todėl turime nuodugniai ištirti šį su reguliavimo sistemomis susijusį klausimą.

Taip pat svarstysime 2007 m. Europos Parlamento biudžeto įvykdymą. Pastatai čia, Strasbūre, buvo įsigyti 2007 m. ir pirkdami juos buvome visiškai tikri, kad juose nėra asbesto. Tik nupirkę sužinojome, kad apytikriai penkiasdešimtyje šio pastato patalpų asbesto rasta. Tai labai rimta padėtis ir turime ja susirūpinti.

Tačiau tai nereiškia, ponios ir ponai, kad bus kariaujama su tais, kurie nori ar nenori atvykti į Strasbūrą. Mes negalime kelti sveikatos klausimo siekdami tikslų, kurie, kalbant iš esmės, nėra svarbūs. Tačiau sveikatos klausimas visgi egzistuoja ir norėčiau, kad generalinis sekretorius būtų pateikęs aiškias garantijas, kad pasiūlytas asbesto pašalinimo planas suderinamas su tolesniu šių pastatų naudojimu.

Praėjo keli mėnesiai, bet šių garantijų dar laukiu. Perskaičiau šimtus ataskaitų lapų ir peržiūrėjau daugybę nuotraukų, kai kurios buvo labai įdomios, bet šių garantijų niekur neradau. Mums jų iš tikrųjų reikia, nes be jų negalime būti tikri, kad dirbame visiškai saugioje aplinkoje.

Todėl norėčiau pabrėžti, kad tvirtindami Europos Parlamento biudžeto įvykdymą turime visapusiškai išnagrinėti šį klausimą, kitaip negalėsime balsuoti teigiamai.

PIRMININKAVO: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Pirmininko pavaduotojas

Marian Harkin (ALDE). - Pone pirmininke, aš taip pat norėčiau padėkoti Audito Rūmams. Perskaičiusi jų pranešimą ir išklausiusi šį rytą vykusias diskusijas, savęs klausiu: ši stiklinė pusiau tuščia ar pusiau pilna?

Pirmajame Audito Rūmų išvadų sakinyje teigiama, kad 2007 m. Komisija padarė pažangą gerindama kontrolės ir priežiūros sistemas, taigi džiugu bent tai, kad einama teisinga kryptimi. Padėtis tam tikrose srityse pagerėjo, bet kai kuriuose sektoriuose, apie kuriuos šiandien rytą buvo bendrais bruožais kalbėta, klaidų lygis tebėra pernelyg aukštas.

Ypač svarbu tai, kad, kaip teigia OLAF, įtariami sukčiavimo atvejai struktūrinių fondų srityje neigiamai paveikė 0,16 % mokėjimų, kuriuos Komisija atliko 2000–2007 m. laikotarpiu. Tai labai didelis skaičius. Bet kaip politikė, dažnai bendraujanti su savo rinkėjais, matau kitą šio reikalo pusę. Nuolat gaunu bendruomeninių, savanoriškų ir nevyriausybinių organizacijų skundus dėl to, kad jos susiduria su didžiuliais sunkumais teikdamos paraiškas dėl finansavimo ir kad joms labai sudėtinga kiekviename žingsnyje laikytis griežtų taisyklių. Mane nuolat bombarduoja dėl Briuselio biurokratizmo, bet tarp piliečių ir šių diskusijų stovi valstybės narės – iš kurių daugelis turi stipriai pagerinti savo veiklą – Komisija, kuri taip pat turi kai ką patobulinti, Parlamentas ir Audito Rūmai.

Tačiau manau, kad Audito Rūmų rekomendacijos padės pakeisti padėtį, ypač jei bus supaprastintas kompensuoti tinkamų išlaidų skaičiavimo pagrindas ir dažniau taikomas vienkartinių išmokų ar tvirto mokėjimo metodas. Pažanga daroma, bet pernelyg lėtai.

Taigi stiklinė pusiau tuščia ar pusiau pilna? Atsižvelgiant į visapusišką Europos finansavimo poveikį ir į daromą pažangą ir jei, tikėkimės, Audito Rūmų rekomendacijos bus įgyvendintos, stiklinė, mano nuomone, yra pusiau pilna.

José Javier Pomés Ruiz (PPE-DE). – (ES) Pone pirmininke, pagal EB Steigimo sutarties 274 straipsnį Taryba tiek pat atsakinga už sąnaudas kaip ir Komisija. Mes esame biudžeto valdymo institucija.

Pone pirmininke, ar mes kvietėme Tarybą dalyvauti šiose diskusijose? Nematau nė vieno jos atstovo. Ar Taryba atsiprašė, kad negali dalyvauti? Ar paaiškino, kodėl nedalyvauja?

Nesuprantu, ar Taryba nedalyvauja todėl, kad nenori keturioliktą kartą išgirsti Audito Rūmus sakant, kad reikalai turi pagerėti, atsižvelgiant į tai, kad būtent Taryba išleidžia daugiau kaip 80 % Europos lėšų, ar todėl, kad Taryba, kaip ir valstybės narės, patenkinta tuo, kiek išleidžia, o mes čia, Parlamente, turime įžūlumo svarstyti nedalyvaujančio svečio klaidas, nes Taryba, manau, buvo pakviesta?

- (FR) Pasakysiu šiuos žodžius prancūziškai. Esame Prancūzijoje. Kur Tarybai pirmininkaujančios Prancūzijos atstovai? Kur ponas N. Sarkozy? Kur jūsų atstovavimas šiose diskusijose?
- (ES) Pažiūrėsime, ar jie, Moljero žodžiais tariant, llega un poco antes (liet. suskubs atvykti).

Tai nepriimtina. Visi mano kolegos iš Biudžeto kontrolės komiteto sutinka su manimi, kad tokie dalykai neturėtų pasikartoti. Maniau, kad puikiai Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija taip pat prisiims didesnę atsakomybę už pasekmes. Būtent šiuo atveju Taryba turi atsiskaityti už pasekmes. Ji negali leisti pinigus, o paskui atsisakyti atsiskaityti Parlamentui už tai, kaip šie pinigai buvo naudojami. Nes EP suteikti įgaliojimai tikrinti ne tik valstybes nares, bet taip pat ir Tarybą. Tačiau ji niekada neatvyksta, nes nenori klausytis tų pačių pastabų.

Išeitis iš tokios padėties būtų nustatyti reikalavimą, kad būtų teikiami nacionaliniai pareiškimai.

Noriu pasakyti du dalykus.

Sveikinu, pone V. da Silva Caldeira. Per paskutines šią Parlamento kadenciją diskusijas pateikėte puikią ataskaitą. Prie to, kad reikalai pagerėjo, iš dalies prisidėjo Audito Rūmai, kurių pirmininkas esate. Pakartosiu kelių savo kolegų prašymą perduoti sveikinimus visiems jūsų nariams.

Pone S. Kallas, ši Komisija daug nuveikė gerindama padėtį. Deja, mums nepavyko pasiekti galutinio tikslo ir gauti teigiamo patikinimo pareiškimo, bet reikalai klostosi neblogai.

Dar norėčiau trumpai pasakyti, kad turime supaprastinti teisinę sistemą. Turime ją supaprastinti ir perduoti atsakomybę valstybėms narėms, kad galėtume pareikalauti iš jų atsiskaityti Parlamentui už pasekmes. Taisyklių ir teisės aktų supaprastinimas ir biurokratizmo panaikinimas — štai būdas, padėsiantis gerinti padėtį, susijusią su Europos lėšų naudojimu.

Szabolcs Fazakas (PSE). - (HU) Ačiū už suteiktą žodį, pone pirmininke. Mano nuomone, man, vienos iš naujųjų valstybių narių, dėl kurių nedalyvavimo apgailestavo ponia I. Gräßle, atstovui svarbu dalyvauti šiame biudžeto įvykdymo tvirtinimo procese dėl dviejų priežasčių. Laikotarpis, kurio rezultatus svarstome, yra pirmieji 2007–2013 m. finansinės programos metai, taigi pastabos, kurias pateiksime dabar, turės įtakos, kaip lėšos bus naudojamos ateityje. Antra, tai metai, kuriais šis Europos Parlamentas ir ši Komisija tvirtins biudžeto įvykdymą paskutinį kartą, taigi apsvarstyti pasiektus rezultatus verta.

Gal mano kolegos nesutiks, bet manau, kad nors mūsų pagrindinis tikslas gauti teigiamą patikinimo pareiškimą ir nėra pasiektas, turime pagrindo didžiuotis tuo, ką pavyko bendromis jėgomis pasiekti. Komisija priešaky su jos pirmininko pavaduotoju Siimu Kallasu ir Parlamentas, vadovaujamas Biudžeto kontrolės komiteto, ne tik pasirūpino tvarkingai atsiskaityti už visas sąskaitas ir sąnaudas, bet taip pat dėjo ilgalaikes pastangas ir sugebėjo užtikrinti, kad valstybės narės, kurioms tenka 80% išlaidų, būtų labiau pasirengusios bendradarbiauti su auditoriais.

Žinau, kad žemės ūkio ir sanglaudos srityse šiuo atžvilgiu dar turime daug ką tobulinti, tačiau naudodami šias lėšas negalime neatsižvelgti į pasaulio ekonomikos pokyčius. Per šią krizę ypač svarbu, kad naujosios valstybės narės kuo skubiau naudotų ES lėšas, ir kuo mažiau bus demokratijos, tuo geriau. Šį tikslą būtina pasiekti nedidinant rizikos mokėjimams. Todėl palankiai vertinu tai, kad Audito Rūmai taip pat siūlo supaprastinti šią sritį. Dabar Komisija ir valstybės narės turi imtis savo dalies ir įgyvendinti tai. Ačiū už dėmesį.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). - (FI) Pone pirmininke, noriu padėkoti Europos Audito Rūmams ir Komisijos nariui Siimui Kallasui už svarbų darbą, kurį atliko Europos mokesčių mokėtojų labui.

Leistinas klaidų ES sąskaitose lygis negali viršyti 2 % ribos. Tarkime, tokį lygį įmanoma išlaikyti atlyginimams, nuomai ir kitoms administracinėms išlaidoms atidedamoms lėšoms, kurios turi būti apskaitomos tiksliau. Jokios painiavos šiose sąskaitose neturi būti. Tačiau yra kita išlaidų grupė, kurioje pasiekti 2 % klaidų lygį gali būti sudėtinga. Pavyzdžiui, šiuo metu daug kalbama apie didelius klaidų skaičius apskaitant išlaidas regioninės politikos srityje. Galbūt turėtume drąsiai pripažinti, kad pasiekti nulinį klaidų buvimą šioje išlaidų grupėje yra nerealu.

I

Ateityje turime didinti sąnaudų efektyvumą, supaprastinti paraiškų teikimo tvarką, taip pat turėtų būti įmanoma perduoti atskaitomybę ir įgaliojimus valstybėms narėms. Tai turėtų būti daroma Europos mokesčių mokėtojų labui. Tikiuosi, Audito Rūmai šiuo atžvilgiu imsis efektyvios veiklos.

Véronique Mathieu (PPE-DE). - (FR) Pone pirmininke, nenoriu kalbėti Tarybai pirmininkaujančios Prancūzijos vardu, bet turėčiau atsakyti savo kolegai EP nariui J. Pomés Ruiz. Manau, kad gal tuo metu, kai kalbėjo pranešėjas, jo Rūmuose nebuvo. Taryba nenorėjo dalyvauti šių Rūmų diskusijose iki ES finansų ir ekonomikos ministrų tarybos susitikimo. Tai buvo visiškai apgalvotas sprendimas. Nemanau, kad keistis nuomonėmis prieš šį susitikimą būtų tikslinga.

Dėl paties pranešimo, tai manau, kad raktinis žodis jame yra supaprastinimas. Tačiau pasidalijamasis valdymas, mano nuomone, iš tikrųjų yra problemų šaltinis Europos fondų lygmeniu. Šios problemos ne visais atvejais kyla dėl sukčiavimo, ypač žemės ūkio srityje. Problemos, kurias šiandien nurodėme, ypač kalbėdami apie kaimo plėtros sritį, deja, atsirado dėl labai sudėtingos Europos lėšų valdymo sistemos.

Vakar balsavome dėl BŽŪP ir turime suprasti, kad, pavyzdžiui, užtikrinti gerą agrarinę ir aplinkos būklę labai sudėtinga. Parlamento nariai reikalauja, kad geros agrarinės ir aplinkos būklės nuostatos turėtų būti supaprastintos, nes ūkininkai iš tiesų turi sunkiai dirbti, kad galėtų užtikrinti atitiktį šių reikalavimų. Europos lėšų, ypač struktūrinių fondų, valdymas turi būti supaprastintas ir tai yra politinė žinia, kurią privalome suprantamai perteikti. Europos lėšų valdymo supaprastinimas yra raktinis žodis šiandien ir šis žodis turi būti išgirstas.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). - (*BG*) Sveikinu parengus pranešimą, kuris gali duoti naudos kaip Europos Sąjungoje taikomų sudėtingų išlaidų kompensavimo procedūrų vadovas. Susipažinusi su pranešimu, priėjau šias iš jo išplaukiančias išvadas: jis yra aiškus ir suprantamas – tai byloja, kad Audito Rūmai pradėjo taikyti naujus darbo metodus; jam būdinga analizė, suteikianti pagrindą teikti svarbias rekomendacijas, nors ir nesikeičiančias metų metais; jis orientuotas į rezultatus. Tačiau neapsiribokime tik pranešimo požymiais, bet įvertinkime ir jame pateiktus rezultatus, susijusius su ES sąskaitų tvarkingumu ir sąnaudų efektyvumu.

LT

Taigi pagrindiniai pastebėjimai šioje srityje yra šie: esama trūkumų valstybių narių kontrolės sistemose ir tam tikru mastu Komisijos priežiūros sistemoje; mokėjimų pagal sritis klaidų buvimas gana dažnas, su šiomis klaidomis susijusios sumos taip pat didelės. Konkrečiose srityse klaidų lygis labai aukštas ir jį būtina mažinti. Pažanga padaryta, bet jos nepakanka. Pagrindinės pranešimo mintys pateiktos rekomendacijose, kurios turėtų padėti gerinti padėtį Europos lėšų valdymo srityje: gerinti valdymo sistemas visais lygmenimis – pirminiu, antriniu ir tretiniu – ir nustatyti glaudesnį ryšį tarp jų, o tai yra konkreti valstybių narių pareiga, taip pat supaprastinti procedūras, kad būtų lengviau jas kontroliuoti ir lengviau taikyti be rizikos. Kadangi su visu tuo dažniausiai susijusios naujosios valstybės narės, manau, kad su jomis būtina geriau bendradarbiauti ir teikti pagalbą, padėsiančią kurti aiškius ir tikslius nacionalinius kontrolės mechanizmus.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Pone pirmininke, norėčiau padėkoti Audito Rūmams už supažindinimą su pareiškimu šį rytą, kuris buvo labai išsamus ir naudingas. Taip, klaidų lygiai pernelyg aukšti – mes visi siekiame tobulėti – bet pažanga padaryta, ES apskritai padarė pažangą, taigi tai sveikintinas dalykas.

Iš tikrųjų valstybės narės su savo pinigais turbūt elgiasi atsakingiau nei su ES lėšomis ir mes turime tokį požiūrį keisti. Tačiau, kaip kalbėjo kiti pranešėjai, neturime taikyti pernelyg sudėtingų taisyklių ir teisės aktų, susijusių su atitiktimi, nes tai atgraso žmones, ypač tuos, kuriems ES lėšų reikia.

Štai mano ranka – įkaitusi nuo rankų paspaudimo – anksti šį rytą buvo sutarta dėl BŽŪP "sveikatos patikrinimo". Vienas dalykas, kuris mane labai apstulbino klausantis pranešimo šį rytą, buvo tas, kad aiškiai pasakyta, jog kaimo plėtros srityje esama didelių problemų, susijusių su atitiktimi būtent dabar, kai pagal "sveikatos patikrinimą" mažiname tiesiogines išmokas ūkininkams ir šias lėšas pervedame į Kaimo plėtros fondą. Būtina šį klausimą išnagrinėti. Viską apsvarsčius teoriškai pinigų pervedimas į kaimo plėtros programas, kad būtų sprendžiami klausimai, susiję su klimato kaita, biologine įvairove ir vandentvarka, yra geras sumanymas, bet kaip galima įvertinti šių iškeltų tikslų rezultatus ir nustatyti jų piniginę vertę? Turime šį klausimą labai nuodugniai išnagrinėti.

Bijau, kad kaip ir anksčiau šiuo pranešimu bus remiamasi siekiant kritikuoti ES, o ne kad būtų parodyta: žiūrėkite, mes padarėme pažangą ir nurodėme sritis, kurias dar būtina tobulinti, kad ES lėšos būtų leidžiamos Europos piliečiams naudingais tikslais, taip siekiant išvengti pernelyg sudėtingų taisyklių.

Dažniausiai šį rytą Rūmuose kartojamas žodis buvo "supaprastinimas". Jei supaprastinti taisykles ir teisės aktus būtų taip paprasta, mes jau būtume tą padarę. Nemanau, kad ši užduotis lengva, bet jei už kontrolę ir tikrinimą atsakingos institucijos labiau atsižvelgtų į problemas, su kuriomis susiduriama vietose, šį procesą būtų galima išjudinti. Taigi aš palankiai vertinu šio pranešimo pristatymą ir tikiuosi, kad ir ateityje ES lėšos bus leidžiamos tinkamai.

Jan Olbrycht (PPE-DE). - (*PL*) Pone pirmininke, leiskite pirmiausia pareikšti pritarimą Audito Rūmų pranešimui, kuriame patvirtinama, kad ši institucija dirba nuosekliai.

Taip pat norėčiau pabrėžti, kad Audito Rūmų pranešimai visada analizuojami ypatingomis aplinkybėmis. Šį kartą aplinkybės labai tinkamos, nes, pirma, dabar kuriame politiką po 2013 m. Antra, vyksta diskusijos dėl mūsų politikos efektyvumo kontrolės ir vertinimo būdų. Trečia, mes visi dabar sprendžiame, koks turėtų būti Europos Sąjungos atsakas į finansų krizę ir kaip galėtume taikomas priemones ir metodus priderinti prie naujų iššūkių.

Išnagrinėjus pranešimo turinį, kuriame daugiausia dėmesio skiriama sanglaudos politikai, į akis krenta tai, kad konkrečiose srityse, už kurias atsakinga pati Komisija, pranešime pažymima aiški pažanga. Kita vertus, padėtis tose srityse, kurioms taikoma kontrolė skirtingais lygmenimis ir už kurias atsakingos valstybės narės, pagerėjo, kaip teigiama pranešime, labai nedaug, nes dar negalima įvertinti tiesioginių šiuo metu pradėtų reformų rezultatų.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad kurdami naują politiką turime, kaip pabrėžė M. Ferber, aiškiai skirti klaidas, piktnaudžiavimą ir prastą valdymą. Mano nuomone, neteisinga vienareikšmiškai tapatinti klaidų ar klaidų lygio su konkrečios politikos srities neefektyvumu. Skubotai darydami išvadas galime atsisakyti politikos sričių, kurios naujomis sąlygomis yra absoliučiai būtinos.

Esther de Lange (PPE-DE). - (*NL*) Pone pirmininke, aš taip pat norėčiau prisidėti prie padėkos Audito Rūmams už pateiktą metinį pranešimą ir Komisijai už atsaką į jį. Nepaisant teigiamų kalbų dėl sąskaitybos, matome, kad padėtis iš tikrųjų lygiai tokia pati kaip ir praeitais metais. Taip, buvo imtasi veiksmų sanglaudos srityje, įskaitant priemones, numatytas Komisijos veiksmų plane, ir klaidų lygis šiek tiek sumažėjo – nuo 12 % iki 11 %, bet akivaizdu, kad to nepakanka. Dėl žemės ūkio srities ir kitų debeto įrašų biudžete susidaro

dvejopas vaizdas. Pačioje žemės ūkio politikos srityje klaidų lygis neviršija nustatytos kritinės 2 % ribos, tokį jį pavyko išlaikyti iš dalies dėl integruotos valdymo sistemos. Tačiau manau, kad turėtume skirti griežtesnes nuobaudas toms šalims, kurios per ilgesnį nei dešimties metų laikotarpį nesugebėjo užtikrinti veiksmingos integruotos sistemos kontrolės, taigi tokiais atvejais turėtume taikyti progresinę finansinę korekciją.

Kita vertus, padėtis kaimo plėtros srityje pavaizduota ne tokiomis rožinėmis spalvomis. Man atrodė ir tą taip pat jau pabrėžė M. McGuinness, kad tai aiškus kreipimasis į ES Žemės ūkio ministrų tarybą, su kuria susitikimas neseniai įvyko, prašant pernelyg neskubėti žemės ūkio politikai finansuoti skirtas lėšas pervesti į kaimo plėtros politikos sritį. Paskui sužinojau, kad lėšų pervesta daug, nors Taryba ir neskubėjo taip, kaip norėtų Komisija.

Tiek dėl problemų. Dabar norėčiau pakalbėti apie šių problemų sprendimo būdus. Girdėjau Audito Rūmus aptakiai kalbant apie kontrolės išlaidų vertinimą, taisyklių supaprastinimą ir aiškių tikslų nustatymą. Visa tai puiku, bet ir Komisija, ir Audito Rūmai labai gerai žino, jog problema yra ta, kad 80 % išmokų taikomas pasidalijamasis valstybių narių valdymas. Taigi nereikia nė sakyti, kad problemos sprendimo būdų iš dalies reikėtų ieškoti šiose valstybėse narėse. Todėl galite įsivaizduoti, kaip aš nustebau, kad nei Audito Rūmai, nei Komisija nepaminėjo nacionalinių deklaracijų. Norėčiau priminti Komisijos nariui, kad praeitą kartą tvirtinant biudžeto įvykdymą jis pažadėjo siekti, kad tokios deklaracijos būtų teikiamos. Norėčiau sužinoti, ar jis įvykdė savo pažadą, ir paprašyti pateikti to įrodymus, nes aš jokių įrodymų nematau. Kadangi šios deklaracijos yra naujovė, manau, mums svarbu nuodugniau susipažinti su kokybiniais metinių apibendrinimų teikimo kartu su nacionalinėmis deklaracijomis aspektais, kad vėliau nekartotume klaidų. Bet kuriuo atveju būkime tikri, kad Komisija per artimiausius mėnesius padės mums šį klausimą išgvildenti.

Rumiana Jeleva (PPE-DE). - (BG) Europos Audito Rūmų metinio pranešimo pateikimas yra gera proga nustatyti, kam ir kaip naudojamos Europos Sąjungos biudžeto lėšos. ES biudžeto lėšos pirmiausia skirtos gerinti jos piliečių, kurių skaičius siekia beveik penkis šimtus milijonų, gyvenimą. Jos skiriamos finansuoti projektus, pavyzdžiui, kelių ir greitkelių tiesimo, turinčius tiesioginės įtakos mūsų kasdieniam gyvenimui. Kaip žinote, šiuo metu euroskeptikams pavyko suklaidinti kai kuriuos piliečius tuščiais pažadais ir melagingais tvirtinimais. Kaltinti Europą už visas nesėkmes yra vienas iš jų taikomų metodų. Tačiau turime daryti viską, kas įmanoma, kad mūsų piliečiai galėtų džiaugtis narystės Europos Sąjungoje privalumais. Turime duoti jiems aiškią žinią, kad mes, Europos įstatymų leidėjai, norime turėti veiksmingesnę ir efektyvesnę Europos Sąjungą. Tik taip mums pavyks neleisti euroskeptikams paimtų viršų.

Šiuo atžvilgiu norėčiau pakalbėti apie savo šalį Bulgariją. Jos piliečiai daugelį metų nekantriai laukė to laiko, kada galės vadintis lygiateisiais Europos Sąjungos piliečiais ir džiaugtis narystės joje privalumais. Dabar, kaip pabrėžiama Europos pranešimuose įvairiais klausimais, nepaisant to, kad Bulgarija įstojo į Europos Sąjungą, daugybė mano tėvynainių neteko galimybės džiaugtis bendrijos solidarumo teikiamais privalumais dėl netinkamo šalies vyriausybės valdymo ir jos darbo trūkumų. Apie tai taip pat buvo rašoma paskutiniame 2008 m. liepos mėn. Komisijos pranešime ir dėl to, deja, buvo iš dalies įšaldytos Bulgarijai skirtos Europos lėšos. Tokia padėtis labai liūdina, nes mano didžiausias noras yra matyti tėvynainius gyvenant klestinčioje Bulgarijoje, kuri užimtų teisėtą vietą vieningoje Europoje ir kuri nebūtų kaltinama aukšto lygio pareigūnų korupcija ir organizuotu nusikalstamumu.

Baigdama norėčiau paraginti visas Europos ir nacionalines institucijas nesiliauti dėti pastangų šalinant EAR metiniame pranešime nurodytus trūkumus ir nuolat stengtis gerinti Europos Sąjungos piliečių gyvenimą.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). - (NL) Pone pirmininke, "pagaukite žvilgsnį". Manau, tai klausimas, kuris patraukia daugelio žmonių dėmesį. Žinoma, patvirtinimas nebuvo padarytas tam tikru mastu dėl aukšto klaidų lygio. Net po tiek metų dar klausiate savęs, ar sistemoje esama trūkumų ir kad tai reikėtų sutvarkyti. M. Ferber pabrėžė, kad šalims, kurios nuolat nesilaiko įsipareigojimų skaidrumo požiūriu ir nevykdo pareigų, turi būti taikomi kitokie finansavimo reikalavimai. Anot jo, lėšos joms gali būti skiriamos su sąlyga, jei pirmiau jos nebuvo eikvojamos. Man toks požiūris patinka. Šalys, žinoma, tada turės pasirinkti, kokius projektus finansuoti struktūriniams fondams, taip pat žemės ūkiui ir kaimo plėtrai skirtomis lėšomis.

Gerard Batten (IND/DEM). - Pone pirmininke, kaip mano draugas G. Bloom visiškai teisingai pirmiau pasakė, tiesiog neteisinga teigti, kad auditoriai patvirtino visas sąskaitas. Regis, liko 6 mlrd. EUR suma, kuri negali būti skirta atsiskaityti. Pagal šiuo metu galiojantį keitimo kursą ši suma siekia 4,7 mlrd. GBP. Britanijos indėlis į ES biudžetą 2007 m. sudarė 4,3 mlrd. GBP. Tai gryna suma atskaičius sugrąžintą permoką ir mūsų pačių pinigus, išleistus mūsų pačių šalyje. Tokio dalyko kaip "ES pinigai", žinoma, nėra. Visai galimas dalykas, kad pinigų suma, viršijanti grynąjį JK mokesčių mokėtojų indėlį į ES biudžetą, atsidurs sukčiautojų kišenėse.

Visiškas ir absoliutus pinigų švaistymas — tai žodžiai, tiksliai apibendrinantys Britanijos narystę Europos Sąjungoje. Vis daugiau žmonių Britanijoje pradeda suprasti, kad Europos Sąjunga...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoja.)

Dushana Zdravkova (PPE-DE). - (*BG*) Norėčiau prisidėti prie padėkos už pranešimą. Laikau svarbiu dalyku tai, kad jame pabrėžiama Europos lėšų ir jų naudojimo kontrolės ir priežiūros sistemų tobulinimo svarba ir rekomenduojama supaprastinti šias procedūras. Visiškai pritariu pranešime padarytoms išvadoms ir Komisijai pateiktoms rekomendacijoms, nes jos labai pagrįstos. Norėčiau pateikti savo šalies, Bulgarijos, pavyzdį, kurios kontrolės sistema, tenka apgailestauti, nėra efektyvi. Mano šalis tebėra kritikuojama dėl pažeidimų, kuriuos padarė kelios vykdomosios agentūros, atsakingos už lėšų, skirtų pasirengimo narystės programai, valdymą. Šis pavyzdys aiškiai rodo, kad dėl netinkamo Bulgarijos Vyriausybės valdymo lėšos buvo išeikvotos ir tikslai, kuriems pasiekti buvo skirtos pasirengimo narystei lėšos, neįgyvendinti. Tačiau manau, kad jei Komisija būtų ėmusis būtinųjų veiksmingos kontrolės priemonių, to nebūtų atsitikę. Nors pranešimo 51 puslapyje Komisija savo atsakyme pati tą pripažįsta, man neaišku, kokių konkrečių priemonių būtina imtis.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Pone pirmininke, gavęs savo įgaliojimus S. Kallas pareiškė, kad sieks teigiamo patikinimo pareiškimo, bet per visą tą laiką, kai Audito Rūmai teikia mums savo pranešimus, nedaug kas, tiesą sakant, pasikeitė. Bijau, pone S. Kallas, kad jūsų pranešimuose ir jūsų pozicijoje šio pranešimo atžvilgiu labai jaučiasi Peterio Mandelsono patirtis, persmelkusi visą jūsų esybę. Jūs turite Mandelsonams būdingą bruožą – nesąžiningai teigti, kad viskas puiku ir kad sąskaitos tvarkingos, nors taip nėra.

Kaltinti valstybės nares nėra tinkama gynyba, nes EB steigimo sutarties 274 straipsnyje teigiama, kad atsakomybė tenka Komisijai. Kas pirma duoda pinigus valstybėms narėms? Kas, žinant, kur glūdi problemos – apie tai jūs kasmet girdite iš šalia jūsų sėdinčio pono – galėjo sumažinti išlaidas ar nutraukti kai kurių programų finansavimą? Pone S. Kallas, atsakomybė tenka jums. Bijau, kad jūs nesusitvarkote su pareigomis.

Vítor Manuel da Silva Caldeira, *Audito Rūmai*. – Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti visiems kalbėtojams už šiltus žodžius, skirtus tiems, kas dirba Audito Rūmuose, ir tiems, kurie prisidėjo rengiant šį rytą čia aptartą pranešimą. Viso Audito Rūmų personalo vardu dėkoju EP nariams už tai, kad vertina mūsų darbą, kurį atliekame siekdami padėti Europos Parlamentui, kaip numatyta Steigimo sutartyje. Mes esame įpareigoti tą daryti. Tai mums skirta funkcija.

Mes atsižvelgsime į jūsų pastabas ir pasiūlymus dėl tolesnio Audito Rūmų darbo tobulinimo audito rezultatų ir išvadų pateikimo pranešimuose ir dėl šios informacijos perdavimo jums ir Europos Sąjungos piliečiams. Sieksime griežtai vadovautis tarptautiniais audito standartais visose srityse, įskaitant tas, kuriose atsižvelgiame į kitų auditorių, t. y. į valstybių narių auditorių, tikrinančių Europos Sąjungos lėšų naudojimo apskaitą, darbą.

Baigdamas trumpai pasakysiu, kad mes toliau teiksime pagalbą Europos Parlamentui ir Biudžeto kontrolės komitetui tvirtinant biudžeto įvykdymą ir kaip visada stengsimės visapusiškai bendradarbiauti su visomis institucijomis. Viską apsvarsčius svarbu tai, kad mūsų darbo rezultatas, kaip minėjau savo kalboje, byloja apie tai, kad Europos institucijos dirba skaidriai ir yra atskaitingos ir Europos Sąjunga galima pasitikėti.

Siim Kallas, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas.* – Pone pirmininke, buvo pateikta daug pastabų. Mūsų laukia ilgas biudžeto įvykdymo tvirtinimo procesas, todėl šiais klausimais dar bus diskutuojama ir per šias diskusijas į visas šiandien išsakytas pastabas bus atsakyta.

Dabar norėčiau pakomentuoti šiandien daugelio kalbėtojų iškeltą klausimą dėl teisinės sistemos supaprastinimo. Visi sakosi esą už supaprastinimą, bet, tiesą sakant, vyrauja du skirtingi požiūriai. Viena, lėšų gavėjai nori daugiau laisvės, o tie, kurie aukoja šias lėšas, nori labai aiškiai suprasti, kaip šios lėšos išleidžiamos. Taigi matyti nuolatinis prieštaravimas. Antra, iki šiol visada vadovavomės nuostata – nors pastaruoju maždaug dvejų metų laikotarpiu buvo kitaip – kad klaidų toleravimas yra nulinis ir tai galioja visų rūšių klaidoms. Todėl taisyklės tobulinamos siekiant išvengti bet kokių klaidų operacijose, kurių esama didžiulė daugybė. Tai taip pat davė pagrindą atsirasti tam tikram mitui, susijusiam su patikinimo pareiškimu, kuriame neva teigiama, kad visose pagrindinėse operacijose esama klaidų. Tiesą sakant, kaip teigiama Audito Rūmų pranešime, 95 % išlaidų operacijų klaidų nėra, išskyrus struktūrinių fondų sritį, kurioje klaidų lygis aukštesnis. Taigi didžioji dalis lėšų buvo išleista laikantis taisyklių.

Tačiau klausimas dėl nulinio klaidų rizikos buvimo bus netrukus svarstomas. Jis taip pat ne kartą buvo iškeltas ir mes netrukus pateiksime Parlamentui komunikatą šiuo metu Komisijoje įtemptai diskutuojama tema. Turime modelius, kurie aiškiai rodo, kad jei norime pasiekti nulinį klaidų buvimą, t. y. kad 100 % operacijų

būtų be klaidų, turėsime labai padidinti kontrolei skirtas išlaidas. Turi būti taškas, kuriame klaidų, sąnaudų ir rizikos kreivės sutaptų. Šiuo atžvilgiu mes labai vertiname Audito Rūmų požiūrį pirmiausia todėl, kad siūloma vadovautis kiekybiniais rodikliais, pagal kuriuos pateikiama daug geresnė padėtis. Taigi pritaikę šį metodą galėsime nustatyti – kaip vienas garbus EP narys pasakė – kad gal kai kuriose srityse galėtų būti nustatyta mažesnė klaidų lygio reikšmingumo riba, o kitose srityse ji galėtų būti didesnė. Tuomet galėsime pateikti labiau pagrįstą operacijų teisėtumo ir tvarkingumo reikalavimo aiškinimą.

Pirmininkas. - Diskusijos baigtos.

4. Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekami tyrimai (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Ingeborgos Gräßle pranešimas (A6-0394/2008) Biudžeto kontrolės komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr.1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų (COM(2006)0244 – C6-0228/2006 – 2006/0084(COD)).

Ingeborg Gräßle, *pranešėja.* – (*DE*) Ponai pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, tas sulaukia, kas moka laukti. Kaip pranešėja, šiandien teikiu jums 92 reglamento dėl OLAF atliekamų tyrimų pakeitimus ir prašau jūsų juos patvirtinti. Tai pirmoji Europos kovos su sukčiavimu tarnybos reforma nuo pat jos įsteigimo ir ji turės įtakos tam, kas sudaro šios tarnybos veiklos pagrindą, kitaip tariant, reglamentui, kuriuo vadovaudamasi OLAF vykdo pagrindinę veiklą.

Europos Parlamentas pats sau nustatė dvejų metų laikotarpį šiam reglamentui persvarstyti, nes klausimai, susiję su OLAF veikla, visada mums yra "pavojinga teritorija". Didžiuojuosi tuo, kad mes Europos Parlamente ir Biudžeto kontrolės komitete iš tikrųjų sugebėjome susitarti ir šį susitarimą išlaikyti. Mes nesusipykome dėl smulkmenų ir apskritai neprivėlėme painiavos, kaip dažnai atsitinka Tarybai. Mes sutariame dėl reformos tikslo — sukurti geriau dirbančią tarnybą, gebančią veiksmingiau vykdyti jai skirtas svarbias užduotis.

Esame pasiruošę padėti šiai tarnybai. Norime, kad ji liktų, taip pat kad ji galėtų vykdyti jai skirtas užduotis. Norėčiau padėkoti visiems OLAF darbuotojams už darbą ir patikinti juos, kad jis mums reikalingas. Taip pat norėčiau padėkoti visiems savo kolegoms, šešėliniams pranešėjams, konsultantams, komiteto sekretoriatui ir, žinoma, savo pačios darbuotojams, kurie labai atsidavę dirbo. Dėkoju visiems jums už plataus masto paramą šiam darbui, nes ši parama taps Parlamento laimėjimu, be to, ji būtina pačiam Parlamentui ir sėkmingam jo darbui.

Bendromis jėgomis išplėtojome jau pasenusį teksto projektą, kurį parengė Komisija, ir papildėme jį keliais visai naujais elementais, pavyzdžiui, pareigybės įsteigimu patarėjo skundų peržiūros klausimais. Tai leis užkirsti kelią OLAF veiklos trukdžiams ir neleis jos sustabdyti dėl vidaus nesutarimų. Mūsų prioritetas — gerinti būdus, kuriais valstybės narės kovoja su sukčiavimu.

Ponai Tarybos nariai, šiandien antrąjį kartą jūsų pasigedome, bet norime priversti ir priversime jus atkreipti dėmesį. Norime, kad kova su sukčiavimu taptų mūsų bendru reikalu. Nenorime kalbėti monologu. Norime dialogo. Norime kartą per metus susitikti ir bendrai aptarti svarbius kovos su sukčiavimu klausimus ir problemas, su kuriomis susiduria valstybės narės.

Norime užtikrinti geresnę su tyrimu susijusių asmenų teisinę apsaugą ir garantuoti ją per visą OLAF tyrimą. Todėl visą atsakomybę paskyrėme OLAF, jos teisėjams ir prokurorams. Norime užtikrinti, kad OLAF tyrimų rezultatai būtų perduodami teismui. Norime, kad į nacionalinę teisę būtų atsižvelgiama nuo pat tyrimo pradžios ir kad įrodymai būtų gaunami vadovaujantis nacionalinės teisės nuostatomis.

Tenka labai apgailestauti, kad kai kurios valstybės narės, pavyzdžiui, Liuksemburgas, niekada neperdavė OLAF tyrimo rezultatų teismui. Taigi Liuksemburgo piliečiai, nesąžiningai naudojantys ES lėšas, turi puikią galimybę išsisukti nuo bausmės. Tai daro pragaištingą įtaką pagarbos įstatymui požiūriu ir būtent todėl mes taip pabrėžiame, kad su visais, kurių atžvilgiu atliekamas OLAF tyrimas, būtų elgiamasi vienodai. SU ES pareigūnais neturi būti elgiamasi kitaip nei su eiliniais piliečiais, o su eiliniais piliečiais neturi būti elgiamasi skirtingai nei su ES pareigūnais.

Komisijai primygtinai patariama net nebandyti to daryti. Pone Komisijos nary, šiuo klausimu esu labai karingai nusiteikusi. Žinau, kad jūs vėliau atmesite šį punktą kaip nepriimtiną ir primygtinai reikalausite jo neįtraukti. Kaip apmaudu! Parlamentas tikrai nestatys jūsų į tokią padėtį, kad jūs būtumėte priverstas pasiduoti pagundai nuslėpti su ES pareigūnais susijusių tyrimų rezultatus.

Dabar turime įtikinti Tarybą. Taryba nepasirengusi derėtis su mumis dėl šio reglamento, užuot tai dariusi ji siekia sujungti tris dokumentus, sudarančius teisinį OLAF veiklos pagrindą. Tai reiškia, kad mes švaistome daug laiko dėl abejotino rezultato ir praleidžiame progą padaryti tai, ką realu pasiekti dabar, kad būtų pagerintos OLAF darbo sąlygos ir kad ji būtų apsaugota nuo kritikos dėl asmenų, kurių atžvilgiu atliekami tyrimai.

Norėtume, kad Taryba leistų mums imtis to, ką kartu galime padaryti dabar. Nedera pradėti nuo trečiojo žingsnio nežengus pirmojo. Kaip pranešėja, esu pasirengusi tartis su Tarybos pirmininkavimą perimsiančia Čekija dėl to, kad antrasis svarstymas būtų surengtas kuo greičiau. Jei yra noro, atsiras ir galimybių tą daryti, taigi esu tikra, kad įmanoma rasti bendrą sprendimą.

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti poniai I. Gräßle už veržlumą sprendžiant šį klausimą, taip pat Biudžeto kontrolės komitetui už aktyvų šių diskusijų palaikymą. Komisija vertina pranešėjos atliktą didelį darbą ir jos indėlį į tai, kad šis pasiūlymas, laukiantis savo eilės nuo 2006 m., išvystų šviesą. Pirmasis pasiūlymas buvo pateiktas jau 2004 m.

Nuo 2004 ir 2006 m. daug kas pasikeitė. Didžioji OLAF darbo dalis dabar susijusi ne su institucijomis, bet su išorės šalimis, jos atliekami tyrimai apima visą Europą ir iš tikrųjų visas pasaulio šalis, kuriose naudojamos ES lėšos. Ji dirba labai sėkmingai ir šis faktas plačiai pripažįstamas.

Tačiau lieka neišspręstas klausimas, jei leisite pavartoti analitinį terminą, dėl šizofreniškos padėties: viena vertus, OLAF yra "įprastas" Komisijos generalinis direktoratas, už kurio veiklą visa atsakomybė tenka Komisijai, kita vertus, tai organizacija, atliekanti visiškai nepriklausomus tyrimus, bet už jos veiklą Komisija taip pat atsako. Kur tokiu atveju yra ribos, apibrėžiančios jos nepriklausomumą ir atskaitingumą?

Mūsų nuomone, norint užtikrinti patikimos kovos su sukčiavimu tarnybos nepriklausomumą nuo išorės įtakos, būtina sukurti aiškią ir stiprią jos valdymo struktūrą. Aiškios taisyklės, kuriomis vadovaujantis turi būti atliekami tyrimai, ir griežti atskaitomybės susitarimai —tai veiklos nepriklausomumo rodiklis.

Iš esmės yra tik dvi pasirinkimo galimybės: turėti OLAF kaip Komisijos tarnybą, bet veikiančią pagal aiškiai nustatytas atskiros atsakomybės ribas, arba turėti nuo visų ES institucijų visiškai nepriklausomą OLAF užtikrinant atskirą priežiūrą ir atskaitomybę.

Pagrindiniai tikslai, kurių Komisija siekė rengdama pasiūlymą, pateiktą 2006 m., buvo stiprinti esamą OLAF teisinį pagrindą: sukurti aiškesnę OLAF valdymo struktūrą, sugriežtinti atskaitomybę ir priežiūrą, užtikrinti didesnę su tyrimu susijusių asmenų apsaugą bei sustiprinti pagrindą, kuriuo remdamasi OLAF atlieka tyrimus ir imasi paskesnių priemonių.

Tuo pagrindu Komisija gali suteikti visapusišką paramą dėl pakeitimų, pateiktų pranešimo projekte, dėl kurių šiandien balsuosite ir kurie atitinka bendrus šios tarnybos reformos tikslus, taip pat galiu padėkoti už pakeitimus, kuriuose šiuos tikslus papildomai išplėtojote.

Kita vertus, rengiant šį pranešimą Komisija leido labai aiškiai suprasti, kad kai kurie pakeitimai dėl esamo teisinio OLAF, kaip Komisijos generalinio sekretoriato, statuso, negali būti įgyvendinti.

Taigi OLAF negali, pavyzdžiui, tiesiogiai sudaryti bendradarbiavimo sutarčių ir nepriklausomai dalyvauti nagrinėjant bylas Europos Teisingumo Teisme. Europos Parlamentas ir Taryba taip pat negali skirti kandidatų eiti OLAF generalinio sekretoriato narių pareigas.

Komisija taip pat davė aiškiai suprasti, kad ji negali priimti kelių pasiūlymų, kuriuos įgyvendinus tokios formuluotės, kokios jie pateikti, būtų nukrypta nuo numatytų valdymo struktūros tobulinimo tikslų ar būtų panaikintos dabar galiojančiame reglamente numatytos garantijos.

Tai apima, pavyzdžiui, valdymo sistemos kompetencijos sritis, susijusių asmenų procedūrines teises ar veiksmingesnes paskesnes priemones dėl smulkių bylų.

Tačiau Komisija atkreipė dėmesį į tai, kad kartu diskutuodami dėl šios reformos pasiūlymo ir Europos Parlamentas, ir Taryba ne kartą labai primygtinai pabrėžė teikiantys pirmenybę tolesniam visų kovos su sukčiavimu veiklą reglamentuojančių teisės aktų supaprastinimui ir konsolidavimui. Rengdamasi perimti pirmininkavimą Tarybai, Čekija paprašė Komisijos pateikti šiuo klausimu konceptualų dokumentą, kad pradėjusi pirmininkauti galėtų apsvarstyti jį suplanuotose darbinėse diskusijose.

Todėl Komisija stengsis pateikti šį daug klausimų apimantį dokumentą 2009 m. pradžioje. Jis bus parengtas remiantis ankstesne Europos kovos su sukčiavimu tarnybos patirtimi ir atsižvelgiant į vykstančias diskusijas

dėl šios tarnybos reformos, į jį taip pat bus įtraukti kiti naudingi elementai, išryškėsiantys per šias diskusijas. Europos Parlamentas bus visapusiškai įtrauktas į šį procesą.

Baigdamas norėčiau dar kartą pabrėžti, kad Komisija dėkinga Europos Parlamentui už paramą. Komisija nevengia atvirai pasakyti, ko, mūsų nuomone, neįmanoma padaryti, bet ji buvo, yra ir visada bus pasirengusi visiškai atvirai diskutuoti ir bendradarbiauti visais klausimais, kuriuos būtina spręsti siekiant sukurti stiprų ir patikimą pagrindą, leisiantį OLAF sėkmingai kovoti su sukčiavimu.

Paul Rübig, PPE-DE frakcijos vardu. — (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau nuoširdžiai padėkoti ponui H. Böschui. Jis buvo vienas iš tų, kurių dėka OLAF įsteigta. Jis toliaregiškai numatė, kad tokia tarnyba užtikrins Europos institucijų reputaciją. Būtent to mums reikia tarptautinėje arenoje. Mums reikia aiškiai ir skaidriai veikiančios institucijos, kuri būtų prieinama Europos piliečiams ir galėtų paaiškinti padėtį, susijusią su dezinformacija, dažniausiai sklindančia iš išorės ir priešinga Europos interesams kryptimi, kuri galėtų įsiterpti esant piktnaudžiavimui ir užtikrinti, kad tokie pažeidimai būtų ištaisyti.

Taip pat svarbu, kad priežiūros komitetas užtikrintų OLAF nepriklausomumą, ypač kad ateityje tarnybos generalinio direktoriaus įgaliojimai būtų garantuoti Europos Teisingumo Teismo. Tai leis OLAF atlikti tyrimus nepriklausomai ir objektyviai. Be to, svarbu, kad OLAF būtų užtikrintos šaukiamų atvykti ar kaltinamų asmenų teisės. Tai taip pat taikoma šiems Rūmams, nes šių asmenų teisės turi būti užtikrintos ir Europos Parlamente. Taip pat, žinoma, svarbu bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis ir su kitomis valstybių narių institucijomis, ypač su auditorių rūmais, veikiančiais nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis, kad Europos lėšos būtų kuo protingiau naudojamos ir leidžiamos tik numatytais tikslais.

Taip pat norėčiau pasveikinti ponią I. Gräßle parodžius kompetenciją ir valią užtikrinant sėkmingą šio sudėtingo dokumento tvirtinimo baigtį. Linkiu jai visokeriopos sėkmės ir tikiuosi, kad netrukus jis bus priimtas.

Herbert Bösch, PSE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, pone P. Rübig, ačiū už pagyrimą. Mes iš tiesų turime pagrindo didžiuotis. Tai būtent šis komitetas – ir dar vienas asmuo, apie kurį jums priminsiu vėliau – šio Parlamento Biudžeto kontrolės komitetas, vadovaujamas pirmininko, mūsų visų gerbiamo kolegos Diemuto Theato, pasinaudojo 1999 m. pavasarį atsiradusia galimybe įsteigti Kovos su sukčiavimu tarnybą. Taip pat turėtume prisiminti, kokiais pagrindiniais principais vadovaujantis ši tarnyba buvo įsteigta. Tai, žinoma, nepriklausomi tyrimai, taip pat tai, kad OLAF visada būtų laikoma tik laikinu sprendimu. Laukiame, kol bus sukurta Europos prokuroro pareigybė, tada OLAF nebebus tokia, kokia yra dabar. Todėl mes visada pabrėžiame didelius įgaliojimus turinčio priežiūros komiteto ir aukšto nepriklausomybės lygio svarbą. Buvome surengę seminarą šia tema, kurio dalyviai patvirtino, kad OLAF veiklos nepriklausomumui iš esmės pavojus negresia.

Tai taip pat komplimentas Komisijai. Pritariu daugeliui dalykų, apie kuriuos kalbėjo S. Kallas. Dėl šios mišrios, t. y. iš dalies nepriklausomos ir iš dalies priklausomos, funkcijos įgyvendinti kažką panašaus nėra lengva, todėl man labai įdomu žinoti, kas bus įtraukta į konsultacinį dokumentą. Žinoma, nepriimtina, kad kai kurie OLAF veiklos nepriklausomumo garantai, kitaip tariant, Taryba, nedalyvauja šiose diskusijose. Taigi sistema neturi veikti. Jei negalite įsteigti nepriklausomo organo, tuomet galite tik garantuoti nepriklausomumą užtikrindami, kad kuo daugiau žmonių temptų tinklą ir iš skirtingų pusių jį šiek tiek užtrauktų. Kitaip OLAF staiga pamatys, kad laikosi tik ant vieno siūlo, ir praras savo nepriklausomumą. Šios trys institucijos, privalančios tempti tinklą ir išlaikyti kritinį atstumą nuo OLAF, nes ne viskas, ką daro OLAF, yra puiku, yra Taryba, Komisija ir Parlamentas. Jei šių principų nepaisysime, sėkmingai OLAF veiklai kils pavojus. Norėčiau padėkoti pranešėjai už darbą ir tikiuosi, kad laiku padarysime pažangą, kaip sakė pirmiau kalbėjęs kolega.

Jorgo Chatzimarkakis, *ALDE frakcijos vardu.* – (*DE*) Ponai pirmininke, Komisijos nary S. Kallas, pirmiausia norėčiau nuoširdžiai pasveikinti pranešėją. Ji įdėjo daug pastangų į šį darbą, tai šiais laikais retai pasitaiko.

OLAF yra ypatingas organas: nepriklausoma kovos su sukčiavimu agentūra, kurios ES pavydi kitos tarptautinės organizacijos. Kaip paaiškino ponai H. Bösch ir P. Rübig, būtent Parlamentas primygtinai reikalavo, kad nauja Kovos su sukčiavimu tarnyba, pakeičianti nesėkmingai veikusį jos pirmtaką, būtų nepriklausoma. Turėtume prisiminti, kad tuo metu OLAF buvo priskirta Komisijai ir su ja susieta tik dėl praktinių sumetimų.

Deja, daugelio žmonių atmintyje prisiminamai apie 1999 m. skandalus jau išblėso kartu su pagarba nepriklausomumui, kuris būtinas tarnybai, vykdančiai kovos su sukčiavimu funkcijas. Šiandien galiojančios garantijos nebeužtikrina pakankamos OLAF apsaugos nuo įtakos, ypač nuo vis dažnėjančio jos tyrimų blokavimo. Pirmiausia turime aiškiai suprasti vieną dalyką: OLAF įsteigta tam, kad kovotų su sukčiavimu.

Tai organas, kuris privalo užtikrinti tinkamą mokesčių mokėtojų lėšų naudojimą. Todėl yra penki dalykai, garantuojantys OLAF veiklos nepriklausomumą, kuriuos šiuo pranešimu remiame.

Pirmoji garantija — tai OLAF generalinio direktoriaus teisė įsiterpti į Europos Teisingumo Teismo svarstomų bylų procesą. Ši teisė užtikrina galimybę OLAF nuosekliai ginti savo tyrimų rezultatus. Antroji svarbi garantija — Priežiūros komiteto, Komisijos ar kito organo teisė iškelti bylą Europos Teisingumo Teisme, jei kiltų grėsmė OLAF nepriklausomumui. Šis aštrus kardas būtinas, nes anksčiau Priežiūros komiteto bandymai įspėti dėl tokios grėsmės paprasčiausiai buvo ignoruojami.

Trečia, OLAF nepriklausomumą taip pat užtikrina jos pareiga pateikti bylos, kurioje gali būti nusikaltimo elementų, faktus teismui.

Ketvirtas dalykas, garantuojantis OLAF veiklos nepriklausomumą, tai atsakingų asmenų kompetencija ir jų nuostatų tvirtumas. Penkta, džiaugiuosi, kad dabartinis OLAF generalinis direktorius bus vėl paskirtas eiti šias pareigas. Patirtis ir darbo kokybė šiuo atžvilgiu taip pat svarbūs.

Turėtume stengtis susilaikyti nuo OLAF juodinimo. Kitų kovos su sukčiavimu institucijų patirtis rodo, kad toks elgesys niekam nepadeda. Tačiau visiškai sutinku su H. Böschu, kad Taryba turi dalyvauti procese. Nebuvo gauta jokio paaiškinimo prancūzų ar čekų kalba. Jų čia net nėra. Sistema paprasčiausiai negali taip veikti.

Ryszard Czarnecki, UEN frakcijos vardu. – (PL) Ponai pirmininke, Komisijos nary, mūsų diskusijos vyksta dešimtųjų OLAF gyvavimo metinių išvakarėse. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba pakilo iš korupcija ir nepotizmu kaltintos susikompromitavusios Žako Santero Komisijos paliktų griuvėsių. Gyvenimas parodė, kad OLAF būtina veiksmingam ES administravimui. Kartu tai, kad ji gyvuoja ir veikia, yra signalas, primenantis valstybėms narėms, kad Europos Sąjungos institucijų veikla nuolat prižiūrima, kontroliuojama ir stebima po padidinamuoju stiklu. OLAF darbas pats savaime kelia Europos institucijų prestižą.

Šiuo labai pažangiu projektu siekiama sustiprinti OLAF reikšmę, pirma, tobulinant darbo sąlygas, antra, gerinant operatyvinės veiklos kokybę, trečia, kaip pabrėžė pirmiau kalbėjusieji, stiprinant nepriklausomumą — ta proga norėčiau padėkoti pranešėjai. Darbas vyko beveik ketverius metus. Jis buvo pradėtas Komisijos, kuri dar nepamiršo liūdnos patirties, kai prieš devynerius metus ji buvo priversta atsistatydinti, iniciatyva. Dėl dokumento, kuriame apibrėžiami nauji OLAF metmenys, buvo konsultuojamasi su Europos Sąjungos Taryba, Audito Rūmais ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, be to, ir tai svarbu, buvo surengtas viešasis svarstymas, kitaip tariant, buvo konsultuojamasi su visuomene. Per viešąjį svarstymą pagal pateiktus pasiūlymus ir specialiąją Audito Rūmų ataskaitą buvo parengti svarbūs pirminių pasiūlymų, pateiktų prieš ketverius metus, pakeitimai. Pavyzdžiui, paaiškėjo, kad būtina smulkiau išdėstyti klausimus, susijusius su OLAF, valstybių narių ir Europos Sąjungos institucijų, organų ir organizacijų bendradarbiavimu.

Svarbiausias tikslas, kurio siekiama šiuo pasiūlymu — realiai sustiprinti OLAF nepriklausomumą. Jos personalas turi atlikti darbo užduotis visiškos nepriklausomybės sąlygomis. OLAF atliekant tyrimus dėl ES lėšų skirstymo, nesvarbu, ar šios lėšos skirtos valstybėms narėms, ar išorės pagalbai, turi būti užtikrintas suinteresuotųjų trečiųjų šalių ir tarptautinių organizacijų dalyvavimas. Kad OLAF galėtų geriau organizuoti operatyvinę veiklą, jai turi būti užtikrinta galimybė tiesiogiai ir automatiškai prisijungti prie Europos Sąjungos lėšų valdymo duomenų bazės, taip pat prie visų kitų duomenų bazių ir svarbios informacijos, kuriomis naudojasi atitinkamos ES institucijos, organizacijos, tarnybos ir agentūros. Tai pakeistų pirmiau vyravusią praktiką, kai šios institucijos galėjo griežtai atsitverti nuo bet kokios kontrolės.

Valstybės narės neturi laikyti OLAF priešu ar nereikalinga institucija. Kiekvienoje ES valstybėje narėje turėtų būti paskirtas organas, atsakingas už nuolatinį bendradarbiavimą su OLAF. Kaip gerai žinoma, ne visose 27 valstybėse narėse yra įsteigtos specialios nacionaliniu lygmeniu veikiančios tarnybos, koordinuojančios kovą su piktnaudžiavimu ES lėšomis. Mums reikia glaudaus bendradarbiavimo tarp OLAF ir Europolo, taip pat tarp OLAF ir Eurojusto.

Pati OLAF taip pat turi vadovautis skaidrumo principu vykdydama tyrimų procedūras, teikdama procesines garantijas, tikrindama savo atliekamų tyrimų teisėtumą ir imdamasi apeliacinių procedūrų įtariamiesiems ar asmenims, kuriems įtarimai netrukus bus pateikti. Tais atvejais, kai šios procedūros susijusios su valstybėmis narėmis, auditą galėtų atlikti atitinkamos valstybės narės atstovai. Į šį procesą galėtų būti įtraukti teismo institucijų atstovai, t. y. tie, kurių darbas iš tikrųjų tiesiogiai susijęs su OLAF organizacija. Būtent tai sudaro pakeitimų esmę.

Tačiau prieštarauju tam, kad Europos institucijų pareigūnams, kaltinamiems neteisėtu su specialiosiomis tarnybomis ir galimais korupcijos atvejais susijusios informacijos atskleidimu, būtų taikomos pernelyg

20-11-2008

griežtos sankcijos. Buvusio Komisijos pareigūno, o dabar mūsų kolegos EP nario P. van Buiteneno atvejis rodo, kad praeityje persekiojami buvo ne tie, kurie piktnaudžiavo, bet tie, kurie stengėsi atkreipti dėmesį į piktnaudžiavimo atvejus ir juos iškelti į viešumą. Ši patirtis taip pat turėtų būti įspėjimas, kai kalbama apie nuostatas, susijusias su nuobaudų ir sankcijų taikymu asmenims, kurie neteisėtai atskleidė informaciją siekdami demaskuoti piktnaudžiavimo atvejus.

20

LT

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad valstybių narių piliečiai dažnai persistengia siedami korupciją ir piktnaudžiavimą su Europos institucijomis. Kad šiai tendencijai būtų pasipriešinta, ES organų veikla turi būti vykdoma skaidriau ir, žinoma, būtina, kad piliečiai būtų geriau informuojami apie Europos Sąjungos atliekamus tyrimus ir taikomus metodus kovojant su korupcija. Labai klaidinga slėpti šią informaciją bijant, kad jos atskleidimas pakenks ES prestižui. Priešingai, mes turime viešinti ją, kad Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai ir mokesčių mokėtojai žinotų, kad mes nesistengiame gėdingai nuslėpti faktų apie vagysčių atvejus.

PIRMININKAVO: LUISA MORGANTINI

Pirmininko pavaduotoja

Bart Staes, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*NL*) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, šis reglamentas keičiamas bendro sprendimo procedūra. Vadinasi, Parlamentas ir Taryba turi bendradarbiauti, bet pastarosios, regis, šiandien iš tikrųjų čia nėra. Būkime sąžiningi. Tarybai pirmininkaujančios Prancūzijos šis reikalas nė trupučio nedomina. Tai paaiškina tai, kodėl ji šiandien nedalyvauja. Tikiu, kad I .Gräßle gali pavykti pasiekti susitarimą su pirmininkavimą Tarybai perimsiančia Čekija per pirmąjį svarstymą, bet nemanau, kad tai įvyks. Čekija taip pat neparodys didelio ryžto sprendžiant šį klausimą.

Be penkių OLAF nepriklausomumo garantijų, kurias išvardijo J. Chatzimarkakis ir kurioms aš visiškai pritariu, yra dar dešimt dalykų, kuriems mes Biudžeto kontrolės komitete bendradarbiaudami su I. Gräßle teikiame daug svarbos ir kuriuos, tiesą sakant, laikome absoliučiai būtinais.

Pirma, pasisakome už geresnį OLAF ir Eurojusto bendradarbiavimą keičiantis informacija apie tarpvalstybinius nusikaltimus, susijusius su daugiau nei dviem valstybėmis narėmis. Bendradarbiavimo susitarimas tarp OLAF, Eurojusto ir Europolo yra labai svarbus.

Antra, norėtume, kad būtų tiksliau apibrėžtos OLAF, Kovos su sukčiavimu tarnybos, generalinio direktoriaus funkcijos ir pareigos. Šitaip mes galėsime pareikalauti iš jo atsakyti už savo veiksmus.

Trečia, norėtume, kad būtų tiksliau apibrėžtos OLAF personalo užduotys. Manome, kad turėtų būti nustatytas reikalavimas kiekvienu atveju atlikti tyrimą per dvylika mėnesių ir pratęsti jį, jei tai būtina, ne daugiau kaip šešiais mėnesiais. Jei tyrimas vyksta ilgiau kaip aštuoniolika mėnesių, priežiūros komitetui turi būti pateikiama reikiama ataskaita.

Ketvirta, turi būti aiškiai apibrėžtos gynybos teisės. Penkta, turi būti užtikrinta ypatinga žurnalistų informacijos šaltinių apsauga. Šešta, mums reikia aiškesnio susitarimo tarp OLAF, Europos Parlamento ir Biudžeto kontrolės komiteto dėl pasidalijimo vaidmenimis ir tarpusavio santykių.

Septinta, mums reikia aiškesnių taisyklių dėl informacijos viešinimo. Aštunta, turi būti sustiprintas priežiūros komiteto vaidmuo nustatant reikalavimus jo personalui ir sudėčiai. Komiteto nariais galėtų būti ekspertai, turintys patirties teisminių tyrimų srityje, skiriami penkerių metų laikotarpiui.

Devinta, mums reikia geresnės OLAF generalinio direktoriaus skyrimo procedūros. Dešimta, turi būti užtikrinta geresnė informatorių ir asmenų, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, apsauga.

Erik Meijer, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*NL*) Ponia pirmininke, ES lėšų srautams būdinga sukčiavimo rizika. Kadangi didžiulė išmokų į užsienį dalis susijusi su bendrąja žemės ūkio politika ir regionine plėtra, Europos Sąjunga tampa tik tarpininke. Todėl atsakomybe už šių lėšų naudojimą dalijamasi su tais, kurie laiko jiems patikėtas lėšas nuosavomis. Fondų lėšų rinkimas centralizuotu būdu ir paskesnis jų skirstymas suinteresuotosioms šalims ar savivaldybėse ir provincijose vykdomiems projektams apsunkina šių lėšų naudojimo kontrolės užduotį.

Šią savaitę pakvietėme Tarybą susitarti dėl lėšų skyrimo mokykloms, kad jos galėtų sveikiau maitinti mokinius įtraukdamos į racioną daugiau vaisių. Toks susitarimas naudingas vaikų sveikatai, bet tikslingiau jį organizuoti vietiniu, bet ne aukščiausiuoju Europos lygmeniu. Galėsime labai sumažinti sukčiavimo riziką, jei pagrindinius lėšų srautus nukreipsime skurdžiausių regionų biudžetams remti ir išmokoms, skirtoms jų atotrūkiui mažinti,

LT

taikydami vienintelį kriterijų, kad šių regionų gyventojams būtų sudarytos visos sąlygos likti gyventi ir dirbti savo regione. Jei šiuose regionuose sumažinsime atotrūkį pajamų atžvilgiu, sukursime darbo vietų ir sudarysime geras sąlygas dirbti ir gyventi, labai sumažinsime darbo jėgos migraciją. Tai taip pat padės įveikti kitas su tuo susijusias problemas.

Tačiau to etapo dar nepasiekėme. Kol išlieka sukčiavimo rizika, būtina tęsti plataus masto patikrinimus ir vykdyti sukčiavimo kontrolę. Aukšto lygio finansavimo ir personalo neužteks: OLAF, kovos su sukčiavimu tarnyba, galės tinkamai veikti tik tuo atveju, jei ji galės būti nepriklausoma ir kritiška Komisijos ir Tarybos atžvilgiu. Skiriant dabartinį jos direktorių, septynis tinkamiausius kandidatus pasiūliusios nepriklausomos atrankos komisijos rekomendacijos buvo atmestos. Komisija nuo pat pradžių rodė palankumą dabartinio tarnybos direktoriaus kandidatūrai. Taip pat sklinda gandų, kad jis daro pernelyg didelę įtaką tarnybos personalo atrankos procesui siekdamas, kad jo darbuotojai būtų priklausomi nuo jo. Visa tai neprisideda prie to, kad mūsų piliečiai labiau patikėtų sukčiavimo kontrolės svarba. Nemažai rinkėjų tokią chaotišką Europą laiko sukčių rojumi.

Be to, pasirodo, kad informatoriai negali saugiai pranešti OLAF apie savo įtarimus dėl sukčiavimo. Jei apie jų veiksmus bus sužinota, jie gali būti atleisti iš pareigų už slaptumo reikalavimo pažeidimą. Be to, labai dažnai mes laukiame, kol skandalą į viešumą iškels spauda ir dėl pažeidimo jau galios ieškinio senaties įstatymas. Taip pat stinga nuostatų, užtikrinančių, kad bus išklausyta abiejų ginčo šalių argumentai. Per dažni atvejai, kai tyrimai vilkinami ar sustabdomi nepasiekus jokio patenkinamo rezultato.

I. Gräßle pranešimas — tai pirmieji žingsneliai teisinga kryptimi. Eidami šiuo keliu galėtume užtikrinti didesnę OLAF autonomiją, sumažinti Komisijos kontrolę dėl tarnybos darbo metodų ir suteikti daugiau apsaugos su tyrimu susijusiems asmenims. Mano frakcija remia šiuos pirmuosius žingsnius, bet mes nepuoselėjame iliuzijų, kad jų pakaks siekiant išspręsti problemą. Būtina toliau stiprinti priežiūros komiteto vaidmenį. Taigi bendro sprendimo procedūra dėl Reglamento Nr.1073/1999 neturi būti vilkinama ar stabdoma.

Nils Lundgren, IND/DEM frakcijos vardu. – (SV) Ponia pirmininke, sunku net suskaičiuoti, kiek per visą ES istoriją buvo skandalų dėl korupcijos, sukčiavimo ir kitų pažeidimų. Visuomenės pasitikėjimo ES lygis labai žemas. Švedijoje mes kiekvienais metais atliekame piliečių pasitikėjimo įvairiomis institucijomis apklausas. Jų rezultatai rodo, kad visuomenė labiausiai pasitiki, pavyzdžiui, sveikatos priežiūros įstaigomis, policija ir karališkąja šeima, o politikais, profesinėmis sąjungomis ir vakariniais laikraščiais pasitikima mažiausiai. Bet paskutinėje vietoje pasitikėjimo požiūriu yra Europos Komisija ir Europos Parlamentas. Piliečių nuomonė šių institucijų atžvilgiu nekinta.

Taigi ES reikia efektyviai dirbančios kovos su sukčiavimu institucijos. Bet dėl OLAF darbo turime nemažai neigiamos patirties, įskaitant nepakankamą jos veiklos nepriklausomumą, skaidrumo trūkumą, taip pat slapto lobizmo atvejus skiriant tarnybos generalinį direktorių ir priežiūros komiteto narius.

Mūsų pranešėja I. Gräßle įdėjo daug darbo, kad būtų užtikrintas nepriklausomumas, skaidrumas ir griežtas taisyklių laikymasis. Raginu Rūmus visapusiškai remti I. Gräßle pasiūlymą. Tai pirmasis svarbus žingsnis ilgame kelyje, kuriuo ES turėtų eiti, kad laimėtų, jei tai įmanoma, savo piliečių pasitikėjimą.

Pabaigai norėčiau labai paraginti jus remti pakeitimą, kurį pati pateikiau. Jame reikalaujama, kad visi ES organai gerbtų žurnalistų informacijos šaltinių slaptumą.

Po H. Tillacko skandalo, dėl kurio OLAF vadovybės veiksmai davė pagrindo aštriai kritikai, ši reforma visiškai nebūtina. Galiausiai tai buvo Europos žmogaus teisių teismas, įsikūręs čia, Strasbūre, kuris praeitais metais išteisino H. Tillacką. Nei OLAF, nei Europos Parlamentas, nei Europos Teisingumo Teismas neprisiėmė savo atsakomybės dalies.

Philip Claeys (NI). - (*NL*) Ponia pirmininke, Europos Sąjungai labai svarbu turėti efektyviai dirbančią ir stiprią kovos su sukčiavimu tarnybą, ypač tokiomis sąlygomis, kai taip didinami biudžetai ir skiriama vis daugiau lėšų išorės pagalbai, o veiksmingai kontroliuoti, ar šios lėšos leidžiamos protingai, ne visada įmanoma. Mano nuomone, visuomenės, kitaip tariant, mokesčių mokėtojų abejonės dėl tinkamo lėšų naudojimo dažnu atveju yra pagrįstos.

Šiame pranešime pateikta daug svarių pasiūlymų ir dėl vieno iš jų pranešimą remsiu, nors ir pasigedau jame daugiau dėmesio OLAF nepriklausomumui. OLAF yra Europos Komisijos generalinis direktoratas, todėl politinė atsakomybė už jo veiklą tenka Komisijos pirmininko pavaduotojui. Operatyvinės veiklos ir tyrimų požiūriu, ši tarnyba yra nepriklausoma, bet toks mišrus jos statusas, švelniai tariant, gali kelti problemų. Esu įsitikinęs, kad nepriklausomas statusas tik sustiprintų šios tarnybos įtaką.

Antonio De Blasio (PPE-DE). - Ponia pirmininke, norėčiau pasveikinti dr. I. Gräßle. Mūsų pranešėja pasistengė atsižvelgti į visų frakcijų pastabas, kad būtų galima nustatyti esamas problemas, rasti praktinius šių problemų sprendimo būdus ir prieiti kompromisą.

Šiuo metu padėtis nėra labai gera. Žinome, kad Auditorių Rūmai keturioliktą kartą iš eilės dėl dažnų pažeidimų ir sukčiavimo atvejų naudojant ES lėšas atsisako pasirašyti ES sąskaitas. Atėjo laikas remti griežtesnius metodus sprendžiant netinkamo ES lėšų naudojimo problemą. Kadangi Europos prokuroro pareigybės įsteigimas atidedamas, dabar pats laikas stiprinti kovą su sukčiavimu stiprinant Europos kovos su sukčiavimu tarnybos nepriklausomumą ir įgaliojimus atliekant tyrimus.

I. Gräßle pranešime kalbama apie tai, kad svarbu užtikrinti glaudesnį bendradarbiavimą su valstybėmis narėmis. Nors reglamente teigiama, kad visi nacionaliniai ir tarptautiniai partneriai privalo bendradarbiauti, nėra išsamaus teisinio pagrindo tokiam bendradarbiavimui. Kliūčių valstybėms bendradarbiaujant kovos su sukčiavimu srityje tik daugėja. Todėl mums labai reikia naujo reglamento, apimančio geresnį bendradarbiavimo tarp OLAF ir kompetentingų valstybių narių institucijų valdymą. Vienintelė institucija, galinti apsaugoti finansinius ES interesus, yra Europos Parlamentas. Jei mes nestosime į kovą su korupcija ir sukčiavimu, niekas kitas mūsų nepakeis.

Baigdamas norėčiau pastebėti vieną įdomų dalyką. Nors pagal 2008 m. paskelbtą korupcijos suvokimo indeksą Europos šalys atsidūrė vadinamųjų švariausių šalių sąraše, pastaruoju metu atliktų tyrimų rezultatai rodo, kad šios turtingos šalys plėtodamos verslą užsienyje teikia pirmenybę neteisėtiems būdams, pavyzdžiui, kyšininkavimui. Pritariu visiems, kas laiko šiuos dvigubus standartus nepriimtinais.

Inés Ayala Sender (PSE). – (*ES*) Ponia pirmininke, pirmiausia norėčiau pasveikinti ponią I. Gräßle ir ypač padėkoti jai už atsižvelgimą į visus pasiūlymus. Galiu pasakyti – ir su tuo sveikinu – kad jūs sėkmingai vedėte paskui save energingą darbo komandą siekti kuo geresnių rezultatų. Sveikinu, ponia I. Gräßle!

Manau, kad svarbiausias pranešimo elementas, kuriam I. Gräßle skyrė daug dėmesio ir kurį įtraukti bent mano frakcija taip pat siekė — tai garantija, kad piliečių, kuriems atliekamas tyrimas, teisės būtų apsaugotos.

Nekaltumo prezumpcijos, privatumo ir konfidencialumo principai, procesinės garantijos ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija nuo dabar taps svarbiausiomis nuostatomis, kuriomis bus grindžiamas šios OLAF tyrimus reglamentuojančios procesinės taisyklės. Norime, kad jos būtų kuo greičiau paskelbtos ir pateiktos – tiesą sakant, tą padaryti privaloma – patarėjui peržiūros klausimais, kad į piliečių skundus dėl procesinių taisyklių pažeidimų būtų atsakoma per 30 dienų, nes būtent tam ši pareigybė įsteigta.

Priežiūros komiteto vaidmuo taip pat sustiprintas. Tai, kad komitetas vykdys nuolatinę priežiūrą, kaip OLAF vykdo jai skirtą tyrimų funkciją, užtikrins tarnybos nepriklausomumo apsaugą. Be to, tą turėčiau pabrėžti ir manau, kad I. Gräßle padarys tą patį, kad dabar priežiūros komitetas, kaip ir OLAF generalinis direktorius, gali teikti ieškinius institucijoms Teisingumo Teisme. Šią galimybę pranešėja ypač siekė užtikrinti. Taip OLAF generalinio direktoriaus vaidmuo taip pat bus labiau apsaugotas ir garantuotas.

Europos Parlamento vaidmuo vykdant institucijų taikinimo procedūrą taip pat užtikrintas. Manau, kad tai svarbus ir naujoviškas elementas. Nors mums būtų priimtiniau, jei laikotarpis, kuriuo leidžiama pratęsti tyrimus, nebūtų toks ilgas, nes dveji metai, mūsų nuomone, yra pernelyg ilgas laikas, nors mes suprantame, kad tyrimai kartais gali būti sudėtingi ir juos užbaigti per trumpesnį laiką sunku. Tačiau mes tikimės, kad Komisija – šiuo atžvilgiu turėčiau padėkoti ponui S. Kallas už atvirumą ir mums suteiktą paramą – po ketverių metų, kai mums bus pateikta ataskaita dėl reglamento įgyvendinimo, galės pasakyti mums, ką reikėtų tobulinti, kad tyrimai būtų atliekami per kuo trumpesnį laiką.

Mes dar puoselėjame viltį, kad bus įsteigta Europos prokuroro pareigybė — noras, kurį pareiškė ir pranešėja. Ačiū, ponia I. Gräßle!

Paul van Buitenen (Verts/ALE). - (NL) Ponia pirmininke, pone Komisijos nary, man labai liūdna. I. Gräßle pasiūlyme OLAF nesąmoningai suteikiama papildomų įgaliojimų neužtikrinant tinkamos pačios OLAF veiklos kontrolės. 1999 m. Ekspertų komitetas numatė, kad OLAF, kaip Komisijos vidaus padalinys, atsisakys dirbti su įgaliojimų neturinčiu priežiūros komitetu. Rezultatus aiškiai mato kiekvienas. Nevaržoma atskaitomybės ir kontrolės OLAF vadovybė, ypač jos generalinis direktorius, ne kartą pridarė klaidų. Parodomoji personalo atranka, gynybos teisių pažeidimai, įrodymų slėpimas ir medžiagos baudžiamosioms byloms kelti teikimas pasibaigus nustatytiems baudžiamojo persekiojimo terminams. *Pièce de résistance* yra pačios OLAF išsvajotas kaltinimas kyšininkavimu žurnalistui, kuris per daug žinojo. Tiesą sakant, OLAF net sugebėjo pasirūpinti, kad žurnalisto namuose būtų atlikta krata, per kurią buvo konfiskuoti jo asmeniniai

daiktai. Vėliau OLAF ilgai melavo slėpdama kai kuriuos faktus nuo Komisijos, Parlamento, taip pat nuo teismų, Ombudsmeno bei Belgijos ir Vokietijos prokurorų. Tiesą sakant, OLAF net savo tyrėjams suteikė neteisingą informaciją. Kiek ilgai toks OLAF elgesys bus toleruojamas?

Komisijai viskas žinoma. Ji sutinka, kad tai turi liautis, bet teigia neturinti įgaliojimų imtis veiksmų. Būtent todėl Komisija atsisakė šio pasiūlymo. Kaip jūs nurodėte, pateikėte šį pasiūlymą turėdami geriausių ketinimų. Tačiau geriau išnagrinėjus OLAF piktnaudžiavimo atvejus, prieita prie išvados, kad būtina turėti kitą organą, atsakingą už OLAF veiklos priežiūrą, ir viena iš pasirinkimo galimybių, kurią nurodėte jūs pats, jau nebetenka galios. Taigi geriausia išeitis, kol dar neįsteigta Europos prokuroro pareigybė, būtų turėti nepriklausomą OLAF, veikiančią nepriklausomai nuo Komisijos, kurios veiklą turėtų prižiūrėti kompetentingas organas, skiriamas valstybių narių prokurorų, o ne politikų.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Ponia pirmininke, tai, kad Europos Sąjungos įvaizdis, deja, toks prastas, dideliu mastu susiję su OLAF. Pritariu prieš mane kalbėjusiam kolegai, kad OLAF yra "nei velnias, nei gegutė" ir dažnai elgiasi savavališkai. Patys OLAF darbuotojai man skundėsi, kad reikalai liūdni, nes taikoma dviejų rūšių matų sistema ir kad nėra nustatyta jokių aiškių standartų. Vienas iš jų net palygino OLAF taikomą praktiką su slaptosios policijos, nedemokratinės institucijos, darbo metodais. Proga, per kurią visi šie nusiskundimai buvo išsakyti, žinoma, eilinį kartą buvo paskelbta vadinamoji Galvino ataskaita, vidaus ataskaita, kurioje atskleidžiama Europos Parlamento narių praktika, kurios atžvilgiu, jei OLAF taikytų vienodus standartus, turėtų būtų pradėti plataus masto tyrimai, įskaitant tyrimą dėl OLAF tėvu save tituluojančio Herberto Böscho.

Kas atsitiko EP nariams iš Vokietijos? Kas atsitiko kitiems EP nariams? Užuot parodžiusi teisingą požiūrį ir padariusi tai, kas buvo padaryta mano atveju, kitaip sakant, užuot pasakiusi, kad esant aiškiems įtarimams dėl sukčiavimo, pavyzdžiui, vengimo mokėti mokesčius ar neteisėto partijos finansavimo, savo iniciatyva imsis veiksmų, OLAF tik sėdi ir nieko nedaro. Tokia OLAF pozicija, žinoma, labai susijusi su jos generalinio direktoriaus asmeniniu požiūriu. Tai iššūkis jums, pone Komisijos nary. To, kas čia vyksta, demokratija pavadinti negalima. Mano atveju jie labai energingai ieškojo išgalvotų techninių klaidų. Galiausiai paaiškėjo, kad kaltinimai buvo neteisingi, ir OLAF pateko į keblią padėtį.

Tačiau tais atvejais, kai buvo pagrindo įtarti sukčiavimą, nieko nebuvo daroma, bet paprasčiausiai žvilgsnis būdavo nusukamas į kitą pusę. Todėl manau, kad daug ES pareigūnų dirba panašiai kaip OLAF ir kad tokios rūšies ES valdininkija neturi daugiau būti remiama, o daugelis ES pareigūnų turėtų būti paduoti į teismą. Manau, kad pagaliau mums reikia tikros demokratijos ES lygmeniu, kur įgaliojimai būtų atskirti, o ne tokios OLAF, kokią turime dabar!

Herbert Bösch (PSE). – (*DE*) Ponia pirmininke, norėčiau sužinoti, ką ponas H. P. Martin, kurį matome įeinant, turėjo galvoje sakydamas, kad OLAF turėjo atlikti mano veiklos tyrimą. Tokio tyrimo atlikti nebūtų leista. Tai reikštų, kad esu įtariamas sukčiavimu, nes žinau, kad OLAF gali atlikti tyrimą tik tuo atveju, jei esama įtarimų dėl sukčiavimo.

Kreipsiuosi į EP biurą prašydamas šį klausimą išspręsti. Šiuos kaltinimus atmetu. Toks elgesys tiesiog neleistinas! Tikiuosi, kad H. P. Martino atžvilgiu bus imtasi reikiamų priemonių. Neturėdamas jokių įrodymų jis drįsta teigti, kad mano ir kitų EP narių iš Vokietijos atžvilgiu OLAF turėjo atlikti tyrimą. Tokių dalykų neturėtų būti. Tikiuosi, kad šiuo atveju bus imtasi priemonių.

(Plojimai)

Markus Pieper (PPE-DE). – (*DE*) Ponia pirmininke, valstybės narės, Europolas ir Eurojustas dabar turės būti nuolat informuojami apie OLAF atliktų tyrimų rezultatus.

Europos kovos su sukčiavimu tarnybos pateikta informacija bus tiesiogiai perduodama policijai ir teisingumo institucijoms, kurios privalės į ją reaguoti. Kaip regioninės plėtros komiteto narys, aš nuoširdžiai palaikau šią reformą. OLAF turi pasinaudoti jai suteiktais naujais įgaliojimais, nes struktūriniai fondai yra viena iš pagrindinių mūsų problemų. Labai padaugėjo pažeidimų, o dėl to patiriami nuostoliai padidėjo nuo 43 mln. EUR 1998 m. iki 828 mln. EUR 2007 m. Tokia padėtis nepriimtina. Todėl gerai, kad ėmėmės tobulinti kontrolę ir baudžiamojo persekiojimo procesą. Tačiau taip pat turime griežčiau reikalauti, kad valstybės narės skelbtų subsidijų gavėjų vardus.

Taip pat turėtume paaiškinti vieną iš piktnaudžiavimo priežasčių. Mano nuomone, skirstydami lėšas per mažai pabrėžiame regionų atsakomybę. Todėl turime didinti regionų ir projektų rėmėjų privalomą indėlį į bendrai finansuojamą veiklą ir pasiūlyti daugiau programų, finansuojamų paskolų lėšomis. Jei paramos

gavėjai galės glaudžiau susieti finansinį aspektą su galima ilgalaike jų vykdomų projektų nauda, bus mažiau piktnaudžiavimo ir mažiau darbo OLAF.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Ponia primininke, prieš pereidamas prie klausimo, kuriuo ketinu pasisakyti, norėčiau tik pareikšti pastabą savo kolegai H. P. Martinui. Nors kai kurios jo pastabos buvo pagrįstos, jam nederėjo taip beatodairiškai svaidantis kritikos strėlėmis užgauti tokį sąžiningą, padorų ir gerą žmogų kaip H. Bösch, kuris, kiek man teko įsitikinti bendraujant su juo, kaip Biudžeto kontrolės komiteto pirmininku, – net jei mūsų nuomonės daugeliu klausimų gali skirtis, – yra būtent toks, kaip jį apibūdinau.

O dėl OLAF problemos vyksta didžiulis interesų konfliktas. Problema glūdi nebūtinai pačioje OLAF, bet keistuose santykiuose, nes ši tarnyba, net jei ji yra retkarčiais prašoma atlikti šios institucijos veiklos tyrimą, vis dėlto yra Komisijos padalinys. Būtent todėl man kelia susirūpinimą tai, kad OLAF, gimusi paskelbus 1999 m. Ekspertų komiteto ataskaitą, kurioje komitetas ragino užtikrinti jos nepriklausomumą nuo Komisijos, dabar vis mažiau ir mažiau skiria laiko tirti Komisijos vidaus reikalus. Žinoma, kai kurie iš kitų jos atliekamų tyrimų yra įdomūs ir sukrečiantys, bet nesu įsitikinęs, kad I. Gräßle pranešime OLAF nepriklausomumo problemos sprendžiamos šiuo būdu.

Galiausiai bijau, kad yra dar vienas interesų konflikto lygmuo. Ar OLAF nariams turėtų būti leista turėti giminių, dirbančių ES institucijų padaliniuose, kuriuose jiems gali tekti atlikti tyrimą? Iš tikrųjų, ar mes – šis Parlamentas, kuris uždraudė abiem sutuoktiniams būti EP nariais – siekdami ateityje užkirsti kelią tokiems interesų konfliktams neturėtume išplėsti šio reikalavimo ir nustatyti, kad bet kurioje ES institucijoje turėtų dirbti tik vienas šeimos narys?

Paul Rübig (PPE-DE). – (*DE*) Ponia pirmininke, manau, kad OLAF labai svarbu skirti dezinformaciją, kuri kai kuriais atvejais valdoma už Europos ribų, ir 50–60 puslapių storio biurokratines sutartis ar 600 puslapių vadovų tomus, dėl kurių, žinoma, pasitaiko daugiausia klaidų.

Šiuo atveju turėtume paaiškinti, kad aiškiai ir paprastai išdėstytų teisės aktų daug lengviau laikytis nei sudėtingų ir labai išsamių. Būtent todėl raginu Tarybą kuo greičiau pagerinti pagrindines sąlygas. Mums reikia OLAF, kad Europoje būtų užtikrintas skaidrumas ir teisingumas.

Siim Kallas, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas.* – Ponia pirmininke, esu dėkingas už visas pastabas, kurios labai aiškiai perteikia prieštaringą šios temos pobūdį.

Kaip minėjo I. Gräßle, šis pasiūlymas buvo parengtas 2004 m., kai padėtis buvo visiškai kitokia.

Man patinka formuluotė "interesų konfliktas". Turime aiškų institucinį interesų konfliktą tarp nepriklausomumo ir atskaitomybės. Turime tęsti darbą ir toliau šiuo klausimu diskutuoti. Kad ir kas atsitiktų, tai neatsitiks be mūsų žinios, nes Parlamentas, Taryba ir Komisija turės bendradarbiauti ieškodami būdų, kaip išspręsti šią interesų konflikto problemą. Kaip minėjau, galimybių nedaug, bet jų yra. Dauguma iš jūsų aiškiai pasisako už didesnį nepriklausomumą, vadinasi, ir už griežtesnę atskaitomybę. Apibrėžkime, ką šiuo atžvilgiu įmanoma padaryti. Esama tam tikrų aiškių apribojimų pačios Komisijos viduje. Labai aišku, kad jos generalinis direktorius negali savarankiškai kreiptis į teismus, nes to neleidžia galiojančios teisės nuostatos.

Labai svarbus aspektas, kurį daugelis iš jūsų paminėjo — tai teisė tiesiogiai kreiptis į valstybės nares. Šiuo atveju vėl būtent Komisija turi teisę imtis veiksmų valstybėse narėse, bet yra nustatytos aiškios ribos, kurių Komisija šiuo atžvilgiu negali peržengti, o tai priimtina valstybėms narėms. Komisija šiuo atveju yra atskaitinga visuomenei už OLAF veiklą, taigi mes norėtume turėti labiau nepriklausomą OLAF, kuriai būtų suteikta teisė tiesiogiai kreiptis į teismus ir kuri tiesiogiai atsiskaitytų už savo veiklą atskiram organui. Mes norėtume viso to, taip pat labai aiškios priežiūros — ir tyrimų, ir tyrimų turinio atžvilgiu.

Šiuo metu neturime Europos prokuroro pareigybės, bet norėtume, kad ji būtų įsteigta. Kol to nėra, turime ieškoti kitų OLAF problemos sprendimo būdų. Nesiliaukime dirbę šiuo klausimu. Kaip minėjau, šių diskusijų pagrindu parengsime konceptualų dokumentą. Nekantriai laukiu vaisingų diskusijų su gerbiamaisiais EP nariais ir pranešėjais aptariant šį dokumentą.

Ingeborg Gräßle, *pranešėja.* – (*DE*) Ponia pirmininke, pone Komisijos nary, ponios ir ponai, dėkoju už diskusiją. Manau, Komisijos narys dabar pamatė, kaip svarbu Parlamentui, kad OLAF būtų nepriklausoma. Taip pat norėčiau, kad šiandien išsakytos mintys ir pastabos būtų įtrauktos į mūsų numatomas diskusijas. Norėčiau paprašyti, kad pradėtume šias diskusijas laipsniškai, galėdami pasikeisti mintimis dėl pakeitimų, ir neprieitume tokio taško, kai tektų sakyti "tai neįmanoma". Toks būtų Parlamento noras. Esame bendro sprendimo priėmimo procedūros dalyviai ir reikalausime, kad ES Komisija šioje procedūroje taip pat dalyvautų.

Mes remiame jus. Mes norime, kad jūs išlaikytumėte savo įtaką OLAF, bet ši įtaka turi būti daroma reikiamoje vietoje, ir suteiktumėte OLAF daugiau paramos nei anksčiau.

Esame tik iš dalies patenkinti, bet tai taip pat yra ES Komisijos darbo rezultatas. Esama nemažai svarbių klausimų, kuriuos dar būtina labai rimtai aptarti. Esu tam pasirengusi ir nekantriai laukiu, kada galėsime pradėti diskusijas. Tačiau norėčiau, kad diskusijų pradžioje būtų tam tikros rūšies "mankštelė", nes jei viskas, ką jūs pateikėte šiandien, jau bus "įbetonuota ir iškalta akmeny", tai nėra prasmės net kartu sėstis prie vieno diskusijų stalo. Turime kartu labai rimtai apsvarstyti, ką įmanoma padaryti, o ko padaryti neišeis.

Nepritariu dviem dalykams. Vienas susijęs su iškreiptu OLAF įvaizdžiu, kurį kai kurie kolegos Parlamente tapo vadovaudamiesi siaurais asmeniniais interesais. Šis iškreiptas įvaizdis neturi nieko bendra su tikrove. Norėčiau patikinti OLAF, kad šis įvaizdis neatitinka šių Rūmų daugumos nuomonės. Mes manome, kad OLAF atlieka labai svarbų darbą, ir tai taip pat taikoma H. P. Martino atveju. Tai nebuvo tas atvejis, kai įtarimai "laužiami iš piršto" — tiesos visoje istorijoje būta. Tačiau tiesa ta, kad gavusi OLAF atlikto tyrimo rezultatus Austrijos generalinė prokuratūra nenorėjo imtis tolesnių veiksmų. Taip dažnai būna.

Jūs, pone H. P. Martinai, taip pat turite sakyti tiesą šiuose Rūmuose. Šis reikalavimas jums taip pat galioja. Norėčiau pasakyti ponui P. van Buitenen, kad labai apgailestauju dėl jūsų atsisakymo priimti kvietimą bendradarbiauti. Kalbėjomės du kartus, bet nemanau, kad galite vertinti OLAF remdamiesi tik pavieniais atvejais. Visose organizacijose pasitaiko klaidų, bet spręsti apie visą organizaciją remiantis tik šiais pavieniais atvejais neteisinga. Aš stengiuosi to nedaryti. Noriu paaiškinti vieną dalyką. Kaip asmenį jus labai gerbiu ir esu perskaičiusi visas jūsų knygas. Tačiau manau, kad galimi skirtingi darbo metodai ir kad politikoje visada rizikinga spęsti pagal pavienius atvejus, nes jais remiantis daromos išvados gali būti neteisingos.

Manau, kad prieš mus gulintis pranešimas tinkamas.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Ponia pirmininke, pagal Darbo tvarkos taisyklių 145 ir 149 straipsnius dėl asmeninių pareiškimų man leidžiama kalbėti tris minutes. Tai, kas čia vyksta, tiesiog kelia pasipiktinimą. OLAF bandė kažką išlaužti iš piršto ir pateikė man kaltinimus remdamasi savo pačios atliktu tyrimu. Toks jos elgesys labai prisidėjo prie mūsų sėkmės 2006 m. rinkimuose. Po metų generalinis prokuroras nustatė, kad galėjo būti padarytos kelios nereikšmingos techninės klaidos, bet jokiomis aplinkybėmis tokios klaidos negali būti pagrindas atlikti bet kokį tyrimą. Nebuvo imtasi jokių procesinių veiksmų ir visas šis reikalas buvo paliktas. Tai viskas. Daugiau nieko nebuvo.

Tai, ką čia pasakė ponia I. Gräßle, yra šmeižtas. Tai ne pirmas bandymas sužlugdyti mano reputaciją. Būtent taip OLAF naudojasi padėtimi. Jei OLAF daro išvadą, bet valstybės narės nesiima jokių veiksmų, asmuo vis tiek laikomas kaltu. Tai visiškas skandalas! Kur tie dvigubi standartai šiame skandale, ponia I. Gräßle? Dvigubi standartai yra tai, kad tomis aplinkybėmis, kai iš tikrųjų kyla įtarimų dėl šio Parlamento narių ir kitų narių, jokio tyrimo nesiimama ir nieko iš viso nedaroma. Tai pakerta demokratiją Europoje. Taip yra todėl, kad slaptasis ginklas, kurį valdo politikai, naudojamas prieš neparankius oponentus siekiant iš to išpešti naudos ir tuo naudojantis daryti iš tikrųjų melagingus pareiškimus, nepaisant to, kad vyriausybės institucijos – esu labai geros nuomonės apie santykinai nepriklausomą Austrijos teismų sistemą – teigia, kad kaltinimai yra neteisingi. Tai akibrokštas kiekvienam rinkėjui ir pasitikėjimui Europa. Jei esate išrinkti ir už jus balsavo 14 % visų rinkėjų, o paskui jūs taip žeminami ir apie jus nuolat skleidžiami melagingi faktai, žlugdoma tai, kas pirmiau buvo laikoma teisinga ir visa apimančia sistema. Jūs diskredituojate Europą ir žlugdote demokratiją, ponia I. Gräßle!

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks šiandien 12.00 val.

5. Rekomendacijos 2001/331/EB, nustatančios minimalius aplinkosauginių tikrinimų valstybėse narėse kriterijus, persvarstymas (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – žodinis klausimas (O-0085/2008 – B6-0479/2008), kurį pateikė M. Ouzký Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto vardu Komisijai dėl Rekomendacijos 2001/331/EB, nustatančios minimalius aplinkosauginių tikrinimų valstybėse narėse kriterijus, persvarstymo.

Miroslav Ouzký, *autorius.* – Ponia pirmininke, sunku dabar po tokių ypač gyvų diskusijų stoti prieš auditoriją ir pradėti kalbą visai kita tema!

Norėčiau pabrėžti, kad tinkamas ir nuoseklus aplinkos apsaugos sritį reglamentuojančių teisės aktų įgyvendinimas būtinas siekiant užtikrinti jų patikimumą, sukurti vienodas sąlygas visoms valstybėms narėms ir įgyvendinti aplinkosaugos tikslus. Todėl mano komitetas, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas, aplinkosauginių tikrinimų klausimą laiko labai svarbiu.

Lapkričio 14 d. Komisija paskelbė komunikatą dėl aplinkosauginių tikrinimų valstybėse narėse. Šiame komunikate buvo persvarstyta Komisijos rekomendacija 2001/331/EB, nustatanti minimalius aplinkosauginių tikrinimų valstybėse narėse kriterijus.

Komunikate yra teiginių, keliančių nerimą. Jame teigiama, kad valstybių narių teikiama informacija dėl rekomendacijos įgyvendinimo nėra išsami arba ją sudėtinga palyginti. Jame teigiama, kad esama didžiulių skirtumų tuo požiūriu, kaip aplinkosauginiai tikrinimai atliekami ES. Jame teigiama, kad rekomendacijos taikymo sritis yra pernelyg siaura ir kad į ją nėra įtraukta daug svarbių sričių, pavyzdžiui, "Natura 2000" programos ar neteisėto atliekų gabenimo kontrolės. Jame teigiama, kad nėra tikrinimo planų, o jei jie ir parengti, dažnu atveju nėra viešai skelbiama.

Mano komitetas su nerimu atkreipė dėmesį į Komisijos išvadas, kuriose teigiama, kad visapusiško aplinkos apsaugos sritį reglamentuojančių teisės aktų įgyvendinimo Bendrijoje užtikrinti negalima. Tai ne tik prisidėtų prie nuolat aplinkai daromos žalos, bet taip pat prie konkurencijos tarp valstybių narių iškraipymo.

Todėl mano komitetas Komisijai suformulavo keturis klausimus, kuriuos dabar pasistengsiu apibendrintai pateikti. Pirma, kodėl Komisija nori tik pakeisti rekomendaciją, o ne pasiūlyti direktyvą dėl aplinkosauginių tikrinimų? Antra, kodėl užuot įtraukusi aplinkosauginių tikrinimų reikalavimus į kiekvieną šiuo metu galiojančią direktyvą Komisija renkasi procesą, kuris pareikalaus didelių laiko sąnaudų? Trečia, kodėl Komisija nėra pasirengusi priimti direktyvos, kurioje būtų apibrėžtos šiuo metu valstybių narių skirtingai aiškinamos "tikrinimo" ir "audito" sąvokos? Ketvirta, kodėl Komisija nėra pasirengusi paversti IMPEL tinklo veiksmingomis ES aplinkosauginių tikrinimų pajėgomis?

Iš anksto dėkoju Komisijai už atsakymus. Baigdamas norėčiau pabrėžti, kad aplinkos įstatymų įgyvendinimas ir vykdymas, mano nuomone, turėtų sulaukti tokio pat politinio dėmesio kaip ir teisės aktų priėmimas Komisijoje, Taryboje ir Parlamente.

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Ponia pirmininke, džiaugiuosi, kad, be mandato kovos su sukčiavimu srityje, taip pat galiu jums pateikti savo "žaliuosius" kredencialus, taigi pakeisti temą taip pat smagu. Norėčiau padėkoti Europos Parlamentui už šią diskusiją labai svarbiu aplinkosauginių tikrinimų klausimu.

Supratę būtinybę imtis veiksmų ES mastu, Parlamentas ir Taryba 2001 m. priėmė rekomendaciją dėl aplinkosauginių tikrinimų. Šioje rekomendacijoje buvo siekta nustatyti aplinkosauginių tikrinimų kriterijus, kad būtų užtikrintas geresnis ir nuoseklesnis aplinkos įstatymų įgyvendinimas visoje Europos bendrijoje.

Tuo metu buvo ilgai diskutuojama dėl to, ar šie kriterijai turėtų būti privalomi, ar taikomi neprivaloma tvarka. Kaip kompromisas, buvo priimta neprivaloma rekomendacija. Valstybės narės įsipareigojo ją visapusiškai įgyvendinti, o Komisija buvo paprašyta vėliau persvarstyti šį sprendimą atsižvelgiant į valstybių narių patirtį įgyvendinant šią rekomendaciją.

Komisija pradėjo persvarstymo procesą 2007 m. lapkričio mėn. paskelbdama komunikatą. Šiame komunikate Komisija padarė išvadą, kad rekomendacija, deja, nebuvo visapusiškai įgyvendinta visose valstybėse narėse, nors padėtis aplinkosauginių tikrinimų požiūriu kai kuriose valstybėse narėse ir pagerėjo.

Taigi Komisija pateikė preliminarią nuomonę dėl to, kaip būtų galima pagerinti padėtį. Mūsų nuomone, būtina įgyvendinti šias priemones: pirma, rekomendacija turėtų būti pakeista nustatant griežtesnius ir aiškesnius kriterijus ir tobulinant atskaitomybės mechanizmą; antra, jei būtina, rekomendacija turėtų būti papildyta atskirose direktyvose nustatytais teisiškai privalomais tikrinimo reikalavimais; trečia, įgyvendinant IMPEL tinklo projektą būtina toliau remti tikrinimo institucijų keitimąsi informacija ir gerąja patirtimi.

Komisija dabar laukia pastabų iš kitų institucijų ir suinteresuotųjų šalių dėl šių pirminių pasiūlymų, o po to pateiks savo galutinius pasiūlymus.

Dabar norėčiau pereiti prie iškeltų klausimų ir pasakyti savo nuomonę.

Pirma, norėčiau paaiškinti, kad Komisija 2007 m. lapkričio mėn. komunikate neatmeta galimybės ateityje pateikti pasiūlymą dėl direktyvos dėl aplinkosauginių tikrinimų. Komisija mano, kaip teigiama komunikate,

kad ES mastu reikia nustatyti teisiškai privalomas taisykles, kad būtų užtikrintas aplinkosauginių tikrinimų veiksmingumas. Šiuo atžvilgiu Komisijos ir Parlamento nuomonė sutampa.

Tačiau kyla klausimas, ar šios taisyklės turėtų būti taikomos horizontaliu lygmeniu apimant visus aplinkosauginius tikrinimus, ar jos turėtų galioti sektorių lygmeniu taikant jas konkrečios įrangos ar veiklos aplinkosauginiams tikrinimams.

Abu požiūriai turi savo privalumų ir trūkumų. Horizontalųjį principą įgyvendinti būtų paprasčiau ir greičiau. Kita vertus, pasirinkę sektorinį principą galėsime geriau atsižvelgti į specifinius skirtingų įrenginių ar skirtingos veiklos aplinkosauginio tikrinimo aspektus. Pavyzdžiui, atliekų gabenimo veiklai tikrinti taikomi visiškai kitokie reikalavimai nei tikrinant pramonėje naudojamus įrenginius. Labiau orientuojantis į tikslines sritis, galima nustatyti veiksmingesnius reikalavimus.

Sektorinis principas tam tikru mastu taikomas jau kelerius metus. Pavyzdžiui, į Seveso II direktyvą įtrauktos nuostatos dėl įrenginių tikrinimo siekiant išvengti avarijų. Praktika parodė, kad šios nuostatos labai veiksmingos. Tikrinimų reikalavimas taip pat dabar įtrauktas į mūsų pasiūlymą dėl IPPC direktyvos pakeitimo.

Kita sritis, kurioje manome esant reikalinga imtis veiksmų, susijusi su ES reglamento dėl atliekų gabenimo įgyvendinimu. Vis labiau plintanti neteisėta atliekų gabenimo veikla kelia pavojų žmonių sveikatai ir aplinkai.

Tai, kad verčiamasi neteisėta atliekų gabenimo veikla, akivaizdžiai liudija bendri ES neteisėtos atliekų gabenimo veiklos tikrinimai, atlikti koordinuojant IMPEL tinklui. Pastaruoju metu gauti duomenys ir atlikti tyrimai tam tikrų rūšių atliekų, ypač nebenaudojamų elektros prietaisų ir elektroninių gaminių, taip pat automobilių, kurių naudojimo laikas baigėsi, eksporto srityje rodo, kad šios atliekos išvežamos iš ES labai dideliais kiekais.

Dažnu atveju šios atliekos gabenamos pažeidžiant ES reglamente dėl atliekų gabenimo nustatytus eksporto draudimus. Rimti incidentai, kai atliekos buvo eksportuojamos į besivystančias šalis ir išverčiamos į sąvartynus, pavyzdžiui, 2006 m. atsitikimas, kai siekiant atsikratyti atliekos buvo išvežtos į Dramblio Kaulo Kranto Respubliką, taip pat "Greenpeace" organizacijos ataskaitoje paskelbtas neteisėto atliekų gabenimo į Vakarų Afriką atvejis byloja apie šios problemos svarbą.

Komisija šiuo metu nagrinėja, ar reikėtų imtis papildomų iniciatyvų, įskaitant teisėkūros reikalavimų sugriežtinimą, kad atliekų gabenimo tikrinimai ir kontrolė galėtų būti toliau atliekami ir griežtinami.

Kaip teigiama komunikate, mes irgi taip manome, kad būtina suvienodinti su tikrinimu susijusių sąvokų apibrėžimus. Šiuo atžvilgiu tinkama priemonė, mūsų nuomone, galėtų būti horizontaliai taikoma direktyva.

Dėl IMPEL tinklo pavertimo ES aplinkosauginio tikrinimo pajėgomis norėčiau pasakyti, kad IMPEL sukurtas kaip neformalus valstybių narių tikrinimo institucijų tinklas. Jo sukūrimo tikslas — skatinti keitimąsi informacija ir gerąja patirtimi tarp žmonių, kurie iš esmės taiko aplinkos sritį reglamentuojančius teisės aktus valstybėse narėse. Manau, šį IMPEL vaidmenį turėtume išlaikyti telkdami inspektorių profesinę patirtį ir kurdami sąlygas neformaliam keitimuisi idėjomis ES lygmeniu.

Komisija ir toliau rems IMPEL tinklo projektą ir stiprins mūsų sėkmingą bendradarbiavimą. Šiais metais neformaliam IMPEL tinklui buvo suteiktas tarptautinės asociacijos statusas. Tai ne tik užtikrins didesnį IMPEL tinklo veiklos matomumą, bet taip pat atvers naujas jo veiklos galimybes. Žengti toliau ir įsteigti ES aplinkosauginių tikrinimų pajėgas, turinčias teisę įsiterpti ir kelti bylas valstybėms narėms Europos Teisingumo Teisme, yra keliantis susidomėjimą ir plataus užmojo sumanymas. Tačiau šiuo atveju kiltų daug svarbių teisinių ir institucinių klausimų.

Taip pat turėtume imtis dabar mūsų žinioje turimų priemonių užtikrinti geresnį aplinkos sritį reglamentuojančių ES teisės aktų vykdymą ir apsvarstyti, ar šias priemones reikėtų papildomai plėsti, ar imtis priemonių siekiant užtikrinti geresnį jų taikymą. Po to, kai Komisija pradėjo pažeidimų procesus prieš valstybes nares dėl sistemingo negebėjimo vykdyti įsipareigojimus, pavyzdžiui, kai kuriose valstybėse narėse buvo rasta tūkstančiai užkastų neteisėtų atliekų sąvartynų, valstybės narės ėmėsi veiksmingesnės teisės aktų vykdymo strategijos.

Bendri atliekų gabenimo tikrinimai Bendrijos mastu, atlikti įgyvendinant IMPEL tinklo projektą ir remiant Komisijai — tai dar vienas pavyzdys, kai mūsų iniciatyva davė gerų rezultatų užtikrinant teisės aktų vykdymą. Mes galėtume apsvarstyti, kaip būtų galima šį bendradarbiavimą stiprinti ir paskatinti visas valstybes nares į jį įsitraukti.

Caroline Jackson, PPE-DE frakcijos vardu. – Ponia pirmininke, mane nuvylė Komisijos nario atsakymas. Suprantu, kad jis pavaduoja Stavrosą Dimasą ir turėjo paskelbti garsiai tai, kas jam buvo perduota, bet manau, kad mums tokio atsakymo nepakanka.

Už teisinį aplinkos srities reglamentavimą pasisako dauguma, galbūt visi šiuose Rūmuose esantys nariai, įskaitant net Jungtinės Karalystės nepriklausomybės partiją, kurių atstovų, akivaizdu, šiandien čia nėra—matyt, šiuo metu jie lygina Jungtinės Karalystės valstybės vėliavas.

Kelia susirūpinimą tai, kad mes nežinome, kas vyksta valstybėse narėse, o Europos Komisijos pateikti pasiūlymai padės pagerinti padėtį tik labai nedideliu mastu. Mes, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas, tebesame tos nuomonės, kad vertėtų turėti direktyvą, o ne rekomendaciją. Asmeniškai aš nematau priežasčių, kodėl negalėtume priimti bendros direktyvos dėl aplinkosauginių tikrinimų ir tam tikrais atvejais nustatyti konkrečių taisyklių papildant jomis tam tikras konkrečias direktyvas.

Leiskite dabar pereiti prie klausimo dėl ES aplinkosauginių tikrinimų pajėgų įsteigimo. Galbūt šiek tiek keista, kad šią idėją iškėlė Britanijos konservatorius — jų šūkis vote Blue, go Green, žadantis ekonominį augimą ir švarią aplinką – bet mums to nereikia, nes Komisija visiškai priklausoma nuo valstybių narių ta prasme, kad ji gauna iš valstybių narių tokią informaciją, kokią jos nori pateikti.

Keista, kad praėjus devyneriems metams nuo direktyvos dėl atliekų sąvartynų įsigaliojimo Ispanijai dabar keliama byla Europos Teisingumo Teisme dėl 60 000 neteisėtų sąvartynų, kuriuose neteisėtai išversta per pusę milijono tonų atliekų. Manau, visi žinome, kas vyksta pietinėje Neapolio dalyje. Daugelyje valstybių narių nevykdoma ir ES direktyva dėl laukinių paukščių apsaugos, priimta 1979 m.

Komisija pripažįsta, kad dažnu atveju ji kelia bylas Europos Teisingumo Teisme dėl pažeidimų aplinkos apsaugos srityje asmenine piliečių iniciatyva. Nemanau, kad tai labai gerai. Turėtume pasakyti Europos žmonėms, kad nesugebame užtikrinti aplinkos apsaugos teisės aktų, kuriuos priimame, vykdymo. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu ruošiamasi priimti teisės aktus dėl kovos su klimato kaita, padėtis labai rimta. Turime sugrįžti prie klausimo dėl ES aplinkosauginių tikrinimų pajėgų įsteigimo, kurį aš visapusiškai palaikau.

Genowefa Grabowska, *PSE frakcijos vardu*. – (*PL*) Ponia pirmininke, savo frakcijos vardu ir kaip Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto narė norėčiau pareikšti visapusišką pritarimą EP nariams, iškėlusiems klausimus, kuriais dabar diskutuojame. Man šie klausimai taip pat kelia susirūpinimą.

2007 m. lapkričio mėn. Komisijos komunikatas iš tiesų kelia prieštaringų minčių ir abejonių visiems tiems, kam rūpi aplinkos apsaugos klausimai ir kurie nori, kad aplinkos apsaugos teisės aktai, priimami Europos Parlamente, būtų vykdomi ir vykdomi taip, kaip buvo numatyta.

Tam mums reikia veiksmingai veikiančios teisės aktų įgyvendinimo ir vykdymo kontrolės sistemos, kurios dar neturime sukūrę. Turime nacionalines sistemas, kurios veikia skirtingai, o ES lygmeniu yra tik rekomendacija. Kaip visi žinome, rekomendacijos nėra privalomos. Tai nustatyta Romos sutarties 249 straipsnyje, kuriame tiksliai apibrėžiami skirtumai tarp direktyvos ir rekomendacijos. Todėl prašyčiau Komisijos labai rimtai imtis spręsti šį reikalą ir pateikti direktyvą dėl aplinkos apsaugos teisės aktų nuostatų vykdymo Europos Sąjungoje, apimančią visą sistemą, įskaitant aplinkosaugos reikalavimų atitikties kontrolę, tikrinimą ir atitinkamas ataskaitas, kurių išvados turėtų privalomą galią.

Negalime leisti, kad padėtis liktų tokia, kokia dabar yra, ir negalime tikėtis, kad pakeitę vieną iš rekomendacijų, priimtų 2001 m., t. y. papildę ją naujomis valstybių narių prievolėmis, kažką pakeisime. Pone Komisijos nary, tai nieko nepakeis. Esmė ta, kad jei norime turėti veiksmingus aplinkos apsaugos teisės aktus, privalome turėti veiksmingą jų vykdymo kontrolės ir priežiūros sistemą.

Jūs klausėte, kokiu principu turėtume vadovautis – horizontaliuoju ar sektoriniu. Aš savo ruožtu noriu paklausti, ką jūs labiau norėtumėte apsaugoti — visą aplinką ar tik pavienius sektorius. Manau, atsakymas jums aiškus.

Johannes Blokland, *IND/DEM frakcijos vardu.* – (*NL*) Ponia pirmininke, per pastaruosius kelerius metus Europos Parlamente patvirtinome daugybę teisės aktų aplinkos apsaugos srityje. Aplinkos apsaugos klausimams skiriame didžiulį dėmesį ir ne be pagrindo. Tačiau svarbu, kad teisės aktai būtų ne tik priimami, bet taip pat ir įgyvendinami, ir būtent čia kyla problemų. Kaip teigia Komisija, aplinkos apsaugos politikos įgyvendinimas kartais nėra toks sklandus kaip norėtųsi. Dabartinė aplinkosauginių tikrinimų politika nustatyta rekomendacijoje, kuri valstybėse narėse aiškinama gana skirtingai. Taip pat buvo pasakyta, kad aplinkosauginiai tikrinimai nėra visapusiškai atliekami visose valstybėse narėse, vadinasi, šios priemonės ne

visada iš tikrųjų padeda apsaugoti aplinką, nepaisant to, kad teisės aktai priimti. Jei norime švaresnės aplinkos, privalome pirmiausia sukurti veiksmingai veikiančią kontrolės sistemą, kad būtų užtikrintas priimtų teisės aktų įgyvendinimas.

Pone Komisijos nary, tvirtinate pateikę mums savo "žaliuosius" kredencialus. Tačiau šioje srityje dar daug ką reikia nuveikti. Aš pats buvau pranešėjas reglamento dėl atliekų gabenimo klausimu 2007 m. ir anksčiau, todėl žinau, kad šioje srityje dar daug ką galima tobulinti. Ar siekdamas užtikrinti geresnį aplinkos apsaugos politikos įgyvendinimą esate pasirengęs padaryti dabar galiojančią rekomendaciją privalomą?

Bogusław Sonik (PPE-DE). - (*PL*) Ponia pirmininke, pritariu Komisijos nuomonei, kad neįmanoma užtikrinti nuoseklaus ES teisės aktų įgyvendinimo ir vykdymo, nes valstybės narės aplinkos apsaugos srityje taiko labai skirtingus kontrolės metodus.

Kaip EP narys, turėjau galimybę susipažinti su IMPEL tinklo projektų, įskaitant projektą, susijusį su kertant sieną gabenamų atliekų krovinių judėjimu per jūrų uostus, rezultatais. Įsitikinau, kad IMPEL tinklo tikrinimo tarnybų bendradarbiavimas apima ne tik keitimąsi patirtimi, bet taip pat, o tai galbūt dar svarbiau, bendrą kontrolės veiklą ir keitimąsi informacija apie nusikaltimus ir nusižengimus aplinkosaugos srityje.

Kai kurios nesąžiningos įmonės sąmoningai perkelia savo neteisėtą veiklą į kitas šalis, žinodamos, kad kontrolė jose nėra tokia griežta ir kad jos galės nebaudžiamai verstis neteisėta veikla. Jei visų valstybių narių kontrolės sistemos būtų suvienodintos, tokių dalykų nebūtų. Tai dar vienas argumentas, kodėl Europos Sąjungai reikėtų turėti efektyvią ir visose valstybėse narėse vienodai taikomą įrenginių aplinkosaugos reikalavimų atitikties kontrolės sistemą.

Tikrinimai — tai svarbi priemonė, padedanti užtikrinti ES teisės aktų įgyvendinimą ir vykdymą, nepaisant to, valstybių narių politiniai prioritetai šiuo požiūriu skiriasi. Todėl visapusiškai palaikau Komisijos pasiūlymą keisti dabar galiojančias rekomendacijas užtikrinant didesnį jų veiksmingumą. Pritariu pasiūlymui įtraukti teisiškai privalomus reikalavimus dėl konkrečių įrenginių ir konkrečios veiklos tikrinimo į sektorių veiklą reglamentuojančius teisės aktus. Atlikę tai galėsime suteikti tikrinimams didesnį politinį prioritetą ir užtikrinti geresnį aplinkos apsaugos teisės aktų vykdymą visoje Bendrijoje.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) Tikrinimai — tai svarbus elementas, užtikrinantis aplinkos apsaugos sritį reglamentuojančių Bendrijos teisės aktų įgyvendinimą ir vykdymą. Šiuo požiūriu Komisijos rekomendacijos, nustatančios minimalius aplinkosauginių tikrinimų valstybėse narėse tikrinimus, priėmimas 2001 m. buvo pažangus žingsnis.

Tačiau įvertinus šios rekomendacijos taikymo rezultatus išryškėjo daugiau problemų, keliančių susirūpinimą. Komisijos komunikate kalbama apie dar egzistuojančius didžiulius skirtumus, kaip aplinkosauginiai tikrinimai atliekami vietiniu, nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis. Taip pat buvo pastebėta, kad valstybės narės labai skirtingai aiškina rekomendaciją ir jos taikymo, ir jos įgyvendinimo kontrolės požiūriu. Tačiau, regis, Komisija savo komunikate nepasiūlė priemonių, kurios leistų tinkamai ištaisyti šiuos trūkumus. Net jei tokios priemonės komunikate ir būtų pasiūlytos, jam stigtų vieno labai svarbaus elemento ir dėl to mūsų laimėjimai įgyvendinant rekomendaciją yra kuklūs. Kalbu apie teisinį šio dokumento pobūdį.

Taigi manau, kad tik pakeitę rekomendaciją dabartinės padėties nepakeisime, nes ji liks tokia pat neapibrėžta. Tik direktyva gali iš esmės pagerinti padėtį aplinkosauginių tikrinimų srityje.

Siim Kallas, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas.* – Ponia pirmininke, noriu padėkoti gerbiamiesiems Parlamento nariams už pastabas ir mintis aplinkos apsaugos klausimais, kurie labai opūs, nes mes visi norime turėti švaresnę aplinką. Norėčiau pakomentuoti išsakytas pastabas dviem klausimais.

Komisija pritaria, kad teisiškai privalomi reikalavimai atlikti aplinkosauginius tikrinimus iš tiesų reikalingi ir vertingi. Komisija dirba šia kryptimi. Kyla klausimas, ar šiuos teisiškai privalomus reikalavimus reikia nustatyti pertvarkant IMPEL tinklą į Europos aplinkosauginių tikrinimų pajėgas. Komisija vis dėlto mano, kad geriau nepertvarkyti IMPEL tinklo ir palikti jį tokį, koks dabar yra.

Pirmininkė. – Gavau pasiūlymą dėl rezoliucijos (1)	, pateiktą pagal Darbo	tvarkos taisyklių	108 straipsnio 5
dalj.			_

Diskusijos baigtos.		
(1)	Žr. protokola.	

Balsavimas vyks rytoj 12.00 val.

(Posėdis sustabdytas 11.55 val. prieš balsavimą ir atnaujintas 12.05 val.)

PIRMININKAVO: DIANA WALLIS

Pirmininko pavaduotoja

6. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkė. - Kitas klausimas — balsavimas.

(Išsamūs balsavimo rezultatai pateikti protokole)

- 6.1. Reglamento (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų keitimas (A6-0394/2008, Ingeborg Gräßle) (balsavimas)
- 6.2. Dėl taisomojo biudžeto Nr. 8/2008 projekto (A6-0453/2008, Ville Itälä) (balsavimas)
- 6.3. Specialusis Europos ombudsmeno pranešimas remiantis rekomendacijos Europos Sąjungos Tarybai projektu dėl skundo 1487/2005/GG (A6-0395/2008, Rainer Wieland) (balsavimas)
- 6.4. Socialinės apsaugos sistemos ir pensijos (A6-0409/2008, Gabriele Stauner) (balsavimas)
- 6.5. Trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo siekiant dirbti aukštos kvalifikacijos darbą sąlygos (A6-0432/2008, Ewa Klamt) (balsavimas)
- 6.6. Viena paraiškų dėl leidimo apsigyventi ir dirbti procedūra (A6-0431/2008, Patrick Gaubert) (balsavimas)
- Po balsavimo dėl 10 pakeitimo:

Robert Goebbels (PSE). - (*FR*) Ponia pirmininke, manau, kad reikėtų pakartoti balsavimą dėl 1 pakeitimo, nes už jį balsavo ta pati dauguma kaip ir už 1 pakeitimą. Jūs paskubėjote paskelbti, kad jis buvo atmestas.

Pirmininkė. – Manau, jau per vėlu. Balsuojant pirmąjį kartą rezultatai man buvo aiškesni nei kitus kartus. Atleiskite, bet apsisprendžiau paskelbti pirmojo balsavimo rezultatus.

- 6.7. Bendro reglamento dėl bendro žemės ūkio rinkų organizavimo keitimas (A6-0368/2008, Neil Parish) (balsavimas)
- 6.8. Priemonė, teikianti finansinę pagalbą valstybių narių mokėjimų balansams (A6-0450/2008, Pervenche Berès) (balsavimas)

- Dėl 1 pakeitimo:

Pervenche Berès, *pranešėja.* – (FR) Ponia pirmininke, manau, kad žodinis pakeitimas jums buvo pateiktas raštu.

Siūlau vietoj "Taryba ir valstybės narės" rašyti "valstybės narės Taryboje".

Anglų kalba išbraukus žodžius "ir valstybės narės" būtų "valstybės narės Taryboje ir Komisija".

(FR) Taigi manau, kad Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija galės priimti šį pakeitimą.

Jis nuoseklesnis ir tikslesnis.

(Žodinis pakeitimas priimtas.)

6.9. ES ir PNR duomenys (balsavimas)

Prieš balsavima:

Jean-Pierre Jouyet, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas*. – (FR) Ponia pirmininke, ponai Komisijos Pirmininke, frakcijų pirmininkai, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau pasakyti, kad kreipiuosi į jus balsuoti skirtu metu ne be jaudulio.

Džiaugiuosi, kad Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai buvo suteikta galimybė išsakyti šiuose Rūmuose savo nuomonę dėl Europos PNR duomenų. Dėl šio projekto kilo daug klausimų, būgštavimų ir lūkesčių, kuriuos būtina nuodugniai apsvarstyti.

Projektas apima daug valstybinių ir privačių įstaigų ir ant kortos pastatytas Europos Sąjungos vidaus saugumas, pagrindinių laisvių ir teisių sąvoka ir tam tikru požiūriu net vidaus politika.

Todėl ši programa turi būti vykdoma metodiškai, suderintai ir laipsniškai.

Per pastaruosius šešis mėnesius mes atvirai ir argumentuotai diskutavome specifiniais ir konkrečiais šios programos klausimais. Kalbėjomės su bendrovėmis, dirbančiomis oro transporto sektoriuje, su valstybių narių saugumo tarnybomis ir su ES kovos su terorizmu koordinatoriumi. Visiškai skaidriai bendradarbiavome su duomenų apsaugos tarnybomis ir turiu pasakyti, kad Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno indėlis buvo labai naudingas.

Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija taip pat kreipėsi į Pagrindinių teisių agentūrą ir pareiškė norą pateikti savo nuomonę – tokios iniciatyvos buvo imtasi pirmą kartą.

Ta pačia atvirumo dvasia Taryba pareiškė norinti glaudžiai bendradarbiauti su šiais Rūmais nepaisydama šiuo metu galiojančio teisinio pagrindo ar esamos institucinės sandaros. Būtent todėl mes pasiūlėme šiems Rūmams kuo dažniau dėl šios programos keistis nuomonėmis. Jūsų pranešėja taip pat buvo nuodugniai informuojama dėl visų per šiuos šešis mėnesius atliekamo darbo etapų.

Kitą savaitę Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija pateiks raštišką pažangos ataskaitą tvirtinti Teisingumo ir vidaus reikalų tarybai. Pažadu šiems Rūmams, kad dokumento santrauką gausite.

Mūsų diskusijos turėtų apimti visus svarbius klausimus, kurie kyla dėl šios programos. Jų yra trys.

Pirmasis – ši priemonė būtinai reikalinga ir tą patvirtina rezultatai, gauti ją taikant, pavyzdžiui, kovoje su narkotikais. Dėl to, kad naudojama duomenų programa, Prancūzijos oro uostose sulaikoma nuo 60 iki 80 % narkotikų siuntų. Pusantros tonos narkotikų nėra anekdotinis skaičius, o tai, kas padeda kovoti su narkotikais, taip pat padės kovoti ir su terorizmu. ES kovos su terorizmu koordinatorius, glaudžiai bendradarbiaujantis su atitinkamomis valstybių narių tarnybomis, laiko šios programos duomenis neabejotinai naudingais, labiausiai dėl ypač didelio teroristų pažeidžiamumo sienos kirtimo taškuose.

Antrasis klausimas apima mums neabejotinai reikalingus teisių ir laisvių apsaugos principus, nes taikant šiuos duomenis piliečių teisės ir laisvės turės būti gerbiamos visoje Europoje. Šiandien šie duomenys renkami ir apdorojami taikant labai skirtingus metodus, o tokia padėtis Europos Sąjungai nėra priimtina. Mums reikia suderintų standartų, o nenaudingų ar neproporcingų priemonių, žinoma, būtina atsisakyti.

Trečiasis klausimas susijęs su tarptautiniais aspektais. Tarptautinėje arenoje domimasi galimybe kurti globalią politiką, alternatyvią JAV modeliui, taigi Europa turi būti pasirengusi propaguoti šį modelį tarptautiniu lygmeniu.

Europos Sąjunga turi autoritetą, kad galėtų įsiterpti į pasaulio mastu vykdomą kovos su terorizmu veiklą ir darytų poveikį, kaip šie duomenys ir programos naudojami ir tvarkomi. Šiuo atžvilgiu kalbama apie mūsų įtakingumą, taip pat apie pagarbą mūsų vertybėms. Mūsų oro susisiekimo bendrovės ir piliečiai prašo, kad būtų mažinami apribojimai, atsirandantys dėl pernelyg skirtingų nacionalinių reikalavimų.

Būtent apie tai, ponia pirmininke, ponai komitetų pirmininkai, ponios ir ponai, turime kartu pamąstyti.

(Plojimai)

Sophia in 't Veld (ALDE). - Ponia pirmininke, kalbėsiu labai glaustai. Dėkoju Tarybai už pareiškimą. Norėčiau pasakyti – taip pat kitų frakcijų šešėlinių pranešėjų vardu – kad Europos Parlamentas, mano nuomone, yra svarbus partneris, visapusiškai galintis prisidėti prie šio proceso. Tačiau galėsime pateikti savo oficialią poziciją tik tuomet, kai bus tinkamai ir išsamiai atsakyta į visus klausimus ir prieštaravimus, kuriuos ne kartą buvo iškėlę Europos Parlamentas, Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas, nacionalinės duomenų apsaugos tarnybos, ES pagrindinių teisių agentūra ir oro linijų bendrovės, nes manau, kad jie turi teisę gauti tikrą atsakymą.

Dažnai girdime Tarybą sakant, kad ji įsipareigojusi įgyvendinti Lisabonos sutartyje numatytas reformas. Prašyčiau Komisijos, jei šių reformų nėra, veikti vadovaujantis Lisabonos sutarties dvasia ir šių Rūmų rekomendacijomis arba paaiškinti – ne tiek Europos Parlamentui, kiek Europos piliečiams.

Praėjus aštuoneriems metams nuo Nicos sutarties pasirašymo sprendimų priėmimas šiais klausimais policijos ir teisėsaugos institucijų bendradarbiavimo srityje tebevyksta už uždarų durų ir jų nepateikiama jokiam prasmingam demokratiniam tikrinimui. Todėl norėčiau, kad valstybės narės parodytų tokį patį ryžtą ir drąsą bei apsispręstų imtis demokratinių reformų, kaip tą padarė ištikus finansų krizei.

Baigdama norėčiau kreiptis į savo kolegas prašydama patvirtinti šią rezoliuciją ir duoti aiškią politinę žinią Tarybai.

(Plojimai)

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). - (FR) Kadangi ministras J. P. Jouyet jau palieka mus, manau, kad Parlamentas turėtų padėkoti jam. Jis yra vienas iš labiausiai atsidavusių ministrų, kuriuos teko mums turėti. Linkiu jam sėkmės.

(Garsūs plojimai)

Pirmininkė. – Labai ačiū, pone D. Cohn-Bendit. Šiandien vyrauja tokia gera nuotaika!

6.10. Finansinė pagalba valstybėms narėms (balsavimas)

6.11. Europos Sąjungos atsakas į padėties pablogėjimą Kongo Demokratinės Respublikos rytuose (balsavimas)

Prieš balsavimą dėl 1 pakeitimo:

Pasqualina Napoletano (PSE). - (*IT*) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, manau, kad visos politinės frakcijos sutaria, kad žodis "specialiosios" junginyje "Europos specialiosios pajėgos" nereikalingas. Taigi siūlau žodį "specialiosios" išbraukti.

(Žodinis pakeitimas nepriimtas.)

- 6.12. Europos kosmoso politika (balsavimas)
- 6.13. Kasetiniai šaudmenys (balsavimas)
- 6.14. ŽIV/AIDS: ankstyvasis nustatymas ir priežiūra (balsavimas)
- 6.15. Padėtis bitininkystės sektoriuje (balsavimas)
- 6.16. Aplinkosauginiai tikrinimai valstybėse narėse (balsavimas)

7. Balsavimo paaiškinimai

Žodiniai paaiškinimai dėl balsavimo

- Pranešimas: Gabriele Stauner (A6-0409/2008)

Astrid Lulling (PPE-DE). - (FR) Ponia pirmininke, Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas labai stengiasi užginčyti Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto kompetenciją vyrų ir moterų lygybės darbe klausimu. Jis pastvėrė mūsų iniciatyvą rengti pranešimą dėl diskriminacinio darbo užmokesčio ir kitokios nelygybės poveikio moterų pensijoms ir dėl socialinės apsaugos teisių individualizacijos tendencijos.

Taigi padarytas ne pranešimas, o visuotinai žinomų bendrų teiginių kratinys. Mes Moterų teisių ir lyčių lygybės komitete toli pažengėme spręsdami moterų nelygybės pensijų srityje klausimą ir rengdami pasiūlymus dėl atitinkamų taisomųjų priemonių, kurioms pranešime norėjome skirti daugiausia dėmesio. Kaip Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomonės, pateiktos pagal Darbo tvarkos taisyklių 47 straipsnį, referentė, aš, gavusi vieningą Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto paramą, stengiausi pasiūlyti konkrečias taisomąsias priemones, kurių reikėtų imtis įgyvendinant pensijų sistemos reformą. Yra šešios labai konkrečios taisomosios priemonės, galinčios užpildyti spragas dėl moterų socialinio draudimo pensijų, atsirandančias, pavyzdžiui, dėl motinystės atostogų ir įsipareigojimų šeimai.

Ar galite patikėti, kad Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas šias priemones aiškiai atmetė, grubiai pažeisdamas savo įsipareigojimus, nustatytus Darbo tvarkos taisyklių 47 straipsnyje? Apgailestauju, kad pralaimėjome mūšį, bet kova tęsiasi.

- Pranešimas: Ewa Klamt (A6-0432/2008)

Philip Claeys (NI). - (NL) Ponia pirmininke, balsavau prieš E. Klamt pranešimą dėl paprastos priežasties, nes visa ekonominės imigracijos ir vadinamosios mėlynosios kortelės koncepcija byloja apie trumparegišką mąstymą. Užuot tai darę, turėtume sudaryti sąlygas bedarbiams, kurių Europos Sąjungoje šiuo metu yra apie 20 mln., įgyti specialybę ar persikvalifikuoti, kad jie vėl galėtų dirbti. Turėtume mokytis iš klaidų, kurių padarėme praeityje. Kalbu apie darbuotojų ir jų šeimos narių įvežimą aštuntajame ir devintajame dešimtmečiais, dėl kurio kilo rimta socialinė problema.

Dabar stengiamasi nuraminti visuomenę žadant, kad tai bus tik labai aukštos kvalifikacijos imigrantai ir kad jie ES dirbs tik laikinai, bet kas aš esu, kad galėčiau abejoti Louiso Michelo, teigiančio, kad kiti imigrantai taip pat turėtų būti laukiami, žodžiais. Kitaip sakant, šliuzo vartai lieka atviri. Visa, kas daroma – tai dar vieno šliuzo atidarymas. Šiuo atveju kalbama apie koaliciją, nukreiptą prieš visuomenę. Stambusis verslas, norintis pigios darbo jėgos, vienijasi su daugiataute kairiąja jėga, o visuomenei belieka prisiimti išlaidas.

- Pranešimas: Neil Parish (A6-0368/2008)

Astrid Lulling (PPE-DE). - (FR) Ponia pirmininke, balsavau už N. Parisho pranešimą dėl Bendro BRO reglamento ir vyno sektoriui skirto BRO reglamento įtraukimo į jį sunkia širdimi, nes manau, kad šis Bendras BRO reglamentas nepadės supaprastinti Europos žemės ūkio politikos teisinio pagrindo ir užtikrinti didesnio skaidrumo. Tai tik pasunkins vynmedžių augintojų ir visos vyno pramonės padėtį.

Vakar vakare Komisijos narys stengėsi įtikinti mus, kad taip nebus. Tikiuosi, Komisija laikysis savo žodžio, o svarbiausia, kad šiai profesijai ir toliau būtų tinkamai atstovaujama patariamajame komitete, kaip kad buvo visą tą laiką, kai galiojo pirmasis vyno sektoriui skirtas BRO reglamentas.

Anja Weisgerber (PPE-DE). – (DE) Ponia pirmininke, šį rytą šiek tiek dvejodama balsavau už Neilo Parisho pranešimą dėl Bendro BRO reglamento nuostatų taikymo plačiam skirtingų žemės ūkio produktų ratui. Palankiai vertinu Komisijos tikslą supaprastinti Europos žemės ūkio politiką. Tai reiškia, kad ateityje bus tik vienas bendro rinkų organizavimo reglamentas, pakeisiantis šiuo metu galiojančius reglamentus, kurių yra 21, taikomus, pavyzdžiui, vaisiams, daržovėms, pienui ir vynui. Tačiau priimant tokį itin kompleksinį reglamentą būtina užtikrinti kuo paprastesnį jo administravimą. Todėl labai džiaugiuosi, kad Komisija vakar diskusijose patikino, kad į mano išsakytą mintį atsižvelgs ir papildys EUR-Lex portalo ieškos sistemą funkcija, leisiančia skirtingų BRO reglamentų, skirtų, pavyzdžiui, vyno, pieno ar daržovių ir vaisių produkcijos sektoriams, abonentams prieiti tik prie tų straipsnių, kurie susiję su jiems rūpimu produktu.

Komisija taip pat patvirtino, kad reglamentas dėl bendro vyno rinkos organizavimo, dėl kurio gana sunkiai buvo deramasi ir į kurį įtraukta daug Parlamento reikalavimų, nebus keičiamas. Tik todėl aš nutariau balsuoti už šį pranešimą.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos: ŽIV/AIDS (RC-B6-0581/2008)

Milan Gal'a (PPE-DE). – (*SK*) Džiaugiuosi, kad likus kelioms dienoms iki gruodžio 1 d., paskelbtos pasauline kovos su AIDS diena, mes šią problemą sprendžiame. Užsikrėtusių ŽIV virusu žmonių skaičius didėja. Kiekvieną dieną juo užsikrečia apie 14 000 žmonių, iš kurių 2 000 yra jaunesni kaip 15 metų.

Užsikrėtusių šiuo virusu žmonių skaičius didėja ne tik tokiuose "karštuose taškuose", kaip Afrika ir Tolimieji Rytai, bet taip pat Rytų Europoje ir Vidurio Azijoje, kuriose 2006 m. šis skaičius jau pasiekė 1,7 mln. Didžiausias didėjimas buvo užfiksuotas Rusijoje ir Ukrainoje, kuriose ŽIV virusu užsikrėtė apie 270 000 asmenų. Pagrindinė ŽIV viruso plitimo šiuose regionuose priežastis — narkotikų vartojimas ir nešvarių adatų naudojimas. Ypač neramina spartus ŽIV viruso plitimas Ukrainoje, nes ši šalis artima Europos Sąjungos kaimynė.

Mums nepavyko užkirsti kelio ŽIV virusui plisti nepaisant visame pasaulyje vykdomų prevencijos programų, todėl turėtume jas persvarstyti ir suintensyvinti veiklą, nukreiptą į prevenciją ir veiksmingų vaistų gamybą.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos: Demokratinė Kongo Respublika (RC-B-0590/2008)

Charles Tannock (PPE-DE). - Ponia pirmininke, 1994 m., kai Ruandoje buvo vykdomas genocidas, Vakarai nuo to nusisuko. Galimas dalykas, kad dabar tas pats vyksta dėl Kongo. Pirmiausia būtina teikti humanitarinę pagalbą, bet be to dar reikia sureguliuoti keblią ir painią politinę netvarką. Tokia padėtis iš dalies susidarė dėl to, kad tarptautinė bendruomenė ne tik nusiplovė rankas nuo genocido Ruandoje, bet dar leido hutų génocidaires pabėgti į rytinę Kongo dalį, kur didžiam Kigalio gyventojų ir vietinės tutsių bendruomenės pasipiktinimui prezidentas Kabila nieko nedarė, kad suvaldytų ginkluotų grupuočių savavaliavimą.

Dabar JT Saugumo taryba ir Afrikos Sąjunga turi imtis iniciatyvos ir skubos tvarka spręsti politinius ir saugumo klausimus, kuriems iškilo pavojus, bet turėtume suprasti, kad už šio kraujo praliejimo finansavimo taip pat slypi konkurencija dėl teisės valdyti gamtinius išteklius. Kinija yra svarbus žaidėjas šiame regione, bet jai mažai rūpi žmogaus teisės Afrikoje.

Komisija turėtų išnagrinėti klausimą dėl to, ar Afrikoje dabar galėtų būti taikomas sertifikavimo procesas dėl mineralinių ir kitų išteklių, kaip kad buvo padaryta deimantų pramonėje, kur vadinamasis Kimberlio procesas davė puikių rezultatų išvengiant kraujo praliejimo ir konfliktų dėl deimantų. Todėl balsavau už šią rezoliuciją.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos: bitininkystės sektorius (B6-0579/2008)

Erna Hennicot-Schoepges (PPE-DE). - (*FR*) Ponia pirmininke, ši rezoliucija šiek tiek pavėluota. Šiuo atveju, sakyčiau, "šaukštai po pietų", nes buvo priimta Direktyva 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir beveik nieko nebuvo padaryta skatinant pesticidų poveikio bitėms, ypač visam jų reprodukcijos ciklui, tyrimus.

Dar labiau stebina tai, kad tie, kurie šiandien balsavo už rezoliuciją, per pirmąjį svarstymą balsuodami dėl H. Breyer pranešimo dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką pasisakė prieš pakeitimus, užtikrinančius geresnę bičių apsaugą.

Tik gerais ketinimais į priekį nepažengsime — reikia faktų ir veiksmų. Tikiuosi, kad balsuodami dėl H. Breyer pranešimo per antrąjį svarstymą mano kolegos Parlamento nariai prisimins šią rezoliuciją ir balsuos "už bites".

Astrid Lulling (PPE-DE). - (*FR*) Ponia pirmininke, norėčiau pasakyti poniai E. Hennicot-Schoepges, kuri neseniai tapo EP nare, nes ji, suprantama, negali žinoti, kiek pastangų įdėjome nuo 1994 m. ragindami Komisiją imtis veiksmų žemės ūkio sektoriuje, ypač bitininkystės srityje.

Norėčiau padėkoti visiems Parlamento nariams, kurie prisidėjo prie šių diskusijų ir rezoliucijos dėl nerimą keliančios padėties žemės ūkio sektoriuje. Šie Rūmai nebuvo labai pilni, nebuvo juose ir ponios E. Hennicot-Schoepges, kai vakar vyko puikios ir argumentuotos diskusijos, ir tai suprantama, nes buvo labai vėlus metas, beveik prieš vidurnaktį, kuriose Komisija buvo paraginta kuo skubiau imtis veiksmų dėl

šios akivaizdžiai didelį nerimą keliančios krizės bitininkystės sektoriuje. Džiaugiuosi, kad Komisija mus suprato.

Norėčiau nurodyti atitinkamoms Parlamento tarnyboms, kad 1 pakeitimas, kuris buvo priimtas, nors mano frakcija balsavo prieš, yra grynai redakcinio pobūdžio. Mano parengtos B konstatuojamosios dalies vertime į vokiečių kalbą įsivėlė klaida. Todėl turime pataisyti šį vertimą, kuriame kalbama lygiai apie tą patį, kaip ir pakeitime vokiečių kalba.

Dėl atšaukto pakeitimo dėl leidimo naudoti augalų apsaugos produktus noriu pasakyti, kad su jo turiniu sutinku. Tačiau jis žodis į žodį atitinka tekstą dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką, dėl kurio buvo balsuojama Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitete, taigi mano frakcija nutarė neplagijuoti šio teksto ir leisti jį pateikti minėtajam komitetui. Tačiau mūsų rekomendacija ir reikalavimas yra aiškiai suformuluoti rezoliucijos 8 pastraipoje, kurioje kalbama apie tą patį, kitaip tariant, raginama imtis tyrimų, skirtų bičių mirtingumo ir pesticidų naudojimo ryšiui nustatyti, kad būtų galima imtis reikiamų priemonių uždraudžiant jas naudoti. Žinoma, bites žudantys pesticidai turi būti uždrausti. Apie tai mes kalbame ne vienerius metus.

Pirmininkė. – Ponia A. Lulling, ačiū už atidumą dėl šios priemonės detalių. Patikiname jus, kad šio dokumento versijos skirtingomis kalbomis bus sutikrintos.

Raštiški paaiškinimai dėl balsavimo

- Pranešimas: Ingeborg Gräβle (A6-0394/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Remdamasis geros draugės ir kolegės Ingeborgos Grassle pranešimu balsavau už teisėkūros rezoliuciją, kuria, padarius tam tikrus pakeitimus, patvirtinamas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, keičiančio Reglamentą (EB) Nr.1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų. Pritariu, kad asmenų, kurių atžvilgiu OLAF atlieka tyrimus, teisės turi būti geriau apsaugotos ir kad turi būti stiprinamas valstybių narių bendradarbiavimas. Iškilo būtinybė viešajam OLAF vykdomos kovos su sukčiavimu veiklos administravimui ir nepriklausomai procedūrų ir skundų nagrinėjimo trukmės priežiūrai siekiant kartu užtikrinti tyrimų konfidencialumą. Inge Grassle rengdama šį pranešimą atliko didžiulį darbą ir nusipelnė mūsų padėkos.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *raštu.* – (*RO*) Balsavau už I. Gräßle pranešimą, nes kiekvienam asmeniui, susijusiam su OLAF atliekamu tyrimu, turi būti suteikta galimybė pareikšti pastabas bent raštu su tyrimu susijusiais klausimais. Šios pastabos kartu su kita per tyrimą gauta informacija turi būti pateikiamos susijusioms valstybėms narėms. Tai vienintelis būdas pateikti nacionalinės valdžios institucijoms išsamią informaciją, susijusią su tyrimo byla, nepažeidžiant principo, pagal kurį abi šalys turi teisę pareikšti savo nuomonę. Be to, pranešime pasiūlyti reglamento pakeitimai taip pat užtikrins bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis ir sustiprins OLAF priežiūros komiteto vaidmenį.

Luca Romagnoli (NI), *raštu*. – (*IT*) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, balsavau už I. Gräßle pranešimą dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų. Tiesą sakant, labai svarbu pakeisti dabar galiojantį reglamentą dėl šios tarnybos atliekamų tyrimų, nes tam tikri tarpinstituciniai santykiai turi būti persvarstyti. Be to, turime pakeisti šį reglamentą su tyrimu susijusių asmenų teisių ir keitimosi informacija tarp OLAF, Europos institucijų, valstybių narių ir informatorių atžvilgiu. Galiausiai norėčiau padėkoti poniai I. Gräßle už iniciatyvą rengti papildomus pasiūlymus dėl, pavyzdžiui, naujo Kovos su sukčiavimu tarnybos generalinio direktoriaus vaidmens suteikiant jam įgaliojimus pradėti išorės tyrimus ne tik valstybių narių, bet taip pat Europos Parlamento prašymu.

- Pranešimas: Rainer Wieland (A6-0395/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. – (IT) Ačiū, ponia pirmininke. Balsavau už šį pranešimą. Pagrindinis šių diskusijų dalykas —tai ne tik konkretus Peticijų komiteto nagrinėjamas klausimas dėl Bendrijos institucijų dokumentų skelbimo interneto svetainėse vokiečių kalba. Šiuo atveju pirmiausia kalbama apie galimybę visų tautybių piliečiams susipažinti su dokumentais, taigi ir žinoti apie Bendrijos institucijų veiklos skaidrumą. Todėl manau, kad šiuo požiūriu Taryba būtinai turi nuodugniai išnagrinėti šį klausimą, kad Tarybai pirmininkaujančių valstybių interneto svetainėse būtų skatinama daugiakalbystė. Turėtų būti nustatomi tinkami ir objektyvus kriterijai, kuriais vadovaujantis kalbų skaičius galėtų būti laipsniškai didinamas. Tačiau turėtume atminti, kad kuo didesnis bus vartojamų kalbų skaičius, tuo daugiau piliečių galės turėti glaudesnį ryšį su Europa. Piliečiams Europos institucijų veikla turėtų būti matoma ir prieinama ne mažiau kaip pastatai, kuriuose ši veikla vyksta.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *raštu. – (PT)* Apskritai mes pritariame tam, kas rašoma pranešime, ypač dėl Ombudsmeno išvadų, kad "Tarybos atsisakymas iš esmės nagrinėti skundą pateikusio asmens prašymą yra nepriimtinas" ir kad "minėtosiose interneto svetainėse pateikiama informacija idealiu atveju turėtų būti laiku prieinama visomis Bendrijos oficialiosiomis kalbomis".

Tačiau mes nepritariame pranešimo išvadų 1 pastraipos punktui, kuriame teigiama, kad "jei kalbų skaičius turi būti ribojamas, kalbos, kuriomis bus pateikiama informacija, turi būti pasirenkamos remiantis objektyvumo, pagrįstumo, skaidrumo ir įgyvendinimo galimybių kriterijais". Mes nesutinkame su tuo, kad Tarybos interneto svetainėje visa informacija turėtų būti pateikiama visomis oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis, kaip tai daroma Europos Parlamento ir Komisijos svetainėse. Tik taip Bendrijos vadovų tariamai ginamos daugiakalbystė ir kultūrinė įvairovė, kurios praktikoje, deja, dažnai užginčijamos taupymo sumetimais, galės būti iš tikrųjų apgintos.

- Pranešimas: Gabriele Stauner (A6-0409/2008)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *raštu.* – (*PT*) Nepaisant to, kad Europos Parlamento daugumos priimtoje rezoliucijoje esama prieštaringų aspektų ir vienas kitas teigiamas, pagrindinė dominuojanti kryptis yra ta, kad dėl gyventojų senėjimo ir demografinės kaitos ieškoma pateisinti didėjantį universalios valstybinės socialinės apsaugos sistemos trapumą siekiant duoti atsaką privataus finansinio sektoriaus, norinčio administruoti didžiausią šio pyrago dalį, interesams.

Tik pažiūrėkime, kas rašoma, pavyzdžiui, šioje pastraipoje: "primenama, kad individualizacijos tendencija prisideda prie pirmojo ir antrojo ramsčių modernizavimo, nekeldama abejonių dėl pirmojo socialinės apsaugos sistemų ramsčio; t. y. siekiama suteikti žmonėms, ypač moterims ir kitoms pažeidžiamoms grupėms, didesnę pasirinkimo laisvę, taip pat galimybę tapti labiau nepriklausomiems ir naudotis papildomomis teisėmis dėl pensijos".

Kitaip tariant, dėl pasirinkimo laisvės siekiama skatinti žmones ieškoti finansinių alternatyvų valstybinei socialinei apsaugai net žinant, kad alternatyvių socialinės apsaugos sistemų taikymas duoda akivaizdžiai neigiamų rezultatų. Pastarieji atvejai Jungtinėse Amerikos Valstijose yra puikus to pavyzdys. Tačiau kapitalizmas visuomet griebiasi propagandos siekdamas savo tikslų.

Būtent todėl mes balsavome prieš.

Bruno Gollnisch (NI), *raštu*. – (FR) Pranešėja G. Stauner aiškiai išnagrinėjo iššūkius, su kuriais dėl gyventojų senėjimo ir aktyviosios dalies mažėjimo susidurs mūsų socialinės apsaugos sistema, kuri jai, regis, iš tiesų rūpi. Tai pirmasis taškas jos naudai.

Antrąjį tašką duodu pranešėjai už nedrąsiai iškeltą klausimą dėl to, ar įprastai siūloma panacėja, t. y. masinė darbo jėgos imigracija, tikintis, kad iš kitur atvykę darbuotojai uždirbs pagyvenusių europiečių pensijoms ir sveikatos draudimui, ši stulbinamai ciniška ir savanaudiška panacėja, ginama tų, kurie dažnai tariasi vieni turį monopolinę teisę į užuojautą ir toleranciją, yra iš tikrųjų veiksminga. Galiausiai ji verta paskutinio trečiojo taško už kritišką sveikatos draudimo sistemų privatizacijos tendencijos ir grynai finansinio požiūrio į nacionalinių socialinės apsaugos sistemų reformą analizę.

Tačiau šiame pranešime neišnagrinėtas pagrindinis klausimas: šių socialinių problemų šaknys glūdi demografiniame kontinento nuosmukyje, todėl būtent šią problemą turime spręsti. Valstybės narės negali ilgiau vengti imtis ambicingos šeimos politikos, kad būtų skatinamas gimstamumo didėjimas, nes tai ne tik socialinės apsaugos sistemų pusiausvyros, bet dar svarbiau – dinamiško vystymosi, klestėjimo ir tiesiog išlikimo garantas.

Hélène Goudin and Nils Lundgren (IND/DEM), *raštu. – (SV)* Šiame pranešime pastebima, kad daugumos valstybių narių gyventojai sparčiai senėja ir dėl to jų socialinės apsaugos ir pensijų sistemos patirs įtampą. Pranešime siūlomas įprastas problemos sprendimo būdas, t. y. imtis įvairių ES priemonių. "Birželio sąrašo" partija yra tos nuomonės, kad ES iš viso nederėtų rūpintis klausimais, susijusiais su valstybių narių socialinės apsaugos ir pensijų sistemomis.

Europos Parlamentas turi nuomonę dėl privalomos pensinio amžiaus ribos, darbo sutarčių, dėl to, kokias pensijų sistemas valstybės narės turėtų kurti, taip pat dėl darbo jėgos apmokestinimo, mokestinės naštos pasidalijimo ir socialinės priežiūros organizavimo ES. Visi šie klausimai turėtų būti sprendžiami nacionaliniu lygmeniu. Bendri patarimai, kuriuos šiais klausimais teikia ES institucijos, visiškai neduoda jokios naudos.

Todėl galutinai balsavome prieš šį pranešimą.

Carl Lang (NI), *raštu*. – (*FR*) Nors G. Stauner pranešime minima Lisabonos strategija, ši patentuota europeizmo šalininkų nesėkmė, jį verta palaikyti, nes jame užginčijamas įsitikinimas, kad imigracija yra panacėja, padėsianti išspręsti Europos demografines, ekonomines ir socialinio deficito problemas.

Atrankinė ar kitokia imigracija iškreipia Europos žmonių tapatybę ir kultūrą bei didina bendruomenių skilimą ir skatina dėl to atsirandančią įtampą. Tą matome vykstant kiekvienoje pasaulio visuomenėje, apimančioje tautinę ir tautinių mažumų įvairovę.

Ši naujoji vergiją remianti ideologija naudinga tik tiems, kuriems globalizacija leidžia krautis turtus išnaudojant pigią darbo jėgą, kuri aukšto nedarbo lygio sąlygomis priversta tenkintis menku darbo užmokesčiu. Toks plėšikavimas trečiųjų šalių piliečių atžvilgiu tik pablogins šių šalių padėtį.

Strateginiu požiūriu klystama, nes galiausiai imigrantų elgesio modelius perims europiečiai. Šiuo atveju turiu galvoje tą nelemtą visuomenės tendenciją turėti mažiau vaikų, kuri visais atžvilgiais iš tikrųjų yra praradusi orientyrus.

Be šeimos politikos, skatinančios gimstamumo didėjimą, naujajai tautų Europai reikia nacionalinės ir Bendrijos pirmenybės principu grindžiamos politikos, nacionalinės ir Bendrijos apsaugos politikos.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), *raštu.* – (*EL*) Pranešimas atskleidžia visą prieš eilinius žmones nukreiptų ES ir euro vienijamo kapitalo siekių, kurie puoselėjami siūlant panaikinti socialinės apsaugos sistemas, mastą. Manipuliuojant demografinio nuosmukio ES pretekstu siūloma didinti pensinio amžiaus ribą ir taikyti vadinamąją trečiojo ramsčio sistemą, kuri iš tikrųjų reiškia:

- skurdžias pensijas, mokamas iš nacionalinių socialinės apsaugos sistemų;
- "profesinių" pensijų fondų, taikančių įmokomis grindžiamą sistemą, ekspansiją;
- darbuotojų kreipimąsi pagalbos į privačius draudimo fondus (euro vienijamo kapitalo žodyne tai vadinama "individualizacija"), vadinamąjį trečiąjį ramstį.

Taip klojamas kelias monopolinėms draudimo bendrovėms didinti pelną kuriant dar vieną pelningą sektorių.

Šis puolimas — tai tik viena iš visų ES prieš darbo jėgą nukreiptų priemonių, tokių kaip visuotinis darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros modelio taikymas, darbo teisės "pritaikymas" prie naujų sąlygų (t. y. jos panaikinimas), oficialus "prekyba vergais" besiverčiančių įdarbinimo agentūrų įtvirtinimas ar direktyva, kurioje nustatoma maksimali 65 valandų pasyvaus darbo savaitė ir kasmet sudarant susitarimus dėl darbo laiko, paketo dalis.

Darbininkų klasė turi duoti atsaką vis žiaurėjančiam euro vienijamo kapitalo puolimui ir įsteigti antimonopolinį aljansą, kuris veiktų liaudies vardu gindamas interesus ir padėdamas pamatus jos poreikiams tenkinti ir klestėti.

Rovana Plumb (PSE), *raštu.* – (*RO*) Europos Sąjungai nepavyks pasiekti aukštesnio užimtumo lygio, kol joje bus daug silpniau atstovaujamų ir į darbo rinką neįtrauktų socialinių grupių. Negalią ar didelių sveikatos problemų turintys žmonės norėtų dirbti, bet dažniausiai jie susiduria su darbdavių diskriminacija.

Be to, kad šie žmonės galėtų tinkamai atlikti darbo užduotis, jų darbo vietoje turėtų būti sukurtos specialios sąlygos, bet darbdaviai nėra pasirengę investuoti į šią sritį daug lėšų. Valstybių narių priimtos finansinės priemonės nedavė rezultatų, kurių tikėtasi. Rumunijos atveju galiu paminėti, kad skaičiuojant neapmokestinamą pelną atskaitomos sumos, susijusios su neįgaliesiems skirtos įrangos pirkimu ir naudojimu gamybos procese, su transporto išlaidomis vežant neįgaliuosius į darbą, taip pat suteikiama nuolaida įmokoms į nedarbo draudimo biudžetą, kompensuojant specifines išlaidas, susijusias su šių asmenų rengimu, profesiniu mokymu ir jiems teikiamomis konsultacijomis. Tam tikrų specialių įmonių steigimas, kaip rašoma pranešime, yra konkretus sprendimas, kaip įtraukti šias pažeidžiamas socialines grupes į darbo rinką.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, džiaugiuosi puikiu darbu, kurį atliko G. Stauner socialinės apsaugos sistemų ir pensijų ateities klausimu. Jį rėmiau balsuodamas "už". Pritariu pagrindinėms mintims, kuriomis pranešimas grindžiamas, ir manau, kad mes, Europos Sąjunga kartu su valstybėmis narėmis, turėtume pasistengti kuo skubiau rasti tinkamą pranešime keliamų problemų sprendimą.

Europos gyventojai sparčiai senėja, o gimstamumo rodiklio vidurkis nesiekia natūralios gyventojų kaitos ribos. Per mažiau nei penkiasdešimt metų Europos gyventojų bus daug mažiau ir jie bus senesni. Imigracija, be abejo, nepadės išspręsti šios problemos. Užuot skatinę imigraciją, turėtume stengtis pritraukti kuo daugiau

aukštos kvalifikacijos žmonių ir juos išlaikyti, užtikrinti aukšto lygio socialinę apsaugą ir saugumą dėl užimtumo, gerinti darbuotojų švietimą ir mokymą bei modernizuoti pensijų sistemas atkreipiant dėmesį į nestabilumą, siejamą su privačiai finansuojamomis sistemomis, kurioms daugelis pritaria.

- Pranešimas: Ewa Klamt (A6-0432/2008)

Alexander Alvaro (ALDE), *raštu*. – Aš visapusiškai palaikau pasiūlymą pradėti naudoti "mėlynąsias korteles". Tačiau priėmus PPE ir PSE frakcijų pasiūlytus pakeitimus, žvelgianti į ateitį Europos strategija teisėtos migracijos srityje, bijau, išnyks be pėdsakų. Šis tekstas tiesiog atgrasys daugelį aukštos kvalifikacijos darbuotojų, svarstančių teisėtos imigracijos į ES galimybę. Aukštos kvalifikacijos darbuotojai nebus skatinami dirbti ES darbo rinkoje, ypač dėl biurokratinių kliūčių, kurioms buvo pritarta šiame tekste.

Jan Andersson, Göran Färm, Inger Segelström and Åsa Westlund (PSE), raštu. – (SV) Mes, Švedijos socialdemokratai Europos Parlamente, balsavome už pranešimą dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo siekiant dirbti aukštos kvalifikacijos darbą sąlygų, žinomų "mėlynosios kortelės" pavadinimu. Pranešime, dėl kurio buvo balsuojama Parlamente, stengiamasi patobulinti direktyvą, ypač vienodo elgesio su darbuotojais iš trečiųjų šalių atžvilgiu, nes jame užkertamas kelias šių darbuotojų diskriminacijai. Be to, tai teigiama paskata valstybėms narėms ištirti savo darbo jėgos iš trečiųjų šalių poreikį. Mes taip pat palankiai vertiname tai, kad Parlamentas atmetė Komisijos pateiktus pasiūlymus, kurie leido darbdaviams diskriminuoti žmones ištisus trisdešimt metų. Džiugu, kad galimybė ES valstybėms narėms pritraukti darbuotojus iš trečiųjų šalių sektorių, kuriuose trūksta darbo jėgos, taip pat apribota. Taigi ES negalės prisidėti prie aukštos kvalifikacijos darbuotojų "protų nutekėjimo", ypač iš besivystančių šalių.

Tačiau mes apgailestaujame dėl to, kad Parlamentas nesugebėjo susitarti, kad su darbuotojais iš trečiųjų šalių taip pat būtų pasirašomos kolektyvinės darbo sutartys. Taip pat apgailestaujame, kad nebuvo priimtas 79 pakeitimas. Baigdami norėtume pasakyti, kad atlyginimų lygio nustatymo klausimas nepriklauso ES kompetencijai ir galiausiai ši galimybė turėtų būti suteikta atitinkamų valstybių narių socialiniams partneriams. Tikimės, kad Švedijos Vyriausybė nesiliaus dėl to kovojusi vykstančiose Tarybos derybose.

Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. – (IT) Ačiū, ponia pirmininke. Balsavau už šį pranešimą. Tai labai svarbus teisinis dokumentas. Naujų teisių kūrimas aukštos kvalifikacijos darbuotojams iš trečiųjų šalių naudingas ir migrantams, ir priimančiosioms šalims. Pirmiausia svarbu, kad visoms ES valstybėms narėms būtų taikomi vienodi kriterijai, kad būtų išvengta bet kokių skirtumų, taip pat kad Europa galėtų pritraukti daugiau tokių darbuotojų, nes šiuo atžvilgiu ji dar smarkiai atsilieka nuo Jungtinių Amerikos Valstijų ir Kanados. Remdamas šias bendras taisykles, kurias rengiamės priimti, visa širdimi palaikau EP Socialistų frakcijos pasiūlytus pakeitimus. Reikalavimas, kad darbuotojams iš trečiųjų šalių būtų mokamas toks pats minimalus atlyginimas kaip ir tos pačios kategorijos darbuotojams iš priimančiosios šalies, užtikrintų lygias teises, kurioms teikiame labai daug svarbos.

Mes taip pat palaikome pasiūlymą dėl "mėlynųjų kortelių" išdavimo tiems asmenims, kurie jau atvyko į ES, ir jų galiojimo pratęsimo šešiais mėnesiais tuo atveju, jei asmuo prarado darbą. Galiausiai mes privalome bendradarbiauti su šalimis už ES ribų ir remti aukštos kvalifikacijos darbuotojų iš pagrindinių sektorių, kurie gali nukentėti nuo "protų nutekėjimo", rengimą. Be to, ši priemonė skatins teisėtą imigraciją ir praturtins ES profesiniais įgūdžiais ir žmogiškąja patirtimi. Toks keitimasis visada buvo ir yra tikroji Europos dvasios esmė.

Catherine Boursier (PSE), raštu. – (FR) Balsavau už E. Klamt pranešimą dėl "Europos mėlynosios kortelės" naudojimo, nes pirmą kartą mes galėsime turėti galimybę Europos lygmeniu pereiti nuo kultūros, sakančios imigrantams "ne", t. y. nuo tvirtove atsitvėrusios Europos kultūros, prie kultūros, tariančios imigrantams "taip", prie atviros Europos kultūros, kad pagaliau galėtume sukurti teigiamą migracijos srautų valdymo modelį ir suteikti darbuotojams iš trečiųjų šalių tam tikras teises. Pradėję šį procesą turėsime netrukus priimti kitas priemones, skirtas kitų kategorijų užsienio darbuotojams, ir aš nekantriai to lauksiu.

Žinoma, galėjome eiti dar toliau. Mes norėtume turėti horizontalią, o ne sektorinę direktyvą, bet joje įtvirtintos Bendrijos acquis nuostatos, įskaitant principą, kad už tą patį darbą turi būti mokamas toks pats atlygis, ypač tokiuose pagrindiniuose sektoriuose kaip sveikatos apsauga ir švietimas, ir tai, kad pasibaigus darbo sutarčiai "mėlynosios kortelės" galiojimo laikas turės būti pratęsiamas, kad asmuo per tą laiką galėtų rasti naują darbą.

Todėl šiuo pranešimu pirmiausia siekiama skatinti teisėtos imigracijos kanalus, o ne atrankinę imigraciją, kuriai nepritariu.

Dragoş Florin David (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už E. Klamt pranešimą, nes jis suteikia galimybę aukštos kvalifikacijos darbuotojams iš trečiųjų šalių dirbti ES. Pranešime sakoma, kad ES valstybės narės

privalo teikti pirmenybę Europos piliečiams, o tai šiuo atveju naudinga Rumunijos piliečiams, kurių galimybės patekti į daugelio ES valstybių narių darbo rinkas dabar ribojamos. Ši direktyva suteikia galimybę žmonėms, atitinkantiems joje nustatytas sąlygas, gauti ES "mėlynąją kortelę", išduodamą dvejiems metams, kurios galiojimo laikas gali būti pratęstas dar dvejiems metams. Jei darbo sutartis tęsiasi trumpiau nei dvejus metus, "mėlynoji kortelė" bus išduodama darbo sutarties laikotarpiu pridedant dar tris mėnesius.

Avril Doyle (PPE-DE), raštu. – Balsuodama dėl Ewos Klamt pranešimo (A6-0432/2008) dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo siekiant dirbti aukštos kvalifikacijos darbą sąlygų, deja, turėjau susilaikyti, nes jo atžvilgiu pagal Amsterdamo sutarties ketvirtojo protokolo 3 straipsnį Airijai taikoma išimtis ir šioje srityje ji jau turi nacionalinę politiką, numatančią lankstumą ir plataus masto veiksmų laisvę prisitaikymo prie darbo rinkos sąlygų požiūriu.

Lena Ek (ALDE), raštu. – (SV) Konkurencija siekiant pritraukti ambicingus ir aukštos kvalifikacijos darbuotojus tik prasidėjo. Kad galėtų sėkmingai konkuruoti globalizacijos sąlygomis, Europa privalo tapti patrauklesnė talentingiems pasaulio žmonėms. Todėl Komisijos pasiūlymas dėl "mėlynosios kortelės" siekiant palengvinti patekimą į Europos darbo rinkas labai sveikintinas. Aš pati ilgą laiką karštai propagavau "mėlynosios kortelės" ir kitas idėjas, siūlytas siekiant palengvinti patekimą į Europos darbo rinką. Deja, šis pasiūlymas Parlamento daugumos buvo taip nuvertintas, kad pasirinkau susilaikyti nuo balsavimo. Tęsiu kovą ES dėl daug turiningesnės "mėlynosios kortelės" nei ta, kurią Parlamentas manė galįs remti.

Bruno Gollnisch (NI), *raštu.* – (*FR*) ES "mėlynoji kortelė", kuri, kaip tvirtinama, skirta aukštos kvalifikacijos darbuotojams, siūlant jos turėtojams judėjimo ir verslo laisvę visose ES valstybėse narėse, taps nauju imigracijos siurbliu, kuri ES lygmeniu bus valdoma ne geriau, nei dabar tai daroma daugelyje valstybių narių nacionaliniu lygmeniu.

Tai, kad darbuotojų šeimos nariams suteikiamos teisės atvykti į ES valstybes nares ir ten apsigyventi nenustatant jokios realios laiko ribos, paskatins nuolatinę gyventojų imigraciją. Tai naujos šiuolaikinės vergovės formos biurokratinė organizacija, kuri dabar rinksis savo aukas ne pagal raumenis ar dantis, bet pagal diplomus. Ji atims iš besivystančių šalių protus, kurių joms pačioms labai reikia, pasunkindama jų ekonominę padėtį ir skatindama neteisėtos imigracijos didėjimą.

Direktyvoje įtvirtinta minimalaus darbo užmokesčio riba yra visiškai absurdiška ir santykinė, nes ją nustatant neatsižvelgta į realias valstybių narių sąlygas, taip pat į padėtį konkrečiuose sektoriuose ar į konkrečias profesijas. Taigi galima numatyti dvejopą šios direktyvos taikymo poveikį: viena vertus, sumažės daugumos aukštą profesinę kvalifikaciją turinčių europiečių atlyginimas ir jie bus dar labiau nei dabar linkę išvykti iš Europos, kita vertus, imigrantai bus išnaudojami, nes nustatytas minimalus darbo atlygis neduoda jokių garantijų, kad bus mokamas atlyginimas, iš tikrųjų atitinkantis jų kvalifikaciją.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *raštu*. – (*PT*) Nepaisant Parlamento priimtų pakeitimų – pakeitimų, už kuriuos mes balsavome – silpninančių kai kuriuos neigiamus pasiūlymo dėl ES "mėlynosios kortelės" aspektus, manome, kad šie pasiūlymai neužginčija nei Europos Komisijos Tarybai pateikto pasiūlymo dėl direktyvos motyvų, nei jo pagrindinių tikslų.

Ši "mėlynoji kortelė" yra priemonė, kuria siekiama duoti atsaką neoliberaliems Lisabonos strategijos tikslams poreikio išnaudoti darbo jėgą požiūriu. Konkuruodama kapitalo pasaulyje, ypač su JAV (kuri turi "žaliąją kortelę"), ES siekia privilioti "aukštos kvalifikacijos" darbo jėgą trečiųjų šalių žmogiškųjų išteklių sąskaita.

Kitaip tariant, ši "mėlynoji kortelė", kuri paverčia imigraciją išnaudojimu ir diskriminuoja imigrantus atrinkdama juos pagal ES valstybių narių darbo jėgos poreikius, ir "grąžinimo direktyva", kuri skatins savavališką asmenų išsiuntimą iš ES ir sukurs papildomų kliūčių šeimos susijungimui — tai dvi vienos monetos pusės. Kitaip sakant, tai nuosekliu ryšiu susietos priemonės ir ramsčiai, padedantys tai pačiai politikai: nehumaniškai ES imigracijos politikai, kurią vykdant imigrantai išvaromi kaip nusikaltėliai arba jais atsikratoma iki galo išnaudojus darbe.

Būtent todėl balsavome prieš šį pasiūlymą.

Jeanine Hennis-Plasschaert (ALDE), *raštu*. – ALDE frakcijos vardu norėčiau išdėstyti priežastis, dėl kurių mes susilaikėme galutinai balsuodami dėl šio pasiūlymo. Kad būtų aišku: ALDE frakcija yra tvirta "mėlynosios kortelės" šalininkė. Tačiau mūsų frakcija yra tos nuomonės, kad ši programa buvo labai nuvertinta nustačius pernelyg daug apribojimų.

ES priemonių paketas imigracijos srityje turėtų būti grindžiamas dviem ramsčiais: kova su neteisėta imigracija ir geresnių sąlygų teisėtai imigracijai sukūrimu. Šiuo pasiūlymu su šių Rūmų priimtais pakeitimais negalima

tikėtis pokyčių, kurių mums labai reikia, o tik patvirtinti valstybių narių protekcionistinę praktiką. Priimdamas šį pranešimą, Parlamentas dar labiau nuvertino ir taip labai kuklaus EB pasiūlymo reikšmę. Gaila, kad nebuvo pasinaudota tokia galimybe! Šiuo metu didžioji dalis aukštą kvalifikaciją turinčių darbuotojų linkusi migruoti į JAV, Kanadą ar Australiją, bet ne į ES. Jei norime pakeisti šią vyraujančią tendenciją, privalome būti ambicingi. Šis tekstas tiesiog atgrasys daugelį aukštą kvalifikaciją turinčių darbuotojų, svarstančių teisėtos imigracijos į ES galimybę, todėl jis jokiu būdu nepadės ES tapti patrauklesnei aukštos kvalifikacijos darbo jėgai. Būtina parodyti politinę drąsą.

Carl Lang (NI), *raštu.* – (*FR*) Tarybos pirmininko Jean-Pierre Jouyet ir Komisijos pirmininko pavaduotojo Jacques Barrot pasisakymai diskusijose dėl ES "mėlynosios kortelės" ir vienos paraiškų dėl leidimo apsigyventi ir dirbti procedūros buvo labai aiškiai pateikti. Štai trumpa antologija.

Pacituosiu Jacques Barrot: "Šie tekstai rodo tikrąjį Europos imigracijos ir prieglobsčio pakto, pasirašyto sėkmingomis Tarybai pirmininkaujančios Prancūzijos pastangomis, užmojį ir įrodo, kad šis paktas iš esmės yra subalansuotas paktas, išreiškiantis europiečių norą atverti duris migraciniam judėjimui, kuris gali būti labai naudingas Europos visuomenės ateičiai."

Taip pat jis pasakė: "Galimybė dvejų metų laikotarpiu grįžti į kilmės šalį neprarandant ilgalaikio gyventojo statuso labai svarbi".

Cituoju Jean-Pierre Jouyet žodžius: "Šie tekstai — tai tik pradžia, o ne pabaiga, nes jie palieka erdvės žiedinei migracijai".

Dar viena jo citata: "Šie du tekstai rodo, kad Europos Sąjunga iš tikrųjų įsipareigojusi skatinti teisėtą imigraciją".

Taigi dabar negali būti jokių abejonių: mūsų vadovai ir Prancūzijos atstovai Europos institucijose remia masinę trečiųjų šalių piliečių imigraciją į ES, kuri skatina nacionalinės dezintegracijos politiką. Turėtume balsuoti prieš šį pranešimą.

Jean-Marie Le Pen (NI), *raštu*. – (*FR*) E. Klamt pranešimas dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo siekiant dirbti aukštos kvalifikacijos darbą prasideda teisinga prielaida ir baigiasi neteisingomis išvadomis.

Tai, kad kvalifikuoti darbuotojai iš trečiųjų šalių labiau linkę emigruoti į Jungtines Amerikos Valstijas ar Kanadą nei į Europą, iš esmės yra tiesa. Noras pakeisti šią tendenciją ir padaryti taip, kad jie vyktų pas mus, atsiduoda nerimą keliančiu mazochizmu ir gebėjimo blaiviai mąstyti praradimu.

Ar mes taip nesugebame parengti savo inžinierių, mokslininkų ir mokslo daktarų kompiuterijos srityje, kad mums reikia vežti specialistus iš besivystančio pasaulio?

Ar žmogiškumo požiūriu priimtina vogti protus iš šalių, kurioms šie kvalifikuoti specialistai būtini tam, kad jos galėtų vystytis?

Ar manote, kad palaikydami N. Sarkozy propaguojamą atrankinę imigraciją sustabdysime teisėtą ir ypač neteisėtą imigraciją?

Ir paskutinis klausimas: kas lieka iš pirmenybės Bendrijos darbo jėgai, jei mes suteiksime trečiųjų šalių kvalifikuotiems darbuotojams tokias pačias teises, įskaitant atlyginimą, kokias turi Bendrijos piliečiai?

Atsakymai į šiuos klausimus byloja apie pavojų tapti Europa, praktikuojančia tokią veiklą besivystančio pasaulio atžvilgiu, kurią galima pavadinti tikru nusikaltimu žmogiškumui. Todėl mes negalime balsuoti už tokį pranešimą.

Fernand Le Rachinel (NI), *raštu*. – (*FR*) ES "mėlynoji kortelė" – tikras atsivėręs sezamas, pritrauksiantis papildomus kvalifikuotos darbo jėgos iš trečiųjų šalių migracijos srautus, taps ekonomine, socialine ir humanitarine nelaime Europos tautoms ir žmonėms, kurie ir taip kenčia nuo nevaldomos neteisėtos imigracijos ir sparčiai didėjančio teisėtos imigracijos antplūdžio.

Kad būtų užkirstas kelias socialiniam dempingui, su kuriuo neišvengiamai susidursime leidę inžinieriams ir kitiems kvalifikuotiems specialistams iš kitų žemynų atvykti į ES ir dirbti, jų atlyginimas turi būti bent 1,7 karto didesnis už minimalų atlyginimą, mokamą priimančiosios šalies piliečiams. Tai būtų labai priimtina Prancūzijos darbininkams.

Skatinant šeimos buvimą kartu, darbuotojams iš trečiųjų šalių taip pat bus leista atsivežti savo šeimos narius, kuriems leidimai įvažiuoti į šalį bus suteikiami pagal labai greitą procedūrą, nepaisant to, kad tokia pavojinga

praktika ir taip jau įgijo platų mastą. Be to, imigrantai galės kaupti buvimo Europos teritorijoje laiką, kad gautų ilgalaikio gyventojo statusą. Ratas užsidaro: sąlygos masiniam verslo įmonių steigimui ir natūralizacijai valstybėse narėse sukurtos.

Skandalinga ir tai, kad tai skatins protų nutekėjimą ir iš trečiųjų šalių, ypač iš Afrikos. Perimdami šių šalių elitą dar kartą garantuosime šių šalių nuskurdinimą.

Su Europos žmonėmis ir vėl nebus konsultuojamasi dėl šios Briuselio vykdomos globalizacijos ir imigracijos politikos. Dabar kaip niekad svarbu, kad mūsų kova būtų kova už iš naujo atrastą suverenumą ir žmonių teisę gyventi ir dirbti savo šalyje.

David Martin (PSE), *raštu.* – Balsavau už E. Klamt pranešimą, kuris padės pasiekti, kad ES taptų patrauklesnė vieta aukštos kvalifikacijos darbuotojams iš trečiųjų šalių. Direktyvoje nustatyta lankstesnė ir greitesnė aukštą kvalifikaciją turinčių trečiųjų šalių piliečių įleidimo į ES procedūra ir palankesnės gyvenimo ES sąlygos patiems darbuotojams ir jų šeimos nariams.

Erik Meijer (GUE/NGL), *raštu.* – (*NL*) Dauguma žmonių nori gyventi ir dirbti šalyje, kurioje gimė, užaugo ir kurios kalba jiems yra gimtoji. Žmonės palieka savo gimtąją šalį dėl dviejų svarbių priežasčių. Pirma, jie gelbėjasi nuo įkalinimo ar nužudymo grėsmės. Kad išvengtų tokio likimo, jie tampa pabėgėliais. Antroji priežastis — skurdas. Žmonės vyksta ten, kur mokami didesni atlyginimai, net jei jiems ir nebus mokama tokio atlyginimo, kokį turėtų gauti, net jei jų darbas bus nesaugus, jie turės gyventi labai prastomis sąlygomis ir neturės gerų perspektyvų.

Pakitę lūkesčiai dėl demografinių pokyčių ateityje ir darbo jėgos trūkumas tam tikrose ūkio srityse reiškia, kad staiga vėl atrandama nauda iš imigracijos. Pabėgėliai, kurie stichiškai vyksta į ES šalis genami tik būtinybės, yra vis mažiau laukiami, o privilegijuoti žmonės, turintys aukštą kvalifikaciją, skatinami čia atvykti. Šis atrankos metodas reiškia, kad kvalifikuoti specialistai išviliojami iš šalių, kuriose jie buvo parengti ir kuriose aukštos kvalifikacijos darbo jėgos poreikis ypač didelis. Neturint darbo jėgos, šioms šalims bus labai sunku pasivyti išsivysčiusias šalis, o tai ir yra tikroji jų skurdo priežastis. Jei "mėlynoji kortelė" sukels protų nutekėjimą, tai bus bloga žinia Europai ir visam pasauliui.

Tobias Pflüger (GUE/NGL), *raštu.* – (*DE*) "Mėlynosios kortelės" koncepcija, pateikta Ewos Klamt pranešime, parengtame Komisijos pasiūlymo pagrindu —tai elitinės imigracijos koncepcija, kuri pasitvirtins esanti pražūtinga.

Vienintelis teigiamas šios "mėlynosios kortelės" koncepcijos elementas yra tas, kad joje bent pripažįstama, kad skatinti imigraciją į Europos Sąjungą, taigi ir į Vokietiją, yra ir būtinas, ir teisingas sprendimas.

Pagal "mėlynosios kortelės" koncepciją ES galės pasirinkti geriausius imigrantus ir juos išlaikyti, o kitais atsikratyti. Tie iš mūsų, kurie atstovauja dešiniajam sparnui, laiko tokią elitinę imigraciją nepriimtina. ES turi įsileisti žmones, ieškančius darbo, ir suteikti prieglobstį tiems, kurie atvyksta gelbėdamiesi nuo jiems gresiančio pavojaus.

"Mėlynoji kortelė" suteiks ES galimybę pritraukti aukštos kvalifikacijos darbo jėgą išviliojant ją iš šalių, kuriose ši darbo jėga dažnu atveju žūtbūt reikalinga. Tai pasunkins šių šalių padėtį ir dar labiau padidins pasaulio šalių vystymosi netolygumus.

Vokietijos darbo tyrimų instituto atliktame tyrime nurodoma, kad nustatę "mėlynąją kortelę" turėsime ekonomiką, kurioje "laisvos darbo vietos bus užimamos greičiau, o ES gyvenantiems kvalifikuotiems darbuotojams bus mokamos mažesnės algos". Dėl to tam tikruose ūkio sektoriuose labai sumažės atlyginimų lygis.

Apskritai "mėlynosios kortelės" koncepcija — tai ES klaidingos prieš migraciją nukreiptos politikos dalis. "Mėlynosios kortelės" koncepcija paverčia žmones (imigrantus) ekonominiais veiksniais, nes ji grindžiama atrankinės imigracijos principu.

Rovana Plumb (PSE), *raštu.* – (*RO*) Demografinės prognozės, pagal kurias ES dirbančių gyventojų dalis iki 2050 m. sumažės 48 mln., o su senyvu amžiumi susijęs priklausomybės santykis iki 2050 m. padidės dvigubai siekdamas 51 % lygį, rodo, kad siekiant atsverti šias neigiamas tendencijas, į kai kurias valstybes nares bus pritraukiama vis daugiau skirtingas profesijas ir kvalifikacijas turinčių imigrantų.

Tai, kad valstybės narės labai skirtingai apibrėžia aukštos kvalifikacijos darbą ir taiko labai skirtingus kriterijus aukštos kvalifikacijos darbuotojams iš trečiųjų šalių, norintiems apsigyventi jų šalyje siekiant dirbti tokį

darbą, labai riboja šios darbo jėgos mobilumą visoje Europos Sąjungoje ir kenkia efektyviam teisėtai šalyje gyvenančių žmogiškųjų išteklių perskirstymui ir neleidžia pašalinti regioninių netolygumų.

Kaip valstybės narės, kuri įstojo į Europos Sąjungą 2007 m., atstovė balsavau už šį pranešimą, kuris padės veiksmingai sureguliuoti esamus ir būsimus kriterijus, taikomus aukštos kvalifikacijos darbui, atsižvelgiant į Bendrijos principą, pagal kurį pirmenybė turi būti teikiama ES piliečiams.

Luca Romagnoli (NI), *raštu*. – (*IT*) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, visiškai nepritariu E. Klamt pranešimui dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo siekiant dirbti aukštos kvalifikacijos darbą sąlygų. Vadinamoji "mėlynoji kortelė", prasta JAV "žaliosios kortelės" kopija, tik pablogins esamą Europos socialinės sistemos padėtį, taip pat pagilins nesaugumo dėl užimtumo ir nedarbo problemas, kamuojančias mūsų aukštos kvalifikacijos darbuotojus. Esu labai nusistatęs prieš šį pasiūlymą, kuris reiškia, kad mūsų aukštos kvalifikacijos darbuotojai turės konkuruoti su ne europiečiais ir dar daugiau – greičiausiai turės mažiau galimybių šioje konkurencinėje kovoje laimėti. Taip pat nukentės ir už Europos ribų esančios šalys, nes dėl šiuo pasiūlymu skatinamo protų nutekėjimo, su kuriuo mes taip siekiame kovoti Europoje, jos neteks kvalifikuotos darbo jėgos potencialo.

Carl Schlyter (Verts/ALE), *raštu.* – (*SV*) Teigiami pranešimo aspektai —tai teisėta imigracija ir taisyklės, taikomos darbdaviams, kurias pažeidę jie negalės gauti ES paramos, bet Europos Parlamentas, deja, sumažino darbuotojų teisių apsaugos reikšmę, o reikalavimai, keliami darbo užmokesčiui, praktikoje suteiks galimybę naudotis šia sistema tik gerai apmokamiems darbuotojams, pavyzdžiui, inžinieriams ir gydytojams. Į "protų nutekėjimo" problemą galėjo būti labiau atsižvelgta, todėl nepaisydamas teigiamų pranešimo aspektų nuo balsavimo susilaikau.

Olle Schmidt (ALDE), *raštu.* – (*SV*) "Mėlynoji kortelė" iš esmės yra labai geras sumanymas. Aš visada pasisakydavau už palankių sąlygų kūrimą teisėtai imigracijai ir kliūčių sudarymą neteisėtai imigracijai. Deja, pradinis pasiūlymas buvo labai nuvertintas ir tapo itin biurokratinis, todėl aš, kaip ir mano politinė frakcija, pasirinkau susilaikyti nuo balsavimo.

Bart Staes (Verts/ALE), raštu. – (NL) "Mėlynoji kortelė" atrodė kaip gera pradžia modernizuojant Europos Sąjungos migracijos politiką. Migracijos politika, mano nuomone, būtina Europai ypač dėl to, kad iki 2050 m. dirbančių gyventojų dalis Europoje sumažės 20 mln. Komisijos pasiūlymas, kuris buvo nepakankamai tvirtas, kad juo remdamiesi galėtume pradėti modernizuoti migracijos politiką, Europos Parlamento buvo dar labiau supaprastintas.

Komisijos pasiūlyme buvo palikta erdvės žmonių, neturinčių aukštos kvalifikacijos, bet turinčių gerus įgūdžius, migracijai, tačiau Parlamentas, labai sugriežtindamas migracijos sąlygas, sunaikino šį pasiūlymą pačioje užuomazgoje.

Europos Parlamento nustatyta pajamų riba, kuri turi būti 1,7 karto didesnė už vidutinį darbo užmokestį priimančiojoje valstybėje narėje, yra pernelyg aukšta. Jei norime konkuruoti su JAV ir Kanada, kurios pritraukia aukščiausios kvalifikacijos darbuotojus, turime supaprastinti atvykimo į ES siekiant dirbti sąlygas. Be to, Parlamento reikalavimas, kad imigrantai privalo turėti penkerių metų patirtį, įskaitant dvejų metų vadovaujamo darbo patirtį, yra nepriimtinas. Man nesuprantama, kodėl šis pasiūlymas negalėjo būti išplėstas įtraukiant į migracijos procedūros taikymo sritį visus asmenis, kurie nori ES rasti darbą. "Mėlynoji kortelė" sudarytų sąlygas teisėtai migracijai, bet tai, žinoma, negaliotų visiems. Būtent todėl susilaikiau nuo balsavimo.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *raštu.* – (*PL*) Europos Sąjunga privalo pripažinti ekonominės migracijos būtinybę. Deja, palyginti su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, Kanada ir Australija, migruojančios darbo jėgos akyse ji nėra labai patraukli paskirties vieta.

Tą lemia dvi pagrindinės priežastys: nėra vieningos migruojančios darbo jėgos priėmimo sistemos ir problemos, susijusios su jos judėjimu tarp ES valstybių narių. Kad padėtis pasikeistų, mes turime sukurti integruotą ir nuoseklią Europos migracijos politiką.

Turime atminti, kad mums naudinga pritraukti kvalifikuotus specialistus, nes tai padės Europos Sąjungai didinti konkurencingumą ir turėti ekonominio augimo galimybę. Prognozuojama, kad per ateinančius du dešimtmečius ES dirbančių gyventojų dalis sumažės 20 mln. ir mes susidursime su kvalifikuotos darbo jėgos, ypač inžinierių, deficito problema. Šių prognozių ignoruoti negalime.

Tačiau migrantų įdarbinimas, mano nuomone, jokiu būdu negali tapti ilgalaikiu Europos Sąjungos ekonominių problemų sprendimo būdu. ES turi imtis tolesnių veiksmų plėtodama savo ekonomikos ir užimtumo politiką,

nors šiuo metu ekonominiai migrantai jai reikalingi vien jau dėl gyventojų senėjimo ir spartėjančių demografinių pokyčių.

Atsižvelgdamas į visa tai, rėmiau pasiūlymą dėl kvalifikuotiems migrantams skirtos "Europos mėlynosios kortelės" programos.

- Pranešimas: Patrick Gaubert (A6-0431/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Remdamasis savo kolegos Patricko Gauberto parengtu pranešimu balsavau už teisėkūros rezoliuciją, kuria patvirtinamas, padarius tam tikrus pakeitimus, pasiūlymas priimti Tarybos direktyvą dėl vienos paraiškų dėl vieno leidimo trečiųjų šalių piliečiams apsigyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje pateikimo procedūros ir valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų vienodų teisių. Norėčiau pasveikinti Patricką Gaubertą parengus svarbų dokumentą tokiu opiu klausimu, prisidėsiantį prie pastangų kuriant visuotinę Europos imigracijos politiką. Tai, kad buvo susitelkta prie vienodų teisių užtikrinimo valstybėje narėje jau gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojams ir prie procedūrinio aspekto, t. y. vienos leidimo apsigyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje pateikimo procedūros, buvo logiškas sprendimas.

Avril Doyle (PPE-DE), raštu. – Jaučiau pareigą susilaikyti nuo balsavimo dėl Patricko Gauberto (A6-0431/2008) pranešimo dėl pasiūlymo priimti Tarybos direktyvą dėl vienos paraiškų dėl vieno leidimo trečiųjų šalių piliečiams apsigyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje pateikimo procedūros ir valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų vienodų teisių. Tą padariau, nes Airijai, deja, šio pasiūlymo atžvilgiu pagal Amsterdamo sutarties ketvirtojo protokolo 3 straipsnį taikoma išimtis. Demografinės prognozės ir esama ekonominė padėtis rodo, kad Europai reikalinga veiksminga imigracijos politika, leisianti tinkamai reguliuoti darbo jėgos poreikį. Per ateinančius dešimtmečius Europos ekonominė ir socialinė plėtra priklausys nuo to, kiek naujų ekonominių migrantų bus pritraukta. Vadinasi, reikia aktyvios Europos mastu vykdomos politikos, skatinančios ir aukštos kvalifikacijos, ir mažiau kvalifikuotų darbuotojų imigraciją į ES.

Patrick Gaubert (PPE-DE), *raštu.* – (*FR*) Europos Parlamentas ką tik labai didele balsų dauguma priėmė du pranešimus dėl migruojančių darbuotojų priėmimo į Europą, tuo parodydamas, kad Europos Sąjunga iš tikrųjų geba priimti konkrečias priemones, skirtas bendram ekonominių migrantų valdymui.

Tai, kad buvo priimtas mano pranešimas dėl vienos leidimo trečiųjų šalių piliečiams apsigyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje pateikimo procedūros, oficialiai paneigia nepagrįstus Afrikos ir Lotynų Amerikos šalių vadovų kaltinimus dėl to, kad Europa yra uždara ir atsitvėrusi nuo kitų šalių.

Šis balsavimas plenariniame posėdyje patvirtina principą, kad su teisėtais imigrantais elgiamasi taip pat, kaip ir su Europos piliečiais suteikiant jiems vienodas socialines ir ekonomines teises.

Šie sprendimai padės gerinti migruojančių darbuotojų integraciją; jie nekelia pavojaus mūsų darbo rinkai. Pranešimas dėl ES "mėlynosios kortelės", nustatančios patrauklesnes imigrantų priėmimo sąlygas, iš tikrųjų leis diplomuotiems specialistams ir aukštą kvalifikaciją turintiems darbuotojams iš trečiųjų šalių lengviau patekti į Europos Sąjungos valstybių narių darbo rinkas.

Europa parodė, kad ji geba priimti sprendimą įgyvendinti kilnią, patikimą ir atvirą imigracijos politiką.

Bruno Gollnisch (NI), *raštu.* – (*FR*) Ponas P. Gaubert nori pateikti mums žinią, kad Europa atsiveria teisėtai imigracijai suteikdama teisėtiems imigrantams įvairių teisių ir apribodama valstybių narių galimybę diskriminuoti imigrantus Europos piliečių atžvilgiu, kitaip tariant, nustatydama Europos įsipareigojimą užtikrinti teigiamą diskriminaciją.

Norėčiau patikinti poną P. Gaubert, kad kiekvienoje imigrantų kilmės šalyje puikiai žinoma, kad Europa — tai tam tikros rūšies sietas. Į Europą kiekvienais metais atvyksta šimtai tūkstančių teisėtų ir neteisėtų imigrantų, susigundžiusių ne perspektyva joje dirbti (Prancūzijoje tik 7 % teisėtų imigrantų įsidarbina), o galimybe gauti įvairias socialines pašalpas ir kitas teises, kurias Europa, remiantis tuo, kas siūloma P. Gauberto pranešime, jiems pasiūlys, o tam tikrais atvejais tik jiems suteiks nereikalaudama ar neturėdama galimybės reikalauti iš jų nieko mainais, net minimalių priimančiosios šalies kalbos žinių.

Tokiu metu, kai mūsų šalys patiria ekonominį nuosmukį, kai ekonominius ir socialinius modelius paveikė globalizacija, kai Europoje smarkiai padidėjo bedarbių ir skurdžiai gyvenančių darbuotojų gretos, mums kaip tik būtina reikalauti, kad visuose sektoriuose būtų taikomas nacionalinės ir Bendrijos pirmenybės principas.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *raštu.* – (*PT*) Kalbant apie EP poziciją dėl "mėlynosios kortelės, nepaisant to, kad Parlamentas priėmė pakeitimus, už kuriuos mes balsavome, sumažinusius tam tikrų neigiamų pasiūlymo dėl vienos paraiškų dėl vieno leidimo trečiųjų šalių piliečiams apsigyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje pateikimo procedūros nustatymo aspektų reikšmę, šie pakeitimai, mūsų nuomone, neužginčija Europos Komisijos Tarybai pateikto pasiūlymo dėl direktyvos motyvų ir pagrindinių tikslų.

Kaip pabrėžė mūsų parlamentinė frakcija, direktyva dėl vienos paraiškų teikimo procedūros siekiama suderinti procedūras ir imigrantų teises, tačiau tam tikrais esminiais aspektais ji šias teises greičiau apriboja nei nustato, pavyzdžiui, dėl to, kad imigracija padaroma priklausoma nuo *a priori* darbo sutarties turėjimo užuot iš esmės suvienodinus imigrantams taikomas sąlygas su sąlygomis, nustatytomis "mėlynosios kortelės" direktyvoje.

Kitaip tariant, ši "viena paraiškų teikimo procedūra" ir "grąžinimo direktyva", kurios skatins savavališką asmenų išsiuntimą iš ES ir sukurs papildomų kliūčių šeimos buvimui kartu — tai dvi tos pačios monetos pusės. Kitaip sakant, tai nuosekliu ryšiu susietos priemonės ir ramsčiai, padedantys tai pačiai politikai: nehumaniškai ES imigracijos politikai, kurią vykdant imigrantai išvaromi kaip nusikaltėliai arba jais atsikratoma kiek įmanoma išnaudojus jų darbą.

Todėl mes balsavome prieš šį pranešimą.

David Martin (PSE), *raštu.* – Remiu darbuotojų teises, todėl balsavau už šį pranešimą. Šia direktyva nustatoma daug paprastesnė sistema, pagal kurią darbuotojai iš trečiųjų šalių galės gauti vieną leidimą gyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje.

Carl Schlyter (Verts/ALE), *raštu.* – (*SV*) Nuo balsavimo susilaikau, nes jei balsuočiau prieš, tai galėtų būti suprasta, kad nepritariu imigracijai, o taip nėra, bet pranešimas yra probleminis, nes viena procedūra reiškia, kad ES turės įtakos imigracijos politikai, vadinasi, esama pavojaus, kad ji taps bloga.

Olle Schmidt (ALDE), *raštu.* – (*SV*) Renkuosi balsuoti prieš pakeitimą ne todėl, kad manau jį esant netinkamą, bet todėl, kad noriu palaukti geriau apgalvotos ir platesnės taikymo srities direktyvos, kurią šiuo metu rengia Komisija. Tokioje srityje kaip ši turėtume vengti labai skuboto teisėkūros pasiūlymų priėmimo.

- Pranešimas: Neil Parish (A6-0368/2008)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *raštu*. – (*PT*) Mūsų nuomone, neseniai priimtame BRO reglamente yra labai neigiamų aspektų, susijusių su vyno produkcija, ypač iš Portugalijos, kurią daugiausia gamina mažosios ir vidutinės žemės ūkio bendrovės. Daugelis ūkininkų, su kuriais teko bendrauti, skundžiasi, kad neigiami šios direktyvos taikymo praktikoje padariniai jau juntami.

Tačiau neatrodo, kad būtų didelių kliūčių įtraukti vyno sektorių į Bendrą BRO reglamentą, apimantį visas rinkos reguliavimo priemones, kurios gali ir nebūti įprastos visiems sektoriams. Galbūt tai daroma tik siekiant supaprastinit teisinę sistemą, bet toks supaprastinimas neturėtų reikšti tam tikrų priemonių panaikinimo ar kitokios teisinės prasmės joms suteikimo.

Kadangi vyno sektoriuje jau vykdoma reforma, nors mes ir prieštaravome tam, kad ji būtų patvirtinta, tai dabar tam tikra prasme nesvarbu, ar šis sektorius įtrauktas į Bendrą BRO reglamentą, ar ne, nes praktikoje nieko nesikeičia.

Todėl mes nusprendėme susilaikyti nuo balsavimo.

Hélène Goudin and Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) "Birželio sąrašo" partija pritaria minčiai persvarstyti šiuo metu galiojančius skirtingiems sektoriams skirtus reglamentus dėl bendro rinkos organizavimo, kurių yra 21, ir sujungti juos į vieną reglamentą, kad bendro rinkos organizavimo teisinė sistema būtų pritaikyta prie naujų sąlygų ir supaprastinta. Tačiau, kaip pastebėjo Komisija, pagrindinė politinė linija nepakito.

Todėl "Birželio sąrašo" partija balsavo prieš šį pranešimą, nes mes nepritariame šiuo metu vykdomai bendrajai žemės ūkio politikai.

Christa Klaß (PPE-DE), *raštu.* – (*DE*) Ponia pirmininke, pone Komisijos nary, balsavau už Komisijos pasiūlymą įtraukti vyno sektoriui skirtą BRO reglamentą į Bendrą BRO reglamentą, apimantį visus kitus žemės ūkio produktus, nes vakar vykusiose diskusijose Komisija mus patikino, kad priėmus Tarybos pasiūlymą ji iš karto papildys EUR-Lex portalo ieškos sistemą funkcija, leisiančia skirtingų BRO reglamentų, pavyzdžiui, skirtų vyno, pieno ar daržovių ir vaisių produkcijos sektoriams, abonentams prieiti tik prie tų straipsnių, kurie

susiję su jiems rūpimu produktu. Be to, Komisija taip pat užtikrino, kad jei ateityje bus padaryta tam tikrų pakeitimų dėl konkrečių produktų, šie pakeitimai nebus savavališkai taikomi kitiems produktams. Diskusijos aiškiai parodė, kad ateityje šis vienas bendras dokumentas bus ne mažiau išsamus už šiuo metu galiojančius atskirus reglamentus, kurių yra 21. Tačiau tokio sudėtingo dokumento dėl bendro BRO administravimas turi būti kuo labiau supaprastintas.

- Pranešimas: Pervenche Berès (A6-0450/2008)

Dragoş Florin David (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už ES reglamento dėl priemonės, teikiančios vidutinės trukmės finansinę pagalbą valstybių narių mokėjimų balansams, sukūrimo pakeitimą. Tai reiškia, kad aukščiausia finansinės pagalbos riba ES valstybėms narėms, nepriklausančioms euro zonai ir patiriančioms sunkumų, susijusių su mokėjimo balansu, bus padidinta nuo 12 mlrd. EUR iki 25 mlrd. EUR. Europos Parlamentas mano, kad euro zonai nepriklausančios valstybės narės, turinčios mokėjimo balanso deficitą, turėtų būti skatinamos prieš kreipiantis pagalbos tarptautiniu lygiu ieškoti galimybių gauti vidutinės trukmės finansavimą Bendrijos viduje. Esama padėtis papildomai įrodo euro naudingumą euro zonai priklausančių valstybių narių apsaugos požiūriu ir ragina valstybes nares, kurios dar nepriklauso euro zonai, nedelsiant prie jos prisijungti įgyvendinant Mastrichto kriterijų reikalavimus.

Avril Doyle (PPE-DE), raštu. – Esama finansinė padėtis leidžia įsitikinti apsauginiu euro poveikiu, todėl turėtume padaryti viską, kas įmanoma, kad visos euro zonai nepriklausančios valstybės narės, nustačius, kad jos atitinka nustatytus kriterijus, kuo greičiau įsivestų eurą. Taip pat manau, kad euro zonai nepriklausančios ES valstybės narės, kurioms reikalinga finansinė pagalba, prieš kreipdamosi dėl jos į tarptautines finansines institucijas, pirmiausia turėtų ieškoti galimybių gauti paramą ES viduje. Būtent todėl rėmiau šį pranešimą.

Hélène Goudin and Nils Lundgren (IND/DEM), *raštu.* – (*SV*) "Birželio sąrašo" partija mano, kad gera Europos erdvei priklausančių valstybių narių ekonominė padėtis yra labai svarbi, ir pritaria nepriklausomai Europos kaimynystės politikai.

Tačiau manome, kad bendra Europos sistema, skirta teikti vidutinės trukmės finansinę pagalbą, šiuo atžvilgiu nėra nei garantas, nei sprendimas. Tokia sistema sukuria papildomą biurokratinę procedūrą, kurią taikant valstybės narės, kurioms reikia pagalbos, tikrovėje tampa priklausomos nuo Europos valiutos sąjungai priklausančių šalių, keliančių joms reikalavimus įgyvendinti "politines ir ekonomines" priemones. Šalys, priklausančios Europos Sąjungai – taip turėtų būti – bet nepriklausančios Europos valiutos sąjungai – nebūtinai taip turėtų būti – verčiamos išlaikyti tvirtą nacionalinės valiutos kursą euro, taigi ir pagrindinių prekybos partnerių valiutos atžvilgiu. Todėl manome, kad netikslinga Europos valiutos sąjungai nepriklausančioms valstybėms laikytis tvirto nacionalinės valiutos kurso euro atžvilgiu, o paskui kreiptis į stambias regionines ir (arba) tarptautines institucijas ieškant išsigelbėjimo.

Todėl "Birželio sąrašo" partija yra tos nuomonės, kad 25 mlrd. EUR asignavimas vidutinės trukmės finansinei pagalbai valstybių narių mokėjimų balansams nėra būtinas. Užuot tai dariusios, Europos valiutos sąjungai nepriklausančios ES valstybės narės turėtų nustatyti laisvai kintantį nacionalinės valiutos ir euro kursą. Šitaip mokėjimų balansų problema būtų išspręsta ir mokesčių mokėtojai sutaupytų 25 mlrd. EUR.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos: ES ir PNR duomenys (B6-0615/2008)

Carlos Coelho (PPE-DE), *raštu.* – *(PT)* Terorizmas ir organizuotas nusikalstamumas yra neabejotinai didžiulės grėsmės, su kuriomis turi būti kovojama kuo veiksmingesnėmis priemonėmis.

Taip pat svarbu, kad valstybės narės nekurtų savo pačių PNR duomenų sistemų. Šiuo metu trys valstybės narės yra sukūrusios tokias sistemas, kurios skiriasi ir jų tikslų, ir vežėjų įsipareigojimų požiūriu.

Tačiau pagrindinė taisyklė, taikoma duomenų apsaugai, yra ta, kad bet kokia nauja priemonė gali būti priimta tik, jei šių asmens duomenų perdavimo būtinybė ir konkretūs tokio duomenų perdavimo tikslai yra akivaizdžiai pagrįsti.

Mums pateiktas Komisijos pasiūlymas yra pernelyg neapibrėžtas ir nepaaiškina, kokią pridėtinę vertę turėsime rinkdami PNR duomenis, taip pat nepaaiškina, kaip šie duomenys bus susieti su šiuo metu saugumo tikslais taikomomis į ES įvažiuojančių keleivių kontrolės priemonėmis, tokiomis kaip SIS (Šengeno informacijos sistema), VIS (Vizų informacinė sistema) ir API (Išankstinės informacijos apie keleivius) sistema.

Mano nuomone, labai svarbu, kad prieš priimant galutinį sprendimą būtų nustatytas šių duomenų naudingumas ir konkretūs tikslai, kurių siekiama naudojant šiuos duomenis, užtikrinant, kad bus gerbiamas proporcingumo principas ir bus sukurtos tinkamos teisinės apsaugos priemonės.

Avril Doyle (PPE-DE), raštu. – Balsavau už rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos pamatinio sprendimo dėl keleivio duomenų įrašo (PNR) naudojimo teisėsaugoje (B6-0615/2008). Tą padariau, nes kiekvienas pasiūlymas šioje srityje turi atitikti proporcingumo principą bei Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos ir ES pagrindinių teisių chartijos nuostatas. Komisijos pasiūlymas galėjo daryti įtaką Europos piliečių asmeniniam gyvenimui, bet jame pristigo įrodymų, pagrindžiančių visuotinio duomenų rinkimo ES lygmeniu reikalingumą.

Hélène Goudin and Nils Lundgren (IND/DEM), *raštu.* – (*SV*) Komisija nori rinkti keleivių duomenis ir jais keistis ES lygmeniu siekdama kovoti su nusikalstamumu ir terorizmu. Informacija, kurią ketinama rinkti ir teikti teisėsaugos institucijoms, apima oro transporto keleivių kredito kortelių numerius, prašymus skrendant naudotis konkrečiomis lėktuvo vietomis, kontaktinius duomenis, duomenis apie bagažą, informaciją apie dažnai skraidančius asmenis, taip pat vaikus kelionėje lydinčių asmenų vardą ir pavardę, amžių, užsienio kalbos įgūdžius, kontaktinius duomenis ir asmeninį ryšį su lydimu vaiku.

Toks masinis duomenų registravimas neabejotinai pažeis privatumą. Pasiūlyme neatsižvelgta į dažnai garbinamus, bet retai taikomus subsidiarumo ir proporcingumo principus.

Džiaugiamės, kad Europos Parlamentas kritiškai įvertino Komisijos pasiūlymą, ir norėtume pažymėti, kad tokios rūšies ES teisės akto reikalingumas abejotinas. Todėl balsavome už Europos Parlamento rezoliuciją, nes joje atsiribojama nuo Komisijos pasiūlytų priemonių.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *raštu.* – (*PT*) Nors mes nepritariame tam tikriems šios rezoliucijos aspektams, ypač tam, kad joje nėra aiškiai apibrėžta "kovos su terorizmu" sąvoka, manome, kad ji dar kartą patvirtina tam tikras rimtas abejones dėl PNR duomenų sistemos, apimančios duomenis apie oro vežėjų keleivius, sukūrimo ES.

Be kitų aspektų, rezoliucijoje Europos Parlamentas:

- apgailestauja, kad Komisijos pasiūlymo dėl PNR duomenų sistemos sukūrimo ES formuluotėje ir pagrindime vis dar yra tiek daug teisinių netikslumų, susijusių su suderinamumu su Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija;
- mano, kad pagal EK pasiūlymą nederinamos nacionalinės sistemos (kadangi jų nėra), bet visos valstybės narės tik įpareigojamos nustatyti tokią sistemą;
- yra susirūpinęs dėl to, kad iš esmės pagal pasiūlymą teisėsaugos įstaigoms be įgaliojimų leidžiama naudotis visais duomenimis;
- pakartoja savo susirūpinimą dėl priemonių, kuriomis numatomas PNR duomenų naudojimas be atrankos profiliavimui ir rizikos vertinimo kriterijams apibrėžti;
- pabrėžia, kad JAV iki šiol pateikti įrodymai neturi jokio pagrindo, nes JAV nesugebėjo įtikinamai įrodyti, kad masinis ir sistemingas PNR duomenų naudojimas būtinas kovojant su terorizmu.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, balsavau už pasiūlymą dėl rezoliucijos, kurį pateikė Sophia in 't Veld Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Tarybos pamatinio sprendimo dėl keleivio duomenų įrašo naudojimo teisėsaugoje.

Visapusiškai pritariu savo kolegų iškeltiems klausimams dėl PNR duomenų rinkimo ir naudojimo tikslų ir pareikštam susirūpinimui, ypač dėl Komisijos pasiūlytų priemonių proporcingumo ir dėl jų teisinio pagrindo bei pavojų asmens duomenų apsaugai, apie kuriuos ne kartą kalbėjau Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto posėdžiuose. Būtinybė garantuoti piliečiams aukšto lygio apsaugą yra šventas ir neliečiamas reikalas, bet šiuo metu piliečių saugumo srityje veikia daug sistemų. Manau, kad prieš priimdami papildomas priemones, pirma turime įvertinti visos esamų mechanizmų sistemos įgyvendinimą, kad nesukurtume dar didesnių sunkumų už tuos, kuriuos šiuo metu bandome įveikti.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos; Finansinė pagalba valstybių narių mokėjimų balansams (B6-0614/2008)

Richard James Ashworth (PPE-DE), raštu. - Šios rezoliucijos 2 pastraipoje kalbama apie narystę euro zonoje. Vadovaudamiesi JK konservatorių delegacijos nuostatomis su euru susijusiais klausimais, susilaikėme nuo galutinio balsavimo.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos: Kongo Demokratinė Respublika (RC-B6-0590/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. - (IT) Balsavau už šią rezoliuciją, bet man būtų priimtiniau, jei į priimtą tekstą būtų įtrauktas 1 pakeitimas, t. y. 19 pastraipa, kuris, deja, buvo atmestas kelių balsų persvara. Šis pakeitimas suteiktų mūsų konkrečiam įsipareigojimui šioje labai subtilioje ir svarbioje srityje daugiau pagrįstumo. Nepaisant to, tikiuosi, kad šios rezoliucijos priėmimas suteiks Europos Sąjungai galimybę įsikišti ir daryti poveikį, kaip PNR duomenys naudojami.

Edite Estrela (PSE), raštu. – (PT) Balsavau už bendrą pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl ES reagavimo į blogėjančią padėtį Kongo Demokratinės Respublikos rytuose, nes manau, kad tai, kas ten vyksta, atsižvelgiant į milijonus žuvusių žmonių, šimtus tūkstančių pabėgėlių ir siaubingus nusikaltimus, daromus prieš visiškai negalinčius apsiginti asmenis, kelia didelį nerimą. Taip pat yra galimybė, kad konfliktas išplis į kaimynines šalis.

Šiame pasiūlyme dėl rezoliucijos laikomasi teisingos linijos, ypač todėl, kad jame raginama taikyti griežtas baudžiamąsias sankcijas nusikaltimų žmogiškumui vykdytojams ir geriau įgyvendinti esamus susitarimus suteikiant JT misijai KDR (MONUC) daugiau paramos arba darant konflikto dalyviams didesnį tarptautinį spaudima.

Taip pat norėčiau paraginti Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad Europos bendrovės nenaudotų produktų, pagamintų iš mineralų, gautų KDR ginkluotoms grupėms naudingu būdu.

Turime daryti viską, kas mūsų galioje, kad būtų užkirstas kelias dar vienai tragedijai Afrikoje.

Hélène Goudin and Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Padėtis Kongo Demokratinės Respublikos rytuose kelia pasibaisėjimą. Visiškai palaikome tarptautinius sprendimus, kuriuos būtina įgyvendinti bendradarbiaujant su JT, tačiau nemanome, kad Europos Sąjungai dera naudojantis tarptautinėmis krizėmis ir konfliktais stiprinti savo užsienio politiką.

Todėl balsavome prieš šią rezoliuciją.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), raštu. – (EL) ES kaip visuma ir kaip atskiros stiprios valstybės narės turi rimtai prisiimti dalį atsakomybės dėl Kongo Demokratinės Respublikos žmonių, taip pat žmonių, kenčiančių nuo tragiškų karo padarinių, ir visų Afrikos tautų padėties blogėjimo. Europos kolonizatorių vykdytas ir imperialistų šiandien tęsiamas sistemingas ir ilgalaikis konkrečiai šios šalies ir visos Afrikos turtų plėšimas ir konfliktų kurstymas ar naudojimasis jais siekiant primesti savo interesus turėjo įtakos padėčiai, kad Afrikos, turtingiausio žemyno pasaulyje, gyventojai šiandien kenčia didžiausią badą, skurdą ir yra engiami.

Siūlomas įvairių formų ES kišimosi stiprinimas, ypač pasitelkiant karinę JT jėgą, neišskiriant tuo pat metu šalies, kurioje vyksta konfliktas, vykdomos politinės ar kitokios veiklos, visiškai neturi nieko bendra su tariama humanitarine šios šalies gyventojų apsauga, apie kurią veidmainiškai kalbama liberalų, socialdemokratų ir žaliųjų rezoliucijoje. Humanitariniai interesai tėra tik pretekstas. Pagrindinis tikslas, kurio ES valstybės narės siekia, yra užsitikrinti didesnę rinkos dalį, o tai, žinoma, susiję – kaip rezoliucijoje netiesiogiai pripažįstama – su nevaržomu ir nuolatiniu mineralinių išteklių, pagrindinio šalies turto, grobstymu.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos: Europos kosmoso politika (B6-0582/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Inger Segelström and Åsa Westlund (PSE), raštu. - (SV) Mes, Švedijos socialdemokratai, manome, kad kosmoso erdvė neturėtų būti militarizuota ir kad moksliniai tyrimai ir investicijos šioje srityje turėtų būti skirti taikiems tikslams.

Tačiau mes negalime pritarti 6 pakeitimui, kuriame atmetamos visos netiesiogiai su kariniais tikslais susijusios technologijų taikymo sritys, nes daugybė technologijų, pavyzdžiui, palydovinės navigacijos ir ryšių sistema, taip pat naudojamos taikos palaikymo pajėgų veikloje, kuri tam tikrais atvejais yra karinio pobūdžio. Ši technologija taip pat labai naudinga pilietinei visuomenei, todėl nemanome, kad jos naudojimas civiliniais tikslais turėtų būti apribotas tik todėl, kad ji taip pat naudojama karinėje srityje.

Giles Chichester (PPE-DE), *raštu.* – Nors pritariu šios rezoliucijos esmei, man ir mano kolegoms Britanijos konservatoriams Lisabonos sutartis yra visiškai nepriimtina, todėl negalime pritarti pirmajai pastraipai, kurioje pateikiama nuorodą į šią sutartį.

Avril Doyle (PPE-DE), raštu. – Rėmiau šią rezoliuciją dėl "kaip nuleisti kosmosą ant žemės" (B6-0582/2008), nes manau, kad turėtume remti Europos kosmoso politiką. Airijoje vis mažiau jaunų žmonių renkasi karjerą mokslo srityje ir ši tendencija juntama visoje Europoje. Kosmoso tyrimai yra sritis, galinti įkvėpti jaunus asmenis ir paskatinti juos rinktis mokslo ir technologijų sritį, be to, jie taip pat stiprina Europos mokslinių tyrimų pajėgumą. Tačiau manau, kad kosmoso tyrimai turi būti atliekami išskirtinai nekariniais tikslais, todėl turime atsisakyti tiesioginio ar netiesioginio tokių sistemų, kaip "Galileo", naudojimo kariniais tikslais.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *raštu.* – (*PT*) Šioje Europos Parlamento rezoliucijoje dėl Europos kosmoso politikos pabrėžti svarbūs klausimai ir prioritetinės sritys, tačiau savo trumpame paaiškinime dėl balsavimo ketinu pasmerkti tai, kad šių Rūmų dauguma propaguoja kosmoso naudojimą kariniais tikslais.

Tokią išvadą darau remdamasis tuo, kad mūsų parlamentinės frakcijos pateiktas pakeitimas, kuriame pakartojama, kad kosmosas turi būti naudojamas išskirtinai taikiais ir nekariniais tikslais, taip atmetant bet kokį tiesioginį ar netiesioginį jo naudojimą kariniais tikslais, nebuvo priimtas.

Priešingai, Parlamento narių dauguma mano, kad "ES vis labiau suinteresuota svarbiu pirmaujančiu vaidmeniu Europos kosmoso politikoje (EKP) siekdama rasti sprendimus aplinkosaugos, transporto, mokslinių tyrimų, gynybos ir saugumo srityse".

Šiuo atžvilgiu Parlamento dauguma ragina Tarybą ir Komisiją "skatinti civilinių ir saugumo aspektų plėtros sąveiką kosmoso srityje pažymint, kad Europos saugumo ir gynybos pajėgumai, be kita ko, priklauso ir nuo turimų palydovinių sistemų".

Kitaip tariant, kosmosas gali būti naudojamas tikslais, susijusiais su ES militarizavimu ir varžymusi ginklavimosi srityje.

Margie Sudre (PPE-DE), raštu. – (FR) Nuoširdžiai apgailestauju, kad šiame puikiame pasiūlyme dėl rezoliucijos dėl Europos kosmoso politikos ateities, kurį ką tik priėmėme, nėra paminėtas Kuru kosmoso centras Gajanoje.

Europos kosmoso tyrimų istorija neišvengiamai susijusi su Gajana. Kiekvienam akivaizdžiai aišku, kad mes nekalbame apie tai, kad visos "Ariane" raketos turėtų būti surenkamos šiame centre ir paleidžiamos iš jo kosmodromo.

Norėčiau padėkoti Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai, kuriai atstovauja ponas Jean-Pierre Jouyet, turėjęs blaivaus proto vakar vykusiose diskusijose šį centrą paminėti.

Mano nuomone, Europos kosmoso politikos strategija būtinai turi apimti tinkamai parengtą planą Europos kosmoso uostui (Kuru kosmoso centrui Gajanoje) plėtoti ir infrastruktūros, ir personalo, ir tiriamųjų projektų požiūriu.

Kuru kosmodromas yra langas į Europos kosmoso programą. Gajana, atokiausias Europos Sąjungos regionas, verta būti pripažinta už praeities ir ateities indėlį į šią strateginės svarbos politiką.

Norėčiau, kad šie Rūmai gerbtų Gajanos kosmoso centrą ir atvirai reikštų pasididžiavimą, kurį jis kelia visiems europiečiams. Tik per kelis dešimtmečius Kuru kosmoso centras tapo vienu iš pagrindinių europinės tapatybės elementų.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos: Kasetiniai šaudmenys (B6-0589/2008)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *raštu.* – (*PT*) Konvencija dėl kasetinių šaudmenų (angl. CCM), kurią 2008 m. priėmė 107 šalys, bus teikiama pasirašyti nuo gruodžio 3 d. ir įsigalios tada, kai 30 šalių užtikrins jos ratifikavimą.

Pagal šią konvenciją bus uždrausta naudoti, kaupti, gaminti, perduoti kasetinius šaudmenis, kaip tokios kategorijos ginklus, ir bus reikalaujama, kad CCM pasirašiusios šalys sunaikintų sukauptas tokių šaudmenų atsargas.

Šiame pasiūlyme dėl rezoliucijos, kurį mes remiame, visos šalys raginamos kaip galima greičiau pasirašyti ir ratifikuoti CCM ir imtis veiksmų nacionaliniu lygmeniu, kad būtų galima pradėti įgyvendinti CCM netgi prieš ją pasirašant ir ratifikuojant.

Rezoliucijoje visos šalys raginamos nenaudoti, nekaupti, negaminti, neperduoti kasetinių šaudmenų ir į juos neinvestuoti, kol įsigalios CCM.

Joje visos ES valstybės narės, kurios naudojo kasetinius šaudmenis, raginamos skirti pagalbą nukentėjusioms bendruomenėms, teikti joms techninę ir finansinę paramą, kad būtų išvalytos teritorijos ir sunaikintos kasetinių sprogmenų liekanos.

Galiausiai visos ES valstybės narės raginamos nesiimti jokių veiksmų, dėl kurių būtų sutrukdytas CCM ir jos nuostatų įgyvendinimas ar kiltų pavojus, kad jos nebus įgyvendintos; ypač raginamos visos ES valstybės narės nepriimti galimos Konvencijos dėl įprastinių ginklų (CCW) protokolo, jam nepritarti ir jo neratifikuoti, kadangi pagal jį būtų leidžiama naudoti kasetinius šaudmenis.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, balsavau už pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl būtinybės ratifikuoti Konvenciją dėl kasetinių šaudmenų iki 2008 m. pabaigos. Pagal šią rezoliuciją, kuriai visapusiškai pritariu, bus uždrausta naudoti, kaupti, gaminti, perduoti kasetinius šaudmenis, kaip tokios kategorijos ginklus.

Taip pat pritariu tam, kad ES valstybės narės, kurios naudojo kasetinius šaudmenis, būtų įpareigotos teikti nukentėjusioms bendruomenėms techninę ir finansinę pagalbą, kad būtų išvalytos teritorijos ir sunaikintos kasetinių sprogmenų liekanos. Galiausiai palankiai vertinu savo kolegų Parlamento narių iniciatyvą, raginančią visas valstybes nenaudoti, nekaupti, negaminti, neperduoti kasetinių šaudmenų ir neinvestuoti į jų gamybą, neatsižvelgiant į CCM ratifikavimą.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE), *raštu*. – Britanijos konservatorių delegacija balsavo už šią rezoliuciją kaip tvirtą pritarimą neseniai priimtai JT konvencijai dėl kasetinių šaudmenų. Manome, kad šioje konvencijoje sėkmingai suderintas principingas ir praktinis humanitarizmo ir atsakingų karinių pajėgų karinių reikmių pripažinimo aspektas.

Mes nuosekliai laikomės požiūrio, kad beatodairiškas draudimas naudoti visų rūšių kasetinius šaudmenis turės neigiamos įtakos mūsų karinių pajėgų operatyvinės veiklos efektyvumui. Todėl mes ypač norime atkreipti dėmesį į konvencijoje aiškiai nustatytą išimtį, taikomą naujos kartos "protingesniems" šaudmenims, turintiems savaiminio susinaikinimo savybę ir keliantiems minimalią riziką civiliams gyventojams. Britanijos gynybos ministerija šiuo metu kuria šaudmenis, kuriems galėtų būti taikoma ši išimtis.

Apskritai mes manome, kad mūsų karinėms pajėgoms rizikos valdymo požiūriu svarbu išlaikyti proporcingumo sąlygą. Nors Britanijos ginkluotosios pajėgos visada siekia kuo labiau mažinti tiesioginę ir šalutinę jų vykdomų operacijų žalą civiliams gyventojams, niekada neturėtume pamiršti to, kad kovojame su teroristais ir įsisiautėjusiais nusikalstamais elementais, kurie be jokių skrupulų imasi būdų be atrankos žudyti nekaltus žmones. Būtent į šiuos elementus mūsų įtūžis turi būti nukreiptas.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos: ŽIV/AIDS (RC B6-0581/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, balsavau už šį pasiūlymą dėl rezoliucijos. Ankstyvoji diagnostika ir moksliniai tyrimai suteikia tvirtą pagrindą sveikatos apsaugai. Pastaraisiais metais pasiekti rezultatai kovojant su ŽIV rodo, kad būtina skatinti tyrimus. Šiuo požiūriu mums reikia pašalinti kliūtis, trukdančias atlikti tyrimus, kurie užsikrėtusiems ŽIV asmenims teikia vilties dėl realios galimybės pagerinti gyvenimo kokybę.

Komisija turėtų šį reikalavimą konkrečiai remti naudodama savo turimus politinius, ekonominius ir finansinius išteklius. Taip pat Taryba ir Komisija turėtų užtikrinti, kad bet kokia diskriminacija ŽIV užsikrėtusių asmenų atžvilgiu visose ES valstybėse narėse būtų paskelbta neteisėta.

Carlos Coelho (PPE-DE), *raštu.* – (*PT*) EP nariai, kurių kandidatūras iškėlė Portugalijos socialdemokratų partija, remia rezoliuciją, skatinančią ankstyvosios ŽIV infekcijos diagnostikos ir ŽIV užsikrėtusių asmenų sveikatos priežiūros plėtojimą visose valstybėse narėse. Pastaruoju metu atliktų statistinių tyrimų duomenimis, ŽIV užsikrėtusių asmenų skaičius ES padidėjo, be to, yra nemaža dalis užsikrėtusių asmenų, kuriems ŽIV dar nediagnozuotas.

Viena iš priežasčių, lemiančių spartų ŽIV infekcijos plitimą daugelyje ES valstybių narių, yra šio viruso plitimas tarp intravenines narkotines medžiagas vartojančių asmenų, kurie dalijasi švirkštais. Metinėje Europos AIDS epidemiologinės stebėsenos centro ("EuroŽIV") ataskaitoje dėl narkotinių medžiagų vartojimo tendencijų Europos Sąjungoje Portugalija nurodoma kaip šalis, kurioje užregistruotas didžiausias nustatytų ŽIV/AIDS infekcijos atvejų skaičius tarp narkotines medžiagas vartojančių asmenų.

2008 m. Europos sveikatos paslaugų indekso (angl. EHCI) tyrimo pateiktame sąraše Portugalija atsidūrė tarp šalių, kurių sveikatos priežiūros sistema vertinamos blogiausiai. Viena iš priežasčių, kodėl Portugalijos sveikatos priežiūros sistema vertinama taip kritiškai, yra ta, kad ji dar neišsprendė problemų, susijusių su gydymo paslaugų prieinamumu ir ilgomis laukimo eilėmis. Eurostato duomenimis, su AIDS susijęs mirtingumo lygis Portugalijoje tebėra aukščiausias. Lyginamoji Portugalijos ir jos ES partnerių pateiktų duomenų analizė parodė, kad mūsų nacionalinė strategija nėra gera. Turime nustatyti ir ištirti, kas daroma blogai.

Edite Estrela (PSE), *raštu.* – (*PT*) Balsavau už bendrą pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl ankstyvosios ŽIV/AIDS diagnostikos ir užsikrėtusių asmenų priežiūros, nes manau, kad atsižvelgiant į Europos Sąjungoje grėsmingai didėjantį naujų ŽIV infekcijos skaičių, mums būtina stiprinti priemones ir veiksmus šių ligų diagnostikos ir gydymo srityse.

Kad būtų sustabdytas spartus infekcijos plitimas, būtina imtis šios infekcijos prevencijos ir gydymo. Todėl manau, kad labai svarbu sudaryti geresnes sąlygas užsikrėtusiems asmenims gauti informaciją, konsultacijas, taip pat sveikatos priežiūros ir socialines paslaugas.

Be to, taip pat svarbu, kad valstybės narės raginamos priimti nuostatas, pagal kurias jų jurisdikcijos ribose būtų veiksmingai kovojama su ŽIV užsikrėtusių ar AIDS sergančių asmenų diskriminacija, įskaitant judėjimo laisvę varžančius apribojimus.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, džiaugiuosi, galėdamas pasakyti, kad balsavau už pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl ankstyvosios diagnostikos ir priežiūros dėl ŽIV/AIDS infekcijos. Kad būtų užtikrinta Europos piliečių sveikatos apsauga, Komisija privalo skatinti ankstyvąją šios infekcijos diagnostiką ir mažinti su patikrinimu susijusias kliūtis, taip pat užtikrinti ankstyvą užsikrėtusių asmenų sveikatos priežiūrą ir informuoti apie tokios priežiūros naudą.

Atsižvelgdamas į tai, kad, kaip tvirtinama "EuroŽIV" ir JTAIDS ataskaitose, naujų užsikrėtimo ŽIV infekcija atvejų Europos Sąjungoje ir kaimyninėse šalyse daugėja nerimą keliančiu tempu ir kad kai kuriose šalyse apytikris ŽIV užsikrėtusių asmenų skaičius beveik triskart viršija oficialiai paskelbtą skaičių, džiaugiuosi, kad Europos Parlamentas pateikė šį pasiūlymą, kuriame Komisija taip pat raginama parengti ŽIV/AIDS mažinimo strategiją, kurioje daugiausia dėmesio būtų skiriama labiausiai pažeidžiamoms grupėms ir didelės rizikos grupėms, t. y. nuo narkotinių medžiagų priklausomiems asmenims, ypač tiems, kurie vartoja intravenines narkotines medžiagas.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos: bitininkystės sektorius (B6-0579/2008)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *raštu. – (PT)* Norime pabrėžti tam tikrus šios rezoliucijos aspektus, kuriems pritariame, susijusius su nesąžininga bitininkystės produktų iš trečiųjų šalių konkurencija ir su dideliu bičių skaičiaus mažėjimo pavojumi, kurį lemia stiprus žiedadulkių ir nektaro išteklių sumažėjimas. Šios problemos turi būti sprendžiamos taikant Bendrijos pirmenybės principą ir kovojant su nesąžininga bitininkystės produktų iš trečiųjų šalių konkurencija. Būtina nedelsiant toliau plėtoti mokslinius tyrimus, susijusius su masišką bičių nykimą lemiančiais kenkėjais, ligomis ir jų kilme, įskaitant GMO produktų naudojimo poveikį, ir jiems skirti papildomų biudžeto lėšų.

Vienas aspektas, kurio pasigedau šioje rezoliucijoje — tai bendrosios žemės ūkio politikos reformos atsakomybė už šią problemą. Žemės dykumėjimas kaimo vietovėse, gamybos nutraukimas ištisuose regionuose ir genetiškai modifikuotų rūšių naudojimas privertė išnykti biologinę įvairovę. Buvo skatinami gamybos būdai, visiškai neatsižvelgiant į kiekvieno regiono konkrečias dirvos savybes ir klimato sąlygas.

Reikalinga tokia žemės ūko politika, kuri galėtų pakeisti šią tendenciją ir kartu su pirmiau nurodytomis priemonėmis galėtų prisidėti sprendžiant bitininkystės sektoriuje kilusias problemas.

Christofer Fjellner (PPE-DE), *raštu.* – (*SV*) Šioje rezoliucijoje kalbama apie tai, kad bičių populiacija nyksta dėl nepaaiškinamų priežasčių. Mes pritariame tam, kad sprendžiant šią problemą būtina plėtoti mokslinius tyrimus.

Tačiau mes nepritariame tam, kad būtina skirti daugiau subsidijų bitininkams, kad jie turėtų geresnę apsaugą nuo supančio pasaulio (protekcionizmas).

Hélène Goudin and Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Europos Parlamento Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pateiktas pasiūlymas turi ir gerų, ir blogų aspektų. Pritariame tam, kad Komisija turėtų pradėti plėtoti mokslinius tyrimus, susijusius su masišką bičių nykimą lemiančiais kenkėjais ir ligomis.

Tačiau rezoliucijoje taip pat esama pasiūlymų, kurių negalime remti. Pavyzdžiui, Europos Parlamentas ragina Komisiją "siūlyti finansinės paramos, skirtos ūkiams, kurie dėl bičių mirtingumo patiria sunkumų, mechanizmą" (11 pastraipa). Mes negalime pritarti tokioms ES biudžeto išlaidoms ir Europos Parlamento federalistinė dauguma neturėtų reikšti paramos tokiam pasiūlymui nepripažinusi jo finansinių pasekmių.

Todėl balsavome prieš šią rezoliuciją kaip visumą.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), raštu. — (RO) Didelis bičių skaičiaus ir netiesiogiai žiedadulkių ir nektaro išteklių mažėjimas kelia grėsmę vaisių, daržovių ir javų kultūrų sektoriams Europos Sąjungoje. Bičių skaičiaus mažėjimą lemia ir įvairūs kenkėjai bei atmosferoje esančios parazitinių grybelių sporos, ir pesticidų naudojimas. Didžiausia problema — varozės erkės sukeliama infekcija, pasireiškianti deformacijomis bičių sparnelių ir pilvo srityje. Šia infekcija užsikrėtusios bitės nėra pakankamai išsivysčiusios, jos negali skristi ir greitai žūsta. Nesiimant priemonių ši erkė gali sunaikinti visą bičių koloniją vos per kelis mėnesius. Prie bičių skaičiaus mažėjimo taip pat prisidėjo ilgalaikis pesticidų naudojimas, net jei šie chemikalai buvo purškiami siekiant išnaikinti grybelius ir kitus kenkėjus. Kai kurie mokslininkai nurodo dar vieną bičių skaičiaus mažėjimo priežastį — mobiliųjų telefonų skleidžiamos elektromagnetinės bangos, dėl kurių sutrinka bičių navigacinės sistemos veikimas ir jos neranda kelio atgal į avilį. Reikia plėtoti tyrimus šioje srityje, kad būtų rasta būdų, kaip kovoti su bičių ligomis. Be to, tai, kad per augalų žydėjimą ūkininkai stengiasi mažiau naudoti augalų apsaugos produktų, taip pat padeda stabdyti šių vabzdžių skaičiaus mažėjimą.

Christel Schaldemose (PSE), *raštu.* – (*DA*) Kalbėsiu Ole Christenseno, Poulo Nyrupo Rasmusseno, Dano Jørgenseno, Brittos Thomsen ir Christel Schaldemose vardu.

Europos Parlamento Socialistų frakcijos delegacija iš Danijos balsavo prieš rezoliuciją dėl bitininkystės sektoriaus padėties. Mūsų nuomone, rezoliucija turi protekcionizmo požymių ir numato daugiau subsidijų ES ūkininkams.

Pritariame, kad bičių mirtingumas yra didžiulė problema ir kad ją būtina spręsti ES lygmeniu, bet manome, kad tai turi būti daroma taikant tinkamus mechanizmus. Tai galėtų būti, pavyzdžiui, papildomų mokslinių tyrimų plėtojimas ir priemonės, skirtos mūsų ekosistemos apsaugai, įskaitant pesticidų naudojimo ribojimą.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos: aplinkosauginiai tikrinimai valstybėse narėse (B6-0580/2008)

Avril Doyle (PPE-DE), *raštu*. – Balsavau už rezoliuciją dėl Rekomendacijos 2001/331/EB, pagal kurią nustatomi minimalūs aplinkosauginių tikrinimų kriterijai valstybėse narėse, persvarstymo (B6-0580/2008). Būtina užtikrinti teisingą ir vienodą Bendrijos aplinkos apsaugos teisės aktų vykdymą, nes priešingu atveju liks nepateisinti visuomenės lūkesčiai ir pakenkta Bendrijos, kaip veiksmingos aplinkos saugotojos, reputacijai.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *raštu. – (PT)* Be abejo, turime skirti daugiau dėmesio aplinkos apsaugos klausimams ir priimti priemones, užkertančias kelią nuolat aplinkai daromai žalai, kuri stato į pavojų mūsų planetos dabartį ir ateitį ir mūsų piliečių gyvenimo kokybę.

Todėl privalome budriau stebėti, kaip laikomasi taisyklių, užtikrinančių pagarbą aplinkai, atsižvelgdami į konkrečias kiekvienos šalies sąlygas, įskaitant socialinius aspektus. Taip pat mums reikia solidaresnės politikos, kurioje būtų atsižvelgta į skirtingą valstybių narių išsivystymo ir ekonominio pajėgumo lygį.

Ne visi šie aspektai tinkamai užtikrinti ES aplinkos apsaugos teisės aktuose, jos politikai taip pat stinga deramo nuoseklumo. Todėl labai abejojame Europos Komisijos noru spręsti šią sudėtingą problemą ir manome, kad priimdami kai kuriuos šioje rezoliucijoje pateiktus pasiūlymus rizikuojame dar labiau padidinti regioninius ir socialinius skirtumus.

Todėl nutarėme susilaikyti nuo balsavimo.

Duarte Freitas (PPE-DE), *raštu.* – (*PT*) Dėkoju savo kolegoms iš Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto už žodinį klausimą ir pasiūlymą dėl rezoliucijos, nes jie aiškiai nurodo būtinybę užtikrinti tinkamą Bendrijos aplinkos apsaugos teisės aktų įgyvendinimą. Šiuo atžvilgiu jie ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl direktyvos dėl aplinkosauginių tikrinimų, kurioje būtų pateiktos aiškios apibrėžtys, nurodyti kriterijai ir išplėsta taikymo sritis.

Abiejuose dokumentuose pabrėžiama būtinybė stiprinti Europos Sąjungos aplinkos apsaugos teisės aktų įgyvendinimo ir vykdymo (angl. IMPEL) tinklą ir daugiau dėmesio skirti informacinei ir šviečiamajai veiklai aplinkos apsaugos srityje, kurios konkretus turinys turėtų būti pasirenkamas vietos, regionų arba nacionaliniu lygmenimis atsižvelgiant į esamus poreikius.

Jei ES griežtai nereikalaus vykdyti aplinkos politikos, visuomenės lūkesčiai liks nepateisinti ir bus pakirsta ES, kaip veiksmingos aplinkos saugotojos, reputacija.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), raštu. – (EL) Balsavome prieš pasiūlymą dėl rezoliucijos, kurioje remiama nuomonė, kad būtina užtikrinti tinkamą ir vienodą Bendrijos aplinkos apsaugos teisės aktų vykdymą, nes pagal šiuos teisės aktus saugoma ne aplinka, bet svarbūs ES monopolijų interesai.

Raginimas įsteigti Bendrijos aplinkosauginių tikrinimų pajėgas — tai tiesioginis įsikišimas į valstybių narių vidaus reikalus siekiant užsitikrinti galimybę taikyti principą "teršėjas moka", pagal kurį leidžiama teršti aplinką už menką kompensacinį mokestį, "žaliuosius mokesčius", kurie gula ant paprastų žmonių pečių, ir prekybos taršos leidimais sistemą, taip pat skatinti verslumą ir konkurencingumą kaip pagrindinius kriterijus, lemiančius vadinamųjų kitoniškų naujoviškų "aplinką tausojančių" technologijų plėtojimą, ir genetiškai modifikuotų organizmų naudojimą žemės ūkyje bei atsisakyti praktikos, grindžiamos atsargumo ir prevencijos principais.

ES ir jos aplinkos apsaugos politika, padedančios stambaus verslo interesams, skatina nusikaltimus maisto srityje, oro miestų centruose taršą "šiuolaikiniais teršalais", miškų niokojimą, dirvos koroziją ir žemės dykumėjimą bei jūrų ir vidaus vandenų taršą. Aplinka taps verslo sektoriumi, siekiančiu uždirbti kuo didesnį pelną ekonominei oligarchijai. Ji kentės nuo lengvabūdiško ir neatsakingo gamtos išteklių naudojimo padarinių ir bus suniokota kapitalistinio barbarizmo.

(Posėdis sustabdytas 13.00 val. ir atnaujintas 15.00 val.)

8. Balsavimo pataisymai ir ketinimai (žr. protokolą)

PIRMININKAVO: GÉRARD ONESTA

Pirmininko pavaduotojas

- 9. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas (žr. protokolą)
- 10. Prašymas ginti Parlamento nario imunitetą (žr. protokolą)
- 11. Tarybos bendrųjų pozicijų perdavimas (žr. protokolą)
- 12. Diskusijos dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principų pažeidimų (diskusijos)

12.1. Somalis

52

LT

Pirmininkas. - Kitas klausimas – diskusijos dėl šešių pasiūlymų dėl rezoliucijų dėl Somalio⁽²⁾.

Marios Matsakis, autorius. – Pone pirmininke, Somalis yra šalis, kurios žmonės gyvena labai prastomis ir chaotiškomis sąlygomis, kupinomis pavojų gyvenimo gerovei ir net gyvybei. Šie Rūmai, kurie iš tikrųjų yra tarptautinė bendruomenė, ne sykį sprendė klausimą dėl nepriimtinos padėties šioje šalyje. ES, JT ir kitos užsienio organizacijos teikė ir tebeteikia didelę finansinę ir kitokią paramą Somalio žmonėms.

Bet ir taip sunkią šalies padėtį dar pablogino vadinamieji islamo teismai. Šie teismai iš tikrųjų yra nusikaltėlių ir piktadarių praktikos, taikomos siekiant įbauginti žmones, kaip pasiteisinimą naudojant religiją – šiuo atveju islamo – apraiška.

Pastaruoju metu įvykdyta išprievartavimo auka tapusios trylikos metų mergaitės Aishos Ibrahim Duhulow egzekucija mirtinai užmėtant ją akmenimis — tai dar vienas tokios praktikos pavyzdys. Bet pastaruoju metu didžiausią nerimą keliantis reiškinys laipsniškai yrančioje Somalio visuomenėje yra ne tik barbariškas tokių žiaurių nusikaltimų mastas, bet ir tai, kad tokį pasibaisėtiną nusikaltimą vykdė 50 vyrų grupė ir visą egzekuciją stebėjo apie tūkstantis žmonių. Tokį baisų sadistinio elgesio demonstravimą lengva pasmerkti, bet sunku suprasti taikant žmogiškai priimtinus socialinės psichologijos kriterijus.

⁽²⁾ Žr. protokolą.

Somalio Vyriausybė, gaunanti pagalbą iš tarptautinės bendruomenės ir Afrikos Sąjungos, privalo nedelsiant sunaikinti šiuos šėtoniškus islamo teismus ir tuos, kurie remia ar propaguoja tokią praktiką šalyje.

Manuel Medina Ortega, *autorius.* – (*ES*) Pone pirmininke, Europos Parlamento Socialistų frakcijos vardu noriu pasmerkti šiame Somalio regione Dievo vardu vykdomas žmogžudystes. Tik keli žiaurūs aktai buvo įvykdyti nesidangstant Dievo vardu ar religija.

Norėčiau ypač pasmerkti tai, kaip ši žiauri žmogžudystė buvo įvykdyta: trylikos metų mergaitė, tapusi išprievartavimo auka, buvo apkaltinta neištikimybe ir penkių vyrų – jei galima pavadinti juos vyrais – skubiai, kad niekas net neturėtų galimybės pabandyti ją išgelbėti, atvesdinta į stadioną, kur stebint apie 1000 žmonių miniai buvo įvykdyta jos mirties egzekucija užmėtant akmenimis.

Šis įvykis, taip pat piratavimo aktai — šiais metais prie Somalio krantų jau buvo pagrobta beveik 100 laivų— tai visiškai nepriimtina padėtis humanistine prasme.

Tarptautinė bendruomenė negali likti pasyvi. Ji negali pasyviai stebėti kaip siekiant įbauginti visuomenę ir dangstantis religija vykdomi žiaurūs nusikaltimai. Taigi turime atkurti tvarką šalyje suteikdami paramą Somalio Vyriausybei, kad ji vėl galėtų paimti į savo rankas visos šalies valdymą ir sukurti teisinę valstybę, kurioje gerbiamos žmogaus teisės.

Manau, tai vienas iš nedaugelio atvejų, kai padėtis akivaizdžiai reikalauja iš mūsų imtis veiksmų. Manau, kad mes čia, svarbiausioje pasaulyje Bendrijoje, kurioje gyvena 500 mln. žmonių ir kurią sudaro 27 šalys, negalime likti pasyvūs. Privalome įsikišti. Nežinau, kaip reikėtų tą daryti, bet manau, kad privalome imtis skubių veiksmų.

Socialistų frakcija nepritaria paskutinę akimirką pateiktiems pakeitimams, kurie nebuvo tinkamai suderinti. Remiame bendrą pasiūlymą dėl rezoliucijos ir tikimės, kad tai bus pirmasis žingsnis, bylojantis apie Europos Sąjungos pasiryžimą nuo šiol rimtai spręsti tokio pobūdžio humanitarinius klausimus pasmerkiant žiaurius aktus, vykdomus dangstantis religijos išpažinimu ir Dievo vardu.

Ryszard Czarnecki, *autorius.* – (*PL*) Pone pirmininke, dalyvavau daugybėje šiuose Rūmuose vykusių diskusijų žmogaus teisių klausimu, bet šiandien turbūt esu labiausiai sujaudintas, nes iš tiesų, kai kalbama apie tūkstančius mirčių, pamažu įspūdis silpsta. Tačiau kai kalbama apie vieno konkretaus asmens nužudymą, ypač vaiko, trylikametės mergaitės Aishos Ibrahim Duhulow, šis žiaurus aktas iš tikrųjų verčia susimąstyti, ką galime padaryti.

Žinoma, tai, kas vyksta Somalyje, neapsiriboja tik vienu šiurpinančiu žiauriu nužudymu, įvykdytu jo didenybės vietinio islamo religijos įstatymo vardu. Tai taip pat – tą verta paminėti, bet pirmiau kalbėjusieji apie tai neužsiminė – savižudžių vykdomi sprogdinimai, dėl kurių pastaruoju metu žuvo trisdešimt žmonių. Tai taip pat vieši plakimai, vykdomi šalies sostinėje siekiant demonstruoti radikaliųjų islamistų galią. Tai daugybė žmogaus teisių pažeidimų. Tai taip pat – nors apie tai užsimenama rečiau, bet tą reikėtų pabrėžti – dviejų italių katalikių vienuolių, dabar laikomų Somalyje, pagrobimas iš Kenijos.

Baigiant, šiandien turime pasakyti savo tvirtą "ne!"

Urszula Gacek, *autorė*. – Pone pirmininke, kiekvieną ketvirtadienio popietę Strasbūre vykstančiose plenarinėse sesijose sužinome apie naujas tragedijas, niekšiškus nusikaltimus, žiaurumus ir skriaudas. Varžymasis dėl trijų vietų dalyvauti skubos tvarka rengiamose diskusijose svarbiais klausimais yra geriausias žmonių priešiškumo vienas kitam pavyzdys.

Tokiame slogiame fone sunku įsivaizduoti, kad gali būti dalykų, kurie dar galėtų mus šokiruoti. Manome, kad girdėjome visokių baisybių. Tačiau vėl atsitinka toks atgrasus dalykas, kad įsitikiname klydę. Trylikos metų mergaitės iš Somalio nužudymas užmėtant akmenimis yra būtent toks atvejis: iš pradžių tapusi grupinio išprievartavimo auka mergaitė vėliau apkaltinama neištikimybe ir pasmerkiama žiauriausiai mirčiai, o prievartautojai bausmės išvengia. Kaip kolegos jau paminėjo, 50 žmonių nužudė ją užmėtydami akmenimis, o tūkstantinė žmonių minia stebėjo šią žiaurią egzekuciją.

Reikėtų atiduoti pagarbą tiems, kurie bandė išgelbėti iš baimės suakmenėjusį vaiką, bet ginkluotosios grupuotės nariai pradėjo šaudyti į žmones, turėjusius padorumo bandyti ginti šios nežmoniškos ir fanatiškos praktikos auką. Vienas berniukas buvo nušautas – už tai jis sumokėjo savo gyvybe.

Ką šio baisaus nusikaltimo akivaizdoje galime padaryti, kad tokiam neteisingumui būtų duotas teisingas atkirtis? Turime suteikti laikinajai federalinei Somalio Vyriausybei visapusišką paramą, nes tik įtvirtinus

vyriausybės valdymą ir teisinę valstybę šalies regionuose, kuriuos kontroliuoja radikaliosios opozicijos grupės, atsiras galimybė užkirsti kelią tokioms žvėriškoms egzekucijoms ir žiaurumui.

Somalio Vyriausybė turėtų po mirties pagerbti Aishos Ibrahim Duhulow atminimą. Šie Rūmai reiškia nuoširdžią užuojautą Aishos šeimai.

Pasiūlymas įtraukti į šiandienos posėdžio darbotvarkę Aishos mirties atvejį buvo pateiktas mano iniciatyva. Dėkoju, kad šį pasiūlymą parėmėte. Norėtųsi, kad daugiau niekada šiuose Rūmuose netektų diskutuoti klausimais, susijusiais su tokiais baisiais dalykais.

Filip Kaczmarek, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (*PL*) Pone pirmininke, šiandien svarstome baisų įvykį Somalyje, kuris normaliam europiečiui sunkiai suvokiamas. Išgirdus tokią istoriją, pradžioje protas atsisako ją priimti. Tiesiog nesinori tikėti, kad tokie dalykai iš viso gali vykti. Tačiau turime susitaikyti su mintimi, kad tokios baisybės galimos, nes padėtis Somalyje būtent tokia, kad visokie baisumai įmanomi, net jei tą sunku įsivaizduoti ir priimti. Dar daugiau – padėtis Somalyje neigiamai veikia padėtį Afrikos Kyšulyje, kuri jau ir taip gana sunki ir sudėtinga.

Padėtis regione ir šioje šalyje žmogaus teisių požiūriu pagerės tik tuomet, kai šalyje pasikeis politinė padėtis. Todėl turėtume suteikti paramą, siekiant įgyvendinti Džibučio taikos susitarimą, nes jeigu šalyje nebus užtikrinta taika, stabilumas, saugumas ir valstybės valdymas, dar ne kartą išgirsime apie tokias tragedijas kaip Aishos mirtis.

Paulo Casaca, *PSE frakcijos vardu.* – (*PT*) Pone pirmininke, noriu palaikyti visus šiuo klausimu kalbėjusius kolegas ir tarti savo žodį. Somalis yra dar viena šalis, kurioje įsigali religinis fanatizmas ir dangstantis religine teisingumo samprata užginčijami visi pagrindiniai visos civilizacijos principai. Tokia padėtis visiškai nepakenčiama.

Prie to, kas jau buvo pasakyta, norėčiau pridurti, kad jokiu būdu neturėtume užmiršti to, kad šiame regione – ir Somalyje, ir Etiopijoje, plinta badas. Žinoma, tai neturi nieko bendra su tuo, kas vyksta, ir negali būti pasiteisinimas, bet mes taip pat turėtume pagalvoti, kaip padėti Somaliui išbristi iš labai sunkios humanitarinės padėties, kurioje šalis šiuo metu atsidūrė.

Urszula Krupa, *IND/DEM frakcijos vardu*. – (*PL*) Pone pirmininke, žmogaus teisių pažeidimo Somalyje problema, kuria šiandien diskutuojame, neapsiriboja rezoliucijoje paminėtais atvejais, kurie yra sukrečiantis žvėriško elgesio su silpnesniais, įskaitant mergaites, moteris ir pagrobtas vienuoles, elgesio įrodymas.

Somalyje, vienoje iš skurdžiausių pasaulio šalių, kur 95 % gyventojų išpažįsta musulmonų tikėjimą, dauguma žmonių gyvena ties skurdo riba, 70 % jų neraštingi, o vidutinė gyvenimo trukmė tesiekia 47 metus. Nors Somalis atgavo savo nepriklausomybę daugiau kaip prieš 40 metų, šalis tebėra kamuojama genčių konfliktų, besivaržančių dėl teisės naudotis ganyklomis ir vandens ištekliais.

Iki nepriklausomybės atkūrimo konfliktus malšino kolonizatorių valdžia. Paliktoje likimo valiai šalyje prasidėjo pilietinis karas, kuris žlugus ūkiui dar labiau sustiprėjo. Tokiomis aplinkybėmis kova su terorizmu ir piratavimu pirmiausia turėtų būti grindžiama kova su skurdu teikiant humanitarinę pagalbą skurstantiems žmonėms ir skatinant šalies ekonominį vystymasi.

Tačiau sunkiai iškovotas Somalio stabilumas buvo sugriautas užsienio intervencijos, vykdomos dėl vadinamosios kovos su terorizmu. Susiskaldžiusios, skurdžios, neraštingos ir lengvai pasiduodančios manipuliavimui Somalio gentys tapo patogiu įrankiu tiems, kurie siekia, kad šalis ir toliau būtų susiskaldžiusi ir joje vyrautų anarchija.

Kiekviena tauta turi teisę pati rinktis, kaip jai gyventi ir kokių pažiūrų laikytis, todėl tarptautinė pagalba neturėtų būti naudojama siekiant primesti savo ideologiją ar sustiprinti įtaką. Ne pirmą kartą kovoje dėl valdžios oponentai pasinaudoja religija, siekdami ją diskredituoti, ir tai vyksta ne tik Somalyje, bet taip pat Vietname ir Indijoje, kuriose katalikų persekiojimas tapo rinkimų kampanijų bruožu.

Tačiau kai persekiojami krikščionys, Parlamento kairieji liberalai neleidžia rengti diskusijų siekiant užkirsti kelią persekiojimams ir žmogaus teisių pažeidimams.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). - (*PL*) Pone pirmininke, nevyriausybinės organizacijos įspėja, kad Somalis tapo viso pasaulio akivaizdoje vykstančios tragedijos ignoravimo pavyzdžiu. Žmonės masiškai miršta iš bado, troškulio, nuo ligų, kas ketvirtas Somalio vaikas miršta nesulaukęs penkerių. Ištuštėjo Somalio sostinė Mogadišas. Artilerijos ugnis pilasi ant eilinių žmonių kaip lietus. Civiliai gyventojai terorizuojami savižudžių

LT

sprogdintojų. Prie Somalio krantų plėšikauja jūrų piratai, o sausumos teritorijoje talibų pajėgos okupuoja vis didesnes teritorijas pamažu artėdami prie sostinės ir įtvirtindami griežtą šariato įstatymą. Neapsigaukime, jie tą daro siekdami savanaudiškų tikslų. Jei dar prisimintume nelaimes, kurias sukelia sausros ir potvyniai, tikrasis tragedijos mastas taptų dar akivaizdesnis. Nelaimes, kurias sukelia gamtos stichijos, dar galime suprasti, bet iš kur skurdžiame Somalyje tiek daug ginklų? Mano nuomone, tai kai kurių šalių, kurios nori šioje skurdžioje Afrikos šalyje dažnu atveju sutvarkyti savo nešvaraus verslo reikalus, ciniško elgesio rezultatas, o mes sutinkame ir džiaugiamės, kad olimpinės žaidynės vyks Kinijoje.

Esko Seppänen (GUE/NGL). -(FI) Pone pirmininke, Komisijos nary, taikos Somalyje nestabilumas šiandien pasireiškia profesionalių piratų veiklos forma. Aishos Ibrahim Duhulow mirties egzekucijos užmėtant akmenimis atvejis, kurį dabar svarstome Europos Parlamente, nesulaukė tokio dėmesio, nors jis galėtų būti laikomas didesne tragedija nei piratų veikla. Šis atvejis sukuria viduramžiškos islamo šalies vaizdą.

Galimas dalykas, kad bendrame pasiūlyme dėl rezoliucijos siūloma suteikti Somalio laikinajai federalinei vyriausybei pernelyg didelę nedviprasmišką paramą. Šio regiono šalių sudarytos Tarpvyriausybinės vadovybės plėtros klausimais ministrų taryba, kurios susitikimas neseniai įvyko, smerkia Somalio Vyriausybę už nenorą įsipareigoti užtikrinti taiką. Kitų šio regiono šalių atstovai teigia, kad Somalio Vyriausybė nerodo politinės valios ir iniciatyvos ir tai didžiausia problema, trukdanti užtikrinti taiką ir saugumą. Tačiau Parlamento rezoliucija svarbi dėl Aishos mirties atvejo, todėl mūsų frakcija pasirengusi ją priimti. Siekdami, kad šalyje vyrautų taika, neketiname užmiršti senų Somalio Vyriausybės klaidų.

Charles Tannock (PPE-DE). - Pone pirmininke, Aisha Ibrahim Duhulow buvo tik paauglė. Turbūt ji nieko negirdėjo apie Europos Sąjungą ar jos Parlamentą. Prievartaujama ar plūsdama krauju po akmenų krūva ji turbūt net negalėjo įsivaizduoti, kad kažkur toli esantys politikai pripažins jos kančią ir minės jos labai trumpą gyvenimą. Bet esu tikras, kad mirdama ji suvokė esanti žiauraus neteisingumo auka.

Pasibjaurėjimą keliančias piktadarystės, kurias jai teko iškęsti, tampa dar labiau šokiruojančios dėl šiurpių egzekucijos aplinkybių: tūkstantinė minia stadione, tarsi susirinkusi stebėti kokių nors sporto rungtynių, specialiai egzekucijai užsakytas sunkvežimis, pilnas akmenų, kareiviai, šaudantys į žmones — jie tikrai nusipelnė pagarbos — bandančius išgelbėti vargšės mergaitės gyvybę.

Somalis yra žlugusi valstybė ir ES iš esmės mažai ką gali padaryti, kad vyriausybės nekontroliuojamoje šalies dalyje būtų sustabdyti įvairių genčių ir islamo ginkluotų grupuočių vykdomi žiaurūs nusikaltimai.

Tačiau mes galime pasipriešinti gindami vertybes, kurios nesuderinamos su šariato įstatymu. Tai ne tik mano nuomonė, tokios pozicijos taip pat laikosi Europos žmogaus teisių teismas. Šis tragiškas įvykis tik sustiprina pasiryžimą niekada neleisti, kad mūsų taip sunkiai iškovotos laisvės būtų nugalėtos obskurantizmo.

Ewa Tomaszewska (UEN). - (*PL*) Pone pirmininke, jau ilgus metus Somalis yra teritorija, kurioje vyksta žiaurios kovos, nesilaikoma įstatymų ir siaučia jūrų piratai. Neseniai į jų rankas pateko du lenkai. Bet tai, kas įvyko spalio 27 d., žmogui sunkiai suvokiama.

Trylikametė mergaitė Aisha Ibrahim Duhulow buvo nužudyta užmėtant ją akmenimis. Vaiką išprievartavo trys vyrai. Nusikaltėliai liko nesuimti ir nenubausti. Kismajo mieste ji buvo mirtinai užmėtyta akmenimis stebint tūkstantinei miniai. Aisha buvo nubausta pagal islamo įstatymą už tai, kad buvo išprievartauta.

Šis šokiruojantis aktas nėra pavienis atvejis, bet žiaurus islamo įstatymo veikimas Dievo, kuris baudžia kitų padaryto nusikaltimo aukas, vardu. Raginu Somalio Vyriausybę imtis veiksmų ir padaryti galą šiai barbariškai praktikai, paskirti nusikaltėliams bauginančią bausmę ir pagerbti Aishos atminimą.

Colm Burke (PPE-DE). - Pone pirmininke, spalio 13 d. trylikametę mergaitę iš Somalio, vardu Aisha Ibrahim Duhulow, – nepamirškime šio vardo, – Kismajo uosto pietinėje dalyje, stadione, stebint beveik tūkstantinei miniai, 50 vyrų nužudė užmėtydami akmenimis. Ji buvo apkaltinta ir pagal islamo įstatymą pasmerkta myriop už neištikimybę, bet iš tikrųjų ji buvo išprievartauta trijų vyrų. Jos prievartautojai nebuvo nei suimti, nei nubausti.

Griežtai smerkiu Aishos Ibrahim Duhulow egzekuciją ir esu pritrenktas tokio žiauraus elgesio su trylikamete išprievartavimo auka. Kaip buvo pasakyta UNICEF organizacijoje minint jos tragišką mirtį, vaikas buvo nuskriaustas du kartus: pirma tų, kurie ją išprievartavo, po to tų, kurie ją pasmerkė myriop ir įvykdė egzekuciją.

Už tokį nepakenčiamą elgesį su moterimis jokiu būdu negali būti dovanojama ar jis leidžiamas pagal šariato teisę. Šis įvykis byloja ne tik apie merginų ir moterų pažeidžiamumą Somalyje, bet ir apie įprastinę diskriminaciją, kurią tokie asmenys patiria.

Marcin Libicki (UEN). - (PL) Pone pirmininke, šiandien aptariame mergaitės iš Somalio nužudymą užmėtant akmenimis. Visiems taip pat žinoma, kad buvo pagrobtos dvi katalikų vienuolės, kurios dabar laikomos Somalyje. Be viso to, Somalio pakrantėse dar siaučia piratai. Girdime teigiant, kad visa tai vyksta dėl to, kad praktikoje Somalio Vyriausybė visiškai nesiima veiksmų. Kur šio pasaulio galingieji? Kur galingosios Jungtinės Amerikos Valstijos, Kinija, Rusija ir Europos Sąjunga, kurios tariasi esančios civilizuotos šalys? Jei šios šalys negali įsikišti ir apginti silpnų, skriaudžiamų tų, kurie nėra tokie galingi, jos negali būti laikomos civilizuotomis. Kur šiuo atžvilgiu esame mes? Pone pirmininke, kreipiuosi į šio pasaulio galinguosius: padarykite tai, ką privalote padaryti! Atlikite savo pareigą!

Siim Kallas, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas.* – Pone pirmininke, Komisijos ir Komisijos nario L. Michelo vardu noriu tarti porą žodžių žmogaus teisių Somalyje klausimu.

Pirma, norėčiau pritarti susirūpinimui dėl tebesitęsiančio konflikto ir politinio nestabilumo Somalyje. Somalis yra šalis, kurioje pagarba pagrindinėms žmogaus teisėms ir žmogaus orumui tebėra paminama ginkluotų organizacijų, sistemingai ir plačiu mastu vykdančių nusikalstamus išpuolius prieš civilius gyventojus.

Pastaraisiais mėnesiais per pietinę ir centrinę šalies dalį nusirito išpuolių banga prieš humanitarinę pagalbą teikiančių organizacijų darbuotojus, taikos palaikymo aktyvistus ir žmogaus teisių gynėjus. Vien tik 2008 m. laikotarpiu nuo sausio iki rugsėjo mėn. Somalyje buvo nužudyta mažiausiai keturiasdešimt žmogaus teisių gynėjų ir humanitarinės pagalbos organizacijų darbuotojų. Dėl šių išpuolių daug humanitarinės pagalbos organizacijų buvo priverstos pasitraukti iš Mogadišo. Kliūčių teikti humanitarinę pagalbą toliau daugėja, o tai dar labiau blogina šalies padėtį žmogaus teisių ir humanitarinių sąlygų požiūriu.

Komisija kartu su valstybėmis narėmis ir kitos tarptautinės organizacijos yra įsipareigojusios teikti Somaliui pagalbą šiuo šaliai kritišku metu.

ES remia JTO Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro ir nepriklausomo eksperto žmogaus teisių Somalyje klausimu Shamsulo Bari pastangas kurti mechanizmą, leisiantį sistemingai tirti visų šalių vykdomus žmogaus teisių pažeidimus.

Vystymosi lygmeniu ES labai aktyviai remia žmogaus teisių organizacijas, ypač mokydama darbuotojus ir teikdama finansinę pagalbą nustatant žmogaus teisių pažeidimo atvejus, patvirtinant juos dokumentuose, vykdant žmogaus teisių pažeidimų stebėseną ir ginant asmenis, kurių teisės buvo pažeistos. Komisija ypač skatina pilietinę visuomenę aktyviai įsitraukti į šalies atkūrimo ir nacionalinio sutaikinimo programas, įskaitant pilietinės visuomenės mainų su kitomis regioninėmis organizacijomis programas, teisininkų padėjėjų rengimą, visuomenės informavimo kampanijas bei pagalbą moterų teises ginančioms organizacijoms, kad jos galėtų stiprinti savo politinį atstovavimą ir aktyviau įsitraukti į taikinimo procesus. Be to, ES remia programas, skirtas teisėsaugai ir teisminei sistemai stiprinti.

Tačiau šiuo metu svarbiausia užtikrinti saugumą Somalyje, kad taikinimo procesas eitų į priekį. Nesaugi aplinka gali tik bloginti padėtį žmogaus teisių požiūriu ir skatinti tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus. Bet kokia ilgalaikė taika Somalyje turi būti grindžiama teisingumo atkūrimu reikalaujant iš visų konflikto šalių atsakyti už visuose šalies regionuose vykstant šiam konfliktui padarytus žmogaus teisių pažeidimus.

Pirmininkas. - Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks pasibaigus diskusijoms.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), *raštu. – (FI)* Pone pirmininke, iš visų šią savaitę priimtų skubių rezoliucijų Somalio atvejis mus sujaudino labiausiai. Prieš tris savaites trylikametė mergaitė Aisha Ibrahim Duhulow buvo nužudyta užmėtant akmenimis po to, kai ją išprievartavo trys vyrai. Šiems vyrams nieko neatsitiko, bet mergaitė buvo apkaltinta neištikimybe ir pagal šariato įstatymą pasmerkta myriop.

Egzekucija vyko Kismajo mieste Somalio pietuose, stadione, kur stebint tūkstantinei miniai penkiasdešimt vyrų mirtinai užmėtė mergaitę akmenimis. Įvykdyti mirties nuosprendį Aishai nurodė karinė grupuotė "Al-Shabab", kontroliuojanti Kismajo miestą. Jos nariai taip pat nužudė berniuką, bandžiusį sustabdyti Aishos Duhulow egzekuciją. Toks griežtas ir nehumaniškas šariato teisės nuostatų aiškinimas, kad neištikimybė turi būti baudžiama mirtinai užmėtant prasikaltusį asmenį akmenimis, įgavo tokį nesuvokiamai žiaurų mastą, kad buvo nužudyta nekalta mergaitė, pati tapusi išprievartavimo auka.

Todėl turime pasmerkti tokią praktiką ir reikalauti, kad Somalio Vyriausybė ir Afrikos Sąjunga padarytų tą patį ir kuo skubiau imtusi konkrečių veiksmų siekiant ateityje užkirsti kelią tokioms brutalioms egzekucijoms. Mes pritariame teisėtos Somalio Vyriausybės pastangoms perimti Kismajo uosto kontrolę ir raginame patraukti atsakomybėn Aishos Ibrahim Duhulow išprievartavimu kaltinamus asmenis. Kaip siūloma rezoliucijoje dėl Somalio, ES valstybės narės raginamos teikti visą paramą, kurios reikia norint Somalyje ilgam laikui įtvirtinti demokratinę valdžią, taip pat padėti Somalio Vyriausybei perimti visos šalies kontrolę ir įtvirtinti teisinės valstybės principus.

12.2. Mirties bausmė Nigerijoje

Pirmininkas. - Kitas klausimas – diskusijos dėl šešių pasiūlymų priimti rezoliuciją dėl mirties bausmės Nigerijoje⁽³⁾.

Marios Matsakis, autorius. – Pone pirmininke, Nigerijos baudžiamojo teisingumo sistemai būdinga korupcija, aplaidumas ir didelis išteklių trūkumas. Padėtį dar labiau blogina ir tai, kad islamo šariato teismų jurisdikcijai priklauso trečdalio Nigerijos valstijų baudžiamosios bylos. Tokie religiniai teismai, kuriems vadovauja nesveiko proto fanatikai, net ir dabar, šiame amžiuje, siekdami įbauginti žmones priima mirties nuosprendžius, taip pat nuosprendžius, pagal kuriuos skiriamos asmens išplakimo arba galūnės nupjovimo bausmės.

Mes Europoje, žinoma, smerkiame tokius anachronistinius religinius teismus, bet kaip pats islamo pasaulis juos vertina? Kodėl politiniai islamo autoritetai ir islamo valstybės, kai kurios iš jų yra labai galingos ir įtakingos regioniniu ir pasaulio mastu, su kai kuriomis iš jų esame pasirašę prekybos partnerystės susitarimus, kodėl jos neprisiima atsakomybės ir nepaskelbia karo šariato teisei, islamo teismui ir kitoms panašioms blogybėms? Kodėl pažangesnių islamo šalių religiniai vadovai patys nepasmerkia tokios islamo religijos apraiškos? Mano nuomone, jų tylėjimas ar "drungna" reakcija prilygsta tyliam tokios veiklos rėmimui, todėl manau, kad jie tiek pat kalti, kaip tie, kurie iš tikrųjų vykdo šariato teismus.

Norėčiau, kad ši žinia, rodanti mūsų pasibjaurėjimą šiuo islamo fundamentalizmo aspektu, pasiektų tuos islamo pasaulio asmenis, kurie turėtų imtis drastiškų priemonių, kad padėtis pasikeistų į gerąją pusę, bet, deja, jie to nedaro.

Paulo Casaca, autorius. – (PT) Pone pirmininke, nors Nigerijos atvejis, žinoma, nepalyginamas su tuo, kas vyksta Somalyje, manau, kad esama rimto pavojus, jog padėtis gali tapti labai panaši kaip Somalyje. Kaip buvo pasakyta, šariato teisė galioja trečdalyje šalies teritorijos, kurioje akivaizdžiai pažeidžiamos žmogaus teisės.

Šiuo atžvilgiu turiu pasakyti, kad prieš kalbėdami apie religinius vadovus ar juos pasmerkdami, ypač islamo religinius vadovus, neturime užmiršti, kad mūsų pagrindinis vaidmuo — palaikyti dialogą su tais islamo pasaulio vadovais, kurie nepritaria tokiam fanatiškam požiūriui, ir juos skatinti.

Galiu patikinti jus, kad tokių vadovų yra daug, aš asmeniškai pažįstų daugybę jų. Problema ta, kad užuot kalbėjusios su šalimis ir islamo pasauliu, kuris puoselėja tokias pačias vertybes ir išpažįsta tokias pačias pažiūras kaip ir mes, Europos institucijos elgiasi priešingai. Europos institucijos, regis, labiau linkusios nuolaidžiauti didžiausiems fanatikams ir pažeidėjams, tiems, kurie "žlugdo" visų musulmonų žmogaus teises, nes musulmonai – turime tą pripažinti – yra pagrindinės tokios padėties aukos. Jie yra mūsų svarbiausi sąjungininkai. Tai žmonės, su kuriais turime dirbti išvien. Tai žmonės, su kuriais bendradarbiaudami mes, socialistai, neabejotinai galėtume spręsti šias problemas.

Ryszard Czarnecki, autorius. – (PL) Pone primininke, šios diskusijos, žinoma, tam tikra prasme yra diskusijos dėl mirties bausmės, kaip tokios, bet nenorėčiau, kad jos pakryptų tokia linkme, nes, tiesą sakant, turėtume kalbėti apie konkrečią padėtį.

Aišku, mums žinoma iš ataskaitų, kad pastaruoju metu sumažinus mirties bausmių skaičių nusikalstamumas šalyje nesumažėjo. Tai skatina mirties bausmės šalininkus toliau raginti jos neatsisakyti. Bet, kaip žinoma, vien praeitais metais tik 7 iš 53 Afrikos Sąjungos valstybių narių vykdė nuosprendžius, 13 Afrikos šalių ši bausmė panaikinta teisiškai, o dar 22 šalys panaikino ją praktiškai.

Manau, kad Nigerija turėtų eiti šiuo keliu, galbūt Europos Sąjungai taikant tam tikrą spaudimą. Galėtume pažymėti tai, kad mirties bausmė skiriama nepilnamečiams ir jauniems asmenims. Tokių nuteistųjų Nigerijoje

⁽³⁾ Žr. protokolą.

yra labai daug, ne mažiau kaip keturiasdešimt. Tai, kad mirties nuosprendžio įvykdymo laukia nepilnamečiai, ypač šokiruoja.

Tai, žinoma, daug platesnis klausimas. Nigerija yra ta šalis, kurioje labai nesudėtinga pasmerkti asmenį myriop, ypač atsižvelgiant į tai, kad ketvirtadalyje šalies regionų galioja šariato teisė, islamo, musulmonų teisė, kuri iš tikrųjų leidžia priimti nuosprendžius, pagal kuriuos skiriamos galūnių pašalinimo, taip pat išplakimo bausmės. Tokia padėtis nepriimtina. Turime apie tai garsiai kalbėti.

Michael Gahler, *autorius.* – (*DE*) Pone pirmininke, Nigerija yra viena iš didžiausių, taip pat politiniu ir ekonominiu požiūriu svarbiausių Afrikos šalių. Ji taip pat yra svarbiausia mūsų šio regiono partnerė. Deja, šalies teisinės srities padėtis, ypač baudžiamojo teisingumo sistemos atžvilgiu, toli gražu nėra tokia, kaip norėtųsi. Šiose diskusijose daugiausia kalbėjome apie mirties bausmę. Nigerijoje yra daug mirties bausme nuteistų kalinių, laukiančių, kol bus priimtas sprendimas dėl jų skundo. Ketvirtadalis kalinių apeliacinių skundų nagrinėjimų truko 5 metus, 6%, pateikę apeliacinius skundus, laukė daugiau nei 20 metų. Tokia padėtis nepriimtina, todėl raginame Europos Komisiją padėti Nigerijos valdžios institucijoms pagerinti šalies padėtį teisinėje srityje ir pateikti rekomendacijas, kurios šaliai galėtų šiuo atžvilgiu būti naudingos. Taip pat buvo sukurta Prezidento tyrimų komisija teisingumo vykdymo reformos klausimais, parengusi rekomendacijas, nurodančias kryptį, kuria Nigerija turėtų eiti pirmyn. Tačiau manau, kad šioje srityje reikia taikyti didesnį politinį spaudimą.

Ewa Tomaszewska, *UEN frakcijos vardu.* – *(PL)* Pone pirmininke, gali būti pasmerktas myriop už tai, kad esi skurdžius — tokia Nigerijos tikrovė. Kreipiuosi į Nigerijos valdžią prašydama paskelbti moratoriumą mirties nuosprendžiams ir visus juos pakeisti įkalinimo bausme.

Šimtai nuteistųjų, kuriems skirta mirties bausmė, neturi lėšų, kad galėtų užsitikrinti teisingą bylų nagrinėjimą. Pasmerkti myriop, remiantis prisipažinimais arba įrodymais, gautais naudojant smurtą, neturėdami galimybės pasamdyti advokatų, kurie tinkamai teisiškai jiems atstovautų, neturėdami galimybės rasti bylų, dingusių prieš penkerius ar penkiolika metų, asmenys nežmoniškomis sąlygomis laukia mirties bausmės įvykdymo. Daugelis jų pro savo kamerų langus gali matyti kiemą, kuriame vykdomi mirties nuosprendžiai. Apytikriai keturiasdešimt nuteistųjų, kuriems paskirta mirties bausmė, yra nepilnamečiai. Inkriminuojamas nusikalstamas veikas jie įvykdė būdami 13–17 metų amžiaus. Apeliacinio skundo nagrinėjimas vidutiniškai trunka penkerius metus, bet kai kuriais atvejais nuteistiesiems sprendimo tenka laukti dvidešimt metų. 41% nuteistųjų, kuriems skirta mirties bausmė, apeliacinių skundų nepateikia, nes jų bylos dingo arba jie nežino, kaip užpildyti apeliacinį skundą, o advokatams pasamdyti neturi lėšų. Nigerijoje pagal įstatymą draudžiama kankinti kalinius. Prisipažinimas ar įrodymai, gauti naudojant smurtą, nepripažįstami galiojančiais. Nepaisant to, policija vis dėlto griebiasi kankinimų. Tardymai vyksta ilgai. Tokiu būdu išgauti aukų prisipažinimai dažnu atveju yra vienintelis įrodymas jiems inkriminuojamų nusikaltimų bylose. Skurdūs kaliniai, iš esmės, neturi galimybės užsitikrinti, kad jų bylos būtų nagrinėjamos teisingai.

Erik Meijer, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (*NL*) Pone pirmininke, mirties bausmė savaime yra siaubingas dalykas. Užuot suteikus galimybę tiems, kurie nusikalto kitam žmogui ar visuomenei, pasitaisyti ir ateityje tapti geresniais žmonėmis, jiems atkeršijama skiriant mirties nuosprendį. Tai neatitaisomas sprendimas, kartais priimamas net pažeidžiant teisingo teisingumo vykdymo principus. Dar baisiau, kai mirties bausmė skiriama už nesunkius nusikaltimus. Tokią padėtį Nigerijoje lemia prastas baudžiamojo teisingumo sistemos organizavimas, prie kurios dar prisideda administracinis chaosas.

Be to, šiaurinėse Nigerijos federalinėse valstijose vis labiau stiprėja fundamentalizmo ideologija, įtvirtinanti nuostatą, kad Dievas įpareigoja žmogų žudyti nuodėminguosius. Priešingai nei Somalyje, Nigerijos Vyriausybė geba kovoti su tokios ideologijos padariniais, apie kuriuos kalbėjome diskutuodami pirmesniu darbotvarkės klausimu. Nors Nigeriją sudaro atskiros nepriklausomos federalinės valstijos, jų valdymą koordinuoja centrinė valdžia, kuri dažnu atveju naudojant pučą atsidurdavo karinėse rankos. Padėtis šiuo metu Nigerijoje, regis, pagerėjo, nėra jokios diktatūros ir kruvinų konfliktų. Nemaža dalis regionų šiaurėje, kaip antai Iranas, tam tikros Somalio dalys ir Pakistano dalis šiaurės vakaruose, sudaro teritoriją, kurios teisingumo sistema grindžiama viduramžiais galiojusiomis nuostatomis. Ją taip pat galima būtų pavadinti klasinio teisingumo sistema. Mirties bausmė skiriama dažniausiai skurdiems nuteistiesiems, kurie neturi galimybės gauti teisinės pagalbos. Privalome iš visų jėgų stengtis gelbėti šiuos žmones nuo chaoso, savavaliavimo ir fanatizmo.

Laima Liucija Andrikienė (PPE-DE). - (*LT*) Šiandien pagrindinė žinia, kurią Europos Parlamentas siunčia Nigerijos Federalinei ir Valstijų vyriausybėms, tai nedelsiant sustabdyti mirties bausmės vykdymus, paskelbti moratoriumą mirties bausmės vykdymui, apskritai panaikinti mirties bausmę.

Juk 137 iš 192 Jungtinių Tautų valstybių narių yra panaikinusios mirties bausmę. Net ir tarp 53 Afrikos Sąjungos valstybių narių Nigerija yra viena iš nedaugelio, kur mirties bausmė dar vykdoma.

Pačioje Nigerijoje dirbo ir nacionalinė tyrimų grupė, ir Prezidento komisija, kurios pateikė savo rekomendacijas atsisakyti mirties bausmių, nes jos nemažina nusikalstamumo.

Raginu ir prašau Tarybą, Komisiją ir valstybės nares išnaudoti visas turimas galimybės ir kontaktus su Nigerijos valstybės valdžios institucijomis siekiant, kad Nigerijoje įstatymo vardu būtų liautasi žudyti žmones, visų pirma nepilnamečius.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). - (*PL*) Pone pirmininke, mirties bausmė visada buvo tema, verčianti susimąstyti ir kelianti daug klausimų. Pirma, ar vienas žmogus turi teisę priimti sprendimą dėl kito žmogaus teisės gyventi? Antra, ar gali šis sprendimas būti priimtas, jei prisipažinimas buvo išgautas kankinant? Ar jauni žmonės, nepilnamečiai turėtų būti baudžiami mirtimi, ar mokomi? Kyla dar daugybė tokių klausimų, bet atsakymas visada bus vienas: niekam nesuteikta tokia teisė. Žmonės patys sau tokią teisę suteikė, taigi jie gali jos ir atsisakyti panaikindami mirties bausmę. Skiriu šiuo žodžius Nigerijos valdžiai, taip pat visiems tiems, kurie save laiko kitų žmonių gyvenimo ir mirties viešpačiais.

Siim Kallas, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas.* – Pone pirmininke, nuo nepriklausomybės atgavimo Nigerijoje buvo tik trys laikotarpiai, kai šalyje galiojo civilinė teisė, o 29 metus šalis buvo valdoma pagal karinę teisę.

Prieš devynerius metus Nigerija žengė žingsnį demokratijos link ir sugrįžo prie civiline teise grindžiamo valdymo, visi po to šalyje vykę rinkimai buvo plačiai kritikuojami dėl pažeidimų, sukčiavimo ir smurto. 2007 m. balandžio mėn. įvykę rinkimai galėjo tapti pavyzdžiu kitoms šalims, bet šalis šia proga nepasinaudojo ir nepaisant abejonių dėl rinkimų rezultatų teisėtumo valdžios vairas buvo perduotas naujajai vyriausybei. Atsižvelgiant būtent į šias aplinkybes ir nepamirštant stabilumo Nigerijoje svarbos Afrikai, turi būti pasirinkta tinkama strategija dėl šalies vyriausybės įtraukimo į konstruktyvų dialogą žmogaus teisių srityje.

Komisija visiškai pritaria garbingų Parlamento narių išreikštam susirūpinimui dėl mirties bausmės ir sutinka su tuo, kad kol mirties bausmė dar nėra visiškai panaikinta, būtina paskelbti moratoriumą dėl visų mirties nuosprendžių vykdymo.

Tačiau reikėtų pripažinti, kad Nigerijai sugrįžus prie civilinės teisės šalyje padėtis žmogaus teisių srityje apskritai pagerėjo. Iš tiesų buvo imtasi žingsnių pradėti šalyje diskusijas dėl to, ar mirties bausmė naudinga kaip atgrasymo nuo sunkių nusikaltimų priemonė. Kelių nuteistųjų, kuriems buvo paskirta mirties bausmė, apeliaciniai prašymai dėl šio bausmės panaikinimo buvo patenkinti šiais metais ir Nigerija įsipareigojo pradėti su ES intensyvų aukšto lygio politinį dialogą, apimantį, *inter alia*, klausimus žmogaus teisių srityje.

Komisija labai prisidėjo prie to, kad būtų pradėtas šis procesas, kuris gali išsirutulioti į globalią ES politinę strategiją Nigerijos atžvilgiu ir kuris jau suteikė galimybę suformuoti ministrų lygmeniu svarbų "trejetą" ir priimti išsamų bendrą komunikatą.

Vykstant šiam dialogui bus galima konstruktyviai aptarti žmogaus teisių klausimus ir pradėti bendradarbiavimo veiklą tokiose svarbiausiose srityse, kaip taika ir saugumas bei valdymas ir žmogaus teisės. Šiuo metu svarstomos įvairios bendradarbiavimo iniciatyvos, įskaitant paramos teikimą siekiant stiprinti tiriamąjį Nigerijos policijos pajėgumą; programas, skirtas teisingumo sistemos prieinamumui didinti skurdžiai gyvenantiems gyventojams ir paramą kalėjimams pertvarkyti; paramą veiklai kovojant su korupcija; paramą demokratiniams procesams plėtoti; paramą federalinėms institucijoms, atsakingoms už kovą su prekyba žmonėmis, narkotikų kontrabanda, žmogaus teisių pažeidimus ir prekybą padirbtais vaistais.

Kad šios akcijos duotų kuo geresnių rezultatų, su jomis turės būti supažindinta pilietinė visuomenė ir eiliniai gyventojai. Komisija parengs strategiją, grindžiamą bendra parama vietinei žiniasklaidai ir kultūros iniciatyvoms, pagal kurią bus teikiama parama bendradarbiavimo iniciatyvoms opiose srityse ir vykdoma visuomenės švietimo veikla klausimais, susijusiais su pagarba pagrindinėms žmogaus teisėms ir laisvėms ir pagrindinėmis demokratijos vertybėms, geru valdymu, rūpinimusi aplinka ir pan.

Pirmininkas. - Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks pasibaigus diskusijoms.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), *raštu.* – (*RO*) Žmogaus teisių klausimas tebereikalauja mūsų dėmesio, net ir šiuo metu, kai pasaulį ištikusi ekonominė krizė. Skurdas bei politinių ir ekonominių perspektyvų

neturėjimas visada blogina žmonių gyvenimo sąlygas. Svarbių problemų sąraše su pagarba žmogaus teisėms susiję klausimai dažnai atsiduria pabaigoje ir mums, apakintiems savo pačių pažadais ekonomikos srityje, lengva nepastebėti to, kad pasaulyje esama daug vietų, kur tebėra skiriama mirties bausmė. Šiuo atveju kalbu apie Nigeriją, šalį, turinčią 140 mln. gyventojų, kurioje, "Amnesty International" organizacijos duomenimis, nuo šių metų vasario mėn. 725 vyrai ir 11 moterų, kaltinamų tokiais nusikaltimais kaip ginkluotas apiplėšimas, žmogžudystė ar tėvynės išdavystė, laukia mirties nuosprendžio vykdymo. Be to, nerimą keliančiuose pranešimuose pabrėžiama, kad šios bylos nebuvo tinkamai išnagrinėtos teisme ir net kad įrodymai buvo gauti suimtuosius kankinant. Šie žmonės bus pakarti už nusikaltimus, kurių galbūt jie nepadarė, nes Nigerijoje skurdžiai gyvenantys žmonės visai nėra apsaugoti nuo baudžiamojo teisingumo sistemos, nors Nigerija yra Tarptautinio baudžiamojo teismo valstybė narė. Tarptautinė bendruomenė privalo dėti visas pastangas, kad Nigerijos Vyriausybė nedelsiant paskelbtų moratoriumą visiems mirties nuosprendžiams ir mirties bausmę pakeistų įkalinimu.

12.3. al-Kurd šeimos atvejis

60

LT

Pirmininkas. - Kitas klausimas – diskusijos dėl šešių pasiūlymų priimti rezoliuciją dėl al-Kurd šeimos atvejo (4).

Marios Matsakis, autorius. – Pone pirmininke, pirmiausia noriu pasakyti, kad šiuo klausimu kalbėsiu savo vardu.

Taip pat noriu pasakyti, kad puikiai žinau ir manau, kad jūs taip pat turėtumėte tą išgirsti, kad viską, kas šiuose Rūmuose pasakoma Izraelio atžvilgiu, Izraelio vadovai labai kruopščiai išnagrinėja, bet visiškai nepaiso reikalo esmės. Vienintelis veiksmas, kurio jie imasi — įvairiais būdais užsipulti tuos Europos Parlamento narius, kurie kokiu nors būdu kritikavo kokius nors Izraelio padarytus pažeidimus.

Šiuo atžvilgiu turiu asmeninės patirties. Pastaruoju metu šiuose Rūmuose vykusiose diskusijose dėl Izraelyje kalinčių palestiniečių gan aštriais žodžiais užsipuoliau Izraelio Vyriausybės valdininkus. Tą padariau norėdamas jiems pabrėžti, kad pozicija, kurios jie laikėsi — bijau, tebesilaiko ir dabar — dėl palestiniečių kalinių yra visiškai nežmoniška ir nusikalstama.

Po tokios mano kalbos negana to, kad Izraelio ambasadorius Kipre pradėjo prieš mane politinę šmeižimo kampaniją, bet dar ir Izraelio Kneseto pirmininkė Dalia Itzik parašė Europos Parlamento pirmininkui oficialų skundo laišką dėl mano kalbos. EP pirmininkas H. P. Pöttering pasistengė atsakyti į šį skundą kuo diplomatiškiau ir esu jam dėkingas už tai, kad gynė EP narių teisę laisvai išsakyti savo nuomonę šiuose Rūmuose vykstančiose diskusijose. Taip pat dėkoju jam už tai, kad davė man savo atsakymo poniai D. Itzik kopiją. Turiu šį laišką čia ir perduodu jį sekretoriatui kaip įrodymą, kad sakau tiesą.

Dar daugiau – noriu poniai D. Itzik pasakyti štai ką: Europos Parlamente ir apskritai ES mes turime teisę reikšti savo nuomonę laisvai ir demokratiškai. Galbūt jums, ponia D. Itzik, vertėtų tą patį užtikrinti savo parlamente ir savo šalyje.

Pačios rezoliucijos ir jos esmės klausimu yra du dalykai, kuriais norėčiau pakalbėti. Pirma, rezoliucijoje kalbama ne apie kažkokį civilinės teisės pažeidimą, kaip kai kurie blogai informuoti ar kitus blogai informuojantys EP nariai mano: tai akivaizdžiai politinis klausimas, susijęs su visų Izraelio vyriausybių tęsiama politika, kuria siekiama iškraustyti palestiniečius iš namų ir žemių ir jėga – ar griebiantis teisinių gudrybių – užimti kuo didesnę okupuotų teritorijų dalį ir prijungti prie Izraelio valstybės.

Antra, Izraelio atstovybė ES pasirinktinai keliems EP nariams išsiųstame dokumente mėgina įrodyti, kad minėtasis turtas Izraeliui priklauso dėl istorinių priežasčių. Šiame dokumente tvirtinama, kad dvi žydų nevyriausybinės organizacijos nusipirko žemės ginčijamame rajone, kurioje esantys pastatai buvo pastatyti valdant Otomanų imperijai. Atvirai kalbant, šis reikalavimas negali būti rimtai vertinamas ir jo svarstyti net neverta.

Baigdamas norėčiau pakartoti savo nuomonę, kad nebūtų jokių klaidingų aiškinimų: gerbiu žydų tautos žmonių teisę turėti savo valstybę, bet Izraelio Vyriausybė taip pat turėtų gerbti palestiniečių teisę turėti savają.

Véronique De Keyser, *autorė.* – (*FR*) Pone pirmininke, ši skausminga al-Kurd šeimos iškraustymo problema turi du aspektus — politinį ir humanitarinį.

⁽⁴⁾ Žr. protokolą.

Politinis aspektas susijęs su Rytų Jeruzalės statusu. Izraelis tvirtina, kad ši teritorija yra neatsiejama Izraelio dalis. Tačiau derėtų patiems prisiminti, kad nei Europa, nei tarptautinė bendruomenė niekada nepripažino Izraelio teisių Rytų Jeruzalėje.

JT Saugumo taryba savo Rezoliucijoje Nr. 252 visiškai aiškiai pareiškė, kad visos Izraelio priimtos teisinės ir administracinės priemonės bei nuostatos, įskaitant žemės ir turto ekspropriaciją, kuria linkstama pakeisti teisinį šios teritorijos statusą, yra negaliojančios ir todėl Rytų Jeruzalės statuso jos pakeisti negali.

JT Saugumo taryba apie tai priminė Izraeliui jau 1980 m., kai šis priėmė teisėkūros priemones, kuriomis buvo siekiama padaryti suvienytą Jeruzalę savo sostine, ir Rezoliucijoje Nr. 476 reikalauja, kad Izraelis nedelsiant atsisakytų politikos ir panaikintų teisės aktus, kuriais siekiama pakeisti šventojo miesto pobūdį ir statusą. JT Saugumo tarybos Rezoliucijoje Nr. 478 patvirtinama, kad visi teisės aktai, priimti Izraelio siekiant pakeisti miesto statusą, yra negaliojantys. Nei JT, nei Europa prie šio klausimo daugiau nesugrįžo.

Taigi nepaisant visų mūsų, esančių šiuose Rūmuose, pagarbos Izraelio nepriklausomybei ir teisingumo sistemai, žinome, kad Izraelis laiko Rytų Jeruzalę neatsiejama teritorijos dalimi tik remdamasis teise, kuri šiuo klausimu prieštarauja tarptautinei teisei, pagal kurią Izraeliui nesuteikta jokių teisių Rytų Jeruzalėje.

Taigi al-Kurd šeimos iškraustymo atvejis turi būti vertinamas vadovaujantis būtent tokiu politiniu požiūriu, netraktuojant jo vien tik kaip ginčo dėl turto. al-Kurd šeima buvo iškraustyta iš savo namų žydų šeimos, kuri tik visai neseniai emigravo į Izraelį, naudai. Iš al-Kurd šeimos buvo atimta teisė į savo nuosavybę, dėl kurios jie kovojo 40 metų, ir kai kurie iš mūsų Parlamento narių, kurie buvo susitikę su šia šeima, gali geriau už mane papasakoti, kokią žmogiškąją dramą šie žmonės išgyvena.

Džiaugiuosi tuo, kad mes, nepaisydami partinių skirtumų, vieningai raginame Izraelį atkurti teisingumą ir sugrąžinti al-Kurd šeimai nuosavybę.

(Plojimai)

Luisa Morgantini, *autorė. – (IT)* Pone pirmininke, ponios ir ponai, vidury nakties lapkričio 9 d. palestiniečių al-Kurd šeima buvo iškraustyta Izraelio policijos iš savo namų Sheikh Jarah rajone Rytų Jeruzalėje. Ši pabėgėlių šeima, t. y. motina, pusiau paralyžiuotas tėvas, turintis širdies ligą, ir penki vaikai, gyvenanti čia nuo 1948 m., kartu su tūkstančiais kitų palestiniečių buvo išmesta iš savo namų Rytų Jeruzalėje.

Šiandien jie dar kartą liko be savo namų, nors namą, iš kurio jie buvo iškraustyti, nusipirko ir jame gyveno nuo 1956 m. Grupė ekstremaliai nusiteikusių naujakurių — ne vargšų žydų, kurie patyrė masinio žydų tautos naikinimo tragediją ir liko gyvi, bet fundamentalistų, kurie mano, kad ši žemė jiems priklauso pagal Dievo įstatymą — reiškia nuosavybės teisę į šį ir kitus 26 namus šiame rajone remdamiesi, kaip pasakė M. Matsakis, XIX a. Otomanų kodeksu, kurio neginčijamu autentiškumu abejoja net JAV valdžia. Tačiau planas jau parengtas: Izraelio statybos bendrovė ketina pastatyti 200 namų ant palestiniečių namų griuvėsių, iš kurių jie buvo iškraustyti.

Tik praeitą savaitę mes kartu su Europos Parlamento delegacija okupuotose Palestinos teritorijose, sudaryta iš narių, atstovaujančių visoms politinėms frakcijoms, aplankėme al-Kurd šeimą jų namuose ir savo akimis matėme naujakurių, jau spėjusių užimti kai kuriuos namus, patyčias ir smurtą, kuriuos palestiniečiai turėjo kas dieną kęsti.

Dabar jie yra benamiai, todėl mes rezoliucijos 4 pastraipoje raginame kuo skubiau grąžinti Al-Kurd šeimai nuosavybę, bet apgailestauju, kad PPE frakcija, palaikiusi kompromisinį tekstą ir balsavusi už šią konkrečią pastraipą, dabar prašo, kad dėl jos būtų balsuojama atskirai, nors kompromisiniam tekstui pritarė visi. Tačiau šiandien al-Kurd šeima liko ne tik be savo namo, bet taip pat be palapinės, kurią pastatė vieno palestiniečio namo kieme, nes Izraelio buldozeriais ji buvo du kartus nugriauta. Likusių 500 šeimų Sheikh Jarah rajone laukia tas pats likimas, jei mes griežtai neįsikišime ir nesustabdysime šių nusikaltimų, šio nuolatinio namų griovimo, dažnu atveju gavus valdžios leidimą.

Todėl manau, kaip taip pat pasakė V. De Keyser, Izraelis Rytų Jeruzalės atžvilgiu vykdo į kolonializmą nukreiptą politiką, kuriai tarptautinė bendruomenė nepritaria. Manau, dabar atėjo laikas, kai privalome imtis konkrečių žingsnių, kad būtų užkirstas kelias Izraelio veiksmams, toliau griaunantiems taiką tarp palestiniečių ir izraelitų, o ne tik pabrėžtinai prašyti Izraelio gerbti tarptautinę teisę.

Ryszard Czarnecki, *autorius.* – (*PL*) Pone pirmininke, jaučiu, kad šis atvejis skiriasi nuo pirmiau aptartųjų. Trylikametės mergaitės nužudymas laukinės minios akivaizdoje Somalyje bei mirties bausmė ir šimtai mirties

nuosprendžio vykdymo laukiančių kalinių Nigerijoje — tai klausimai, kurie skiriasi nuo atvejo, kuriuo diskutuojame dabar.

Turime pasakyti, kad esame palestiniečių šeimos dramos stebėtojai, ir privalome į ją reaguoti. Kita vertus, norėčiau pabrėžti, kad, priešingai nei dėl Nigerijos ir Somalio, šis klausimas nėra visiškai aiškus. Dėl istorinių šios teritorijos peripetijų per pastaruosius 50 metų aukomis dažnai tapdavo ir žydai, ir palestiniečiai. Žinoma, abi pusės ne vienodai nukentėjo, bet dabar ne apie tai kalbame. Įsiterpiau norėdamas pasakyti, kad ateityje turėtume vertinti tokius atvejus platesniu požiūriu. Galbūt tuomet mūsų vertinimai bus teisingesni nei kartais dabar.

Bernd Posselt, *autorius.* – (*DE*) Pone pirmininke, Izraelio tautos istorija — tai begalinė tremčių istorija. Prieš du tūkstančius metų jie buvo išvaryti iš savo gimtinės ir išsibarstė po visą pasaulį. Šimtmečiais jie buvo persekiojami ir tremiami iš šalių, kuriose turėjo prieglobstį. Siaubingas visų šių persekiojimų ir trėmimų kulminacijos taškas buvo holokaustas, nusikaltimas žmogiškumui, po kurio daugybė žydų tautybės žmonių sugrįžo į Šventąją Žemę, protėvių žemę, kurioje vėl vyksta susidūrimai, trėmimai ir teisiniai ginčai.

Esant tokiai padėčiai Europos Parlamentas nieko daugiau negali padaryti, tik kiek galima remti Izraelio valstybės ir taikingos palestiniečių dalies, kurios dydžio negaliu nuspėti, ketinimą bandyti išspręsti šį klausimą taikiai abiejų šalių susitarimu. Nėra prasmės skubiai pasirinkti vieną atvejį ir dogmatiškai nutarti, kad vieną ketvirtadienį jis turi būti Strasbūre išspręstas. Tačiau mes turėjome aiškių priežasčių dalyvauti rengiant šią rezoliuciją. Norėjome dalyvauti šiame diskusijų procese ir manome, kad žmogaus teisės nedalomos.

Žinoma, nesame abejingi al-Kurd šeimos likimui ir norime aptarti, kaip jai padėti. Tačiau nemanome, kad tą reikėtų daryti autoritariškai. Todėl 4 pastraipa, mūsų nuomone, tam tikra prasme yra dogmatiška ir nepadės šiuo atveju užtikrinti teisingumo. Todėl manome, kad turime įsikišti žmogaus teisių, žinoma, ir al-Kurd šeimos, gynimo ir taikos proceso rėmimo pagrindu, bet tą galime daryti tik vesdami dialogą su abiem šalimis, o ne vienašališkai palaikydami vieną konflikto šalį. Todėl mes tvirtai remiame rezoliuciją, bet prašome atskiro balsavimo dėl 4 pastraipos, nes šis klausimas turi būti sprendžiamas vietoje. Siūlome savo paslaugas sprendžiant jį.

Jana Hybášková, PPE-DE frakcijos vardu. – (CS) Pone pirmininke, qui bonum, leiskite man nepritarti tam, kaip šis Parlamentas neišmintingai įsitraukė į konkrečius politinius Izraelio ir Palestinos konflikto šalių interesus. Problema glūdi Rezoliucijos Nr. 242 – kuriai daugiau metų nei man – neaiškume, nes joje nenustatyta teisinės jurisdikcijos ribų Rytų Jeruzalės atžvilgiu. Ar tai civilinis ginčas? Ne. Ar jis susijęs su Ketvirtąja Ženevos konvencija? Ne.

Mes lengvabūdiškai tikimės užbėgti už akių būsimai taikos konferencijai neturėdami teisės taip elgtis. Delegacijos Palestinoje vadovas aplankė teisėtai kalta pripažintą šeimą, tai pakurstė kraštutinę Izraelio pareigūnų provokaciją ir šitaip gimė ši rezoliucija, bet ja, deja, nieko nepasieksime. Būtina kurti prielaidas esminiam Europos Parlamento politinio požiūrio į Izraelio dalyvavimą bendruomenės programose pokyčiui ir gerinti politinius santykius, kurių mums, deja, nepavyko pagerinti demokratinėmis priemonėmis. Užuot pasiekę demokratinį sprendimą, mūsų deleguoti EP nariai sukėlė izraeliečių pasipriešinimą. Užuot sprendę problemą, mes pilame žibalo į ugnį. Taip mūsų Parlamentui elgtis nedera.

Proinsias De Rossa, *PSE frakcijos vardu*. – Pone pirmininke, džiaugiuosi galėdamas pasakyti, kad buvau mūsų oficialios delegacijos Palestinoje, kuri aplankė al-Kurd šeimą, narys. Tai buvo prieš dvi savaites ir tuo metu ši šeima dar turėjo vilties, kad Izraelio teismas priims teisingą sprendimą. Deja, šios viltys buvo bergždžios ir dabar jie ne tik liko be namų, bet net buvo priversti palikti savo rajoną, kur buvo pasistatę palapinę.

Sunku puoselėti bent kokią viltį, kad abi pusės susitars ir ras ilgalaikį šio konflikto sprendimą, ypač atsižvelgiant į sekinamą karą su palestiniečiais, kurio liudininkais mes tapome per šį vizitą, apie kurį byloja ir šis iškeldinimas. Pasibaisėtina, kad būtent tokiu metu, kai įvykdyta tiek daug tarptautinės teisės pažeidimų, kai šeimos iškeldinamos iš savo namų, o jų vietoje apgyvendinami naujakuriai, mes net svarstome galimybę pagerinti santykius su Izraeliu. Vienuolika tūkstančių palestiniečių sėdi kalėjimuose. Kalėjime uždaryti keturiasdešimt palestiniečių išrinktų atstovų, įskaitant parlamento pirmininką, taip pat 300 vaikų, kuriems dar nėra aštuoniolikos, o kai kurie iš jų yra tik dvylikos metų. Toks valstybės, kuri teigia esanti demokratinė ir laikosi tarptautinės teisės normų, elgesys nepriimtinas. Izraelis nėra tokia šalis, kokia tariasi esanti.

ES privalo primygtinai reikalauti, kad Izraelio Vyriausybė sugrąžintų al-Kurd šeimai jos nuosavybę. Izraelio Vyriausybei turi būti labai aiškiai pasakyta, kad jei ji nori toliau su ES turėti verslo ryšių, ji privalo ir praktikoje, ir retorikoje laikytis demokratinės ir humanitarinės teisės normų. Žinoma, turėtume atsisakyti bet kokios minties dėl santykių gerinimo su Izraeliu, kaip kad kai kurie EP nariai siūlo, kol dedasi tokie dalykai.

Baigdamas dar norėčiau pakalbėti procedūros klausimu. Manau, kad ketvirtadienio popietę pateiktas pasiūlymas dėl žodinių pakeitimų – tų pakeitimų, kurie neperteikia tikrosios padėties vietoje ir kurių neparėmė šios bendros rezoliucijos autoriai – yra žodinių pakeitimų pateikimo tvarkos pažeidimas. Manau, Parlamento sekretoriatas turėtų išnagrinėti šį klausimą ir pateikti reikiamus pasiūlymus, kad ateityje tokie dalykai nesikartotų.

Pirmininkas. - Gerb. P. De Rossa, tikrai atsižvelgsime į jūsų pasiūlymą. Jis bus pateiktas atitinkamiems asmenims, turint omenyje, kad ketvirtadienio popietės žodiniams pakeitimams tenka ypatinga reikšmė, nes, net jei nebuvo pakankamai prieštaraujančių kolegų, Rūmai vis tiek galėtų balsuoti prieš.

Marios Matsakis (ALDE). - Pone pirmininke, nors aš griežtai pasisakau prieš priimtus žodinius pakeitimus, norėčiau visgi apginti EP narių teisę teikti žodinius pakeitimus net ketvirtadienio popietėmis, ir aš labai griežtai smerkiu frakcijas – savąją pirmiausia – kurios nesugeba užtikrinti savo narių dalyvavimo čia ketvirtadienio popietėmis.

Pirmininkas. - Nenoriu pradėti ginčo, nes esu tikras, kad jūs suprantate.

Aš tik kalbu apie šiuose Rūmuose galiojančią tvarką. Žinoma, kiekvienas EP narys turi teisę ketvirtadienio popietėmis balsuoti skirtu metu teikti žodinius pakeitimus. Pagal mūsų Darbo tvarkos taisykles tam tikras narių skaičius gali jiems paprieštarauti. Tokių atvejų aukščiausiuoju lygiu jau yra buvę. Žinoma, jei EP nariai būtų kada nors pareiškę nepasitenkinimą dėl to, kad žodinis pakeitimas, kuriam Parlamentas akivaizdžiai nepritarė, buvo priimtas tik todėl, kad buvo per mažai jam prieštaraujančių narių, mes sugrįžtume prie pirminio teksto be nepriimtinų žodinių pakeitimų.

Jei pageidaujate, aš, žinoma, pateiksiu jums smulkesnės informacijos apie ankstesnius atvejus.

Charles Tannock, *PPE-DE frakcijos vardu.* – Pone pirmininke, kol dar nenustatėte savo laikmačio man skirtai kalbai rezoliucijos klausimu, aš taip pat norėčiau pasisakyti procedūriniu klausimu. Tai, kad Parlamento darbo tvarkos taisyklės gali būti pakeistos tik dėl to, kad EP nariai, sėdintys vienoje šių Rūmų pusėje, renkasi nedalyvauti čia ketvirtadienio popietėmis, mano nuomone, yra visiškai neteisėta ir nepriimtina. Tai jų problema, ne mūsų, ir mes turime visišką teisę vadovautis Parlamento Darbo tvarkos taisyklėmis, kurios turėtų nekintamai galioti ir visomis mūsų darbo savaičių dalinių sesijų Strasbūre dienomis.

Būčiau dėkingas, jei dabar galėtumėte nustatyti savo laikmatį mano kalbai rezoliucijos klausimu.

Pone pirmininke, šiose skubiai šaukiamose sesijose mes diskutuojame svarbiausių žmogaus teisių pažeidimų klausimais, susijusiais su kankinimais, prievartavimu ir žudymu. al-Kurd šeimos iš Rytų Jeruzalės atvejis net iš tolo šios kategorijos klausimų neatitinka. Tai civilinis ginčas tarp dviejų privačių šalių ir mums iš tikrųjų nėra reikalo kištis į jį. Šeimą iškeldino policija, kuri vykdė Izraelio Aukščiausiojo Teismo įsakymą. Šeima puikiai žinojo iš anksto apie numatomą jos iškeldinimą. Ši šeima, nepaisydama teismo nurodymo, 40 metų nemokėjo nuomos. Šis atvejis turi mažai įtakos platesniam Izraelio ir Palestinos konflikto sprendimo klausimui.

Įprastai šios diskusijos vyksta pagal dvipartinį principą. Tačiau šis kartas yra tiesiog dar vienas pavyzdys, kai buvo kurstomas priešiškumas Izraelio atžvilgiu ir sentimentai Palestinos atžvilgiu, ypač kitoje šių Rūmų pusėje. Kad ir kaip jie stengtųsi, negali nuslėpti to fakto, kad Izraelis yra demokratinė šalis, kurioje teisinė valstybė ir teisminės valdžios nepriklausomumas lieka pirmaeilės svarbos principai. Norėčiau, kad galėtume tą patį pasakyti apie "Hamas" vadovaujamą vyriausybę Gazos ruože.

Kolegos, ar nėra daug svarbesnių klausimų platesniame pasaulyje, kurie verti mūsų dėmesio diskusijose dėl žmogaus teisių?

Pirmininkas. - Ponios ir ponai, leiskite man paaiškinti vieną dalyką, kad daugiau prie jo nereikėtų sugrįžti.

Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklės nėra keičiamos ketvirtadienio popietėmis. Tiesiog ketvirtadienio popietėmis taikomos kitokios taisyklės, bet jos numatytos Darbo tvarkos taisyklėse. Pavyzdžiui, ketvirtadienio popietę vykstančiose diskusijose pagal procedūrą "prašau žodžio" pasisako du kalbėtojai, o ne penki.

Jei yra prašymas svarstyti dėl klausimo atidėjimo, nes nebuvo kvorumo, jis neatidedamas vėlesniam laikui ir anuliuojamas. Prašymai dėl žodinių pakeitimų pateikiami pagal skirtingas taisykles, jau formaliai nustatytas Darbo tvarkos taisyklėse, o ne pagal taisykles, kurias nustato posėdžio pirmininkas.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, *PSE frakcijos vardu.* – (*PL*) Pone pirmininke, lapkričio 9 d. naktį, sekmadienį, Izraelio policija iškeldino al-Kurd šeimą iš namų Sheikh Jarrah rajone Rytų Jeruzalėje, kur ji gyveno ilgiau kaip penkiasdešimt metų. Šis iškraustymas po ilgų ir kontraversiškų teisinių procedūrų dėl nuosavybės Izraelio teismuose ir valdžios institucijose vyko pagal Izraelio Aukščiausiojo Teismo liepos mėn. išleistą įsakymą.

Reikia pabrėžti, kad šeima buvo iškeldinta iš savo namų nepaisant griežtų tarptautinės bendruomenės protestų ir kad pagal Aukščiausiojo Teismo sprendimą iš esmės atveriamos galimybės kitiems šiame rajone esantiems dvidešimt šešiems namams užgrobti. Al-Kurd šeimos likimas ir daugelis kitų pavyzdžių, kai Izraelio valdžios nurodymu buvo griaunami kitų palestiniečių šeimų namai Rytų Jeruzalėje, kelia susirūpinimą. Tokie veiksmai yra neteisėti ir prieštarauja tarptautinei teisei, todėl tarptautinė bendruomenė ir ypač Artimųjų Rytų Ketvertas turėtų daryti viską, kas jų galioje, kad būtų apsaugoti šiame rajone ir kitose Rytų Jeruzalės dalyse gyvenantys palestiniečiai. Turėtume paraginti Izraelį nedelsiant sustabdyti gyvenviečių plėtimą ir apsaugos sienos statymą už 1967 m. nustatytų ribų. Šie veiksmai prieštarauja tarptautinei teisei ir kelia didelį pavojų dedamoms pastangoms išsaugoti ilgalaikę taiką tarp palestiniečių ir izraelitų.

Paulo Casaca (PSE). – (*PT*) Pone pirmininke, šiose diskusijose yra du pagrindiniai klausimai. Pirma, kalbama apie teisminę sistemą, kuri yra viena iš labiausiai nepriklausomų sistemų pasaulyje. Visai neseniai ši teisminė sistema net privertė savo šalies prezidentą atsistatydinti.

Šis ne vieną dešimtmetį užtrukęs teisinis ginčas dėl nuosavybės ir nuomos nemokėjimo negali būti lyginamas, pavyzdžiui, su milijonų irakiečių iškeldinimu, kurie ilgą laiką iki šio meto buvo palikti likimo valiai niekam nepasirūpinus užginčyti Irako Vyriausybės veiksmų teisėtumą ir niekam objektyviai nenustačius, kas vyksta visame šiame regione. Nes pirmiausia mums turi rūpėti pusiausvyra. Svarbiausia išlaikyti regione pusiausvyrą. Turiu pasakyti, kad buvau pritrenkta šiandien čia išgirstų bandymų užginčyti Izraelio valstybės teisėtumą.

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Pone pirmininke, Komisija labai susirūpinusi dėl pastarųjų įvykių Rytų Jeruzalėje, ypač dėl to, kad griaunami palestiniečių namai ir plečiamos naujakurių gyvenvietės Rytų Jeruzalėje.

Tokiu metu, kai siekiant remti Anapolyje pradėtą derybų procesą konflikto šalims ypač svarbu stiprinti pasitikėjimą viena kita, tokios priemonės labai nenaudingos. ES savo pareiškime, priimtame lapkričio 11 d., ragino Izraelio valdžios institucijas kuo skubiau atsisakyti tokių priemonių.

Be to, ES šį mėnesį ne kartą įvairiomis progomis reiškė susirūpinimą dėl Izraelio valdžios institucijų sprendimo Rytų Jeruzalėje statyti naujus gyvenamuosius rajonus. Tokie akivaizdžiai matomi veiksmai kenkia taikingo konflikto išsprendimo perspektyvai. Klausimas dėl Jeruzalės —tai vienas iš vadinamųjų galutinės būsenos klausimų, lemsiančių visą taikos derybų baigtį.

Komisija remia pastangas, dedamas siekiant apginti palestiniečių teisę likti gyventi Rytų Jeruzalėje, ir yra įsipareigojusi šią paramą teikti toliau.

Pirmininkas. - Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks pasibaigus diskusijoms.

13. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkas. - Kitas klausimas – balsavimas.

(Išsamūs balsavimo rezultatai pateikti protokole)

13.1. Somalis (balsavimas)

13.2. Mirties bausmė Nigerijoje (balsavimas)

13.3. al-Kurd šeimos atvejis (balsavimas)

- Prieš balsavimą dėl B konstatuojamosios dalies

Charles Tannock (PPE-DE). - Pone pirmininke, siūlau žodinį B konstatuojamosios dalies pakeitimą įrašant frazę "dėl ginčijamos nuosavybės". Jei pageidaujate, galiu perskaityti visą šią dalį: " kadangi šis iškraustymas po ilgų ir kontraversiškų teisinių procedūrų dėl ginčijamos nuosavybės Izraelio teismuose ir valdžios institucijose vyko pagal Izraelio Aukščiausiojo Teismo 2008 m. liepos 16 d. išleistą įsakymą". Kitaip tampa neaišku, kodėl šios procedūros vadinamos kontraversiškomis. Reikia tiksliai nurodyti kontraversiškumo esmę.

President. - Tiksliai galiu pasakyti, kad nemačiau keturiasdešimties kolegų, atsistojusių paprieštarauti dėl šio pakeitimo įtraukimo.

Taigi pareiškiu, kad B konstatuojamosios dalies žodinis pakeitimas priimtas.

Marios Matsakis (ALDE). - Pone pirmininke, kad ši konstatuojamoji dalis būtų dar labiau remiama, norėčiau pasiūlyti žodinį Ch. Tannocko pasiūlyto teksto pakeitimą. Siūlau prieš žodį "ginčijama" tik pridėti žodį "tariamai", taigi visa frazė skambėtų taip: "dėl tariamai ginčijamos nuosavybės". Tuomet šioje konstatuojamojoje dalyje bus nurodyta reikalo esmė, kaip pageidavo Ch. Tannock, bet klausimas dėl nuosavybės bus paliktas atviras.

Charles Tannock (PPE-DE). - Pone pirmininke, bijau, kad nesu taip nuodugniai susipažinęs su Darbo tvarkos taisyklėmis, bet nemanau, kad galima teikti žodinius kitų žodinių pakeitimų formuluočių pakeitimus, nebent tam pritartų visi Rūmai. Asmeniškai tam nepritariu ir, manau, kad mano frakcija taip pat.

Nėra tokio dalyko kaip tariamas ginčas: ginčas arba yra, arba jo nėra. Ginčas buvo nagrinėjamas teisme, kuris priėmė sprendimą. Bet aš norėjau tik paaiškinti ginčo esmę.

Pirmininkas. - Mane informavo apie tokį precedentą: kai siūloma pakeisti žodinio pakeitimo formuluotę, jei pirmojo žodinio pakeitimo autorius sutinka su tokiu formuluotės pakeitimu, dėl šio antrojo žodinio pakeitimo bus balsuojama. Jei pirmojo žodinio pakeitimo autorius su antruoju pakeitimu nesutinka, dėl šio pakeitimo nebus balsuojama.

Taigi apgailestauju, pone M. Matsakis, bet negaliu atsižvelgti į jūsų pasiūlytą pakeitimą.

Tačiau pono Ch. Tannocko pakeitimas nebuvo atmestas, nes jam neprieštaravo keturiasdešimt kolegų, todėl privalėjau jį priimti.

Kathalijne Maria Buitenweg (Verts/ALE). - Pone pirmininke, atsiprašau, bet nesu labai nuodugniai susipažinusi su Darbo tvarkos taisyklėmis. Ar negalime paprasčiausiai balsuoti? Vis tiek dėl šios dalies bus balsuojama, nes dėl šio žodinio pakeitimo neprieštaravo 45, tiksliai nežinau, koks turi būti skaičius, kolegos. Turėsime vis tiek balsuoti, kai jūs išeisite. Ar iš tikrųjų galime balsuoti dėl žodinių pakeitimų? Gal galėtume tiesiog balsuoti dėl tos konstatuojamosios dalies, kurioje kalbama apie ginčijamą nuosavybę, ir pažiūrėti, ar už ją dauguma balsuos, ar ne?

Pirmininkas. - Būtent tą aš ir ketinau pasiūlyti. Taigi balsuosime dėl B konstatuojamosios dalies, į kurią įtrauktas Ch. Tannock pasiūlytas žodinis pakeitimas.

(Parlamentas sutiko priimti žodinį pakeitimą)

- Prieš balsavima dėl D konstatuojamosios dalies

Charles Tannock (PPE-DE). - Pone pirmininke, atsiprašau, kad vėl turiu tą padaryti, bet siūlau žodinį D konstatuojamosios dalies pakeitimo tekstą papildyti dviem žodžiais, kad būtų užtikrintas aiškumas teisiniu požiūriu, nes kai kurie anksčiau kalbėjusieji pateikė tai kaip neabejotiną faktą. Taip nėra, taigi visą šią konstatuojamąją dalį siūlau suformuluoti taip: "pabrėždamas tai, kad šeima buvo iškraustyta nepaisant tarptautinių prieštaravimų; kadangi JAV šį klausimą iškėlė Izraelio valdžios institucijoms; kadangi šis sprendimas gali atverti galimybę perimti dar 26 namus Sheikh Jarrah rajone Rytų Jeruzalėje ir iškraustyti kitas 26 šeimas; kadangi šis klausimas daro politinę žalą būsimam Rytų Jeruzalės statusui".

Labai aišku. Negalime teigti "atvers galimybę", o "galės atverti galimybę", nes sprendimas dėl iškeldinimo — tai tesimų kompetencijos, o ne mūsų reikalas, kaip anksčiau kalbėjo kai kurie mano kolegos.

Marios Matsakis (ALDE). - Pone pirmininke, norėčiau paprieštarauti savo mokslingo kolegos CH. Tannocko pasiūlytam pakeitimui remdamasis faktais, kuriuos man, tiesą sakant, pateikė Izraelio atstovybės ES pirmoji sekretorė ponia Galit Peleg. Turiu jos el. laišką, kurį ji atsiuntė daugeliui narių, įskaitant, manau, ir poną Ch. Tannocką.

Pirmojoje šio laiško eilutėje rašoma: "Otomanų imperijos valdymo metu dvi žydų nevyriausybinės organizacijos įsigijo žemės ir pastatė pastatus kaimynystėje", vadinasi, pastatė ne vieną pastatą, bet apstatė visą rajoną. Turiu šį laišką čia, taigi jei kas nors, įskaitant poną Ch. Tannocką, norės susipažinti su jo turiniu, gali kreiptis į mane.

Pirmininkas. - Norėčiau priminti jums, pone M. Matsakis, kad yra tik vienintelis būdas prieštarauti pateiktam žodiniam pakeitimui, t. y. jūs turite atsistoti, o ne pradėti diskusiją.

Patvirtinu, kad keturiasdešimties atsistojusiųjų nebuvo.

Kathalijne Maria Buitenweg (Verts/ALE). - Pone pirmininke, manėte, kad visiškai susitarėme ir vieni kitus supratome, bet aš norėjau paklausti kito dalyko. Kiek suprantu, būtinai turėsime balsuoti dėl pakeitimo, nes jam neprieštaravo reikiamas narių skaičius, bet ar iš tikrųjų turime balsuoti dėl tų dalių, kurias pasiūlė Ch. Tannock? Vadinasi, turėsime balsuoti dėl žodžių "galės atverti galimybę" ir tik tada balsuosime dėl kito D konstatuojamosios dalies teksto? Šiek tiek keista, kad turime įtraukti pakeitimą, kuris gali negauti Rūmų daugumos balsų vien dėl to, kad jam neprieštaravo 45 nariai.

Pirmininkas. - Man liūdna, kad tenka dar kartą aiškinti jums balsavimo mechanizmą. Jei dauguma balsuos prieš D konstatuojamąją dalį su žodiniu pakeitimu, mes grįšime prie pirminio šios dalies teksto be pakeitimo. Todėl jei jūs prieštaraujate šiam pakeitimui, turite balsuoti prieš šią konstatuojamąją dalį. Jei dauguma balsuos "už", D konstatuojamoji dalis su žodiniu pakeitimu bus priimta. Taigi vienintelis būdas atsikratyti jums nepriimtino žodinio pakeitimo yra dabar balsuoti prieš, nes aš jau skelbiu balsavimo pradžią.

(Parlamentas sutiko priimti pradinį žodinį pakeitimą)

Véronique De Keyser (PSE). - (FR) Turiu trumpą pastabą, pone pirmininke, ir norėčiau, kad ji būtų įtraukta į protokolą.

Diskusijose dėl šios bendros rezoliucijos iš tikrųjų stengėmės sutaikinti skirtingas nuomones. Kiekviena šalis padarė nuolaidų. Deja, matau, kad Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija savo pasiūlytais žodiniais pakeitimais, kuriuos ji turi teisę pateikti ir padaryti tą atskiru balsavimu, rimtai pakeitė savo doktriną. Todėl man įdomu, ar šios frakcijos procedūriniai atstovai, sutikę su kompromisais, yra iš tikrųjų įgalioti savo frakcijos. Ateityje derėdamasi tą turėsiu galvoje.

Pirmininkas. - Mes, žinoma, atsižvelgsime į jūsų pareiškimą, kuris bus įtrauktas į protokolą.

Marios Matsakis (ALDE). - Pone pirmininke, labai trumpai, norėčiau pasveikinti PPE-DE frakciją, nes šiuose Rūmuose ketvirtadienio popietę diskutuojant žmogaus teisių pažeidimų klausimais jiems pavyko laimėti daugumos palaikymą ir pasiekti tai, ko norėjo. Sveikinu juos.

Proinsias De Rossa (PSE). - Pone pirmininke, tik norėčiau paprašyti jūsų įtraukti į protokolą mano prieštaravimą dėl žodinių pakeitimų teikimo tvarkos pažeidimo šią popietę.

Luisa Morgantini (GUE/NGL). – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau pasakyti, kad labai liūdna, kad pirma susitariama dėl kompromisų, o paskui jų nesilaikoma, ir ypač liūdna, kai pagalvoji, kad al-Kurd šeima nėra tik šiaip vardas, bet gyvi žmonės, priversti gyventi – šiuos žodžius skiriu jums, pone P. Casaca – net ne palapinėje, nes jiems ir ten likti nebuvo leista. Iš tikrųjų labai liūdna, kad Parlamento nariams rūpi tik politika, o ne žmonės ir jų likimas.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (*DE*) Pone pirmininke, norėčiau padėkoti ponui M. Matsakis už nešališkumą. Visos frakcijos jau naudojosi galimybe teikti žodinius pakeitimus, kurie labai svarbūs svarstant klausimus skubos tvarka, kai kartais klaidos iškyla netikėtai ir jas būtina ištaisyti. Būtent tą šiuo atveju mes ir padarėme. Socialdemokratų, Žaliųjų ir kitos frakcijos taip pat ne kartą naudojosi šia galimybe. Svarbu neįsižeisti vien dėl to, kad kartais nepavyksta gauti daugumos palaikymo.

Marcin Libicki (UEN). - (*PL*) Pone pirmininke, pritariu nuomonei, kad šiandien buvo pažeistos Darbo tvarkos taisyklės. Tačiau Darbo tvarkos taisyklės veikia ir tai, kad žodinis pakeitimas nepriimamas, jei jam prieštarauja 40 narių, taip pat yra taisyklė, net jei mes žinome, kad ketvirtadienio popietėmis mums niekada nepavyks ja pasinaudoti. Pone Pirmininke, kaip jūs manote, ar neturėtumėte keisti šios taisyklės, nes šiuose Rūmuose ketvirtadienio popietę susirenka per mažai narių ir todėl vis tiek niekada negalėsime pasinaudoti šia taisykle?

Paulo Casaca (PSE). – (*PT*) Pone pirmininke, turiu pasakyti, kad pagarba žmogaus orumui, šiuo atveju kalbame apie al-Kurd šeimą, nesvarbu, kokią religiją jie išpažįsta, iš kur kilę ar kokia odos spalva, man rūpi pirmoje vietoje. Todėl mane labai žeidžia tai, kad kažkas suabejojo tuo vien tik todėl, kad mano nuomonė konkretaus teisės akto atžvilgiu nesutampa su to asmens požiūriu.

Pirmininkas. - Reziumuodamas šį įdomų pasikeitimą nuomonėmis, siūlau, kad apie šios popietės incidentus būtų informuoti kompetentingi organai, kad galėtume nuspręsti, ką reikėtų daryti.

Kas dėl manęs, tai aš šią popietę stengiausi vadovauti šiai procedūrai kuo ramiau ir pedantiškiau. Manau, kaip keli nariai pastebėjo, problemos nebūtų, jei ketvirtadienio popietėmis salė būtų pilnesnė.

- 14. Balsavimo ketinimai ir pataisymai (žr. protokolą)
- 15. Komitetų ir delegacijų sudėtis (žr. protokolą)
- 16. Sprendimai dėl kai kurių dokumentų (žr. protokolą)
- 17. Asignavimų perkėlimas (žr. protokolą)
- 18. Pateikti dokumentai (žr. protokola)
- 19. Į registrą įrašyti raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 116 straipsnis) (žr. protokolą)
- 20. Per šį posėdį priimtų dokumentų perdavimas (žr. protokolą)
- 21. Kity posėdžių kalendorinis planas (žr. protokolą)
- 22. Sesijos atidėjimas

Pirmininkas. - Skelbiu Europos Parlamento sesiją atidėta.

(Posėdis baigtas 16.25 val.)

PRIEDAS (Atsakymai raštu)

KLAUSIMAI TARYBAI (Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė yra atsakinga už šių atsakymų turinį)

Klausimas Nr. 13, pateikė Liam Aylward (H-0813/08)

Tema: Padėtis Palestinoje

Ar Taryba galėtų pateikti atnaujintą politinį vertinimą dėl dabartinės politinės padėties Palestinoje?

Atsakymas

(FR) Šis atsakymas, kuris buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės ir nėra įpareigojantis Tarybos ar valstybių narių, nebuvo pateiktas žodžiu per Klausimų valandą Tarybai per Europos Parlamento 2008 m. lapkričio II mėnesinę sesiją Strasbūre.

Politinę padėtį Palestinos teritorijose vis dar lemia taikos proceso eiga, Izraelio veiksmai ir veikla bei Palestinos vidaus nesutarimai.

Tarybos nuomone, pagerėjus padėčiai, reikia kuo greičiau pasiekti taikos susitarimą, kuris leistų sukurti Palestinos valstybę. Šiuo atžvilgiu Anapolio proceso pagrindu vedamomis diplomatinėmis derybomis buvo galima padėti pamatus tokiam susitarimui, be to, turi būti vedamos diskusijos, apimančios visus klausimus, susijusius su galutiniu statusu. Europos Sąjunga kviečia šalis gerbti savo prisiimtus, gairėse numatytus įsipareigojimus, pirmiausia dėl kolonizacijos sustabdymo, įskaitant ir Rytų Jeruzalę.

Europos Sąjungos įsipareigojimas judėti į priekį derybų atžvilgiu išlieka. Sąjunga skatina Palestinos valdžią toliau dėti pastangas, įgyvendinant 2007 m. gruodžio 17 d. Paryžiaus konferencijoje pristatytą reformų ir vystymosi planą, ypač kiek tai susiję su saugumu.

Politinę padėtį Palestinos teritorijose taip pat atspindi Vakarų Kranto ir Gazos atskyrimas. Izraelio nustatyta blokada Gazos ruožui sukėlė kritinę humanitarinę padėtį jame. Europos Sąjunga siūlo atidaryti kirtimo vietas. Atrodo, kad Egipto globojamas Palestinos vidaus dialogas juda į priekį. Egiptas pastaruoju metu deda didžiules pastangas Palestinos politinei krizei išspręsti ir jos vieningumui palaikyti, kurio siekia prezidentas M. Abbas. Taryba pritaria šiam žingsniui. Sąjunga turi būti pasirengusi palaikyti tą tautos vienybės vyriausybę, kuri laikysis PLO įsipareigojimų ir kuri ryžtingai ves derybas su Izraeliu.

*

Klausimas Nr. 14, pateikė Eoin Ryan (H-0815/08)

Tema: Somalilando pripažinimas

Ar Taryba galėtų pateikti atnaujintą politinį vertinimą dėl dabartinės politinės padėties Somalilande ir ar galėtų pateikti ES poziciją dėl būsimo politinio Somalilando statuso?

Atsakymas

(FR) Šis atsakymas, kuris buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės ir nėra įpareigojantis Tarybos ar valstybių narių, nebuvo pateiktas žodžiu per Klausimų valandą Tarybai per Europos Parlamento 2008 m. lapkričio II mėnesinę sesiją Strasbūre.

Taryba nenagrinėjo Somalilando politinio statuso klausimo. Vis dėlto norėčiau pateikti šią analizę.

Pirma, tarptautinė bendruomenė nepripažįsta šios keturis milijonus gyventojų turinčios provincijos paskelbtos nepriklausomybės.

Be to, šios Somalio provincijos ateities klausimas turėtų būti sprendžiamas susitarimo su Somalio valdžia pagrindu. Jeigu ir turėtų būti imtasi veiksmų dėl nepriklausomo Somalilando pripažinimo, tai turėtų būti daroma Afrikos Sąjungos iniciatyva.

Turėdami omenyje pokyčius provincijoje, galime pasidžiaugti Somalilando regioninės valdžios padaryta pažanga vystymosi ir demokratijos srityse. Europos Sąjunga prisideda prie šių laimėjimų, skirdama finansinę

paramą Somalilando regioninei valdžiai, jai siekiant demokratizacijos (parama rinkėjams registruoti būsimiems prezidento rinkimams 2009 m.) ir vystymosi (projektai, finansuojami EVF pagrindu).

Kad ir kaip ten būtų, spalio 29 d. vykdytos teroristinės atakos, pareikalavusios daugybės žuvusių ir sužeistų aukų, kelia didelį nerimą. Pirmininkaujanti valstybė nieko nelaukdama pasmerkė šias žiaurias atakas.

Apie tai kalbėdamas turiu pabrėžti, kad taikos atkūrimas Somalyje išlieka prioritetiniu siekiu. Tuo tikslu pritariame 2008 m. rugpjūčio 19 d. Džibučio susitarimui ir spalio 26 d. susitarimui nutraukti karo veiksmus tarp Pereinamojo laikotarpio federalinės vyriausybės ir Somalio išlaisvinimo aljanso. ES ir Somalilando provincijos santykiai patenka į šiuos rėmus.

Klausimas Nr. 15, pateikė Brian Crowley (H-0817/08)

Tema: Krikščionių padėtis Irane

Ar pirmininkaujanti valstybė ėmėsi kokių nors veiksmų krikščionių teisių užtikrinimo Irane atžvilgiu ir jei taip – kokių?

Atsakymas

(FR) Šis atsakymas, kuris buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės ir nėra įpareigojantis Tarybos ar valstybių narių, nebuvo pateiktas žodžiu per Klausimų valandą Tarybai per Europos Parlamento 2008 m. lapkričio II mėnesinę sesiją Strasbūre.

Taryba atidžiai stebi žmogaus teisių padėtį Irane. Ši padėtis nuolat blogėja.

Be daugybės žmogaus teisių pažeidimų šioje šalyje, galima paminėti žmonių netolerancijos arba diskriminacijos jų religinių įsitikinimų pagrindu atvejus, ypač religijos ar įsitikinimų ir garbinimo laisvės apribojimų nustatymą. Pastaraisiais mėnesiais nuolat stiprėjo spaudimas religinių mažumų narių atžvilgiu. Taigi pirmininkaujanti valstybė buvo informuota apie krikščionių, bahajų ir Irano sunitų persekiojimą įvairiomis formomis.

Naujatikių ir atsiskyrėlių padėtis taip pat kelia didelį nerimą. Beje, Irano parlamentas ėmėsi persvarstyti Baudžiamąjį kodeksą, o tai reiškia, kad gali būti įtvirtinta mirties bausmė už atsiskyrimą. Pirmininkaujanti valstybė savo 2008 m. rugsėjo 26 d. deklaracijoje pabrėžia, kad jeigu ateityje bus priimtas toks įstatymas, tai "reikštų rimtą religijos ar įsitikinimų laisvės, apimančios teisę pakeisti religiją ir teisę iš viso nebūti religingam, pažeidimą". Toks įstatymas "pažeistų Tarptautinio civilinių ir politinių teisių pakto, prie kurio noriai prisijungė Iranas, 18 straipsnį" ir keltų grėsmę daugybės pastaraisiais mėnesiais dėl religinių įsitikinimų suimtų iraniečių gyvybei, nepradedant teismo proceso.

Esant tokiai padėčiai, Taryba ėmėsi veiksmų. Šiuo pagrindu Europos Sąjungos valstybių narių ambasados kreipėsi į Irano valdžios institucijas. Kai tik bus būtina, esame tvirtai pasiryžę priminti Iranui apie jo tarptautinius įsipareigojimus žmogaus teisių srityje, tikėdamiesi, kad netrukus šiais klausimais Iranas bus pasirengęs atnaujinti dialogą su mumis.

Klausimas Nr. 17, pateikė Marian Harkin (H-0822/08)

Tema: Tapatybės vagystė

Turint omenyje, kad tapatybės vagystės yra vienas sparčiausiai plintančių nusikaltimų visoje ES, kokių veiksmų siūlo imtis Taryba, siekiant išspręsti šią problemą?

Atsakymas

(FR) Šis atsakymas, kuris buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės ir nėra įpareigojantis Tarybos ar valstybių narių, nebuvo pateiktas žodžiu per Klausimų valandą Tarybai per Europos Parlamento 2008 m. lapkričio II mėnesinę sesiją Strasbūre.

Iš tikrųjų padaugėjo tapatybės vagysčių atvejų. Šis nerimą keliantis reiškinys ypač susijęs su naujųjų technologijų ir interneto, kurie leidžia lengviau vykdyti šiuos nusikaltimus, vystymusi.

Kova su elektroniniais nusikaltimais yra vienas iš pirmininkaujančios Prancūzijos prioritetų. Liepos mėn. pateikėme Tarybai projektą Europos planui kovai su elektroniniais nusikaltimais sudaryti.

Šiuo projektu ypač norima nustatyti Europos platformą, kuria siekiama įspėti apie nusikaltimus ir sustiprinti kovą su internetine teroristine propaganda ir verbavimu. Planas yra paremtas Europos Sąjungos Tarybos 2007 m. lapkričio mėn. išvadomis bei 2007 m. gegužės 22 d. Komisijos komunikatu "Bendrosios politikos, skirtos kovai su elektroniniais nusikaltimais, linkme".

Taip pat turime pasvarstyti, ar tam tikras tapatybės vagystės atvejis galėtų būti pagrindas priimti reglamentą. Šiuo metu ne visose valstybėse narėse tapatybės vagystė yra laikoma baudžiamuoju nusikaltimu. Būtų naudingiausia, jeigu tapatybės vagystė būtų laikoma baudžiamuoju nusikaltimu visoje Europoje. Kad ir kaip ten būtų, Komisija, remdamasi savo teisės aktų leidimo iniciatyvos teise, nuspręs dėl šio klausimo. Komisija pranešė, kad kreipsis dėl konsultacijų, ar reikalingas toks reglamentas.

* *

Klausimas Nr. 18, pateikė Colm Burke (H-0824/08)

Tema: Išplėstas plebiscitas dėl Lisabonos sutarties Airijoje

Mano pasiūlyme dėl antrojo, išplėsto referendumo dėl Lisabonos sutarties Airijoje kalbama apie galimybę surengti konstitucinį referendumą dėl pritarimo ar nepritarimo Lisabonos sutarčiai, tą pačią dieną surengiant konsultacinį referendumą dėl dalyvavimo / nedalyvavimo tokių klausimų kaip ES pagrindinių teisių chartija bei Europos saugumo ir gynybos politika atžvilgiu. Jeigu išplėsto referendumo metu Airijos rinkėjai išreikštų norą nedalyvauti bent vienoje iš minėtų sričių, Airijos vyriausybė galėtų siekti atskiro susitarimo Europos Sąjungos Taryboje, kurį pasirašytų visos 27 valstybės narės, kaip panašiai danai siekė Edinburgo susitarimo Taryboje 1992 m. gruodžio mėn. (juo Danijai buvo padarytos keturios išimtys dėl Mastrichto sutarties, kurioms esant, ji apskritai galėjo ratifikuoti sutartį). Tą padarius, valstybėms narėms, kurios jau ratifikavo Lisabonos sutartį, nereikėtų to daryti dar kartą. Šiuo išplėstu plebiscitu Airijos rinkėjams būtų suteikta galimybė vaidinti tokio masto vaidmenį ES, kokį jie nori.

Ar Taryba galėtų pakomentuoti dėl mano pasiūlymo tinkamumo?

Atsakymas

70

(FR) Šis atsakymas, kuris buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės ir nėra įpareigojantis Tarybos ar valstybių narių, nebuvo pateiktas žodžiu per Klausimų valandą Tarybai per Europos Parlamento 2008 m. lapkričio II mėnesinę sesiją Strasbūre.

Kalbant apie referendumą, Airijos vyriausybė aktyviai konsultavosi tiek nacionaliniu lygmeniu, tiek su kitomis valstybėmis narėmis, siekdama pasiūlyti bendrą išeitį. Dar daugiau, Airijos parlamente vyksta įtemptos diskusijos.

Kaip žinote, spalio 15–16 d. vykusiame Europos Vadovų Tarybos susitikime ministras pirmininkas Brian Cowen pateikė Airijos referendumo dėl Lisabonos sutarties rezultatų analizę.

Airijos vyriausybė toliau konsultuosis, siekdama surasti galimybę išspręsti problemą. Šiuo pagrindu Europos Sąjungos Taryba nusprendė grįžti prie šio klausimo per 2008 m. gruodžio mėn. susitikimą, kad aptartų sprendimo ir bendros išeities detales.

O dabar turime liautis spėlioti, kokie yra galimi sprendimai.

Kad ir kaip ten būtų, kaip minėjau jūsų Konstitucinių reikalų komitetui dėl paskutinėje plenarinėje sesijoje dalyvavusios radikaliosios pusės, negalima delsti. Lisabonos sutartimi siekiama padėti Sąjungai veikti veiksmingiau ir demokratiškiau.

Ar galime ilgiau laukti? Krizė Gruzijoje įrodė priešingai. Tą patį rodo ir finansų krizė. Be to, nustatyti 2009 m. pasibaigiantys terminai, taigi padėtis turi būti išaiškinta.

*

Klausimas Nr. 19, pateikė Avril Doyle (H-0826/08)

Tema: Klimato ir energetikos paketas

Ar pirmininkaujanti Prancūzija galėtų pateikti naujausią informaciją apie iki šiol padarytą pažangą Klimato ir energetikos paketo atžvilgiu?

Atsakymas

(FR) Šis atsakymas, kuris buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės ir nėra įpareigojantis Tarybos ar valstybių narių, nebuvo pateiktas žodžiu per Klausimų valandą Tarybai per Europos Parlamento 2008 m. lapkričio II mėnesinę sesiją Strasbūre.

Spalio 15–16 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino savo pasiryžimą laikytis to darbo grafiko, kuris buvo nustatytas 2007 m. kovo mėn. ir 2008 m. kovo mėn., ir dėti pastangas susitarti dėl energetikos / klimato paketo detalių iki 2008 m. pabaigos.

Pirmininkaujanti valstybė jau įgyvendino Europos Vadovų Tarybos įpareigojimą kartu su Komisija intensyviai dirbti, kad būtų pasiektas šis tikslas. COREPER ir kompetentingos darbo grupės posėdžiavo daugybę kartų, siekdamos suderinti delegacijų pozicijas dėl pagrindinių klausimų, kylančių dėl įvairių paketo dalių, ir suteikti pirmininkaujančiai valstybei įgaliojimą, kurio pagrindu ji sėkmingai vestų diskusijas per pirmąjį svarstymą Europos Parlamente.

Kaip gerbiamas narys žino, ypač kai jis yra pranešėjas dėl siūlomos direktyvos dėl Bendrijos prekybos sistemos šiltnamio efektą sukeliančių dujų kvotoms nustatyti tobulinimo ir išplėtimo, trišaliai dialogai dėl paketų dalių buvo pradėti lapkričio 4 d.

Tarybai pirmininkaujanti valstybė yra įsipareigojusi rasti sprendimą, pasikliaudama sprendžiamuoju Europos Parlamento vaidmeniu, siekiant sėkmingai užbaigti bendro sprendimo procedūrą, ir tikėdama mūsų institucijų, dirbančių kovos su klimato kaita srityje, atsidavimu.

* * *

Klausimas Nr. 20, pateikė Jim Higgins (H-0828/08)

Tema: Birma

Taryba gerai žino apie prieš metus Birmoje vykusius įvykius. Ar Taryba, jeigu ji yra dėl to susirūpinusi, gali nurodyti, kad Birma dar kartą iškrito iš tarptautinio akiračio, o tai, esant kariniam režimui, lems užsitęsusį žiaurumą ir kančias? Ar gali Taryba nurodyti, kokių veiksmų šiuo metu imamasi (jei imamasi), kad būtų pagerinta Birmos žmonių ir įkalintųjų padėtis nuo praeitais metais vykusio maišto?

Atsakymas

(FR) Šis atsakymas, kuris buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės ir nėra įpareigojantis Tarybos ar valstybių narių, nebuvo pateiktas žodžiu per Klausimų valandą Tarybai per Europos Parlamento 2008 m. lapkričio II mėnesinę sesiją Strasbūre.

Noriu ponui J. Higginsui labai aiškiai pasakyti, kad Birma tikrai neiškrito iš tarptautinio stebėjimo srities.

Kalbėsiu toliau: iš visų didžiųjų veikėjų Europos Sąjunga aktyviausiai daro nuolatinį spaudimą režimui. Dabartinė padėtis mums yra visiškai nepriimtina, todėl imamės atitinkamų veiksmų. Lapkričio 10 d. priimtose Tarybos išvadose atkartojamas Europos Sąjungos susirūpinimas dėl ryškios pažangos Birmoje nebuvimo.

Kokių priemonių imamės?

- Pirma, išlaikome sankcijas, nors jos yra nuolat peržiūrimos ir tobulinamos. Jos taikomos tik režimo nariams ir jų šeimoms, darome viską, ką galime, kad nebūtų paveikta ekonomika ir civiliai gyventojai.
- Vis dėlto mūsų požiūris platesnis. Birmos žmonių kančios nesumažėjo: prie valstybės represijos prisidėjo humanitarinė ciklono Nargio, kurio padariniai jaučiami iki šiol, nelaimė.

Kadangi nedirbame išvien su Birmos vyriausybe, kad būtų atstatyta valstybė, dirbame su vietinėmis NVO, kurios yra nepriklausomos nuo režimo daugelyje sričių ir kurioms netaikomos sankcijos. Todėl ES aktyviai

dalyvauja daugybėje projektų, susijusių su atkūrimu, taip pat ilgalaikėje perspektyvoje – susijusių su pagrindiniu išsilavinimu ir medicinine profilaktika.

- Galų gale politinių kalinių padėtis, apie kurią kalbėjo ir gerbiamas narys, taip pat nepriimtina. Nepaisant mažo skaičiaus paleistų kalinių, jų skaičius ir toliau didėja. Aung San Suu Kyi vis dar skirtas namų areštas, ir tai nereiškia, kad ji bus paleista, kai lapkričio mėn. pasibaigs šio arešto terminas. Būkite tikri, kad Europos Sąjunga nuolat kelia šį klausimą aukščiausiu lygiu, pavyzdžiui, ASEM aukščiausio lygio suvažiavime Pekine spalio 25 d. bei Tarybos išvadose, priimtose lapkričio 10 d., pirmadienį. ES specialusis pasiuntinys ponas P. Fassino, kurio mandatas buvo atnaujintas spalio 28 d., taip pat be paliovos dirba su visais mūsų partneriais, kad išlaikytų tarptautinį spaudimą Birmos valdžiai.

* *

Klausimas Nr. 21, pateikė Chris Davies (H-0834/08)

Tema: CCS veiksmų planas

Ar Taryba nurodys, kada ji ketina paskelbti savo CCS veiksmų plano detales?

Atsakymas

(FR) Šis atsakymas, kuris buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės ir nėra įpareigojantis Tarybos ar valstybių narių, nebuvo pateiktas žodžiu per Klausimų valandą Tarybai per Europos Parlamento 2008 m. lapkričio II mėnesinę sesiją Strasbūre.

2007 m. kovo 8–9 d. Europos Vadovų Taryba priėmė veiksmų planą "Energetikos politika Europai" (2007–2009). Šiame veiksmų plane valstybių narių ir Komisijos prašoma nustatyti "būtiną techninę, ekonominę ir reguliavimo sistemą saugaus aplinkai anglies dvideginio sugavimui ir sekvestracijai įdiegti iki 2020 m., jeigu tai įmanoma".

Ta proga Europos Vadovų Taryba pritarė "Komisijos ketinimui suteikti paskatų, kad iki 2015 m. būtų pastatytos ir veiktų iki 12 parodomųjų elektrinių, kuriose tausios iškastinio kuro technologijos būtų taikomos pramoninėje elektros energijos gamyboje."

Šio veiksmų plano pagrindu siūloma direktyva dėl anglies saugojimo geologiniuose kloduose yra svarbi klimato / energetikos paketo dalis. Turėdami omenyje kitus pakete numatytus pasiūlymus, norėtume pasiekti susitarimą per pirmąjį šio teksto svarstymą metų pabaigoje.

Kaip gerbiamas narys žino, direktyvoje dėl anglies saugojimo geologiniuose kloduose numatomas būtinas teisinis pagrindas įsipareigoti vykdyti bandomuosius parodomuosius projektus. Pirmininkaujanti valstybė tikisi, kad lapkričio 11 d. prasidėjusiu trišaliu dialogu dėl šio pasiūlymo greitai pasieksime susitarimą dėl šio teksto.

Kaip jūs taip pat žinote, pirmininkaujanti valstybė kartu su Parlamentu ir Komisija nori rasti sprendimą dėl projektų finansavimo, atsižvelgiant į Europos Vadovų Tarybos įsipareigojimus. Tuo tikslu Taryba labai įdėmiai nagrinėja Europos Parlamento aplinkos komiteto pateiktus novatoriškus pasiūlymus dėl parodomojo finansavimo.

Praėjusiais metais patvirtintame Strateginiame energetikos technologijų plane taip pat pabrėžiamas Europos siekis tapti naujųjų energetikos technologijų, kurių dalį sudaro CO2 sugavimo ir saugojimo geologiniuose kloduose technologijos, plėtros lydere.

*

Klausimas Nr. 22, pateikė Sarah Ludford (H-0836/08)

Tema: Korupcija ES valstybėse narėse

Ar Taryba didžiuojasi tuo, kad ES valstybės narės į organizacijos "Transparency International" sudarytą Korupcijos suvokimo rodiklio sąrašą patenka nuo 1 (Danija ir Švedija) iki 72 vietos (Bulgarija), turint omenyje, kad pirma vieta atitenka mažiausiai korumpuotai šaliai pasaulyje, o 180 vieta tenka labiausiai korumpuotai?

Ar Taryba, žinodama šią statistiką, mano, kad dabartinės ES priemonės kovojant su korupcija (5) yra pakankamos? Jeigu ne, kokios strategijos yra svarstomos, kad būtų sustiprintos antikorupcinės programos valstybėse narėse?

Europos Parlamento debatai

73

Atsakymas

LT

20-11-2008

(FR) Šis atsakymas, kuris buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės ir nėra įpareigojantis Tarybos ar valstybių narių, nebuvo pateiktas žodžiu per Klausimų valandą Tarybai per Europos Parlamento 2008 m. lapkričio II mėnesinę sesiją Strasbūre.

Taryba supranta nario susirūpinimą dėl kovos su korupcija įvairiose Europos Sąjungos valstybėse narėse. Dėl to Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Europos Sąjungos lygmeniu jau buvo imtasi daugybės priemonių, tokių kaip pamatinis sprendimas 2003/568/JAI dėl kovos su korupcija privačiame sektoriuje ir 1997 m. gegužės 26 d. Europos konvencija dėl kovos su korupcija, apimanti Europos Bendrijų ar Europos Sąjungos valstybių narių pareigūnus, kuriuos pirmiau minėjo gerbiama narė.

Taip pat Taryba didelę reikšmę teikia tarptautiniu lygmeniu dedamoms pastangoms. Taigi ES valstybių narių pozicija, vykstant deryboms dėl Jungtinių Tautų konvencijos prieš korupciją⁽⁶⁾, buvo derinimo Tarybos lygmeniu pagrindas. Tuo grindžiamas ir ES valstybių narių dalyvavimas minėtą konvenciją pasirašiusių valstybių konferencijoje.

Jei kalbėtume apie bendro mechanizmo kovai su korupcija stebėti Europos Sąjungoje sukūrimą, Taryba puikiai supranta poreikį išvengti to, ką jau nuveikė tarptautinės institucijos, dubliavimo.

Taryba labai vertina GRECO (Europos Tarybos valstybių prieš korupciją grupė), kuri vykdo naudingą užduotį, įskaitant ir nacionalinės politikos vertinimą, veiklą. 2005 m. balandžio 14 d. priimtoje rezoliucijoje Taryba "kreipėsi į Komisiją, kad ši apsvarstytų visus perspektyvius variantus, tokius kaip dalyvavimas Europos Tarybos GRECO (valstybių prieš korupciją grupė) mechanizme arba mechanizme, skirtame ES priemonėms, paremtoms bendro įvertinimo ir stebėjimo mechanizmu, įvertinti ir stebėti išvengiant sutapimų ar dubliavimosi". Taigi Taryba neatmeta nė vieno varianto ir prašo Komisijos toliau svarstyti.

Apie tai kalbant, svarbiausias dalykas yra kad priemonės būtų įgyvendintos valstybėse narėse. Būtent Komisija prižiūri minėtų veiksmų įgyvendinimą. Šiuo atžvilgiu reikia paminėti paskutinę 2007 m. birželio 18 d. ataskaitą dėl minėto pamatinio sprendimo 2003/568/JAI.

* *

Klausimas Nr. 23, pateikė Hannu Takkula (H-0842/08)

Tema: "Hamas Al-Aqsa" TV transliuoja neapykantos kurstymą Europoje

Savo atsakyme į klausimą H-0484/08⁽⁷⁾Taryba patvirtino ir pakartojo, kad rasinės ir religinės neapykantos kurstymo transliavimas yra visiškai nepriimtinas. "Al-Aqsa" TV, kuri priklauso teroristinei organizacijai "Hamas" ir kuri ją valdo, visos Europos žiūrovams siūlomas turinys, tonas ir vaizdai neginčijamai yra neapykantos kurstymo forma pagal Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos (Direktyva 2007/65/EB⁽⁸⁾) 3b straipsnį, kuriame numatoma, kad "Valstybės narės tinkamomis priemonėmis užtikrina, kad jų jurisdikcijai priklausančių žiniasklaidos paslaugų teikėjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos nekurstytų neapykantos dėl rasės, lyties, religijos, tautybės ar pilietybės."

Kokių veiksmų Taryba planuoja imtis, kad sustabdytų kupinų neapykantos "Hamas Al-Aqsa" TV programų, kurias Europoje transliuoja Prancūzijos įmonė "Eutelsat", transliavimą?

⁽⁵⁾ 5 Pavyzdžiui, 1997 m. gegužės 26 d. priimta Konvencija dėl kovos su korupcija, susijusia su Europos Bendrijų pareigūnais ar Europos Sąjungos valstybių narių pareigūnais (1997 m. konvencija) [OL C 195, 1997 6 25, p. 1] ir pamatinis sprendimas 2003/568/JHA dėl kovos su korupcija privačiame sektoriuje [OL L 192, 2003 7 31, p. 54].

⁽⁶⁾ Patvirtinta Jungtinių Tautų Genralinės Asamblėjos 2003 m. spalio 31 d. rezoliucija 58/4.

⁽⁷⁾ Atsakymas raštu, 2008 7 .8.

⁽⁸⁾ OL L 332, 2007 12 18, p. 27.

LT

74

(FR) Šis atsakymas, kuris buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės ir nėra įpareigojantis Tarybos ar valstybių narių, nebuvo pateiktas žodžiu per Klausimų valandą Tarybai per Europos Parlamento 2008 m. lapkričio II mėnesinę sesiją Strasbūre.

Gerbiamas narys teisingai atkreipė dėmesį, kad Taryba, kaip bendra įstatymų leidėja. kartu su Europos Parlamentu 2007 m. gruodžio 18 d. priėmė Direktyvą 2007/65/EB (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva), kuria atnaujinamos pagrindinės nuostatos dėl televizijos transliavimo ir audiovizualinių paslaugų ES, ir kad šios direktyvos 3 straipsnyje numatytas draudimas transliuoti programas, kuriomis kurstoma neapykanta dėl rasės, lyties, religijos ar pilietybės.

Kaip matome, "Al-Aqsa" transliuojamos programos, apie kurias kalba gerbiamas narys ir kurios buvo gautos ir per palydovinę įrangą, esančią valstybės narės ar jai priklausančioje teritorijoje, transliuojamos ES pietiniuose regionuose, patenka tiek į naujos direktyvos, tiek ankstesnės direktyvos "Televizija be sienų" reguliavimo sriti.

Kaip Taryba supranta, Komisija atkreipė tų valstybių narių valdžios institucijų dėmesį į šią problemą, kurių jurisdikcijai priklauso toks transliavimas, ir kad tos valstybės valdžios institucijos nagrinėja šią problemą.

* *

Klausimas Nr. 24, pateikė Nils Lundgren (H-0845/08)

Tema: Valstybių narių teisė priimti sprendimus dėl klausimų, susijusių su energetiniais mokesčiais

I dalies 2 straipsnio c dalyje dėl Sąjungos kompetencijos tam tikrose srityse nurodoma, kad Europos Sąjunga daugelyje esminių sričių, tarp jų ir energetika, dalijasi kompetencija su valstybėmis narėmis.

Ar Taryba mano, kad Lisabonos sutartis suteikia teisę kiekvienai valstybei narei toliau spręsti dėl jų vidaus mokesčių, taikomų energijai?

Atsakymas

(FR) Šis atsakymas, kuris buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės ir nėra įpareigojantis Tarybos ar valstybių narių, nebuvo pateiktas žodžiu per Klausimų valandą Tarybai per Europos Parlamento 2008 m. lapkričio II mėnesinę sesiją Strasbūre.

Gerbiamo nario klausimas susijęs su Lisabonos sutarties, kurią šiuo metu turi ratifikuoti valstybės narės, nuostatų aiškinimu. Šio klausimo komentavimas nepriklauso Tarybos kompetencijai.

* *

Klausimas Nr. 25, pateikė Justas Vincas Paleckis (H-0851/08)

Tema: Taršos leidimai Lietuvos energetikos sektoriui

2008 m. spalio 14 d. priimto Tarybos dokumento Pirmininkavimo gairės dėl tolesnio darbo energetikos / klimato kaitos srityje C dalyje numatoma: "Aukcionuose parduodama dalis energetikos sektoriuje iki 2013 m. paprastai sudarys 100 proc." Gali būti suteikiamos riboto dydžio ir trukmės išimtys, jeigu jos yra pateisinamos tam tikromis aplinkybėmis, ypač susijusiomis su nepakankamu integravimusi į Europos elektros rinką."

Turint omenyje ypatingas Lietuvos aplinkybes, būtent atominės elektrinės jėgainės uždarymą 2009 m., taip padidinant išmetamų dujų, sukeliančių šiltnamio efektą, kiekį deginamo iškastinio kuro energetikos sektoriuje, ir tai, kad Lietuva nėra prisijungusi prie Europos elektros tinklo – ar būtų įmanoma padaryti riboto masto ir dydžio išimtį, kaip numatyta minėtose pirmininkavimo gairėse? Ar tokia išimtis galėtų būti įtraukta į ETS direktyvą (2003/87/EB)⁽⁹⁾(nuo 2013 m. iki tol, kol bus užbaigtos naujos atominės elektrinės jėgainės statybos Lietuvoje, greičiausiai 2018 m.), kad iškastinio kuro jėgainėms visoje šalyje būtų išduoti papildomi kasmetiniai neperkeliami taršos leidimai (apie 5 mln. t. per metus)?

(FR) Šis atsakymas, kuris buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės ir nėra įpareigojantis Tarybos ar valstybių narių, nebuvo pateiktas žodžiu per Klausimų valandą Tarybai per Europos Parlamento 2008 m. lapkričio II mėnesinę sesiją Strasbūre.

Gerbiamo nario paminėtas dokumentas yra Prancūzijos pirmininkavimo metu priimtas dokumentas, Europos Vadovų Tarybai pateiktas 2008 m. spalio 15–16 d., kuriame pateikiamos pirmininkavusios valstybės numatytos kryptys dėl būsimų energetikos / klimato kaitos paketo etapų.

Europos Vadovų Taryba patvirtino savo pasiryžimą įvykdyti ambicingus įsipareigojimus, dėl kurių susitarė 2007 m. kovo mėn. ir 2008 m. kovo mėn., klimato ir energetikos politikos srityje. Europos Vadovų Taryba taip pat pateikė kvietimą, "atsižvelgdama į ypatingą kiekvienos padėtį", užtikrinti patenkinamą, tiksliai nustatytą rentabilumo santykį".

Tuo remiantis, toliau vykdomi darbai parengiamosiose Tarybos įstaigose. Tam tikrų klausimų atžvilgiu pastebima ryški pažanga, tačiau dėl kai kurių problemų, turinčių didelį ekonominį ir politinį poveikį, vis dar būtina intensyviai diskutuoti Taryboje. Tuo pat metu lapkričio mėn. pradėtos Europos Parlamento ir Tarybos derybos dėl energetikos / klimato kaitos įstatyminio paketo.

Gerbiamo nario pateikti klausimai yra gerai žinomi šių derybų dalyviams.

* *

Klausimas Nr. 26, pateikė Athanasios Pafilis (H-0855/08)

Tema: Žiaurus JAV išpuolis prieš Siriją

Kaip buvo pranešta per žinias, spalio 26 d. JAV armija pradėjo žaibišką puolimą prieš Siriją. Kalbant konkrečiai, keturi JAV malūnsparniai pažeidė Sirijos oro erdvę, nutūpė Sirijos kaime al-Sukkiraya, esančiame netoli sienos su okupuotu Iraku, JAV kariai išsilaipino ir pradėjo šaudyti į fermą ir pastatą, nužudydami aštuonis civilius. Šis išpuolis sukėlė JAV imperialistų sukeltos įtampos vietovėje paaštrėjimą ir tikriausiai pažymi perėjimą nuo žodinių grasinimų krušos Sirijos užsienio politikos atžvilgiu prie karinių teroristų veiksmų šalyje.

Ar Taryba pasmerks šį žiaurų išpuolį, per kurį buvo pažeistas nepriklausomos šalies, JT narės, teritorijos vientisumas ir kuris sukėlė aštuonių nekaltų žmonių žūtį?

Atsakymas

Šis atsakymas, kuris buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės ir nėra įpareigojantis Tarybos ar valstybių narių, nebuvo pateiktas žodžiu per Klausimų valandą Tarybai per Europos Parlamento 2008 m. lapkričio II mėnesinę sesiją Strasbūre.

Taryba specialiai šiuo klausimu nediskutavo.

Apskritai kalbant, dar kartą pakartojame, kad yra sukurta Irako ir jo šalių kaimynių bendradarbiavimo sistema: tai kaimyninių valstybių veikla, viena iš jų darbo grupių veikia saugumo srityje (kitos sprendžia su pabėgėliais ir energetika susijusius klausimus). 2008 m. balandžio 13–14 d. Damaske vyko šios saugumo darbo grupės sesija, džiaugiamės, kad Sirija sutiko surengti kitą sesiją, kuri vyks lapkričio 22–23 d. Ši Irano ir jo kaimynių šalių bendradarbiavimo sistema paprasčiausiai reiškia kiekvienos iš jų, tarp jų ir Sirijos, teritorijos vientisumo gerbimą.

* *

Klausimas Nr. 27, pateikė Ryszard Czarnecki (H-0857/08)

Tema: Padėtis Ukrainoje

Koks yra Tarybos požiūris į beviltišką politinę padėtį Ukrainoje, kurios parlamentas ir vyriausybė yra patekę į aklavietę, o vakarų Ukrainoje kyla nacionalistinės tendencijos?

LT

76

(FR) Šis atsakymas, kuris buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės ir nėra įpareigojantis Tarybos ar valstybių narių, nebuvo pateiktas žodžiu per Klausimų valandą Tarybai per Europos Parlamento 2008 m. lapkričio II mėnesinę sesiją Strasbūre.

Taryba įdėmiai ir rūpestingai sekė pastarojo meto politinės padėties Ukrainoje įvykius. Dabar šalį ištikusi politinė krizė yra ypač apgailėtina pasaulinės finansų krizės sąlygomis, kuri taip pat daro stiprią įtaką Ukrainai, taip pat konflikto Gruzijoje sukeltos naujos geopolitinės padėties atžvilgiu.

Taryba išreiškė savo susirūpinimą dėl politinės krizės Ukrainoje valstybių vadovams ir autoritetingiems specialistams ES ir Ukrainos susitikimuose, tarp jų ir rugsėjo 9 d. Paryžiuje vykusio aukščiausiojo lygio susitikime. Jame ES ir Ukrainos vadovai pritarė, kad politinis stabilumas, konstitucinė reforma ir teisės viršenybės stiprinimas yra būtinos sąlygos reformoms Ukrainoje vykdyti, taip pat ES ir Ukrainos santykiams gilinti. Susitikimo dalyviai taip pat pabrėžė strateginę šių santykių svarbą ir pripažino, kad Ukraina, būdama Europos valstybe, turi bendrą istoriją ir vertybės su kitomis Europos Sąjungos šalimis. Būsima ES ir Ukrainos santykių eiga bus paremta bendromis vertybėmis, ypač demokratija, teisės viršenybe, geru valdymu ir žmogaus teisių bei mažumų teisių gerbimu.

Susitikime taip pat buvo nuspręsta, kad naujas susitarimas, dėl kurio dabar derasi Europos Sąjunga ir Ukraina, bus asociacijos susitarimas, kuris atvers kelią kitiems pažangiems įvykiams dviejų šalių santykiuose. Dėl ypač konstruktyvaus, bendro dviejų šalių darbo derybos dėl šio susitarimo sparčiai stūmėsi į priekį. Tai įrodo, kad draugiškų santykių atkūrimas su ES yra strateginis Ukrainos prioritetas, kuriam pritaria visos pagrindinės politinės jėgos ir didžioji dauguma jos piliečių.

Europos Sąjunga toliau kvies Ukrainos lyderius ieškoti sprendimo dėl dabartinės politinės krizės, kuris būtų paremtas kompromisu ir pagarba demokratiniams principams. Tai pakartoja teisės viršenybės laikymosi, nepriklausomos teismų sistemos svarbą ir primygtinai reikalauja reformos šioje srityje.

* *

Klausimas Nr. 28, pateikė Manolis Mavrommatis (H-0860/08)

Tema: 2009 m. Europos Parlamento rinkimai ir ekonomikos krizė

Turint omenyje artėjančius Europos Parlamento rinkimus, kurie vyks 2009 m. birželio mėn., kokios diskusijos vyksta Taryboje dėl Europos politinio planavimo pasaulinės ekonomikos krizės laikotarpiu? Kaip ji ketina raginti ES piliečius dalyvauti rinkimuose? Ar ji mano, kad šiuo metu vyraujanti visuotinė atmosfera turės įtakos europiečių dalyvavimui rinkimuose? Ar Taryba tikisi, kad Lisabonos sutartis bus ratifikuota iki 2009 m. birželio 7 d.? Jeigu nebus, kokie padariniai kils Europos lygmeniu, ypač ES institucijoms?

Atsakymas

(FR) Šis atsakymas, kuris buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės ir nėra įpareigojantis Tarybos ar valstybių narių, nebuvo pateiktas žodžiu per Klausimų valandą Tarybai per Europos Parlamento 2008 m. lapkričio II mėnesinę sesiją Strasbūre.

Dabartinės ekonomikos krizės klausimas dažnai buvo keliamas daugybėje Tarybos diskusijų. Tai buvo ir pagrindinė diskusijų, vykusių 2008 m. spalio 15–16 d. Europos Vadovų Tarybos susitikime, tema, taip pat lapkričio 7 d. vykusio valstybių ar vyriausybių vadovų neformalaus susitikimo, kuris buvo surengtas siekiant pasirengti aukščiausiojo lygio susitikimui, vykusiam lapkričio 15 d. Vašingtone, tarptautinės finansinės struktūros reformai pradėti, tema.

Nors birželio mėn. vyksiantys Europos rinkimai yra didžiulis 2009 m. politinis įvykis, užimti poziciją dėl dalyvavimo šiuose rinkimuose procentinio dydžio perspektyvų ar mąstyti apie veiksnius, kurie galėtų daryti įtaką šiam dalyvavimui, nėra Tarybos funkcija.

Pagaliau kalbant apie Lisabonos sutartį, spalio 15–16 d. vykusiame susitikime Europos Vadovų Taryba susitarė grįžti prie šio klausimo gruodžio mėn. ir apibrėžti sprendimo turinį bei bendrą kelią, kurio bus laikomasi. Esant šioms sąlygoms, šiuo metu Taryba negali pareikšti savo nuomonės dėl Lisabonos sutarties įsigaliojimo.

... k x

Klausimas Nr. 29, pateikė Pedro Guerreiro (H-0865/08)

Tema: Gamybos ir užimtumo apsauga tekstilės ir aprangos sektoriuje įvairiose ES valstybėse narėse

Turėdama omenyje Komisijos atsakymą į klausimą H-0781/08⁽¹⁰⁾dėl (galimo) bendros priežiūros sistemos, susijusios su kai kurių tekstilės gaminių ir aprangos kategorijų eksportu iš Kinijos į įvairias ES valstybes nares, veikimo pasibaigimo 2008 m. gruodžio 31 d. bei atsižvelgdama į didėjantį įmonių, kurios nutraukia ar perkelia gamybą, ypač Portugalijoje, iš paskos paliekančių nedarbą ir dramatišką socialinę padėtį, skaičių, ar gali Taryba pareikšti:

- turint omenyje tai, kad Komisija Tarybos igaliojimu vykdo Bendrijos prekybos politiką kartu su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis (tokiomis kaip PPO), kodėl ji nesiūlo dvigubos priežiūros mechanizmo veikimo pratęsimo po 2008 m. gruodžio 31 d., kaip darbo apsaugos priemonės Sąjungoje;
- ar ši reikalinga veikla buvo pasiūlyta bet kurios valstybės narės Taryboje, ypač 133-iajame komitete, ir kaip po 2008 m. ji ketina išvengti padėties, kuri buvo 2005 m., būtent kai proporcingai augo tekstilės produktų ir aprangos importas iš Kinijos, pasikartojimo?

Atsakymas

(FR) Šis atsakymas, kuris buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės ir nėra įpareigojantis Tarybos ar valstybių narių, nebuvo pateiktas žodžiu per Klausimų valandą Tarybai per Europos Parlamento 2008 m. lapkričio II mėnesinę sesiją Strasbūre.

Kalbant apie gerbiamo nario klausimą, Komisija nėra gavusi jokio specialaus įgaliojimo iš Tarybos veikti prekybos tekstilės produktais srityje. Dabartinė padėtis šioje srityje yra trimis etapais vykdyto liberalizavimo rezultatas. Pirma, buvo panaikintos kvotos ir kiti specialūs susitarimai, kaip numatyta susitarime dėl tekstilės ir aprangos (ATC); šis susitarimas nustojo galioti 2004 m. pabaigoje. Antra, kiti liberalizavimo atvejai buvo vykdomi dvišalių susitarimų su trečiosiomis šalimis pagrindu. Galiausiai, trečia, šio liberalizavimo dalis labiau susijusi su Kinija. Šis etapas buvo daugiau nei penkiolikos metų trukmės išsamių derybų tema, kuris buvo patvirtintas Kinijos stojimo į PPO protokolo nuostatose 2001 m. Remiantis šiomis nuostatomis, nuo 2009 m. sausio 1 d. nebebus jokio specialaus pagrindo prekybai tekstilės produktais iš Kinijos. Turėdamas tai omenyje, 2001 m. spalio 25 d. Europos Parlamentas patvirtino Kinijos stojimo protokolą.

2008 m. įvesta dvigubo tekstilės produktų iš Kinijos tikrinimo sistema buvo sukurta susitarimo su Kinija, kuri nenori pratęsti šios sistemos 2009 m., pagrindu. Bendrai kalbant, šis klausimas yra itin reguliarių mainų su Komisija Tarybos komerciniuose organuose objektas.

Kalbant konkrečiau, rugsėjo 23 d. pateiktu 133-iojo tekstilės komiteto prašymu Komisija padarė pranešimą apie padėtį. Spalio 13 d. ji pateikė savo tyrimo išvadas 133-iojo komiteto pavaduojantiems nariams. Ji pranešė, kad kai kuriose produktų kategorijose buvo pastebėtas ryškus augimas, tačiau bendras importo iš Kinijos lygis išliko stabilus, o Bendrijos rinkai užfiksuotas augimas grėsmės nekelia. Kalbant apie Komisiją, dabartinė padėtis tikrai nėra panaši į buvusią 2005 m., kai buvo imamasi griežtų priemonių. Komisija padarė išvadą, kad nėra poreikio atnaujinti sąlygą 2009 m., todėl nepateikė jokio pasiūlymo. Vis dėlto reikėtų pabrėžti, kad Taryba neturi vieningos pozicijos dėl šio priemonių atnaujinimo klausimo.

Be to, Komisija parengė pranešimą importuotojams, kuriuo informuoja juos apie pereinamąją stadiją iš dabartinės sistemos į ta, kuri įsigalios nuo sausio 1 d.

Galiausiai reikėtų pažymėti, kad tekstilės pramonės atstovai, ypač Bendrijos lygmeniu, neprašė, kad būtų pratestos dvigubo tikrinimo priemonės.

Klausimas Nr. 30, pateikė Konstantinos Droutsas (H-0867/08)

Tema: Žiaurus aktyvisto nužudymas Turkijos kalėjime

2008 m. spalio 8 d. 29 m. amžiaus aktyvistas Engin Çeber, kairiojo sparno organizacijos Turkijoje narys, mirė po to, kai buvo žiauriai nukankintas Metris kalėjime Stambule. Rugsėjo 28 d. jis buvo suimtas kartu su trimis bendražygiais už savo organizacijos žurnalo platinimą. Šis nužudymas yra paskutinis iš gausybės kitų

⁽¹⁰⁾ Atsakymas raštu, pateiktas 2008 10 21.

panašių nusikalstamų smurtinių veiksmų, kurių imasi policija ir pusiau valstybinės sukarintos pajėgos, pavyzdžiui, policininkų įvykdytas septyniolikos metų jaunuolio Ferhato Gerçeko sušaudymas už tai, kad gatvėje pardavinėjo tą patį žurnalą.

Ar Taryba smerkia tokius nusikalstamus veiksmus prieš aktyvistus ir vis dar vykdomus kankinimus – padėtis tik blogėja – Turkijos kalėjimuose, šiurkščiai pažeidžiant pagrindines asmens teises ir demokratines laisves, tokias kaip teisė į gyvybę, orumą ir laisvą idėjų judėjimą?

Atsakymas

(FR) Šis atsakymas, kuris buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės ir nėra įpareigojantis Tarybos ar valstybių narių, nebuvo pateiktas žodžiu per Klausimų valandą Tarybai per Europos Parlamento 2008 m. lapkričio II mėnesinę sesiją Strasbūre.

Taryba buvo informuota apie šiuos tragiškus įvykius, susijusius su pono E. Çebero mirtimi, apie kuriuos kalba gerbiamas narys ir už kuriuos viešai atsiprašė Turkijos teisingumo ministras. Kompetentingos Turkijos institucijos pradėjo oficialų šios mirties aplinkybių tyrimą, ir Taryba tikisi, kad tyrimas bus atliktas greitai ir visiškai objektyviai.

Taryba visada labai svarbiu dalyku laikė kovą su kankinimais ir netinkamu elgesiu Turkijoje. Šis klausimas buvo trumpalaikių prioritetų tema persvarstytoje partnerystėje dėl narystės ir buvo reguliariai keliamas politinių dialogų su Turkija metu, ypač per paskutinį EB ir Turkijos asociacijos Tarybos posėdį 2008 m. gegužės mėn. Komisijos paskutinėje ataskaitoje dėl pažangos patvirtinama, kad Turkijos teisinė sistema jau apima visą rinkinį apsaugos priemonių nuo šios praktikos, tačiau ir toliau pranešama apie netinkamo elgesio atvejus, o tai akivaizdžiai sudaro pagrindą nerimauti. Tokiu atveju paaiškėja, kad Turkijos valdžia turi dėti papildomas pastangas praktiškai ir visais kitais lygmenimis įkurti nepriklausomus mechanizmus, kurie užkirstų kelią kankinimams ir taip garantuotų "nulinės tolerancijos" politiką.

Kad tie nepriklausomi mechanizmai veiktų veiksmingai, būtina, kad saugumo pajėgų nariai nuodugniai ištirtų skundus dėl žmogaus teisių pažeidimų. Paskutinės EB ir Turkijos asociacijos Tarybos metu ES taip pat priminė Turkijai, kad "būtina ratifikuoti Jungtinių Tautų konvencijos prieš kankinimus papildomą protokolą".

Turėdama tai omenyje, Taryba gali užtikrinti gerbiamą narį, kad šio klausimo sprendimo eiga ir toliau bus labai įdėmiai stebima, o klausimas keliamas Turkijai visuose atitinkamuose organuose.

* * *

Klausimas Nr. 31, pateikė Georgios Toussas (H-0872/08)

Tema: Valstybės teroro ir represijų suintensyvėjimas Kolumbijoje

Vyriausybės despotizmas ir valstybės terorizmas, nukreiptas prieš darbuotojų judėjimą, Kolumbijoje intensyvėja. 2008 m. spalio 10 d. Alvaro Uribe vyriausybė paskelbė nepaprastąją padėtį šalyje, siekdama palaužti darbuotojų ir vietinių gyventojų demonstracijas, reikalaujant savo teisių ir reakcingų vyriausybės priimtų teisės aktų panaikinimo. Valstybė ir pusiau valstybinės jėgos išžudo vis daugiau profesinių sąjungų narių. Nuo metų pradžios jau nužudyti 42 profesinių sąjungų pareigūnai, o Uribe administracijos valia buvo nužudyta 1 300. vietinių gyventojų, o 54 000 pakeisti. Vien tik per pastaruosius metus buvo suimta daugiau nei 1 500 darbuotojų. Kankinimai ir žiaurus elgesys su kaliniais yra kasdieniai įvykiai. Daugiau nei 6 5000. politinių kalinių yra laikomi Kolumbijos kalėjimuose.

Ar Taryba smerkia šį masinį vyriausybės siautėjimą ir valstybės represijas, terorizmą, žudymus, suėmimus ir kankinimus Kolumbijoje?

Atsakymas

(FR) Šis atsakymas, kuris buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės ir nėra įpareigojantis Tarybos ar valstybių narių, nebuvo pateiktas žodžiu per Klausimų valandą Tarybai per Europos Parlamento 2008 m. lapkričio II mėnesinę sesiją Strasbūre.

Europos Sąjunga keletą kartų išreiškė rimtą susirūpinimą dėl Kolumbijos socialinių organizacijų ir žmogaus teisių gynimo organizacijų lyderių žudymų ir grėsmės jų gyvybei ir pabrėžė teisėtas pilietinės visuomenės atstovų pastangas sukurti taiką Kolumbijoje bei užtikrinti žmogaus teisių gynimą ir skatinimą šalyje.

ES atstovai nuolat kelia pagarbos žmogaus teisėms klausimą susitikimų su Kolumbijos valdžia metu. Ši aiškiai išreiškė norą tęsti savo veiklą prieš šias smurto formas.

Praeityje Europos Sąjunga taip pat ragino Kolumbijos vyriausybę pritarti greitam ir veiksmingam visų teisės aktų teisingumo ir taikos srityje aspektų įgyvendinimui ir suteikti tam reikalingus išteklius.

Europos Sąjunga toliau ryžtingai palaikys žmogaus teises gynėjus Kolumbijoje.

Klausimas Nr. 32, pateikė Hans-Peter Martin (H-0873/08)

Tema: Lisabonos sutartyje numatytas ESGP demokratizavimas

Demokratinis Europos saugumo ir gynybos politikos (ESGP) teisėtumas yra pagrįstas keturiais ramsčiais: pirma, Europos piliečių susitarimu; antra, nacionalinių parlamentų pritarimu ir priežiūra; trečia, Europos Parlamento pritarimu ir priežiūra. Ketvirta, kitaip nei kitose politikos srityse, ESGP teisėtumas taip pat pagristas sąsaja su tarptautine teise.

Wolfgang Wagner savo tyrime Hessische Stiftung Friedens- und Konflitkforschung (Heseno taikos ir konfliktu tyrimų institute) dėl ESGP demokratinio teisėtumo priėjo prie išvados, kad "nė vienas iš keturių demokratinio įteisinimo ramsčių nėra ypač tvirtas arba gebąs greitai atsigauti sudėtingos karinės operacijos atveju".

Dėl kokių konkrečių priemonių, Tarybos nuomone, buvo susitarta Lisabonos sutartyje ir kuriuose jos straipsniuose, kad būtų galima sustiprinti šių keturių ESGP ramsčių teisėtumą?

Atsakymas

(FR) Šis atsakymas, kuris buvo pateiktas pirmininkaujančios valstybės narės ir nėra įpareigojantis Tarybos ar valstybių narių, nebuvo pateiktas žodžiu per Klausimų valandą Tarybai per Europos Parlamento 2008 m. lapkričio II mėnesinę sesiją Strasbūre.

Europos saugumo ir gynybos politikos plėtojimasis pateisina Europos piliečių lūkesčius, paisoma tarptautinės teisės. Politikos srityje, kurioje reikalingas dalyvaujančių valstybių susitarimas, kad būtų vykdomos karinio pobūdžio operacijos, demokratinė kontrolė pirmiausia priklauso nacionaliniams parlamentams. Todėl pastarųjų vaidmens nacionaliniame lygmenyje sustiprinimas yra pageidautinas kelias demokratinei ESGP kontrolei pagerinti. Nereikia nė sakyti, kad Europos Parlamentas taip pat gali pareikšti savo nuomonę ES sutarties 21 straipsnio pagrindu. Kalbant apie civilinio pobūdžio misijas, Europos Parlamentas taip pat atlieka svarbų vaidmenį per Saugumo ir gynybos pakomitečio veiklą bei per kasmetinį balsavimą dėl BUSP biudžeto. Kalbant apie Lisabonos sutarties, kurios ratifikavimo procesai šiuo metu vykdomi valstybėse narėse, nuostatų išaiškinimą, komentuoti šiuo klausimu nėra Tarybos kompetencija.

KLAUSIMAI KOMISIJAI

Klausimas Nr. 38, pateikė Colm Burke (H-0825/08)

Tema: Europos komunikacijos plėtra Lisabonos sutarties pasekmių atžvilgiu

Neigiamas rezultatas dėl Lisabonos sutarties daugiausia priklausė nuo žinių ar supratimo apie konkretų pateiktą klausimą trūkumo, bet iš esmės labiau priklausė nuo Airijos rinkėjų žinių apie ES institucijų sandarą ir veikima trūkumo.

Atsižvelgiant į tai, kad neišvengiamas antras referendumas dėl Lisabonos sutarties ratifikavimo Airijoje, ka Komisija galėtų įvardyti kaip pagrindinę išmoktą pamoką savo Europos komunikacijos plėtros strategijoje? Kalbu konkrečiai apie projektus, kuriuose pabrėžiami skirtumai tarp Komisijos, Parlamento ir Ministrų Tarybos. Ar Komisija mano, kad reikėtų labiau koordinuoto požiūrio į Europos komunikacijos plėtrą, ypač įvairių institucijų skirtingų funkcijų atžvilgiu?

(EN) Sutarčių ratifikavimo pareiga tenka toms valstybėms narėms, kurios jas pasirašo. Vis dėlto Airijos referendumo analizė dar kartą patvirtinto, kad ES valstybės narės ir ES institucijos turi dirbti drauge, kad sustiprintų ryšius tarp piliečių ir Europos politikos kūrėjų. ES turi parodyti ne tik tai, ką yra pasiekusi ir kodėl tai daro realius pokyčius piliečių gyvenime, bet ir paaiškinti neveikimo kainą Europos lygmeniu.

Praėjusią savaitę Komisijos Pirmininko pavaduotoja, atsakinga už institucinius santykius ir komunikacijos strategijos įgyvendinimą, vizito Airijoje metu kartu su Airijos valdžia siekė sukurti specifinę partnerystę su Airijos valdžia bendrauti šiais klausimais. Panašios partnerystės yra sukurtos ir su nemažai kitų valstybių narių. Ji tikisi, kad labai greitai bus pasirašytas supratimo memorandumas su Airija.

Šis bendro darbo metodas neseniai buvo puoselėjamas politiniu lygmeniu, spalio 22 d. Komisijai, Parlamentui ir Tarybai pasirašius politinį susitarimą dėl Europos komunikacijos plėtros partnerystės pagrindu.

Tai pirmas kartas, kai Parlamentas, Taryba ir Komisija susitarė dėl bendro partnerystės požiūrio į komunikavimą. Tai suteiks naują įkvėpimą ES institucijų bendradarbiavimui, grindžiamam trimis – planavimo, prioritetų pasirinkimo ir partnerystės – principais. Taip sukuriamas naudingas tarpinstitucinis mechanizmas geriau dalytis informacija, kartu planuoti, tiek centralizuotai, tiek vietos lygmeniu, nustatyti bendrus metinius prioritetus, taip pat valstybių narių ir ES institucijų komunikacijos departamentams bendradarbiauti.

Politinis susitarimas jau pradėtas įgyvendinti kartu su bendrais komunikacijos prioritetais 2009 m., dėl kurių pirmą kartą pavyko susitarti – tai Europos rinkimai 2009 m., energetika ir klimato kaita bei 20-osios geležinės uždangos griuvimo metinės. Komisijai buvo pasiūlyta kiekvienų metų pradžioje pateikti ataskaitą dėl bendrų komunikacijos prioritetų įgyvendinimo.

* *

Klausimas Nr. 39, pateikė Jim Higgins (H-0829/08)

Tema: Europos vienybės skelbimas

Ar Komisija apsvarstytų galimybę siekti visų valstybių narių susitarimo, kuriuo tam tikra diena būtų valstybinė šventė – Roberto Šumano diena arba kita sutarta diena – visoje Europoje, kurią visi ES piliečiai visuotinai minėtų savo bendrą Europos tapatybę ir vienybę, kaip panašiai minima Nepriklausomybės diena Jungtinėse Valstijose, prisimindami vienybės įvairovėje idėją, o mes, piliečiai, taip galėtume išreikšti savo pritarimą Europos projektui?

Atsakymas

(EN) Komisija pritaria gerbiamo nario nuomonei dėl to, kaip svarbu bendrai švęsti Europos tapatybę ir parodyti, kad visi ES piliečiai yra vieningi įvairovėje.

Europos Vadovų Taryba susitikime Milane 1985 m. pavadino gegužės 9 d. Europos diena, taip paminėdama 1950 m. gegužės 9 d. Roberto Šumano parengtą deklaraciją. Nuo tada gegužės 9 d. tapo vienu iš Europos simbolių ir suteikė progą imtis veiklos ir renginių, skirtų priartinti Europą prie jos piliečių.

Vietos lygmeniu šventes organizuoja ir remia Komisijos atstovybės ir Europos Parlamento informacijos centrai valstybėse narėse. Briuselyje Europos dieną Komisija kartu su kitomis iniciatyvomis tradiciškai organizuoja atvirų durų dienas savo patalpose, kurios 2008 m. pritraukė apie 35 000 lankytojų.

Dėl visa kita – valstybinių švenčių įvedimas savo teritorijoje lieka valstybių narių kompetencija. Šiuo metu Komisija nenumato siekti valstybių narių susitarimo paskelbti tam tikrą dieną valstybine švente.

*

Klausimas Nr. 40, pateikė Jo Leinen (H-0859/08)

Tema: Komunikatas dėl Lisabonos sutarties

2008 m. spalio 22 d. reaguodamos į Lisabonos sutarties atsisakymą referendumo Airijoje metu bei remdamosi keliais tyrimais, kurie rodo, kad daugelis Airijos piliečių balsavo prieš sutartį, nes neturėjo pakankamai informacijos apie ją, Europos institucijos pirmą kartą priėmė bendrą deklaraciją dėl Europos komunikacijos

politikos. Kaip Komisija ketina įgyvendinti šią politiką Airijoje, kad užtikrintų, jog Airijos gyventojai būtų pakankamai informuoti apie ES ir naująją sutartį?

Atsakymas

(EN) 2008 m. spalio 22 d. pasirašyta Komisijos, Parlamento ir Tarybos politinė deklaracija skatinamas Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Komisijos bendradarbiavimas dėl komunikacijos apie Europą.

Institucijos susitarė dėl pragmatiško požiūrio į partnerystę, paremto metine bendrų komunikacijos prioritetų atranka ir praktiniu bendradarbiavimu tarp jų atitinkamų komunikacijos departamentų.

Politinė deklaracija iš esmės yra pagrindinis būdas įtikinti viešąją nuomonę dėl Europos Sąjungos naudos. Tai bus ypač svarbu artimiausiais mėnesiais, artėjant Europos Parlamento rinkimams.

Deklaracija yra ne atsakas į Lisabonos sutarties atsisakymą Airijoje, o pastarųjų metų darbo ir derybų rezultatas. 2007 m. spalio mėn. Komisija pasiūlė tarpinstitucinį susitarimą, kuriuo paremta ši deklaracija, o idėja dėl pagrindo glaudžiau bendradarbiauti pirmą kartą iškelta 2006 m. vasario mėn. priimtoje Baltojoje knygoje dėl komunikacijos politikos.

Jos įgyvendinimas jau pradėtas. Komisijos atstovybės ir Europos Parlamento centrai valstybėse narėse glaudžiai bendradarbiaus su nacionalinėmis administracijomis, kad būtų organizuojama veikla, susijusi su atrinktais bendrais 2009 m. komunikacijos prioritetais, kurie yra tokie: Europos rinkimai; energetika ir klimato kaita; 20-osios demokratinių pokyčių centrinėje ir rytų Europoje metinės; nuolatinis augimas, darbo vietos ir solidarumas.

Kalbant apie Lisabonos sutartį, valstybės narės yra sutarties signatarės ir yra atsakingos už jos ratifikavimą. Komisija nėra jokios ratifikavimo kampanijos dalis nė vienoje valstybėje narėje.

Vis dėlto referendumo rezultatų analizė rodo, kad trūksta informacijos apie Europos Sąjungą ir jos politiką Airijoje. Todėl Komisija ketina paspartinti darbus, susijusius su komunikacija ir informacija, ypač orientuotus į žmones, kurie turi mažiau informacijos ar yra mažiau susidomėję Europos svarba jų kasdieniame gyvenime. Ši faktinė ir objektyvi informacija parodys naudą, kurią ES gali duoti piliečiams, ir palengvins kompetentingas diskusijas apie ES politiką.

* *

Klausimas Nr. 41, pateikė Sarah Ludford (H-0862/08)

Tema: ES institucijų svetainės

Kitais metais vyks Europos Parlamento rinkimai, ir EP nariai norės pasakyti savo rinkėjams, kokia atvira ir demokratinė yra Europos Sąjunga. Kokių konkrečių priemonių imasi Komisija, 2007 m. gruodžio mėn. priėmusi komunikatą, kad užtikrintų, jog piliečiai galėtų greitai ir lengvai rasti su ES susijusią informaciją per svetainę EUROPA, kaip žadėta, ypač dėmesį skiriant "tematikai ir vartotojui, o ne institucijoms"?

Kalbant konkrečiau, ką Komisija padarė, kad būtų nubrėžti bendri dizaino bruožai Komisijos, Tarybos ir Parlamento svetainėse, kurios apima portalą EUROPA, pavyzdžiui, naršymo užuominos ar paieškos kriterijai, ir kad būtų užtikrinta, jog galima lengvai ir patogiai sekti teisės akto priėmimo eigą nuo projekto pateikimo iki priėmimo?

Atsakymas

(EN) Komisija, remdamasi savo politiniu dokumentu "Europos komunikacijos plėtra internete: piliečių sudominimas", priimtu 2007 m. gruodžio 21 d.⁽¹¹⁾, vykdo daugybę didelių pokyčių, kad Europos Sąjungos svetainė EUROPA būtų palankesnė vartotojui, tinkamesnė naršyti ir interaktyvesnė.

2007 m. Komisijos užsakymu atliktame nepriklausomame svetainės EUROPA vertinime teigiama, kad dauguma svetainės lankytojų rado informaciją, kurios jie ieškojo (85 proc.). Vis dėlto nustatyta, kad jie per ilgai užtruko, kol surado šią informaciją, dėl to reikėjo ją pateikti paprasčiau ir suprantamiau.

Vykstantys pokyčiai apima tiek ES, tiek Komisijos pagrindinio puslapio peržiūrą, kuri turėtų būti baigta 2009 m. viduryje. Naujos naršymo struktūros nustatymas palengvins puslapio skaitymą ir užtikrins didesnį orientavimąsi į tam tikras vartotojų grupes (pvz., visa visuomenė, verslas) ir populiarias veiklas (pvz., finansavimas, įvykiai). Prieš paleidžiant puslapį, patobulinimai bus išbandomi konkrečių grupių, o vartotojai galės pateikti atsiliepimus ir pasiūlymus. Patobulinta paieškos sistemos versija Komisijos pagrindiniame puslapyje jau veikia. Taip pat peržiūrėta ES spaudos konferencijų svetainė.

Komisija taip pat patobulino vidinę bendradarbiavimo struktūrą. Komunikacijos generalinis direktoratas glaudžiai dirba su kiekvienos Komisijos tarnybos interneto redaktoriais, remdamasis tinklu, kuris yra Komisijos naujosios interneto strategijos dalis. Šio tinklo darbas orientuotas į Komisijos tarnybų svetainių tobulinimą ir redaktorių keitimosi gerąja patirtimi skatinimą.

Tarpinstitucinis bendradarbiavimas reguliariai vykdomas tarpinstituciniame interneto komitete ("Comité éditorial interinstitutionel" – CEIII). Komitetas sprendžia tiek techninius, tiek turinio klausimus ir ieško būdų, kaip pagerinti vartotojo patirtį ES svetainėse. Viena šiuo metu nagrinėjama sritis yra galimybė turėti bendrą paieškos bruožą visoms institucijoms, kuriuo vartotojai galėtų lengviau atrinkti informaciją apie ES reikalus.

CEIII susitikime, vykusiame 2008 m. spalio 2 d., Parlamentas pristatė naują Europos rinkimų svetainę, kuri pradės veikti 2009 m. sausio mėn. Komisija paskirs gerai matomą vietą EP rinkimams svetainės EUROPA pagrindiniame puslapyje, taip pat ir nuorodas į EP rinkimų svetainę.

Kalbant apie užtikrinimą, kad būtų galima lengvai ir patogiai sekti teisės akto priėmimo eigą nuo projekto pateikimo iki priėmimo, Komisija norėtų pabrėžti svetainės PRELEX, pasiekiamo svetainėje EUROPA⁽¹²⁾, svarbą, kuriame pateikiama visapusė ir vertinga informacija.

* * *

Klausimas Nr. 47, pateikė Dimitrios Papadimoulis (H-0838/08)

Tema: Europos branduolinių tyrimų organizacijos (CERN) sukurto didžiojo hadronų greitintuvo (LHC) gedimas

Europos branduolinių tyrimų organizacijos (CERN) sukurtas didysis hadronų greitintuvas sugedo po kelių dienų nuo vadinamojo "amžiaus eksperimento", mokslininkų bandymo atkurti "didįjį sprogimą" paleidimo.

Kokį finansavimą Bendrija skyrė CERN, ypač "amžiaus eksperimentui" vykdyti? Ar Komisija žino, kas padarė žalos įrenginiui? Kada LHC vėl pradės veikti?

Atsakymas

82

LT

(EN) CERN yra 1954 m. įkurta tarptautinė organizacija, kuri vykdo mokslinius tyrimus branduolinės ir dalelių fizikos srityje. Ji vykdo tyrimus, remiama dvidešimties CERN Tarybos valstybių narių, tarp jų aštuoniolikos ES valstybių narių ir dviejų ne ES narių. Šios dvidešimt šalių bendrai sudaro metinį CERN veiklos ir investavimo biudžetą. EK turi tik stebėtojos statusą CERN Taryboje. Ji nedalyvauja sprendimų priėmimo procese ir neprisideda prie metinio biudžeto.

Kaip ir bet kuri kita mokslinių tyrimų organizacija, CERN turi galimybę dalyvauti Bendrijos bendrosios mokslinių tyrimų programos pagrindu skelbiamuose konkursuose. CERN dalyvavo keliuose konkursuose viena po kitos sekusių bendrųjų programų pagrindu, pateikdama bendrus pasiūlymus kartu su įvairiomis kitomis Europos mokslinių tyrimų organizacijomis.

BP6 ir BP7 pagrindu EK iki šiol CERN suteikė apie 60 mln. EUR už jos dalyvavimą konkursinių paraiškų pagrindu atrinktuose projektuose. Šiais projektais, be kitų tikslų, siekiama bendro Europos tinklo "Grid" skaičiavimo infrastruktūros plėtojimo, bendro būsimų greitintuvų ir detektorių konstravimo plėtojimo ar bendrų mokymosi programų, skirtų jauniesiems mokslininkams. Šie projektai netiesiogiai taip pat padėjo CERN kurti LHC greitintuvą.

EK žino, kad CERN atliko tyrimą dėl 2008 m. rugsėjo 19 d. įvykusios avarijos priežasčių. CERN priėjo prie išvados, kad avarijos priežastis buvo klaidingas elektros sujungimas tarp dviejų greitintuvo magnetų. Tai sukėlė mechaninę žalą ir išleido helį iš šaltos magneto masės į tunelį. CERN pranešė, kad 2009 m. pavasarį

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/prelex/apcnet.cfm?CL=en.

LT

jie vėl planuoja paleisti LHC. Daugiau informacijos apie avarijos priežastis ir būsimus veiksmus geriausia būtų galima gauti tiesiogiai iš CERN Tarybos ir ją sudarančių valstybių narių.

Pageidaujant daugiau informacijos apie dalelių fizikos eksperimentą, Komisija siūlo gerbiamą narį remtis atsakymu, kurį ji pateikė į Marios Matsakis klausimą raštu E-5100/08⁽¹³⁾.

* *

Klausimas Nr. 48, pateikė Alojz Peterle (H-0844/08)

Tema: Moksliniai vėžio tyrimai

Balandžio 10 d. Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją (P6_TA(2008)0121) dėl kovos su vėžiu išsiplėtusioje Europos Sąjungoje. Suprasdamas fragmentišką mokslinių vėžio tyrimų prigimtį visoje Europoje, EP reikalauja geresnio bendradarbiavimo ir mažiau įvairių tyrimų dubliavimosi, kad mokslinių tyrimų rezultatai greičiau pasiektų vėžiu sergantį pacientą.

Ką Komisija daro, kad paskatintų ir paremtų tarptautinius vėžio tyrimus BP7 pagrindu?

Kaip Komisija ketina prisidėti prie retų ir sudėtingai nustatomų vėžio atvejų, tokių kaip vaikų vėžys, kai rinkos paskatos dažnai nepritraukia komercinio investavimo į mokslinius tyrimus?

Atsakymas

(EN) Remiantis Šeštosios bendrosios mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros programos (BP6, 2002–2006 m.) pagrindu įdėtomis pastangomis, 108 tyrimų projektams iš viso buvo skirta 485 mln. EUR suma. Šie projektai apima įvairius klausimus, susijusius su prevencija, ankstyva diagnoze, vėžio atpažinimu ir vaistų paskirties nustatymu, taip pat su terapinėmis strategijomis, naujosiomis technologijomis ir paliatyvia priežiūra⁽¹⁴⁾.

Be to, EUROCAN+PLUS⁽¹⁵⁾ įvykdomumo tyrimo ataskaitoje, kuri Europos Parlamente buvo pristatyta 2008 m. vasario mėn., buvo reikalaujama didesnio tarptautinių ir klinikinių tyrimų suderinimo ir valdymo, tarp jų ir tinklų bei visapusiškų vėžio centrų platformos valdymo.

Šių pastangų pagrindu Septintosios bendrosios mokslinių tyrimų programos (BP7, 2007–2013 m.) specialiosios programos "Bendradarbiavimas" dalyje "Sveikata" įtvirtintas prioritetas toliau stiprinti tarptautinius vėžio tyrimus klinikinėje praktikoje bei siekiant išspręsti susiskaldymą, atsižvelgiant į EUROCAN+PLUS rezultatus ir Europos Vadovų Tarybos išvadų dėl vėžio naštos sumažinimo (16) rekomendacijas, taip pat į Parlamento rezoliuciją dėl kovos su vėžiu išsiplėtusioje Europos Sąjungoje (17).

Tiesą sakant, 2007 m. kvietime teikti pasiūlymus paminėtos tokios rekomenduojamos mokslinių tyrimų sritys kaip patikra, priežiūra iki gyvenimo pabaigos ir mokslinių tyrimų pastangų susiskaldymas dėl vėžio registrų ERA-NET schemų⁽¹⁸⁾ pagrindu.

Kitame kvietime teikti pasiūlymus sveikatos srityje, kuris bus paskelbtas 2009 m., tikimasi vėl paminėti susiskaldymą, skatinant koordinuotų tarptautinių vėžio tyrimų programų plėtojimąsi Europoje, ir pabrėžti retų ir vaikams pasitaikančių vėžio atvejų tyrimus, juos atliekant BP6 numatyto svarbaus iniciatyvų rinkinio pagrindu (tokių kaip "KidsCancerKinome", "EET-Pipeline", "Conticanet", "Siopen-R-Net" ir kt.). Jį papildys iniciatyvos, kuriomis organizuotomis pastangomis su Europos vaistų agentūra (EMEA) siekiama remti pediatrijoje naudojamus nepatentuotus vaistus⁽¹⁹⁾.

⁽¹³⁾ http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB.

⁽¹⁴⁾ http://lcordis.europa.eu/lifescihealtli/cancer/cancer-pro-calls.htm#tab3.

⁽¹⁵⁾ www.eurocanplus.org/.

^{(16) 9636/08} SAN 87.

^{0121&}amp;language=EN).

⁽¹⁸⁾ ec.europa.eu/research/fp6/era-net.html.

⁽¹⁹⁾ http://www.emeaxuropa.eu/htms/human/paediatrics/prioritv1ist.htm

Galiausiai Komisija galvoja apie būsimus ES veiksmus dėl vėžio – Europos platformą, skirtą dalytis gerąja patirtimi ir paremti valstybių narių pastangas veiksmingiau kovoti su vėžiu, į vieną vietą bendrai veiklai sujungiant daug suinteresuotųjų asmenų. Taip pat Komisija priėmė pasiūlymus dėl Europos strategijos dėl retų ligų apskritai⁽²⁰⁾, o šiais veiksmais palengvintas bendradarbiavimas bei didesnis veiksmingumas taip pat turėtų palengvinti mokslinius tyrimus šioje srityje.

* *

Klausimas Nr. 51, pateikė Robert Evans (H-0802/08)

Tema: Humanitarinė pagalba Šri Lankoje

Sveikinu Komisijos narį L. Michelį už jo 2008 m. rugsėjo 15 d. pasakytą pareiškimą dėl tarptautinės humanitarinės teisės laikymosi Šri Lankoje.

Esu tikras, kad Komisija kaip ir aš yra labai sunerimusi dėl smurto paaštrėjimo Šri Lankoje ir dėl nekaltų civilių patiriamo poveikio. Kalbant konkrečiai, kaip Komisija reagavo į paskutinį Šri Lankos vyriausybės sprendimą, kad visos JT ir tarptautinės pagalbos organizacijos bei pagalbos teikimas turi būti pašalintas iš konflikto teritorijos?

Turint tai omenyje, kokį spaudimą Komisija toliau darys tiek Šri Lankos vyriausybei, tiek LTTE ("Tamil Eelam" išlaisvinimo tigrų organizacija), kad užtikrintų tarptautinės humanitarinės teisės laikymąsi, kad pagalba pasiektų pažeidžiamiausius asmenis ir kad taikus konflikto sprendimas būtų pasiektas kuo greičiau?

Atsakymas

(EN) Šri Lankos vyriausybės sprendimas pašalinti Jungtinių Tautų (JT) ir tarptautines pagalbos organizacijas iš konflikto teritorijos buvo paremtas saugumo sumetimais. Po sprendimo pašalinti Komisija ir kiti humanitariniai veikėjai primygtinai reikalavo sukurti saugios humanitarinės palydos, teikiančios maisto ir kitas būtinas atsargas žmonėms, kuriems to reikia Vanni vietovėje, sistemą. Jie taip pat reikalavo leisti nepriklausomiems stebėtojams prisijungti prie palydos, užtikrinant, kad atsargos be jokios diskriminacijos pasiekia visus, kuriems jų reikia. Abi konflikto šalys su tuo sutiko. Keturios palydos, keliaujančios su JT vėliava, sėkmingai pasiekė Vanni, kartu atgabendamos daug būtino maisto Pasaulio maisto programos (PMP) pagrindu. Ateinančiomis savaitėmis palydos vyks reguliariai.

Be to, Tarptautiniam raudonojo kryžiaus komitetui (TRKK) buvo leista tęsti savo veiklą kartu su tarptautiniu personalu Vanni vietovėje. TRKK atlieka svarbų vaidmenį, palaikydamas ryšius su abiem konflikto šalimis, taip pat teikia tokią itin reikalingą pagalbą kaip pastogė ir svarbiausiai namų apyvokos daiktai. Komisija toliau prisidės prie TRKK ir PMP operacijų. Dviejų agentūrų Šri Lankoje finansavimas 2008 m. šiuo metu siekia 5,5 mln. EUR. Esant būtinybei, Komisija galėtų apsvarstyti galimybę ir toliau šiais metais teikti humanitarinį finansavimą šioms agentūroms.

Vis dėlto akivaizdu, kad reikia nuveikti daugiau, norint užtikrinti, kad pakankama pagalba pasiektų gyventojus, kuriems jos reikia. Komisija nustatė, kad tik apie 45 proc. maisto poreikių šiuo metu yra iš tikrųjų patenkinami. Be to, labai trūksta medžiagų pastogei perkeltiems asmenims, turint omenyje artėjantį lietingąjį sezoną. Komisija toliau sieks didesnio priėjimo prie Vanni ne tik JT tarnyboms, bet ir toms tarptautinėms nevyriausybinėms organizacijoms, kurios rugsėjo mėn. buvo priverstos pasitraukti, nes šios organizacijos atlieka svarbų vaidmenį, teikiant humanitarinę pagalbą.

Kalbant apie tarptautinės humanitarinės teisės laikymosi užtikrinimą, Komisija toliau pasinaudos kiekviena galimybe abiem konflikto šalims priminti apie jų pareigas šiuo atžvilgiu ir propaguoti taikų konflikto sprendimą.

* * *

⁽²⁰⁾ COM(2008)679 ir 2008 11 11 COM(2008)726.

Klausimas Nr. 52, pateikė Claude Moraes (H-0804/08)

Tema: Humanitarinė pagalba Zimbabvei

Nuo 2002 m. ES humanitarinei pagalbai Zimbabvei iš viso paskyrė daugiau negu 350 mln. EUR, tarp jų ir 10 mln. EUR, apie kuriuos pranešė šį rugsėjo mėn. Turint omenyje pastarojo meto politinę suirutę šalyje ir R. Mugabės vyriausybės nustatytus apribojimus humanitarinėms operacijoms vykdyti, kokiomis priemonėmis Komisija nustatys šios pagalbos veiksmingumą ir užtikrins, kad ji pasiektų tuos, kuriems jos reikia?

Atsakymas

(FR) Komisija ES humanitarinę pagalbą įgyvendina per partnerius, kurie yra arba tarptautinės, arba nevyriausybinės organizacijos, įsikūrusios ES. Šios humanitarinės organizacijos pagal sutartį yra atsakingos už ES finansuojamos humanitarinės pagalbos valdymą.

Buvo sukurtos patikrinimo ir stebėjimo sistemos, kad būtų užtikrintas tinkamas finansuojamų operacijų įgyvendinimas, skirtos įvairiems humanitarinių operacijų projekto ciklo etapams. Toliau pateikiami svarbiausi aspektai.

- Griežti atrankos ir kokybės kontrolės mechanizmai, sukurti Bendrojo partnerystės susitarimo (BPS), pasirašyto su Europos NVO ir tarptautinėmis organizacijomis, pagrindu.
- Sistemos, skirtos nustatyti, kokie veiksmai yra finansuojami ir skirti griežtai realiems poreikiams, kuriuos reikia patenkinti.
- Projektus tikrina pasauliniame tinkle dalyvaujantys ekspertai (techniniai asistentai), dirbantys Komisijai. Šie humanitarinės pagalbos specialistai yra nuolat pasirengę palengvinti ir maksimaliai padidinti Komisijos finansuojamų humanitarinių operacijų poveikį, kad ir kokioje šalyje ar regione tai būtų.
- Partneriai turi pateikti tarpines ir galutines ataskaitas ir pagrįsti savo išlaidas.
- Komisija reguliariai vertina savo humanitarines operacijas.
- Komisijos finansuojamoms ir humanitarinių organizacijų įgyvendinamoms operacijoms atliekamas finansinis auditas, kurį vykdo Komisijos partnerių valdyba tiek užbaigtų projektų (kas dvejus metus), tiek vykdomų projektų atžvilgiu. Pavyzdžiui, Komisija patvirtino trečią paraišką dėl išlaidų, pateiktą už humanitarinius projektus Zimbabvėje.

Rugsėjo mėn. pradžioje po NVO veiklos sustabdymo, kurį Vyriausybė nustatė birželio mėn., panaikinimo partneriai pranešė apie keletą priėjimo problemų, buvo galima atnaujinti maisto tiekimą.

* *

Klausimas Nr. 54, pateikė Eoin Ryan (H-0816/08)

Tema: Mergaičių švietimas besivystančiame pasaulyje

Moterų švietimas besivystančiame pasaulyje buvo pavadintas "didžiausia viltimi skurdui panaikinti" ir, kaip pasakė buvęs JT Generalinis Sekretorius Kofi Annan, "vienintele labiausiai sugrįžtančia socialine investicija šiandieniniame pasaulyje".

Ką Komisija daro, kad užtikrintų, jog tam tikri socialiniai, kultūriniai ir praktiniai iššūkiai, susiję su mergaičių visaverčio švietimo užtikrinimu, būtų įtraukti į švietimo ir vystymosi strategijas?

Be to, turint omenyje, kad didelė dalis visuomenės teikia pirmenybę berniukų švietimui, o mergaičių, nebaigusių mokslo, skaičius yra didesnis, nes jos gali būti pašalintos iš mokslo dėl santuokos ar darbo, kokių priemonių galėtų imtis Komisija, kad paskatintų mergaites mokytis 2-ojo tūkstantmečio vystymosi tikslo, kuriuo siekiama pradinio išsilavinimo, pagrindu?

Atsakymas

(FR) Europos konsensuse dėl vystymosi pabrėžiamas svarbus lyčių lygybės vaidmuo, siekiant Tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT). Švietimo srityje Komisija teikia pirmenybę TVT Nr. 2 dėl visuotinio pradinio išsilavinimo ir TVT Nr. 3 dėl lyčių lygybės. Taigi kartu su šalimis partnerėmis įgyvendinant sektorines programas, toks pat dėmesys skiriamas mergaičių visų lygių dalyvavimui švietimo sistemoje.

Skurdžiausiuose Egipto regionuose mergaitės mokosi nedaug, o nebaigusiųjų mokslo skaičius yra didelis. Šios problemos yra sprendžiamos mergaičių švietimo iniciatyva, kurią įgyvendina Nacionalinė vaikystės ir motinystės taryba (NCCM). Šiuo nacionaliniu planu, orientuotu į pradinį išsilavinimą, kaip pagrindinių tikslų siekiama pagerinti bendrojo mergaičių išsilavinimo kokybę ir palengvinti prieinamumą prie mokslo.

Kitose šalyse, tokiose kaip Burkina Fasas ir Tanzanija, Komisija prisideda prie švietimo sektoriaus reformų apskritai, derindama veiklą su kitais paramos teikėjais. Lygiagrečiai EB veda dialogą sektoriuje, siekdama daryti įtaką tam tikriems pasirinkimams ir prioritetams ir svarbiausių rodiklių pagrindu įvertinti reformos rezultatus. Burkinos atveju tarp šių rodiklių galima paminėti "didelį pradinį išsilavinimą turinčių mergaičių skaičių" bei "raštingų moterų skaičių". Tanzanijoje orientuojamasi į moterų mokytojų skaičių ir mokyklos aplinkos, skatinančios mergaičių švietimą, kūrimą.

Vis daugiau šalių gauna paramą, dėl kurios jos gali plėtoti socialinės apsaugos programas, o tai, paskirstant pinigus ar maistą labiausiai socialiai pažeidžiamoms šeimoms, reiškia, kad šeimos neturi galvoti apie jų dukterų mokymosi galimybių išlaidas.

Pagaliau savo aukštojo mokslo mobilumo programose (programos "Erasmus Mundus" dėl išorinio bendradarbiavimo ir būsimos programos "Mwalimu Julius Nyerere" interneto puslapiai) Komisija nusistatė sau tikslą, kad 50 proc. naudos gavėjų sudarytų moterys.

* *

Klausimas Nr. 55, pateikė Mairead McGuinness (H-0831/08)

Tema: ES humanitarinė pagalba

Kaip visiškai teisingai teigia už vystymąsi ir humanitarinę pagalbą atsakingas Komisijos narys, šiandien vystymosi klausimas yra aktualesnis nei bet kada anksčiau,

Ar Komisija gali nuraminti šiuos Rūmus, kad ES, kaip didžiausios pasaulyje humanitarinės pagalbos teikėjos, didį nuopelną gali paveikti dabartinė pasaulio finansų krizė?

Atsakymas

86

(EN) 2007 m. bendra pasaulinė humanitarinė pagalba sudarė 7,7 mlrd. USD (5,2 mln. EUR, remiantis 2007 m. gruodžio 31 d. keitimo kursu). (21)

ES apskritai išlieka didžiausia humanitarinės pagalbos teikėja pasaulyje, 2007 m. jos skiriamos lėšos sudarė 46,8 proc. pasaulinei humanitarinei pagalbai skirtų lėšų (iš kurių 13,7 proc. skyrė EB, 33,1 proc. – valstybės narės).

Komisijos humanitarinei paramai skirta suma yra numatyta Daugiametėje finansinėje struktūroje (MFF) 2007–2013 m. Kasmetinė humanitarinei pagalbai galima skirti suma sudaro apie 750 mln. EUR per metus. Per metus kilus nenumatytiems atvejams, šios lėšos gali būti papildytos lėšomis iš neatidėliotinos pagalbos rezervo, sudarančiomis apie 240 mln. EUR per metus. Sąlygos lėšoms iš neatidėliotinos pagalbos rezervo skirti, numatytos tarpinstituciniame Parlamento, Tarybos ir Komisijos susitarime, yra gana griežtos, nustato reikalavimus valstybėms, kurios nėra narės, pagalbai gauti dėl įvykių, kurie negalėjo būti numatyti, kai buvo tvirtinamas biudžetas. Pastaraisiais metais EB humanitarinei paramai skirta suma buvo gana stabili ir, atsižvelgiant į biudžeto valdymo institucijų teises, tikriausiai pakaks MFF lėšų.

2008 m. EB valdomos lėšos, numatytos humanitarinės pagalbos ir pagalbos maistu biudžeto eilutėje, dėl pakilusių maisto, kuro ir plataus vartojimo prekių kainų buvo papildytos lėšomis, sudarančiomis 180 mln. EUR., daugiausia iš neatidėliotinos pagalbos rezervo.

* * *

⁽²¹⁾ Šaltinis: OCHA finansų kontrolės sistema (http://www.reliefweb.int).

Klausimas Nr. 56, pateikė Bart Staes (H-0835/08)

Tema: Intelektinės nuosavybės teisės kaip kliūtis perduoti energiją tausojančias technologijas iš Europos į besivystančias šalis

Komisijos narys Louis Michel įvairiomis progomis išreiškė savo pritarimą energiją tausojančių technologijas perduoti į besivystančias šalis. Tai svarbu aplinkosaugos teisingumo ir kaip bendro požiūrio į klimato kaitą dalies atžvilgiu. Vis dėlto praktikoje tam tikri mechanizmai, tokie kaip intelektinės nuosavybės teisės, akivaizdžiai atideda šį tausojančių technologijų perdavimą į pietus ir (arba) jam trukdo.

Kokių veiksmų imasi ar siūlo imtis Komisija, kad praktiškai įveiktų šias kliūtis ir užtikrintų, kad šis technologijų perdavimas iš tikrųjų prasidėtų?

Atsakymas

(FR) Komisija supranta intelektinės nuosavybės teisių (IPR) sistemos, kuri tinkamai veiktų besivystančiose šalyse, svarbą. Ši sistema yra būtinas pagrindas technologijų perdavimui skatinti, nes kitaip komercinės įmonės būtų mažai linkusios perduoti technologijas į šalis, kuriose nuostatos dėl intelektinės nuosavybės teisių yra menkos ir mažai taikomos.

Vis dėlto kai kuriais atvejais intelektinės nuosavybės teisių nuostatose turi būti atsižvelgiama į besivystančių šalių rūpesčius, ypač kai dėl patentų pakyla produktų, kurie svarbūs vystymuisi, kainos. Toks atvejis yra, pavyzdžiui, su vaistais: Komisija tarptautiniu lygmeniu ėmėsi iniciatyvos garantuoti besivystančioms šalims galimybę gauti svarbiausių vaistų prieinamomis kainomis.

Be to, kas buvo pasakyta, energiją tausojančios produkcijos sektoriuje (fotovoltinė, biomasės ir vėjo energija) nėra aiškių įrodymų, kad intelektinės nuosavybės teisės turėjo neigiamą poveikį vystymuisi ir technologijų perdavimui. Patentai dėl esančių technologijų yra ilgai galiojantys, o daugybė patentuotų produktų konkuruoja tarpusavyje, taip sumažindami šių technologijų kainą. Taip pat konkuruoja ir įvairios technologijos, naudojamos elektrai gaminti. Jeigu įmonės besivystančiose šalyse nori patekti į šią naujųjų technologijų sritį kaip gamintojai, jos gali įsigyti įperkamas veiklos licencijas. Pavyzdžiui, įmonės Indijoje ir Kinijoje jau dalyvauja fotovoltinės energijos rinkoje. Galbūt biomasės srityje gali kilti problemų dėl išimtinių naudojimosi naujosiomis biotechnologijomis teisių. Vis dėlto praktikoje muitai ir kitos kliūtys prekyboje sukelia didesnių problemų.

Tiesą sakant, daug šiuolaikinių produktų ar technologijų yra brangūs ne dėl intelektinės nuosavybės teisių, o tiesiog dėl sudėtingo jų gamybos būdo, aukštos medžiagų kainos bei aukštos jų įrengimo bei veikimo kainos, dažnai išpūstos dėl sugebėjimų trūkumo šalyje.

Būtent todėl Komisija skiria didžiulį finansavimą besivystančioms šalims, skatindama energiją tausojančių gamybos technologijų naudojimą, ypač AKR⁽²²⁾ ir ES energetinių priemonių, priimtų 2006 m., pagrindu. Būtent todėl priemonės, apimančios visus atsinaujinančios energijos šaltinius, pagrindu finansuojami projektai, kurie apima ne tik paprasčiausią supažindinimą su naujosiomis technologijomis, bet ir klausimus, susijusius su įgūdžiais, kurių reikia technologijoms pritaikyti, jas naudoti, prižiūrėti ir skleisti.

Ši priemonė turėtų būti papildyta beveik 200 mln. EUR iš dešimtojo Europos plėtros fondo (EPF). Šios lėšos labiau orientuojamos į atsinaujinančios energijos šaltinius, taip suteikiant didesnę galimybę gauti tausojančių energiją išteklių vietos lygmeniu.

*

Klausimas Nr. 57, pateikė Justas Vincas Paleckis (H-0847/08)

Tema: Dėl vystomojo bendradarbiavimo paramos finansų krizės metu

Prieš Volstryte prasidėjusią ir visame pasaulyje audrą sukėlusią finansų krizę imuniteto neturi ir ES vystomojo bendradarbiavimo politikos fondai. Besivystančios šalys, kurioms gresia vystomosios ES paramos suteikimo trukdžiai, vėl tampa aukomis, nors finansų krizės kaltininkėmis jų niekaip nepavadinsi. Svarbu užtikrinti, kad Komisijos dar prieš finansų krizę numatyti ES vystomojo bendradarbiavimo įsipareigojimai iki 2013 m. besivystančioms šalims dėl dabar iškilusių finansinių sunkumų nesumažėtų.

⁽²²⁾ Afrika, Karibu baseinas, Ramusis vandenynas.

LT

Kaip Komisija ketina sudėlioti naujus vystomojo bendradarbiavimo finansavimo prioritetus atsižvelgdama į finansų krizę?

Atsakymas

(FR) Šis klausimas dėl dabartinės finansinės krizės poveikio vystomajam bendradarbiavimui yra ypač aktualus artėjant Tarptautinei vystymosi finansavimo apžvalgos konferencijai, skirtai Monterėjaus konsensuso įgyvendinimui įvertinti, kuri vyks lapkričio 29 d. – gruodžio 2 d. Dohoje, Katare.

2008 m. spalio 29 d. Komisija paskelbė komunikatą "Nuo finansinės krizės link atsigavimo", kuriame, be kitų dalykų, pabrėžiama dalijimosi tvaraus augimo teikiama nauda ir tūkstantmečio vystymosi tikslų iššūkio atrėmimo svarba.

Dohoje vienas iš pagrindinių dalykų, kurį Europos Sąjunga ketina paskelbti išvadose, yra tvirtas pakartotinis jos įsipareigojimo padidinti oficialios paramos vystymuisi (OVP) lygį ir drauge pasiekti, kad 2010 m. OVP sudarytų 0,56 proc. BVP, o 2015 m. – 0,7 proc. BVP, patvirtinimas. Valstybės narės sudaro slankiuosius daugiamečius preliminarius tvarkaraščius, kad parodytų, kaip jos sieks OVP tikslo.

Nepaisant finansų krizės, dėl šio įsipareigojimo nėra abejojama. Priešingai, per krizę labai svarbu išlaikyti OVP lygį. Patirtis rodo, kad OVP sumažinimas tiesiogiai siejasi su padidėjusiu ekstremizmo ir nestabilumo pasaulyje padidėjimu.

Todėl ES, didžiausia OVP teikėja, 2007 m. iš viso pasaulio tam skirtos 104 mlrd. USD paramos skyrusi ne mažiau nei 61,5 mlrd. USD, kviečia visus kitus teikėjus atitinkamai prisidėti prie vystymosi finansavimo, padidinti savo oficialią paramą vystymuisi iki 0,7 proc. BVP ir ragina juos sudaryti slankiuosius daugiamečius preliminarius tvarkaraščius, kad parodytų, kaip jie sieks šių tikslų.

Nors OVP yra vystymosi pagrindas, tai nėra vienintelė išeitis. Reikia daugiau padirbėti su naujoviškais finansavimo šaltiniais, ypač įgyvendinimo srityje. Turi būti atremti nauji iššūkiai, ypač klimato kaitos sumažinimas ir prisitaikymas prie jo, maisto ir energetinis saugumas ir tam skirtas finansavimas. Turi būti palaikomas geras ekonomikos ir finansų valdymas, įskaitant kovą su sukčiavimu, korupcija ir mokesčių vengimu, galų gale, turime siekti realios tarptautinės finansų sistemos reformos.

* *

Klausimas Nr. 58, pateikė Anne Van Lancker (H-0853/08)

Tema: Ekonominė gyventojų diferenciacija

Europos Parlamento 2008 m. rugsėjo 4 d. rezoliucijoje dėl MOD5 (P6_TA(2008)0406) pabrėžiama pasaulinio masto teisė į reprodukcinę sveikatą kaip vystymosi tikslą, keliamą tarptautinei bendruomenei, ir ragina Komisiją paskirti maksimaliai įmanomus išteklius šiam tikslui pasiekti.

2002 m. Komisija įsipareigojo paremti UNFPA ir IPPF, kad būtų sumažinta "ekonominė gyventojų diferenciacija", atsiradusi dėl G. W. Busho administracijos atsisakymo teikti finansavimą. Ši programa baigiasi 2008 m. pabaigoje. Kiek ankščiau šiais metais G. W. Bush ir vėl pareiškė savo veto. Todėl kyla pavojus, kad kils nauja ekonominė gyventojų diferenciacija, jeigu ir Komisija nebeteiks finansavimo.

Ar Komisija sumažins ekonominę gyventojų diferenciaciją, panaudodama dešimtąjį EPF ir skirs maksimaliai įmanomus išteklius MOD5 pasiekti?

Atsakymas

(FR) Motinų sveikatos ir mirtingumo padėties pagerinimas yra nuolatinis Komisijos rūpestis jos darbe sveikatos ir vystymosi srityje. Nepaisant visų mūsų pastangų, TVT Nr. 5 yra turbūt sunkiausiai pasiekiamas tikslas. 2008 m. Europos Sąjunga dėjo dvigubai daugiau pastangų, kad tarptautinės bendruomenės veikloje įvyktų esminių pokyčių, prisidedant prie TVT siekimo ir nustatant tikslą pereiti nuo politinių deklaracijų prie praktinių veiksmų.

Kas nuveikta praktikoje?

Biudžeto eilutėse (Europos plėtros fondas (EPF) ir bendras biudžetas) numatytais finansuojamais veiksmais siekiama daryti ilgalaikį poveikį nacionalinei sveikatos sistemos politikai. Sudėtinga atskirti EPF ir biudžeto, skirto seksualinei ir reprodukcinei sveikatai bei teisėms (SRHR), lėšas, kurios paprastai skiriamos kaip parama

sveikatos sektoriui apskritai arba kurios gali būti skiriamos kaip lėšos prioritetiniams sektoriams, arba dar dažniau platesniu veiklos pagrindu kaip "makroekonominė parama". Remiantis neseniai Komisijos parengtu (nebaigtiniu) sąrašu, 2002–2008 m. sudarytų dvišalių regioninio bendradarbiavimo susitarimų pagrindu projektams, didžiąja dalimi skirtų reprodukcinės sveikatos klausimui, finansuoti buvo skirta apie 150 mln. EUR.

Reprodukcinės sveikatos teminių eilučių (2003–2006 m.) pagrindu seksualinės ir reprodukcinės sveikatos ir teisių politikai ir veiklai besivystančiose šalyse buvo skirta daugiau nei 73 mln. EUR.

Kalbant apie dešimtąjį EPF, ketiname tiesiogiai remti sveikatos sektorių 31 besivystančioje šalyje⁽²³⁾. Šalyse, kurioms savo veikla teikiame pagalbą, labai aukštas motinų mirtingumo lygis ir itin silpnos sveikatos sistemos. Be to, kad pagalba būtų labiau numatoma, Komisija ruošia naują finansinę priemonę, vadinamąją "TVT sutartį", skirtą nemažai šalių partnerių, kurių struktūrose biudžeto parama ilgalaikėje perspektyvoje bus susieta su konkrečiais TVT atžvilgiu pasiektais rezultatais. Tokiu būdu vyriausybėms bus lengviau reguliuoti tokias su sveikatos sistema susijusias periodines išlaidas kaip medicininio personalo atlyginimai, o tai yra svarbu, norint padidinti galimybę gauti pirminę sveikatos priežiūrą, įskaitant paslaugas gimdymo metu, kurios yra esminės, siekiant TVT Nr. 5.

Nepaisant visko, kas šiuo metu yra daroma, kad būtų pagerinta motinų sveikata, to tikrai nepakanka. Todėl reikalingos didesnės pastangos, jeigu norime, kad padėtis pasikeistų. Būtent todėl birželio 24 d. Europos Sąjungos Taryba priėmė ES TVT veiksmų planą, kuriame Komisija ir valstybės narės iki 2010 m. įsipareigoja (be kitų dalykų) 8 mln. EUR (iš kurių 6 mln. EUR skiriami Afrikai) padidinti savo paramą sveikatos sektoriui besivystančiose šalyse.

Kalbant apie TVT Nr. 5, ES TVT veiksmų plane minimi du dideli tikslai, kurie turi būti pasiekti iki 2010 m.:

- 1) 21 mln. daugiau gimimų, prižiūrint kvalifikuotiems sveikatos darbuotojams;
- 2) 50 mln. daugiau moterų Afrikoje, kurios turi galimybę gauti naujausius kontraceptinius preparatus.

Pagaliau taip pat turime "Investavimo į žmogiškuosius išteklius" priemonę, kuria 44 mln. EUR skiriami Kairo reprodukcinės sveikatos darbotvarkei 2009 m. ir 2010 m. įgyvendinti. Dalis šių lėšų bus naudojamos NVO projektams šalyse partnerėse finansuoti.

Komisija neketina toliau padengti "ekonominės gyventojų diferenciacijos", skirdama papildomą finansavimą IPPF⁽²⁴⁾ ir UNFPA⁽²⁵⁾, esant įvairioms pirmiau išdėstytoms priemonėms, kurias ji jau vykdo.

* *

Klausimas Nr. 60, pateikė Liam Aylward (H-0814/08)

Tema: Narkotikai ir ES visuomenės sveikatos programa

Kaip Europos Komisija ketina pabrėžti neteisėtų ir ES visuomenės sveikatos programa 2008–2013 m. draudžiamų narkotikų vartojimo keliamą pavojų?

Atsakymas

(EN) Pagal ES visuomenės sveikatos programą 2008–2013 m. ⁽²⁶⁾ ir toliau numatoma narkotikų prevencija kaip prioritetas, sudarantis "sveikatos ugdymo – veiklos, susijusios su sveikatos veiksniais" dalį, kaip buvo numatyta ir ankstesnėje visuomenės sveikatos programos dalyje "Sveikatos veiksniai".

⁽²³⁾ AKR (4 proc. neapima GBS): Liberija, Dramblio Kaulo Krantas, Kongas, KDR, Angola, Zimbabvė, Burundis, Čadas, Rytų Timoras, Sent Vinsentas, Lesotas, Svazilandas, Pietų Afrika, Zambija, Mozambikas; Azija (17 proc.): Afganistanas, Birma, Indija, Filipinai, Vietnamas; Lotynų Amerika (Soc. sanglauda): Hondūras ir Ekvadoras; Šiaurės Afrika / Artimieji Rytai ir Rytų Europa (8,8 proc.): Alžyras, Marokas, Egiptas, Sirija, Libija, Jemenas, Ukraina, Moldova, Gruzija.

⁽²⁴⁾ Tarptautinė planuotos tėvystės federacija.

⁽²⁵⁾ Jungtinių Tautų gyventojų fondas.

⁽²⁶⁾ http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:301:0003:0013:EN:PDF.

Pasirenkant konkrečius prioritetus, ir toliau bus atsižvelgiama į ES kovos su narkotikais strategiją (27) ir veiksmų planus (28). Narkotikų prevencijos ir informacijos apie juos programą (29) ir Tarybos rekomendaciją dėl priklausomybės nuo narkotikų sveikatai daromos žalos prevencijos ir mažinimo (30). Naujajame pasiūlyme dėl ES veiksmų plano 2009–2012 m. (31), dėl kurio šiuo metu diskutuojama Taryboje, siūloma, kad ES toliau didintų priemonių, kuriomis siekiama sumažinti narkotikų vartojimą ir jų sukeltus padarinius, veiksmingumą. Tai apima ir ypatingą dėmesį pažeidžiamoms asmenų grupėms bei kombinuoto narkotikų vartojimo (bendro draudžiamų ir teisėtų medžiagų vartojimo) prevenciją.

* *

Klausimas Nr. 61, pateikė Brian Crowley (H-0818/08)

Tema: Golfo laukų įrengimas specialiose saugomose teritorijose

Ar Komisija yra priėmusi specialias taisykles, kuriomis draudžiama įrengti golfo laukus ir kitas pramogas specialiose saugomose teritorijose?

Atsakymas

Bendrijos lygmeniu nėra priimta jokių taisyklių, aiškiai uždraudžiančių golfo laukų ir kitų pramogų įrengimą specialiose saugomose teritorijose.

Buveinių direktyvos⁽³²⁾ 6.3 straipsnyje reikalaujama, kad valstybės narės vertintų projektus (taip pat ir dėl golfo laukų), kurie galėtų turėti ryškų poveikį "Natura 2000" vietovėms. Šis vertinimas apima galimų alternatyvų įvertinimą, taip pat mažinimo priemonių plėtojimą. Jeigu vertinimo išvadose nurodoma, kad numatytas projektas neturės kenksmingo poveikio vietovės vientisumui, toks projektas gali būti įgyvendinamas.

Tuo atveju, kai manoma, kad tikėtina, jog projektas turės kenksmingą poveikį vietovės vientisumui, Buveinių direktyvos 6.4 straipsnyje numatomos procedūros, kurių reikia laikytis. Projektas vis dar gali būti plėtojamas, jeigu laikomasi tam tikrų sąlygų ir imamasi kompensuojamųjų priemonių.

Komisija išleido išsamias gaires, kaip taikyti Buveinių direktyvos 6 straipsnį. Šias gaires galima rasti Komisijos aplinkos svetainės skiltyje "Gamta ir biologinė įvairovė"⁽³³⁾.

* *

Klausimas Nr. 62, pateikė Marco Cappato(H-0821/08)

Tema: Pasirinkimas nutraukti gyvybę ir rašytiniai prašymai dirbtinai nepalaikyti gyvybės

Turint omenyje, kad daugelyje valstybių priverstinis medicininis gydymas prieštarauja įstatymams ir yra draudžiamas tokių tarptautinių susitarimų kaip Ovjedo konvencija, tačiau nelegali eutanazija yra plačiai vykdoma tose šalyse, kuriose tai yra draudžiama, nesant jokių būtinų apsaugos priemonių, procedūrų ar apribojimų, ar Komisija sutinka, kad būtų naudinga surinkti, išanalizuoti ir palyginti empirinius duomenis apie pasirinkimą nutraukti gyvybę medicininiu būdu skatinant gerąją patirtį, taip pat pripažįstant rašytinius prašymus dirbtinai nepalaikyti gyvybės ir užtikrinant teisę į gydymą bei pagarbą ligonių norams visoje Europoje?

^{(27) 12555/2/99} CORDROGUE 64 REV 2.

⁽²⁸⁾ http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2005/c_168/c_16820050708en00010018.pdf.

⁽²⁹⁾ OL L 257, 2007 10 3.

⁽³⁰⁾ OL L 165, 2003 7 3; (2003/488/EB).

⁽³¹⁾ COM(2008) 567/4.

^{(32) 1992} m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos, konsoliduota versija pateikiama šiuo adresu http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:01992L0043-20070101:EN:NOT.

⁽³³⁾ http://ec.europa.eu/environment/nature/index en.htm.

(EN) Komisija nerenka duomenų apie pasirinkimo nutraukti gyvybę būdus ir neturi jokių planų, susijusių su gerosios patirties keitimusi šioje srityje. Eutanazijos draudimo ar leidimo klausimas yra visiška kiekvienos valstybės narės atsakomybė.

Kalbant apie teisę į gydymą, visi ES piliečiai turi teisę kreiptis dėl įvairių medicininių paslaugų kiekvienoje kitoje valstybėje narėje, negu ta, kurioje jis yra apsidraudęs. Kaip nurodė Europos Teisingumo Teismas, ši teisė kyla iš Sutarties 49 straipsnio dėl paslaugų teikimo laisvės.

* *

Klausimas Nr. 63, pateikė Marian Harkin(H-0823/08)

Tema: Žmogaus teisės Baltarusijoje

Turint omenyje užsitęsusias žmogaus teisių problemas Baltarusijoje ir ypač dabartinę padėtį joje dėl vizų išdavimo Baltarusijos piliečiams, išvykstantiems iš šalies, procedūrų, kokių veiksmų Komisija gali pasiūlyti imtis, kad būtų užtikrinta, jog Baltarusijos valdžios institucijos labiau gerbtų žmogaus teises, užtikrindamos, kad būtų panaikintas draudimas keliauti vaikams, išvykstantiems iš šalies, nes tai suteiktų jiems teisę dalyvauti jaunimo programose, įskaitant ir poilsio bei ligos atostogas?

Atsakymas

(EN) Demokratija ir pagarba žmogaus teisėms yra ir bus esminiai mūsų bendravimo su Baltarusija pagrindai tiek pilietinės visuomenės, tiek Baltarusijos valdžios institucijų atžvilgiu.

Lapkričio 4–5 d. Komisijos atstovai lankėsi Minske dėl tolesnės veiklos, susijusios su spalio 13 d. Tarybos išvadomis, su Baltarusijos pilietinės visuomenės, opozicijos, taip pat ir valdžios institucijų atstovais.

Dalinis ir sąlyginis sankcijų taikymo nutraukimas ir ministrų lygio derybų, kylančių dėl Tarybos išvadų, atnaujinimas suteikia progą aiškiau mums perteikti tai, ko tikimės iš Baltarusijos, kalbant apie pažangą demokratizacijos, pagarbos žmogaus teisėms ir teisės viršenybės srityse.

Mūsų lūkesčiai jau buvo išdėstyti dokumente "Ką ES gali duoti Baltarusijai", kurį 2006 m. viešai paskelbė už išorės santykių ir Europos kaimynystės politiką atsakingas Komisijos narys. Taigi mūsų pagrindinės atnaujintos idėjos, skirtos Baltarusijos valdžios institucijoms, yra paremtos mūsų ankstesnėmis idėjomis.

Tarp kitko, mes tikimės, kad Baltarusija užtikrins teisę į laisvę ir žmonių saugumą. Tai apima nekliudomą Baltarusijos vaikų ir jaunimo dalyvavimą ES mainų programose. Tai apima ir Baltarusijos nustatytų draudimų keliauti tam tikrų pilietinės visuomenės ir opozicijos narių atžvilgiu peržiūrėjimą.

Kalbant apie konkrečią problemą dėl draudimo keliauti vadinamiesiems Černobylio vaikams, tai yra dvišalis reikalas, dėl kurio sprendimas turi būti priimtas dvišaliu pagrindu, nes ši padėtis apima susijusias valstybes nares.

Nors tai nėra klausimas, dėl kurio turėtų įsikišti Komisija, ji atidžiai stebi padėtį.

*

Klausimas Nr. 64, pateikė Michl Ebner (H-0837/08)

Tema: Žibalo mokesčio įvedimas

Pastaraisiais metais aviacijos sektorius ypač dinamiškai plėtojosi, todėl aviacijos priemonės tampa ypač svarbia transporto priemone.

Turint omenyje, kad šiuo metu aviacijos pramonė pagamina 3 proc. išmetamų CO2 dujų Europoje ir kad tai turi tendenciją didėti, būtina apsvarstyti žibalo mokesčio įvedimo klausimą.

Žvelgiant iš aplinkos apsaugos politikos pusės, mokesčio už aviacinį kurą ėmimas atrodo suprantamas, bent jau ES teritorijoje. Tai yra vienintelis būdas užtikrinti palankesnį aplinkai požiūrį dėl aviacinio kuro.

Reikėtų diskutuoti ir dėl kitų iškastinio kuro rūšių apmokestinimo, o padėtis turėtų būti suvienodinta.

Netgi nedideli papildomi mokesčiai keleiviams sukurs papildomą naudą aplinkai, taigi nedidelis žibalo mokestis suteiktų naudą tiek aplinkai, tiek vartotojams.

Kokių veiksmų imsis Komisija, kiek tai susiję su diskusijomis dėl žibalo mokesčio?

Atsakymas

(EN) Komisija savo poziciją dėl aviacinio kuro apmokestinimo pateikė savo 2005 m. komunikate dėl aviacijos poveikio klimato kaitai mažinimo⁽³⁴⁾. Tai patvirtino Komisijos pritarimą kuo greičiau liautis taikyti išimtį aviaciniam kurui pagal aviaciją reglamentuojančią tarptautinę teisės sistemą.

Remiantis Tarybos direktyva 2003/96/EB⁽³⁵⁾, valstybės narės jau gali įvesti kuro mokesčius vidaus reisams. Abiem pusėms susitarus, remiantis šia direktyva, kuro mokesčiai gali būti taikomi skrydžiams tarp dviejų valstybių narių.

Vis dėlto praktikoje valstybės narės susiduria su sunkumais apmokestinant žibalą, kadangi tai lemtų konkurencijos iškraipymą tarp ES ir ne ES oro transporto bendrovių. Taip yra todėl, kad tarp valstybių narių ir ne ES šalių sudarytuose dvišaliuose oro paslaugų susitarimuose įtvirtintos teisiškai įpareigojančios nuostatos dėl atleidimo nuo mokesčių. Dėl to tampa sudėtinga taikyti kuro mokestį maršrutams Bendrijos viduje, kuriuose ne ES vežėjai turi skrydžių teises ir toliau naudojasi atleidimu nuo mokesčių pagal atitinkamus dvišalius susitarimus.

Komisija aktyviai siekia, kad būtų iš naujo deramasi dėl šių dvišalių oro paslaugų susitarimų su ne ES šalimis nuostatų, kad būtų sudaryta galimybė vienodai apmokestinti kurą, tiekiamą tiek ES, tiek ne ES vežėjams. Vis dėlto pripažįstama, kad šis procesas neišvengiamai užsitęs. Iki šiol derybų su ne ES šalimis pagrindu atitinkamai buvo pakeista beveik 450 dvišalių susitarimų.

Atsižvelgiant į šiuos sunkumus, platesnis energijos mokesčių taikymas aviacijai neturi būti laikomas pagrindine strategijos kovojant su aviacijos poveikio klimato kaitai dalimi per trumpą ir vidutinį laikotarpį.

* *

Klausimas Nr. 65, pateikė Paolo Bartolozzi (H-0841/08)

Tema: Reglamento (EB) Nr. 1400/2002 įvertinimo ataskaita

Ar Komisija sutinka, kad 2008 m. gegužės 28 d. įvertinimo ataskaitoje dėl Reglamento (EB) Nr. 1400/2002⁽³⁶⁾ dėl motorinių transporto priemonių platinimo, nepateikiant jokio atitinkamo pagrindo, norima pasakyti, kad teisės akto turinys turi būti iš esmės persvarstytas, nepaisant to, kad per pastaruosius penkerius metus, kai įsigaliojo reglamentas, konkurencija šiose rinkose padidėjo?

Ar šia ataskaita Komisija, suprasdama motorinių transporto priemonių platinimo ir aptarnavimo po pardavimo sektoriaus ypatumus bei suvokdama specialių nuostatų reikalingumą, kad būtų patenkinti MVĮ, įdarbinančių apie 2,8 mln. žmonių, poreikiai, neprieštarauja pati sau?

Ar Komisija sutinka, kad nėra jokio pagrindo atsisakyti reglamento, o tai, kaip savo praktikoje yra pripažinęs Europos Bendrijų Teisingumo Teismas, pažeistų bendrąjį patikimumo principą?

Ar nebūtų geriau patobulinti, o ne panaikinti dabartinį teisės aktą?

Atsakymas

(EN) Šiame persvarstymo etape Komisija nepriėmė jokio sprendimo dėl reguliavimo sistemos, kuri nuo 2010 m. būtų taikoma motorinių transporto priemonių sektoriui. Konsultacijų dėl įvertinimo ataskaitos⁽³⁷⁾ metu pateikti pasiūlymai netrukus bus viešai paskelbti Konkurencijos generalinio direktorato svetainėje.

⁽³⁴⁾ COM(2005)459 Komisijos komunikatas Tarybai, Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui, Aviacijos poveikio klimato kaitai mažinimas.

^{(35) 2003} m. spalio 27 d. Tarybos direktyva 2003/96/EB, pakeičianti Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą.

⁽³⁶⁾ OLL 203, 2002 8 1, p. 30.

⁽³⁷⁾ http://ec.europa.eu/comm/competition/sectors/motor vehicles/documents/evaluation report en.pdf.

Kartu su ataskaita tai sudarys pagrindą pereiti į kitą persvarstymo etapą. Remdamasi įvairių variantų, kuriais būtų atkreipiamas ypatingas dėmesys į bet kurios būsimos teisės sistemos, taikomos MVĮ, rezultatą, poveikio įvertinimu, Komisija 2009 m. numato priimti komunikatą dėl būsimos konkurencinės teisės sistemos, kuri bus taikoma šiam sektoriui.

Komisija norėtų nuraminti gerbiamą narį dėl savo įsipareigojimo užtikrinti tinkamą konkurencijos motorinių transporto priemonių sektoriuje apsaugos lygį, nepriklausomai nuo teisinės sistemos, kuri bus taikoma šiam sektoriui nuo 2010 m. kaip šiuo metu vykstančio peržiūrėjimo rezultatas.

* *

Klausimas Nr. 67, pateikė Gerardo Galeote (H-0846/08):

Tema: Didėjantis skaičius avarijų Gibraltaro įlankoje: padariniai aplinkai

Spalio 11–12 d. Gibraltaro įlankoje įvyko dar dvi avarijos, į kurias pateko su Liberijos vėliava plaukiantys laivai – Fedra ir Tawe; jų padariniai aplinkai dar nenustatyti. Tokios avarijos tęsiasi nuo 2007 m., kai avarijas patyrė trys laivai, tarp jų – Samotakis (sausio mėn.), Sierra Nava (vasario mėn.) ir New Flame; viskas baigėsi tuo, kad Gibraltaro įlanka tapo ES pakrantės sritimi, kuri nėra apsaugota nuo rimčiausio nuolatinio aplinkosaugos katastrofos pavojaus.

Ar Ispanijos ar Britanijos valdžios institucijos informavo Komisiją apie šią padėtį?

Ar suinteresuotosios valdžios institucijos kreipėsi į Europos jūrų saugumo agentūrą dėl pagalbos sumažinti taršą?

Ar Komisija yra numačiusi kokią nors iniciatyvą priversti reikiamas valdžios institucijas įgyvendinti kokį nors planą, kuriuo būtų užkertamas kelias tolesniam tokio tipo įvykių kartojimuisi?

Atsakymas

(FR) Komisija atidžiai tikrino praėjusį spalio mėn. įvykusias laivų, tarp jų ir FEDRA bei TAWE, avarijas. Komisija labai džiaugiasi, kad nepaisant sudėtingų oro sąlygų, visi FEDRA jūreiviai buvo išgelbėti.

Komisijos tarnybos, ypač Monitoringo ir informavimo centras (MIC), Aplinkos generalinio direktorato dalis, atsakinga už civilinę gynybą, glaudžiai bendradarbiavo su Ispanijos ir Britanijos valdžios institucijomis.

Reaguojant į Ispanijos valdžios institucijų prašymą, padedant Europos jūrų saugumo agentūrai (EMSA) buvo pateikti vaizdai iš palydovo, siekiant aptikti nafta užterštas vietas Alchesiraso įlankoje. Be to, susitarimo su EMSA pagrindu per Monitoringo ir informavimo centrą (MIC) Ispanija nusprendė mobilizuoti vieną iš taršo šalinimo laivų. Šis laivas BAHIA TRES, naudojamas Ispanijos valdžios įsakymu, pajėgė surinkti apie 50 t. naftos.

Kalbant plačiau, Komisija atkreipia dėmesį, kad Europos Sąjunga laikosi ambicingos jūrų saugumo ir jūrinės aplinkos apsaugos politikos. Naujais pasiūlymais trečiajame jūrų saugumo pakete numatomi dideli patobulinimai, pavyzdžiui, judėjimo priežiūros ir operatoriaus atsakomybės atžvilgiu.

Šiomis naujomis priemonėmis bus padedama valstybėms narėms kovoti su teršėjais ir užkirsti kelią bei kovoti su užteršimo problema.

Komisija taip pat buvo informuota, kad taršos pašalinimui skirtos kampanijos organizavimas Algeciros įlankoje galėtų būti įtrauktas į kito Ispanijos ir JK valdžios institucijų (įskaitant ir atstovus iš Gibraltaro) susitikimo darbotvarkę.

*

Klausimas Nr. 68, pateikė Jacky Hénin (H-0848/08)

Tema: Jūros sąsiaurių saugumas Europos Sąjungoje

2008 m. spalio mėn. du Liberijoje registruoti krovininiai laivai pateko į avariją netoli Gibraltaro sąsiaurio krantų. Europos jūrų saugumo agentūros naudingais ir veiksmingais veiksmais buvo išvengta to, kas blogiausiai galėjo nutikti. Vis dėlto šios pasikartojančios avarijos ir augantis pavojingų prekių gabenimo mastas jūra lemia saugumo taisyklių, taikomų visų Europos Sąjungos jūrų sąsiaurių, griežtinimo ir klausimo, kaip

užtikrinti šių taisyklių laikymąsi, atsinaujinusį primygtinumą. Ypač tokie sąsiauriai ir jų pasiekimo keliai turėtų būti priskirti prie Seveso sričių kategorijos.

Kokių ypatingų priemonių siūlo imtis Komisija Europos Sąjungoje esančių jūrų sąsiaurių saugumui užtikrinti?

Atsakymas

(FR) Remiantis Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencija, laivams suteikta tranzitinio perėjimo teisė – kuri nebus apsunkinama – tarptautiniuose sąsiauriuose. Tai neužkerta kelio valstybėms atriboti sąsiaurius nuo priemonių saugumui jūroje užtikrinti taikymo. Todėl valstybės narės padedant jūrų eismo tarnyboms (MTS), su kuriomis gali būti susieti laivybos maršrutai bei laivų registravimo sistemos, stebi jūrų eismą tokiuose pagrindiniuose Sąjungos sąsiauriuose kaip Gibraltaras.

Nuo tada, kai įvyko Prestige avarija, Europos Sąjungos ribose buvo imtasi keleto veiksmų Bendrijos teisės aktų rinkiniui dėl jūrų saugumo ir laivų teršimo prevencijos sustiprinti. Taigi Direktyvos 2002/59/EB, įdiegiančios Bendrijos laivų eismo stebėsenos ir informacijos sistemą, įgyvendinimas pagerino laivybos stebėseną ir dalijimasi informacija tarp valstybių narių, susijusių su pavojingais kroviniais.

Dar daugiau, 2005 m. lapkričio mėn. Komisija priėmė trečiąjį paketą, apimantį septynias priemones dėl jūrų saugumo, kad būtų sustiprintas šis darbas, išlaikant dabartines prevencines priemones, o kartu ir nustatant procedūras, kuriomis būtų užtikrintas geresnis atsakas į avarijų padarinius. Šiame pakete ypač pabrėžiamas nuostatų, susijusių su jūrų eismo stebėjimu, griežtinimas.

Siekiant išvengti jūrų taršos pavojaus, Europos jūrų saugumo agentūros (EMSA) vaidmuo, kovojant su laivų sukeliama tarša, yra svarbi priemonė nemažai operatyvinei pagalbai valstybėms narėms teikti. Šiuo tikslu EMSA įkūrė tarnybą "CleanSeaNet".

ES/ESA Koperniko iniciatyva pritariama svarbiam dabartinės "CleanSeaNet" naftos išsiliejimo stebėjimo veiklos patobulinimui. Projekte MARCOAST papildomais veiklos dėl naftos išsiliejimo jau įgyvendintais ir numatomais komponentais bus prisidedama prie gelbėjimo darbų bei išsiliejimo šaltinių suradimo. Šios paslaugos bus perkeliamos į būsimą Koperniko programą, kad būtų išlaikytas ilgalaikis jų veikimas. Nuo 2011 m. Koperniko palydovo "Sentinel 1" misija bus palaikoma žemės stebėjimo infrastruktūra, toliau vykdant stebėjimą po ESA ENVISAT misijos.

Kalbant apie jūrų sąsiaurių ir jų pasiekimo kelių priskyrimą prie "Seveso" zonų, Seveso direktyva (Direktyva 96/82/EB) taikoma tik toms įmonėms, kuriose laikomos pavojingos medžiagos. Pavojingų medžiagų gabenimas jūra nepatenka į direktyvos taikymo sritį.

... k ×

Klausimas Nr. 69, pateikė Olle Schmidt (H-0849/08)

Tema: Naujas protekcionizmas dėl finansinės krizės

Yra informacijos, kad valstybės pagalbos teikimas dėl finansų krizės turi poveikį kituose sektoriuose. Kaip 2008 m. spalio 21 d. teigė "Financial Times", ją bus galima skirti ir automobilių gamintojų bankinei veiklai Prancūzijoje ir Vokietijoje. Tą pačią dieną savo kalboje Parlamente prezidentas N. Sarkozy kalbėjo apie Europos automobilių paketo, kokį turi amerikiečiai, poreikį. Ką Komisija daro, kad nebebūtų šių prašymų dėl viršnacionalinės valstybės pagalbos, kuria rizikuojama sukurti protekcionizmą?

Kokios garantijos, kad visa ši nauja pagalba neiškreips konkurencijos, kadangi įmonės, kurios rūpinosi savo finansais, praranda savo klientus įmonių ir institucijų, kurios anksčiau vos veikė, o dabar atrodo esančios pačios patraukliausios vien dėl to, kad yra remiamos valstybės, atžvilgiu?

Atsakymas

(EN) Kad būtų įveikta krizė, Komisija įvertino ir patvirtino skubius gelbėjimo paketus, dėl kurių per labai trumpą laiką už savo finansines institucijas nusprendė valstybės narės, remdamosi dabartinėmis nuostatomis dėl valstybės pagalbos, taip siekdamos išvengti neigiamo pasklidimo iš finansinės srities į visą ekonomiką poveikio.

Turėdama omenyje tokį įtariamą pavojų kaip bet koks su nauja valstybės pagalba susijęs veiksmas, kuris sukeltų konkurencijos iškraipymą ar didesnį protekcionizmą, Komisija nori priminti, kad dabartinė valstybės

pagalbos sistema visa liks galioti. Todėl bet kuri valstybių narių pasiūlyta priemonė ir toliau turės atitikti šią sistema.

Apie tai kalbant, reikėtų paminėti, kad manoma, jog valstybės pagalbos suteikimas finansinėms institucijoms šios sistemos pagrindu turi teigiamą poveikį kitiems sektoriams, tam tikra prasme siekiant stabilizuoti finansinius ekonominių veikėjų santykius. Vis dėlto to negalima suprasti kaip dabartinių valstybės pagalbos nuostatų ir praktikos susilpninimo: valstybių narių sanavimo pagalbos paketai, skirti jų finansų rinkai, buvo parengti taip, kad būtų apribotas valstybės kišimasis iki visiško minimumo ir atsižvelgiant į vidaus rinkos taisykles.

Šiuo atveju automobilių pramonė jau gauna netiesioginės naudos per valstybės pagalbą, skiriamą bankų sektoriui. Tolesnis valstybės pagalbos nuostatų taikymas užtikrins, kad nekiltų jokių perdėtų konkurencijos iškraipymų. Kiekviena siūloma priemonė šiam sektoriui paremti turės atitikti tai: arba jos nenumato valstybės pagalbos kaip pagrindinio dalyko, arba jomis siekiama valstybės pagalbos, remiantis dabartinėmis taisyklėmis.

Klausimas Nr. 70, pateikė Manolis Mavrommatis H-0852/08)

Tema: Priemonės, skirtos padėti turintiems sunkumų mokytis

2006 m. Airija ėmėsi "Nešiojamųjų kompiuterių iniciatyvos", kuri yra 2010 m. švietimo ir mokymo programos dalis, kurioje dalyvauti buvo atrinkta 31 vidurinė mokykla ir jų paprašyta pateikti informaciją dėl programinės įrangos, kurios reikia norint padėti disleksija sergantiems mokiniams, įdiegti. 2008 m. iniciatyva MINERVA, kuri yra Europos bendradarbiavimo informacijos ir ryšių technologijų (ICT) bei atvirojo mokymosi per atstumą (ODL) srityje dalis, pateiks bendrą mokslinį požiūrį, apimantį elektroninį bendravimą, prižiūrint žmogui, kad būtų palengvinta disleksija sergančių mokinių integracija.

Be šių, kokių kitų iniciatyvų ėmėsi Komisija, kad padėtų mokiniams, turintiems sunkumų mokytis, adaptuotis savo mokymosi aplinkoje? Turint omenyje, kad 30 mln. žmonių ES susiduria su tokiais sunkumais, ar Komisija mano, kad būtina dėti didesnes pastangas šioje srityje, kad jų gyvenimas taptų lengvesnis kiekviename lygmenyje, tiek mokykloje, tiek darbo vietoje? Ar yra reikalaujama, kad ES valstybės narės įgyvendintų privalomas programas, skirtas naujiems metodams, skirtiems sergantiems disleksija vaikams ir turintiems sunkumų mokytis, vystyti?

Atsakymas

(EN) Komisija informuoja gerbiamą narį, kad remiantis EB sutarties 149 straipsniu parama vaikams, sergantiems disleksija ir turintiems kitų mokymosi sunkumų, priklauso valstybių narių kompetencijai.

Vis dėlto Švietimo ir mokymo 2010 m. darbo programoje numatyta parama studentams, turintiems bet kokio tipo specialių poreikių mokslo atžvilgiu, yra neatskiriama Europos iniciatyvų ir veiklos dalis.

2006 m. Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų (2006/962/EB) patariama valstybėms narėms užtikrinti, kad atitinkamas aprūpinimas būtų suteiktas tiems, kuriems dėl švietimo kliūčių, tarp jų ir mokymosi sunkumų, reikalinga ypatinga parama jų mokymosi potencialui įvykdyti.

Savo komunikate dėl mokytojų rengimo kokybės gerinimo (38) Komisija pabrėžia poreikį užtikrinti mokytojų gebėjimus nustatyti kiekvieno besimokančiojo specialiuosius poreikius ir reaguoti į juos, pasinaudojant plataus masto mokymo strategijomis.

Ekspertų grupės atviro koordinavimo metodo pagrindu remiasi tiek rekomendacija, tiek komunikatu.

Metinėse ataskaitose "Pažanga, įgyvendinant Lisabonos tikslus švietimo ir lavinimo srityse" valstybėms narėms pateikiami lyginamieji duomenys dėl šių studentų, turinčių specialiųjų švietimo poreikių, aprūpinimo.

2008 m. Komisijos komunikate "Gebėjimų ugdymas XXI amžiuje: Europos bendradarbiavimo mokyklų klausimais darbotvarkė"⁽³⁹⁾pabrėžiama, kad parama turintiems specialiųjų poreikių, be kita ko, reiškia

⁽³⁸⁾ COM (2007) 392 galutinis.

⁽³⁹⁾ COM(2008)425.

20-11-2008

mokymosi paramos organizavimo politikos persvarstymą ir bendradarbiavimą tarp mokyklų ir kitų tarnybų. Tame pačiame dokumente Komisija siūlo, kad būsimas valstybių narių bendradarbiavimas turėtų būti orientuojamas į pagalbos suteikimą laiku ir personalizuotų mokymosi metodų taikymą specialiųjų poreikių turintiems mokiniams pagal bendrojo lavinimo mokyklų programas.

2009 m. Komisija pateiks pasiūlymus, kokių konkrečių veiksmų būtų galima imtis ateityje, kad atviro koordinavimo metodo pagrindu būtų sprendžiamos šios problemos.

Be to, mokiniai, sergantys disleksija ar turintys kitų mokymosi sunkumų, gali gauti paramos ir Komisijos paramos programų pagrindu.

Mokymosi visą gyvenimą programoje⁽⁴⁰⁾ aiškiai nurodyta, kad įgyvendinant visas šios programos dalis reikia išplėsti jos taikymą socialiai nuskriaustųjų asmenų grupėms priklausantiems asmenims ir aktyviai kreipti dėmesį į specialiuosius mokymosi poreikius turinčius asmenis su negalia. 12 straipsnyje taip pat numatoma, kad įgyvendinant šią programą, atitinkamas dėmesys bus skiriamas besimokančiųjų, turinčių specialiųjų poreikių, aprūpinimui ir padedama skatinti jų integraciją į bendrojo švietimo ir mokymo sistemą.

Be to, pastaraisiais penkiolika metų įvairiuose IRT pobūdžio moksliniuose projektuose, kuriuos EK atrinko kaip finansuojamus įgyvendinti e. įtraukties / e. prieinamumo srityje, iš pradžių iniciatyvoje TIDE bei 4, 5, 6 ir dabar 7-ojoje bendrojoje programoje nuolat numatoma parama asmenims, turintiems mokymosi sunkumų, ypač vaikams ir ypač sergantiems disleksija.

Dar daugiau, Jeano Monnet programa Komisija palaiko Europos specialiojo ugdymo plėtros agentūrą ir glaudžiai su ja dirba, kad padėtų valstybėms narėms sukurti atitinkamos paramos sistemas turintiems specialiųjų poreikių asmenims ir ypač skatinti jų įtraukimą į bendrą aplinką. (41)

Pagaliau, kaip nurodyta pastarojo meto komunikate dėl neįgaliųjų padėties Europos Sąjungoje⁽⁴²⁾, vienodas švietimo prieinamumas asmenims su negalia yra vienas iš ES neįgaliesiems skirto veiksmų plano prioritetų. Tai visiškai atitinka JT neįgaliųjų teisių konvenciją, kurią pasirašė Bendrija ir visos valstybės narės. Konvencijos 24 straipsnyje įtvirtinami aiškūs įsipareigojimai nediskriminuojant ir lygiomis galimybėmis įgyvendinti asmens su negalia teisę į mokslą, užtikrinant integracinę visų lygių švietimo sistemą.

* *

Klausimas Nr. 71, pateikė Antonios Trakatellis (H-0854/08)

Tema: Tarybos rekomendacijų dėl vėžio atrankinės patikros persvarstymas

Nustatyta, kad ankstyva diagnozė ir prevencija yra svarbiausios priemonės kovoti su vėžiu, galinčios apimti iki 70 proc. atvejų.

Turint omenyje, kad jau praėjo metai nuo tada, kai Europos Parlamentas priėmė rašytinės deklaracijos (P6_TA(2007)0434) tekstą, kuriame Komisija raginama persvarstyti visas dabartines priemones, siekiant parengti atnaujintą ir jungtinę strategiją vėžiui kontroliuoti, kokių veiksmų šiuo tikslu ėmėsi Komisija?

Turint omenyje, kad 2008 m. balandžio mėn. priimtoje Europos Parlamento rezoliucijoje (P6_TA(2008)0121) dėl kovos su vėžiu pabrėžiamas poreikis persvarstyti Tarybos rekomendaciją 2003/878/EB⁽⁴³⁾ dėl vėžio atrankinės patikros, kad būtų įtraukti geresni diagnozavimo metodai bei daugiau vėžio tipų, kada Komisija ketina persvarstyti šią rekomendaciją ir pateikti ją Europos Parlamentui?

Atsakymas

96

LT

(EN) 2003 m. gruodžio 2 d. Tarybos rekomendacijoje dėl vėžio atrankinės patikros (2003/878/EB) nurodoma, kad krūties, gimdos kaklelio ir kolorektaliniam vėžiui nustatyti yra pakankamai įrodymų rekomenduoti visų

^{(40) 2006} m. lapkričio 15 d. Tarybos ir Parlamento sprendimas Nr. 1720/2006/EB, nustatantis veiksmų programą mokymosi visą gyvenimą srityje.

⁽⁴¹⁾ http://www.european-agency.org/.

⁽⁴²⁾ COM (2007) 738.

⁽⁴³⁾ OLL 327, 2003 12 16, p. 34.

gyventojų atrankinę patikrą visose ES valstybėse narėse, užtikrinant aukštą kokybę kiekviename atrankinės patikros proceso etape.

97

Komisija aktyviai seka įvykius, susijusius su vėžio tyrimais, ir ypač visų gyventojų atrankinės prostatos, plaučių, kolorektalinio ir kiaušidžių vėžio patikros poveikį mirtingumo nuo vėžio lygiui. Tiesa, kad atrankinė patikra gali būti atliekama dėl įvairių vėžio tipų, tačiau prieš pradedant atlikti naujas atrankines patikras, jų veiksmingumas turi būti atlitinkamai įvertinamas ir įrodytas.

Lapkričio mėn. pabaigoje Komisija ketina pateikti pirmąją ataskaitą dėl Tarybos rekomendacijos įgyvendinimo. Ji bus paremta išorine ataskaita⁽⁴⁴⁾, parengta Europos vėžio tinklo ir Europos informacijos apie vėžį tinklo ir pristatyta anksčiau 2008 m., kurioje teigiama, kad nepaisant pastangų tik įpusėjome įgyvendinti dabartinę Tarybos rekomendaciją. Iš tikrųjų atrankinėje patikroje dalyvauja šiek tiek mažiau nei pusė tų gyventojų, kurie turėtų, remiantis rekomendacija; ir mažiau nei pusė šių tyrimų atliekami pagal atrankinės patikros programas, atitinkančias rekomendacijos sąlygas. Net dirbant dabartiniu veiklos mastu žmogiškųjų ir finansinių išteklių sąnaudos jau yra didelės.

Šių išteklių mastas ir bandymas išlaikyti tinkamą pusiausvyrą tarp atrankinės patikros gaunamos naudos ir daromos žalos reikalauja atitinkamų ir veiksmingų dabartinės ir būsimos atrankinės patikros kokybės, veiksmingumo ir rentabilumo užtikrinimo priemonių nustatymo. Nuolatiniai nuoseklūs tyrimai, stebėsena, vertinimas ir vėžio atrankinės patikros programų įgyvendinimo visoje ES ataskaitos padės ir toliau dalytis informacija apie sėkmingą įgyvendinimą ir nustatyti tobulintinas silpnąsias vietas.

Galiausiai Komisija aktyviai svarsto apie būsimus ES veiksmus dėl vėžio, ypač galimybę sukurti Europos platformą, kuri leistų dalytis gerąja patirtimi bei padėti valstybėms narėms stengtis veiksmingiau kovoti su vėžiu, sujungiant daugybę suinteresuotųjų šalių į vieną iniciatyvą, bendrai įsipareigojant kovoti su vėžiu. Tai yra viena iš pagrindinių Europos Komisijos numatytų iniciatyvų 2009 m. 2009 m. spalio 29 d. vyko kolektyvinis seminaras, į kurį suinteresuotos šalys buvo pakviestos diskutuoti apie tai, kaip sukurti tokią daugybę suinteresuotų šalių apimančią platformą ir nustatyti aktualiausias sritis ir veiksmus, kurių bus imamasi šiuo pagrindu, tarp jų ir vėžio atrankinės patikros sritis.

* *

Klausimas Nr. 72, pateikė Anne E. Jensen (H-0856/08)

Tema: Tarptautinės jūrų organizacijos (IMO) susitarimo dėl trumpųjų nuotolių laivybos poveikis

Savo 2007 m. spalio 18 d. pateiktame atsakyme į klausimą raštu Nr. E-3951/07 Komisija teigia, kad jeigu IMO nebus pasiektas susitarimas, Komisija pateiks pasiūlymus dėl teisės aktų dėl laivų sukeliamos oro taršos sumažinimo, atsižvelgdama į rentabilumą ir poveikį trumpųjų nuotolių laivybai. IMO neseniai priėmė susitarimą dėl klimato ir aplinkos, kuris vis dėlto gali turėti neigiamą poveikį trumpųjų nuotolių laivybai, nes, pavyzdžiui, nepalieka jokios pasirinkimo laisvės dėl įgyvendinimo būdo.

Ar Komisija mano, kad susitarime atsižvelgiama į tą tai, kad laivai įvairiais būdais, sukeliančiais skirtingus finansinius padarinius, gali sumažinti išskiriamą taršos kiekį?

Kaip Komisija užtikrins, kad IMO susitarimas nėra žalingas trumpųjų nuotolių laivybai šiaurinėje Europoje atžvilgiu ir todėl neprieštarauja ES strategijai dėl perėjimo nuo prekių gabenimo keliu prie gabenimo jūra?

Atsakymas

(EN) 58-ojo Jūrų aplinkos apsaugos komiteto susitikimo metu (2008 m. spalio 6–10 d.) Tarptautinė jūrų organizacija priėmė teisės aktų dėl laivų sukeliamos oro taršos, MARPOL VI priedo pakeitimus. Remiantis pakeitimu, iki 2015 m. sieros oksidų išskyrimas tam tikrose kontroliuojamose teritorijose bus sumažintas iki 93 proc., o iki 2020 m. – 85 proc. pasauliniu mastu. Azoto oksidų išskyrimas tam tikrose teritorijose nuo 2016 m. bus sumažintas iki 80 proc. IMO sėkmingai priėmė priemones oro taršai mažinti, tačiau nedaug nuveikė priemonių, skirtų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išskyrimui mažinti, atžvilgiu.

Komisija pritaria šiems pakeitimams, nes jie atspindi reikšmingo laivų sukeliamos oro taršos sumažinimo idėją, o tai gerokai pagerintų visuomenės sveikatą ir aplinką. Nors apskritai laivai yra veiksmingi energijos

⁽⁴⁴⁾ Vėžio atrankinė patikra Europos Sąjungoje – Ataskaita dėl Tarybos rekomendacijos dėl vėžio atrankinės patikros įgyvendinimo (http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/genetics/documents/cancer_screening.pdf).

vartotojai, nedaug buvo nuveikta, kad būtų sumažinta oro tarša, o MARPOL pakeitimas panaikins didelę dalį atotrūkio aplinkos apsaugos atžvilgiu tarp laivų ir kitų transportavimo būdų.

Naujieji išskyrimo apribojimai yra taip nustatyti, kad laivo operatoriai turėtų galimybę nuspręsti, kaip laikytis naujųjų išskyrimo standartų. Kad būtų laikomasi standartų dėl sieros oksidų, kaip būdą galima naudoti mažai sieros turintį kurą arba technologiją jos kiekiui mažinti, o kalbant apie azoto oksidus tai būtų arba variklio turinio keitimas, arba technologijos jo kiekiui mažinti panaudojimas.

Kalbant apie galimus neigiamus padarinius trumpųjų nuotolių laivybai, Komisija netrukus užsakys tyrimą dėl ekonominio poveikio ir galimo neigiamo modalinio pasikeitimo, po kurio bus atliekamas platesnis tyrimas, kuriame taip pat bus žvelgiama į platesnį pramonės poveikį.

Svarbu pažymėti, kad jei neseniai pateiktas pasiūlymas persvarstyti Direktyvą 1999/62/EB (Eurovinjetės direktyva) būtų priimtas, tai toliau prisidėtų prie valstybių narių veiklos nustatyti išorines sunkiasvorių transporto priemonių kainas.

*

Klausimas Nr. 73, pateikė Ryszard Czarnecki (H-0858/08)

Tema: Sveikatos paslaugų reforma Lenkijoje

Ar Lenkijos vyriausybės pasiūlyta sveikatos paslaugų reforma, apimanti esmines biudžeto lėšas, taip pat skirtas ir privačiai teikiamų sveikatos paslaugų rėmimui, atitinka ES teisės normas?

Atsakymas

LT

98

(EN) Remiantis Europos bendrijos steigimo sutarties 152 straipsnio 2 dalimi "Bendrija savo veikloje visuomenės sveikatos srityje visiškai pripažįsta valstybių narių atsakomybę už sveikatos paslaugų ir sveikatos priežiūros organizavimą bei teikimą." Dėl to taisyklių, nustatančių teises ir pareigas, susijusias su sveikatos priežiūros organizavimu ir finansavimu, priėmimas yra nacionalinė atsakomybė, tačiau tik jei tos taisyklės atitinka bendrąsias EB teisės normas, ypač dėl konkurencijos (taisyklės dėl valstybės pagalbos) ir vidaus rinkos.

Šiuo atžvilgiu primenama, kad EB sutarties 86 straipsnio 2 dalyje numatoma netaikyti EB taisyklių, jeigu tokių taisyklių taikymas trukdo teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas (toliau – VSP). Remdamosi Bendrijos precedentine teise, valstybės narės turi plačią diskreciją priskirti paslaugas prie VSP, o sveikatos paslaugos paprastai patenka į šią kategoriją.

Dar daugiau, 2005 m. liepos mėn. Komisija priėmė VSP paketą, kad būtų užtikrintas didesnis teisinis aiškumas dėl visuotinės ekonominės svarbos paslaugų finansavimo, tiksliai apibrėžiant sąlygas, kurioms esant kompensacijos suteikimas įmonėms, teikiančioms sveikatos paslaugas, atitiktų valstybės pagalbos taisykles.

VSP paketą sudaro Bendrijos bendrosios nuostatos dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma (45) ir Komisijos sprendimas dėl EB sutarties 86 straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai kompensacijos už viešąją paslaugą forma skiriamai tam tikroms įmonėms, kurioms patikėta teikti bendros ekonominės svarbos paslaugas (46). Trys sąlygos, pabrėžiančios pakete kompensacijos už pakete numatytą VSP suderinamumą, kyla iš EB sutarties 86 straipsnio 2 dalies, būtent: aiškus viešosios paslaugos apibrėžimas; kompensacijos skaidrumas ir objektyvumas; kompensacijos už viešosios paslaugos vykdymą permokos nebuvimas.

Po 2005 m. priimto Komisijos sprendimo ligoninės, kurių išlaidos, teikiant joms pavestas visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, yra kompensuojamos valstybės pagalba, yra atleistos nuo informavimo pareigos, numatytos EB sutarties 88 straipsnio 3 dalyje.

* * *

⁽⁴⁵⁾ Komisijos bendrosios nuostatos dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma, OL C 297, 2005 11 29

^{(46) 2005} m. lapkričio 28 d. Komisijos dėl EB sutarties 86 straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai kompensacijos už viešąją paslaugą forma skiriamai tam tikroms įmonėms, kurioms patikėta teikti bendros ekonominės svarbos paslaugas, OL L 312, 2005 11 29.

Klausimas Nr. 74, pateikė Britta Thomsen (H-0863/08)

Tema: Direktyvos 2002/73/EB įgyvendinimas

2007 m. kovo mėn. Komisija Danijos vyriausybei išsiuntė oficialų pranešimą dėl Direktyvos 2002/73/EB⁽⁴⁷⁾ įgyvendinimo Danijoje. Ar galėtų Komisija pasakyti, kokiame etape yra šis klausimas ir kada galima tikėtis tolesnės eigos?

Kaip teigia Danijos vyriausybė, KVINFO (Informacijos centras moterų ir lyčių klausimais), Institut for Menneskerettigheder (Žmogaus teisių institutas) ir Ligestillingsnævnet (Lyčių lygybės taryba) atitinka direktyvoje numatytus reikalavimus, kad būtų laikomi nepriklausomais organais (žr. 8a straipsni). Vis dėlto tiek KVINFO, tiek Žmogaus teisių institutas atsisakė atlikti vaidmenį, kurio prašė Komisija. Ką Komisija galėtų apie tai pasakyti?

Danijos Lyčių lygybės taryba gali nagrinėti tik tam tikrus skundus. Ji negali rengti nukentėjusiųjų asmenų skundų ar procedūrinių dokumentų. Ji turi atsisakyti visų atvejų, kurie negali būti išspręsti rašytinių pareiškimų pagrindu. Ar Taryba vadovaujasi tokiais direktyvos reikalavimais kaip pagalbos teikimas nukentėjusiesiems?

Atsakymas

(EN) Šiuo metu Komisija baigia vertinti Danijos teisės normų atitiktį su Direktyvos 2002/73/EB⁽⁴⁸⁾ nuostatomis.

Šiuo atveju Komisija ypatingą dėmesį skirs šios direktyvos 8 straipsnio dalies, kurioje numatoma, kad valstybės narės paskiria nepriklausomą organą ar organus vienodam požiūriui į vyrus ir moteris skatinti, analizuoti, stebėti ir palaikyti, perkėlimui. Komisija tikrai mano, kad tokių organų, kuriems turi būti suteikti reikalingi įgaliojimai ir ištekliai, sukūrimas yra esminis dalykas, užtikrinant veiksmingą Bendrijos teisės normų dėl lyčių lygybės taikymą, įskaitant ir paramos teikimą patyrusiems diskriminaciją.

Tokio vertinimo pagrindu Komisija gali nuspręsti pateikti pagrįstą nuomonę, jeigu bus nustatyta, kad Danijos teisės aktai neatitinka Direktyvos 2002/73/EB nuostatų.

* *

Klausimas Nr. 75, pateikė Timothy Kirkhope (H-0864/08)

Tema: Komisijos oficialus pranešimas dėl Elgesio kodekso kompiuterinių rezervavimo sistemų srityje

Neseniai Parlamentas patvirtino per pirmąjį svarstymą pasiektą kompromisinį susitarimą su Taryba ir Komisija dėl Elgesio su kompiuterinėmis rezervavimo sistemomis kodekso (CRS) COM(2007)0709, P6_TA(2008)0402. Prieš priimant dokumentą, diskusijų metu Komisija pažadėjo parengti oficialų pranešimą ir paskelbti jį Oficialiajame leidinyje iki reglamento įsigaliojimo (numatoma 2009 m. kovo mėn.), kuris būtų kaip informacinis vadovas dėl labiausiai ginčytino klausimo, numatyto reglamente, pavyzdžiui, "pagrindinio vežėjo" apibrėžimo.

Ar Komisija pradėjo rengti oficialų pranešimą dėl "pagrindinio vežėjo" apibrėžimo? Kokie yra pagrindiniai kokybės ir kiekybės kriterijai, kuriais būtų vadovaujamasi, apibrėžiant "dalyvavimą kapitalo valdyme valdyboje, priežiūros taryboje ar kitame oro uosto sistemos valdančiajame organe atstovavimo teisėmis" bei "galimybę vienam ar kartu su kitais daryti lemiamą įtaką sistemos tiekėjo verslo valdymui"? Kaip ir kokiu mastu bus vertinamos atsitiktinės investicijos, kurios nereiškia galimybės vienam ar kartu su kitais daryti lemiamą įtaką verslo valdymui?

Atsakymas

(EN) 2008 m. rugsėjo 4 d. per pirmąjį svarstymą Parlamentas priėmė naują reglamentą dėl Elgesio su kompiuterinėmis rezervavimo sistemomis kodekso (CRS). Tikimasi, kad ateinančiais mėnesiais jį oficialiai priims Taryba.

^{(47) 11} OL L 269, 2002 10 5, p. 15.

^{(48) 2002} m. rugsėjo 23 d. Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/73/EB, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 76/207/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymo įsidarbinimo, profesinio mokymo, pareigų paaukštinimo ir darbo sąlygų atžvilgiu, OL L 269, 2002 10 5.

Kalbant apie "pagrindinio vežėjo" apibrėžimą, Komisija patvirtina, kad ji pateiks pranešimą, kuriame bus paaiškinta, kaip ji ketina taikyti reglamentą. Pranešimas bus parengtas laiku, kad būtų paskelbtas iki reglamento įsigaliojimo, kad visoms suinteresuotoms šalims būtų užtikrintas reikalingas teisinis tikrumas.

Komisija turi atidžiai įvertinti oro vežėjų ar geležinkelių transporto operatorių statusą dėl CRS "pagrindinių vežėjų" apibrėžimo, kadangi pagrindinio vežėjo statusui įgyti nustatyti rimti įpareigojimai. Įvertinimas apims CRS valdymo struktūros, jos nuostatų ir galimų akcininkų susitarimų analizę. Pranešime bus paaiškinta apie kriterijus ir procedūras, kuriuos naudos Komisija, kad įvertintų, ar oro vežėjas ar geležinkelių transporto operatorius yra pagrindinis CRS sistemos tiekėjo vežėjas. Taikant šiuos kriterijus, bus atsižvelgiama į dabartinę konkurencijos teisės praktiką.

* * *

Klausimas Nr. 76, pateikė Pedro Guerreiro (H-0866/08)

Tema: Gamybos ir užimtumo apsauga tekstilės ir aprangos sektoriuje įvairiose ES valstybėse narėse

Turėdama omenyje Komisijos atsakymą į klausimą H-0781/08⁽⁴⁹⁾ dėl (galimo) bendros priežiūros sistemos, susijusios su kai kurių tekstilės gaminių ir drabužių eksportu iš Kinijos į įvairias ES valstybes nares, veikimo pasibaigimo 2008 m. gruodžio 31 d. ir atsižvelgdama į didėjantį įmonių, kurios nutraukia ar perkelia gamybą, ypač Portugalijoje, didinančių nedarbą ir dramatišką socialinę padėtį, skaičių, ar gali Taryba pasakyti:

- kiek įmonių nutraukė ir (arba) perkėlė gamybą ir kiek darbo vietų išnyko tekstilės ir aprangos sektoriuje (valstybių narių surinkti duomenys) 2007 m. ir 2008 m.;
- kurios "kelios" valstybės narės prašė imtis priemonių ir kokio pobūdžio yra šios priemonės;
- kokiu procentu išaugo importas iš Kinijos dešimties aptariamų kategorijų atžvilgiu šiais metais, lyginant tiek su 2004 m., tiek su 2007 m.;
- kaip ji ketina išvengti 2005 m. buvusios padėties pasikartojimo po 2008 m., būtent proporcingai didėjančio tekstilės gaminių ir aprangos importo iš Kinijos augimo, ir kodėl ji neplanuoja pasiūlyti pratęsti dvigubo stebėjimo mechanizmo veikimo po 2008 m. gruodžio 31 d.?

Atsakymas

(EN) Per pastaruosius dvejus metus buvo panaikinta 35 000 darbo vietų tekstilės ir aprangos sektoriuje, o tai yra 15 proc. darbo vietų tekstilės sektoriuje Europoje, lyginant su 2005 m. Per tą patį laikotarpį 5 proc. sumažėjo įmonių skaičius. Ši evoliucija kilo dėl įvairių veiksnių, ypač dėl delokalizacijos ir restruktūrizacijos proceso. Deja, nėra įmanoma gerbiamam nariui pateikti valstybių narių atliktos 2008 m. analizės. 2007 m. preliminarius duomenis apie įmonių ir įdarbintų asmenų skaičių keliose valstybėse narėse galima gauti iš struktūrinio verslo statistinių duomenų. 2006 m. yra paskutiniai metai, už kuriuos galima gauti duomenis iš šio šaltinio apie visas valstybes nares, išskyrus Maltą. Šiuo metu turimi preliminarūs duomenys rodo, kad per pastaruosius dvejus metus gamyba buvo stabili.

Antruoju klausimu Komisija mano, kad gerbiamas narys turi omenyje Komisijos ir valstybių narių diskusijas, kurių metu buvo panaikinta dvigubo tikrinimo priežiūros sistema. Diskusijose buvo pateikta daugybė prašymų nuo vieno tikrinimo priežiūros sistemos iki paprasto muitinių stebėjimo, taip dauguma valstybių narių išsakė savo nuomones dėl įvairių variantų. Galiausiai nuo 2009 m. buvo pasirinktas visiško liberalizavimo variantas stebint prekybos srautus. Komisija ir toliau 2009 m. įdėmiai stebės tikrosios prekybos statistikos ("Comext") ir muitinės duomenų raidą.

Kalbant apie importo iš Kinijos 2008 m. ⁽⁵⁰⁾raidą, lyginant su 2007 m. ir 2004 m., statistiniai duomenys rodo, kad importas iš Kinijos dešimties kategorijų atžvilgiu išaugo vidutiniškai 50,8 proc. 2008 m., lyginant su 2007 m. (esant skirtingiems skirtingų kategorijų augimo svyravimams nuo 11,1 proc. 115 kategorijai iki 105,9 proc. 5 kategorijai). 2008 m. ir 2004 m. duomenų palyginimas rodo vidutiniškai 305,6 proc. augimą (esant skirtingiems skirtingų kategorijų augimo svyravimams nuo 104,9 proc. 2 kategorijai iki 545,1 proc. 6 kategorijai).

⁽⁴⁹⁾ Atsakymas raštu, pateiktas 2008 10 21.

⁽⁵⁰⁾ Importas per visus 2008 m. yra įvertinamas importo per pirmus aštuonis mėnesius pagrindu.

Šie skaičiai turėtų būti matomi ir platesniu viso tekstilės ir aprangos importo tiek iš visų ES tiekėjų, tiek iš Kinijos aspektu. Abiejų laikotarpių atžvilgiu augimas yra daug mažesnis. 2008 m. bendras tekstilės ir aprangos importas iš Kinijos išaugo 6,6 proc., lyginant su 2007 m., ir 76,6 proc., lyginant su 2004 m. Bendras tekstilės ir aprangos importas iš visų ES tiekėjų, tarp jų ir Kinijos, 2008 m. išaugo 1,8 proc., lyginant su 2007 m., ir 16,4 proc., lyginant su 2004 m. Be to, 2008 m. importas iš visų tiekėjų, įskaitant Kiniją, dešimtiems kategorijų atžvilgiu išaugo nedideliu 5,1 proc., lyginant su 2007 m., ir 29 proc. 2004 m. Svarbiausia, kad importas iš Kinijos būtų analizuojamas šių aspektų pagrindu.

101

Turint omenyje 2009 m., Kinija nepritaria dvigubo tikrinimo priežiūros sistemos pratęsimui. Šiaip ar taip, Komisijos nuomone, 2008 m. pateiktas pasiūlymas dėl sklandaus perėjimo buvo pasiektas. Atidus 2009 m. tikrosios prekybos statistikos ("Comext") ir muitinės duomenų raidos sekimas ir toliau bus vykdomas, tačiau tekstilės prekyba turi būti liberalizuota. Tiesą sakant, nuo 2005 m. apsaugos papildomo nustatymo ES pramonė suvokė poreikį didinti jos konkurencingumą restruktūrizacijos būdu, ir nėra jokių objektyvių priežasčių tekstilės sektorių neribotam laikui laikyti specifiniu sektoriumi. Klausimas ne apie tai, kaip išvengti 2005 m. padėties 2009 m.; klausimas yra tas, kad sektorius turi konkuruoti liberalizuotoje aplinkoje.

*

Klausimas Nr. 77, pateikė Konstantinos Droutsas (H-0868/08)

Tema: Stulbinantis ūkio kainų kritimas

ES ir Graikijos vyriausybės vykdoma politika, paremta pastarojo meto BŽŪP reformomis, tarp jų ir kylančiomis iš pasiūlymo dėl BŽŪP sveikatos patikros, ir PPO susitarimais, buvo pakenkta žemės ūkio sektoriui, pribloškiamai nuskriaudžiant mažus ir vidutinius ūkius, o didelėms įmonėms užtikrinant didžiulę naudą. Labai pasikeitė pagrindinių žemės ūkio produktų kainos Graikijoje. Pavyzdžiui, 1 kg kukurūzų kaina sumažėjo iki 12 centų, vilnos – iki 25 centų, o kietųjų kviečių kaina – iki 30 centų. Ypač aukščiausios rūšies alyvuogių aliejaus kaina nukrito iki 2,37 EUR už kilogramą, o tai net nepadengia gamybos sąnaudų. ND ir Pasok partijų vyriausybės susitarimu, ES ūkio subsidijos nebėra siejamos su gamyba ir lieka įšaldytos 2000–2002 m. trejų metų vidurkio lygiu.

Ar Komisija ketina toliau laikytis šios politikos, kuri sunaikins mažus ir vidutinius ūkius, žemių nuosavybę ir gamybą sutelkiant į mažiau rankų bei padidinant naudą didelėms įmonėms, taip sukeliant kaimo nuosmukį?

Atsakymas

(EN) Gerbiamas narys pastarojo meto tam tikrų žemės ūkio produktų kainų kritimą Graikijoje susieja su Komisijos strategija dėl tolesnio atsiejimo ir pastarojo meto bendrosios žemės ūkio politikos reformomis. Tiesą sakant, tiek vidaus, tiek išorės analizės rodo, kad šie kainų pokyčiai yra labiau susiję su įvykiais pasaulio rinkoje bei prisitaikymu prie produktų kainų lygio, kuris yra žemesnis nei pernai buvę išimtiniai.

Komisija pabrėžia, kad pastarojo meto kainų pokyčiai turėjo diferencinį poveikį visos ES ūkininkams, ir nors produktų kainos keitėsi, vis dėlto jos išliko aukštesnės nei 2000–2003 m. vidurkis. Todėl minėti kainų pokyčiai Graikijoje turėtų būti siejami su tuo, kas buvo pasakyta.

Net tuo metu, kai tiek sąnaudų vertė, tiek tos kainos, kurias ūkininkai galėjo gauti už savo produktus, išaugo, o ūkininkai galėjo gauti dideles pajamas rinkoje, Komisija visada pabrėždavo, kad daugybė ūkininkų galėjo gauti pelną, bet buvo ir tokių, kurie patyrė labiau neigiamą poveikį, nes jie buvo labiau pažeidžiami sąnaudų vertės padidėjimo atžvilgiu.

Svarbu tai, kad ūkininkai iš anksto buvo aiškiai apie tai informuoti, kad galėtų planuoti savo būsimą veiklą. ES tai užtikrina, suteikdama jiems galimybę priderinti savo produkciją, gavus ženklus apie pokyčius rinkoje, ir kartu skirdama jiems didelę piniginę paramą atsietomis tiesioginėmis išmokomis.

*

Klausimas Nr. 78, pateikė Athanasios Pafilis (H-0869/08)

Tema: Graikijos policijos išpuolis prieš imigrantus

Žiauraus policijos išpuolio prieš šimtus užsienio piliečių, naktį pasibaisėtinomis sąlygomis laukiančių lauke prie Policijos užsieniečių departamento pateikti prašymų dėl politinio prieglobsčio, Atėnuose metu žuvo 29 m. amžiaus pakistanietis, dar trys sužeisti. Šis išpuolis yra paskutinis iš vis dažnėjančių panašių

neišprovokuotų policijos smurtavimo, kankinimo, mušimo ir viešo imigrantų ir pabėgėlių atvejų gatvėse ir policijos nuovadose. Šis įvykis yra bendresnės ES ir Graikijos valdžios vykdomos, prieš imigrantus ir pabėgėlius nukreiptos politikos pasekmė.

Ar Komisija smerkia tokius žiaurius įvykius ir metodus, naudojamus prieš imigrantus ir pabėgėlius kaip žmones, neturinčius jokių teisių?

Atsakymas

(EN) Komisija nėra informuota apie policijos žiaurumo atvejį Graikijoje, apie kurį kalba gerbiamas narys.

Visų valstybių narių policijos sistemos turėtų pasižymėti demokratine kontrole, pagarba asmens teisėms, skaidrumu, dorumu ir atsakomybe visuomenei. Todėl Komisija labai apgailestauja, kad teisėsaugos institucijų įsikišimas galėtų būti susijęs su asmens mirtimi.

Remiantis Europos bendrijos steigimo sutartimi ir Europos Sąjungos sutartimi, Komisija neturi jokios bendros galios kištis į pagrindinių teisių sritį arba į kasdienę nacionalinių teisingumo vykdymo sistemų veiklą. Ji tai gali daryti tik tokiu atveju, jeigu tai susiję su Europos bendrijos teise. Remiantis pateikta informacija, nėra įmanoma sukurti tokio ryšio. Dėl šios priežasties Komisija negali imtis jokių veiksmų šiuo klausimu.

* *

Klausimas Nr. 79, pateikė Georgios Toussas (H-0870/08)

Tema: Pasiūlymai, turėsiantys neigiamą poveikį parduotuvių darbuotojams ir savarankiškai dirbantiems asmenims

Graikijos vyriausybė, pasiduodama tarptautinių mažmenine prekyba besiverčiančių bendrovių, siekiančių sustiprinti savo tinklą, daromam spaudimui, siekia nustatyti teisę prekiauti sekmadieniais, o dėl tokio žingsnio mažos įmonės ir savarankiškai dirbantys asmenys nepajėgs konkuruoti ir bus išstumti iš prekybos. Kartu tarptautiniai gigantai siekia platesnio darbo valandų reguliavimo panaikinimo. Leidimas prekiauti sekmadieniais, taip pat jau panaikinti susitarimai dėl darbo valandų suteiks šioms įmonėms neribotą laisvę toliau išnaudoti savo darbuotojus ir toliau kėsintis į jų minimalų laisvo laiko kiekį, kurį jie gali skirti laisvalaikiui, socialinei veiklai ir asmeniniam gyvenimui.

Ar Komisija pritaria siūlomam darbo valandų pailginimui ir teisės į laisvą sekmadienį, kurią buvo išsikovoję darbuotojai, panaikinimui? Ar ji nemano, kad toks veiksmas tiesiog padės sustiprinti tarptautinių bendrovių užimtą rinką, kartu turės neigiamą poveikį tūkstančiams darbuotojų, pašalinant iš prekybos savarankiškai dirbančius asmenis ir priverčiant uždaryti tūkstančius mažų įmonių?

Atsakymas

(EN) Komisija norėtų priminti, kad Darbo laiko direktyvoje⁽⁵¹⁾ garantuojama teisė į minimalų savaitinį poilsio laiką visiems darbuotojams⁽⁵²⁾, dirbantiems Europos bendrijoje. Remiantis direktyva, visos valstybės narės turi užtikrinti, kad kiekvienas darbuotojas už septynių dienų laikotarpį turėtų teisę į mažiausiai 24 valandų nepertraukiamą poilsį.

Vis dėlto Bendrijos darbo teisė nenurodo, kad minimalus savaitinis poilsio laikas turi apimti sekmadienį. Iš pradžių direktyvoje⁽⁵³⁾ buvo teigiama, kad iš principo savaitinis poilsio laikas turi apimti sekmadienį. Tačiau Teisingumo Teismas savo nutarimu byloje C-84/94⁽⁵⁴⁾ panaikino tokią nuostatą. Jis nurodė, kad Darbo laiko direktyva buvo priimta kaip sveikatos ir saugumo direktyva, ir pareiškė, kad Taryba viršijo savo įgaliojimus, įtraukdama nuostatą dėl sekmadienio, nes "nepaaiškino, kodėl sekmadienis, kaip savaitinio poilsio diena, yra labiau susijusi su darbuotojų sveikatos ir saugumo klausimu nei bet kuri kita savaitės diena".

^{(51) 2003} m. lapkričio 4 d. Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/88/EB dėl tam tikrų darbo laiko organizavimo aspektų, OL L 299, 2003 11 18.

⁽⁵²⁾ Savarankiškai dirbantys asmenys nepatenka į Darbo laiko direktyvos reguliavimo sritį.

^{(53) 1993} m. lapkričio 23 d. Tarybos direktyva 93/104/EB dėl tam tikrų darbo laiko organizavimo aspektų, OL L 307, 1993.12.13. Ši direktyva buvo konsoliduota ir panaikinta, priėmus direktyvą 2003/88/EB.

⁽⁵⁴⁾ Byla C-84/94 Jungtinė Karalystė prieš Europos Sąjungos Tarybą [1996] ECR I-5755, 37 dalis.

Tai neuždraudžia valstybėms narėms teisės aktais sureguliuoti šio klausimo. Praktikoje daugybės valstybių narių nacionaliniuose teisės aktuose numatoma, kad savaitinis poilsis iš principo turėtų apimti sekmadienį, tačiau leidžiamos ir šios nuostatos išimtys.

Kalbant apie mažmeninę prekybą, kaip savo klausime nurodė gerbiamas narys, mažos nepriklausomos parduotuvės jau gali dirbti ir sekmadieniais. Taigi šiame sektoriuje nustatyti su prekyba sekmadieniais susiję apribojimai taikomi tik prekybos centrams ir didesnėms parduotuvėms. Dar daugiau, tokioms parduotuvėms siūlomos išimtys, ypač jeigu jos įsikūrusios turizmo regionuose. Komisija neturi jokių įrodymų, kad sekmadieninė prekyba skatina mažų nepriklausomų parduotuvių nykimą. Iš tikrųjų tai paneigtų teiginį, kad vienintelė galimybė tokioms parduotuvėms konkuruoti yra prekyba sekmadienį, kai nedirba jų didesni konkurentai, jeigu būtų nustatyta, kad mažos parduotuvės yra iš esmės neproduktyvios ir todėl neatitinka vartotojų interesų, kuriuos Komisija norėtų užginčyti. Komisija persvarstys šį klausimą savo komunikate dėl mažmeninės prekybos rinkos stebėjimo, kuris turėtų būti priimtas 2009 m. lapkričio mėn.

Klausimas Nr. 80, pateikė Proinsias De Rossa (H-0871/08)

Tema: Oro uosto išvykimo mokestis

Ar galėtų Komisija nurodyti, ar ji mano, kad 2008 m. spalio mėn. Airijos vyriausybės įvestas, valstybės biudžete numatytas oro uosto išvykimo mokestis, būtent 2 EUR mokestis, taikomas skrydžiams iki 300 km., ir 10 EUR mokestis skrydžiams, ilgesniems nei 300 km., atitinka ES sutarties nuostatas? Ar Komisija kalbėjosi su Airijos valdžia dėl šių naujų mokesčių, jei taip, koks buvo jų atsakymas? Kokių veiksmų imsis Komisija, jeigu paaiškės, kad šių mokesčių įvedimas prieštarauja ES sutarties nuostatoms?

Atsakymas

(EN) Komisija susisieks su Airijos valdžia ir paprašys daugiau informacijos apie keliavimo oru mokestį.

Remdamasi turima informacija, Komisija žino, kad šis mokestis yra taikomas keleiviams, išvykstantiems iš oro uosto Airijoje. Be to, mokesčio dydis skiriasi pagal tai, ar skrydis trumpesnis, ar ilgesnis, remiantis atstumo kriterijumi. Didesnis 10 EUR vertės mokestis taikomas keleiviams, pasirinkusiems ilgesnį nei 300 km. skrydį, o 2 EUR vertės mokestis taikomas keleiviams, kurių skrydis trumpesnis nei 300 km.

Bet kokie būsimi Komisijos veiksmai priklausys nuo Airijos valdžios atsakymo įvertinimo ir nuo to, ar kokiu nors aspektu šio mokesčio nustatymas prieštarauja Bendrijos teisei.

Klausimas Nr. 82, pateikė Laima Liucija Andrikienė (H-0876/08)

Tema: Padėtis Rytų Europoje ir perspektyvos joje dėl finansų krizės

Rytų Europos trapumas dėl finansų krizės yra ES politikos kūrėjų susirūpinimą keliantis dalykas. Rytų Europos valstybių lyderiai mano, kad jų ekonomika yra labiau pažeidžiama nei jų Vakarų partnerių. Kokius pagrindinius pavojus Rytų Europos šalims, ir ypač Baltijos valstybėms, per šią finansų krizę galėtų išskirti Komisija? Kokias perspektyvas Komisija mato Rytų Europos, ir ypač Baltijos valstybėms, artimoje ateityje (2009–2010 m.) ir tolesniame laikotarpyje? Ar Komisija galėtų labiau detalizuoti savo komunikatą "Įveikti finansų krizę", turėdama omenyje padėtį Rytų Europos šalyse?

Atsakymas

(EN) Komisijos nuomonė dėl perspektyvų Rytų Europos šalims ir Baltijos valstybėms 2009–2010 m. buvo pateikta jos tarnybų lapkričio mėn. paskelbtoje rudens prognozėje. Prognozėje remiamasi prielaida, kad finansų rinkų veikimas tik palaipsniui atsinaujins artėjančiais metais ir kad neigiamas krizės poveikis finansų sektoriui ir ekonomikai platesne prasme užsitęs ir 2009–2010 m. laikotarpiu.

Vidurio ir Rytų Europos šalių ekonomiką akivaizdžiai palietė pasaulinės finansinės suirutės įtaka. Vis dėlto apskritai manoma, kad 2009–2010 m. Vidurio Europos ekonomika pasieks palankesnį augimo tempą nei ES 15, taip pat numatoma, kad Baltijos valstybės patirs stiprų aukšto pastarųjų metų augimo tempo pasikeitimą. Tai yra būtino koregavimo po esminio perkaitimo laikotarpio rezultatas, kurį toliau stiprina neigiamas pasaulio finansų krizės poveikis.

Pakilimo etapas Baltijos valstybėse buvo siejamas su didelėmis finansavimo įplaukomis tiek tiesioginių užsienio investicijų (TDI), tiek kitų finansavimo formų pavidalu. Didelė šio finansavimo dalis buvo nukreipta į neprekybinius sektorius. Žvelgiant iš biudžeto pusės, nelauktos pajamos, susijusios su augančia ekonomika, didžia dalimi buvo nukreiptos į didesnes išlaidas, iš kitos pusės, fiskalinė politika turėtų būti labiau apribota, kartu siunčiant atitinkamus signalus ir rinkos dalyviams. Verslo ir vartotojų pasitikėjimo lygis yra sumažėjęs iki žemiausio lygio per dešimtmetį, o valdžia turi nedaug biudžeto galimybių atremti nepalankų nuosmukio poveikį.

Komisija savo spalio 29 d. priimtu komunikatu "Įveikti finansų krizę: Europos veiksmų programa" pirmą kartą prisidėjo prie vykstančių diskusijų, kaip geriausiai įveikti dabartinę krizę ir jos pasekmes. Lapkričio 26 d. Komisija pateiks detalesnį ES atgaivinimo programą, kuri bus po Lisabonos strategijos ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui skatinti priedanga. Ši programa sujungs keletą trumpalaikių tikslinių iniciatyvų, skirtų padėti atremti nepalankiam poveikiui ekonomikai platesne prasme ir taip pritaikyti vidutinės trukmės ir ilgalaikes Lisabonos strategijos priemones, kad būtų atsižvelgta į krizę. Programos pagrindu gruodžio mėn. bus pasiūlytos kiekvienos šalies padėčiai pritaikytos konkrečios priemonės.

* * *

Klausimas Nr. 83, pateikė Ona Juknevičienė (H-0877/08)

Tema: Atominės elektrinės įstatymo neprieštaravimas Direktyvai 2003/54/EB

2008 m. vasario 1 d. priimtais Lietuvos Respublikos atominės elektrinės įstatymo pakeitimais buvo sukurtos išankstinės sąlygos naujai kontroliuojančiajai energetikos bendrovei "Lietuvos elektros organizacija" (LEO) įkurti. LEO bus atsakinga už šalies elektros gamybos, perdavimo ir paskirstymo tinklus.

Komisija prašė Lietuvos vyriausybės pateikti detalią informaciją apie įvairius LEO įsteigimo aspektus. Ar Komisija reikalavo Lietuvos vyriausybės suderinti Atominės elektrinės įstatymo nuostatas su Direktyva 2003/54/EB⁽⁵⁵⁾ ir ar nustatė laikotarpį tam atlikti? Jeigu ne, tai kodėl?

Ar Komisija baigė analizuoti ribotos atsakomybės akcinės bendrovės VST privatizavimo ir nacionalizavimo klausimą? Jeigu taip, kada bus galima susipažinti su Komisijos išvadomis?

Kada Komisija ketina atsakyti į mano skundą, kurį 2008 m. birželio 6 d. pateikiau Konkurencijos generaliniam direktoratui, dėl galimo neteisėto valstybės pagalbos suteikimo (byla CP 148/2008) dėl LEO įsteigimo?

Atsakymas

104

(EN) Komisija, gavusi skundą dėl galimo Sutarties nuostatų dėl valstybės pagalbos pažeidimo, laikydamasi savo procedūrinių taisyklių, pateikė šį skundą suinteresuotai valstybei narei, kad ši pateiktų pastabas, ir su tuo susijusius klausimus. Taigi Komisija atlieka preliminarų valstybės pagalbos tyrimą dėl sąlygų, kuriomis buvo įsteigta nauja kontroliuojančioji energetikos bendrovė "Lietuvos elektros organizacija" (LEO).

Komisijai turi būti pranešama apie kiekvieną nacionalinę priemonę, kuria perkeliamos Direktyvos 2003/54/EB (56) nuostatos. Šiuo konkrečiu atveju tiesiogiai susijusi Direktyvos 2003/54/EB nuostata yra 6 straipsnis, susijęs su leidimų naujiems pajėgumams išdavimo procedūra. Elektros direktyvos 6 straipsnio nuostatos į nacionalinę teisę yra perkeltos Lietuvos Respublikos 2000 m. liepos 20 d. elektros energetikos įstatymu Nr. VIII-1881, 2004 m. liepos 10 d. išdėstyto nauja redakcija, šiuo atveju 14 straipsniu. Lietuva nepranešė apie jokią kitą priemonę, kuri pakeistų Direktyvos 2003/54 6 straipsnio nuostatų perkėlimą. Vis dėlto Komisija yra informuota apie naują 2008 m. vasario 1 d. atominės elektrinės įstatymą Nr. X-1231 ir šiuo metu atlieka jo atitikties dabartiniams teisės aktams energetikos klausimais vertinimą.

Komisija nebaigė analizuoti ribotos atsakomybės akcinės bendrovės VST privatizavimo ir nacionalizavimo klausimo, kuris sudaro šio skundo dėl valstybės pagalbos dalį.

Kalbant apie skundą, kurį 2008 m. birželio 6 d. pateikė gerbiama narė, dėl galimo neteisėto valstybės pagalbos suteikimo dėl LEO grupės įsteigimo, 2008 m. spalio mėn. pabaigoje Lietuvos valdžia Komisijai pateikė daugiau informacijos. Šiuo metu ši informacija, kartu su detalėmis, pateiktomis 2008 m. rugsėjo mėn. antrojoje pusėje, reaguojant į Komisijos atsiųstą skundą, yra nagrinėjama.

⁽⁵⁵⁾ OLL 176, 2003 7 15, p. 37.

⁽⁵⁶⁾ OLL 176, 2003 7 15.

Komisija kaip dalį šios analizės turės nuspręsti, ar turima visa reikalinga informacija, kad būtų galima pateikti savo poziciją dėl skundo. Jeigu ne, tolesni klausimai bus pateikiami suinteresuotoms valstybėms narėms.

Baigusi analizuoti pateiktą informaciją, Komisija apsispręs dėl kitų procedūrinių etapų ir tinkamu metu informuos skundo pateikėją.

Klausimas Nr. 84, pateikė Jan Mulder (H-0878/08)

Tema: GMO patvirtinimo procedūra ir visiško pažeidimų netoleravimo politika ir jos ekonominiai padariniai

2008 m. gegužės 7 d. vykusių Komisijos diskusijų dėl GMO metu buvo patvirtinta, kad būtina "kuo greičiau, vėliausiai iki 2008 m. vasaros" rasti "techninį sprendimą" dėl žemo lygmens nepatvirtintų GMO. Kad ir kaip ten būtų, 2007 m. spalio mėn. Komisijos narė A. Vassiliou ir generalinio direktorato SANCO pareigūnai iškėlė mintį, kad naujų GMO patvirtinimo proceso pagreitinimas būtų praktiškesnis asinchroninių patvirtinimų problemos sprendimo būdas negu pakartotinis visišką pažeidimų netoleravimą numatančių teisės aktų priėmimas.

Kaip Komisijos narės A. Vassiliou pateikti pasiūlymai atitinka užduotį rasti "techninį sprendimą", kurią ji pateikė 2008 m. gegužės 7 d. Komisijos diskusijų metu?

Koks greitas bus paspartintas naujų GMO patvirtinimo procesas? Ar gali Komisija garantuoti, kad pasiūlytas naujų GMO patvirtinimo proceso pagreitinimas užkirs kelią tolesniam ES gyvulius auginančių ūkininkų ekonominės padėties pablogėjimui, kylančiam dėl naujų GMO patvirtinimo ES vėlinimosi.

Atsakymas

(EN) Komisija yra gerai informuota apie galimo nepatvirtintų GMO buvimo maisto importo srityje ekonominį poveikį.

Dėl šios priežasties gegužės mėn. Kolegija nurodė Komisijos tarnyboms rasti techninį sprendimą dėl žemo lygmens nepatvirtintų GMO problemos.

Nuo tada, kai prasidėjo Kolegijos diskusijos, Komisijos tarnybos įdėjo daug pastangų, intensyviai ir konstruktyviai analizuodamos padėtį. Tikslas buvo ir vis dar yra aiškus: išsiaiškinti faktus ir būdą, kuriuo kartu būtų galima apsaugoti maisto prekių išteklius ir laikytis visiško pažeidimų netoleravimo požiūrio, numatyto ES teisės aktuose, nepatvirtintų GMO atžvilgiu.

Reikia apsvarstyti įvairius techninius ir teisinius aspektus, prieš nustatant techninį būdą toms sąlygoms atitikti. Komisijos tarnybos turi užbaigti savo techninį darbą, kad Komisija galėtų pateikti teksto projektą.

Kalbant konkrečiau, patirtis parodė, kad bendras asinchroninių patvirtinimų bei skirtingų požiūrių dėl nepatvirtintų GM pasireiškimų kontrolės poveikis sukelia nežinomybę ES įmonėms ir galimą prekybos žlugimą. Techninis kontrolės suvienodinimo būdas galėtų išspręsti problemą aptikti dar nepatvirtintus GMO, taip sumažinant asinchroninių patvirtinimų poveikį maisto importui per pirmąjį naujų GM produktų komercinimo trečiosiose šalyse etapą. Tai neapimtų galimo užteršimo, kylančio dėl plataus komercinio GM pasireiškimo, kuris dar nėra patvirtintas ES, apdirbimo.

Vienas iš pagrindinių veiksnių yra GMO patvirtinimo procedūros trukmės skirtumas trečiosiose šalyse ir ES, taip pat tinkamo atskyrimo mechanizmo eksporto šalyse trūkumas bei pasaulinės grūdų pramonės rinkodaros strategijos.

Taip pat reikėtų prisiminti ir Komisijos pastangas (greitai) atlikti GM produktų, jau patvirtintų trečiosiose šalyse, patvirtinimą (kaip "Liberty Link" ir "Roundup Ready2" kukurūzų GA21 ir sojos pupelių genetinė linija), kad būtų išvengta prekybos žlugimo ES maisto ir gyvulių pramonėje.

Be to, diskusijos su Europos maisto saugos tarnyba turėjo veiksmingos naudos patvirtinimo procedūros trukmės atžvilgiu, nesusitariant dėl EFSA mokslinio įvertinimo kokybės. Parengiamojo etapo sutrumpinimas, išsamumo patikros parengiamojo etapo sutrumpinimas EFSA vertinime yra geras pavyzdys. Būsimos Komisijos reglamentu patvirtintos gairės dėl reikalavimų GM produktų moksliniam vertinimui atlikti taip pat turėtų padėti sumažinti laikotarpį, skirtą patvirtinti. Šis reglamentas tiksliai nustatys, ko tikimasi iš biotechnologijų pareiškėjų, kad jie įrodytų, jog jų produktai atitinka mūsų aukšto lygio maisto saugos standartus ir taip pagerina paraiškų kokybę, supaprastindami vertinimo procesą.

* *